

MINISTARSTVO FINANSIJA

IZVJEŠTAJ

**o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva finansija,
organa u sastavu i organa nad kojima ministarstvo vrši nadzor za 2014. godinu**

Podgorica, mart 2015. godine

U V O D

Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva finansija obuhvata aktivnosti koje proizilaze iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu, kao i ostale aktivnosti u okviru djelokruga rada ministarstva.

Pored aktivnosti ministarstva, izvještaj sadrži i izvještaje o radu za 2014.godinu, organa u sastavu ministarstva, i to: Poreske uprave; Uprave carina; Uprave za igre na sreću; Uprave za imovinu i Uprave za nekretnine, kao i Uprave za javne nabavke kao samostalnog organa uprave nad kojim ministarstvo vrši nadzor.

Izvještaj o radu za 2014. godinu Zavoda za statistiku, kao organa uprave nad kojim ministarstvo vrši nadzor Vlada Crne Gore usvojila je na sjednici od 12. 02.2015.godine (Zaključak Vlade br.08-190, od 19. februara 2015. godine), dok će shodno zakonskoj obavezi Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma pojedinačan izvještaj dostaviti Vladi na razmatranje do kraja marta 2015. godine.

Djelokrug rada Ministarstva obuhvata poslove državne uprave koji se odnose na: pripremanje prijedloga tekuće ekonomske politike Crne Gore i praćenje njenog ostvarivanja; pripremanje, planiranje, izradu i izvršenje budžeta Crne Gore; fiskalni uticaj; nadzor nad ostvarivanjem prihoda i izvršavanje izdataka budžeta Crne Gore; predlaganje smjernica i srednjoročnog makroekonomskog okvira za pripremu i planiranje budžeta; izvršenje, izmjenu i procjenu budžeta uz analizu zahtjeva potrošačkih jedinica i vanbudžetskih fondova za dodjelu budžetskih sredstava i predlaganje njihovih izmjena; kapitalnu potrošnju javnog sektora, procjenu osnovnih ekonomskih proporcija i bilansa; simuliranje, testiranje i ocjenu efekata ekonomskih i razvojnih mjera i institucionalnih promjena; bankarski sistem; hartije od vrijednosti; davanje mišljenja sa aspekta unapređenja poslovnog ambijenta na predloge zakona i drugih propisa; izvršavanje plaćanja po zahtjevu potrošačkih jedinica; vođenje glavne knjige trezora; upravljanje računovodstvenim sistemom državnih primitaka; pripremu završnog računa budžeta; finansijsku kontrolu putem korišćenja računovodstvenog sistema baziranog na planiranim obavezama; praćenje izvršavanja izdataka; pripremu redovnih finansijskih izvještaja za potrebe Vlade Crne Gore; upravljanje raspoloživim novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora; upravljanje dugom nastalim po osnovu hartija od vrijednosti koje je emitovala država, nastalim po osnovu datih garancija i uzetih zajmova; upravljanje domaćim i spoljnim dugom, stranim donacijama, pomoćima i zajmovima; praćenje finansijskog poslovanja vanbudžetskih fondova i jedinica lokalne samouprave; pripremu predloga propisa o finansijskom sistemu, sistemu igara na sreću, osiguranju, računovodstvu, reviziji, sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma; koordiniranje aktivnosti, ostvarivanje saradnje i realizaciju obaveza prema Svjetskoj banci, Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim finansijskim institucijama; javne prihode (carine, porezi, doprinosi, takse, naknade i dr.), kojima se finansiraju javni rashodi na nivou države i na nivou jedinica lokalne samouprave; međunarodne ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja;

primjenu međunarodnih ugovora koji se odnose na carinsku politiku; sistem finansiranja lokalne samouprave; carinsku i poresku politiku; razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru u skladu sa međunarodnim standardima; pripremanje i sprovođenje propisa iz oblasti svojinsko-pravnih odnosa, državne imovine, premjera i katastra nepokretnosti, eksproprijacije zemljišta, založnih prava na imovini, povraćaj i obeštećenje po osnovu oduzetih imovinskih prava; odlučivanje u drugostepenom upravnom postupku iz oblasti imovinskih prava i prvostepene postupke restitucije; staranje o naplati unutrašnjeg duga koji čine potraživanja Vlade kroz redovne, stečajne i sudske postupke i aktiviranje založnih prava po tom osnovu, oblast javnih nabavki; davanje predloga u vezi sa upravljanjem i raspolaganjem državnom imovinom; primjenu Zakona o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Vlade Crne Gore i Komisije evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja instrumenta prepristupne pomoći (IPA); donošenje propisa, poslovnika i procedura o uspostavljanju decentralizovanog sistema upravljanja projektima Evropske unije u Crnoj Gori; sprovođenje tendera, ugovaranje, odobravanje plaćanja i finansijsko izvještavanje sa aspekta javnih nabavki u oblasti usluga, nabavki, radova, bespovratne pomoći i tviniga, u smislu programa koje finansira Evropska unija u Crnoj Gori; obezbjeđivanje primjene pravila Evropske unije, uredbi i procedura koje se odnose na nabavke u oblasti usluga, radova, opreme, tviniga i bespovratne pomoći, pravilno funkcionisanje sistema izvještavanja; kontrolu aktivnosti u okviru organizovanja tenderskih procedura, grantova, ugovaranja, finansiranja, odobravanja plaćanja; državnu pomoć; međunarodnu finansijsku saradnju u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnim poretkom Evropske unije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Ministarstvo finansija svoju djelatnost obavlja kroz osam direktorata, i to: Direktorat za budžet; Direktorat za ekonomsku politiku i razvoj; Direktorat državnog trezora; Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći; Direktorat za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta; Direktorat za poreski i carinski sistem; Direktorat za centralnu harmonizaciju i Direktorat za imovinsko pravne poslove; zatim četiri odjeljenja, i to: Odjeljenje za pripremu državne pomoći; Odjeljenje za unutrašnju reviziju; Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara i Odjeljenje za evropske integracije; te Kabinet ministra i tri službe, i to: Služba za pravne, kadrovske, administrativne poslove i upravljanje ljudskim resursima; Služba za materijalno – finansijske i računovodstvene poslove i Služba za javne nabavke.

IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA FINANSIJA ZA 2014. GODINU

DIREKTORAT ZA BUDŽET

U izvještajnom periodu, u okviru Direktorata za budžet, usvojeni su sljedeći akti:

Zakon o budžetu Crne Gore za 2015. godinu

Direktorat za budžet pripremio je Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, koji je Skupština usvojila 27.12.2014. godine.

Budžet Crne Gore za 2015. godinu obuhvata četiri dijela:

**Tekući budžet,
Budžet državnih fondova,
Kapitalni budžet i
Transakcije finansiranja.**

Pored opšteg i posebnog dijela Zakon o budžetu Crne Gore za 2015. godinu sadrži obrazloženje koje obuhvata:

Procjenu konsolidovane javne potrošnje u Crnoj Gori,
Makroekonomski i fiskalni okvir,
Srednjoročni okvir budžetske potrošnje i
Obrazloženje tekućeg budžeta, budžeta državnih fondova, kapitalnog budžeta i
transakcija finansiranja.

Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti

Skupština Crne Gore je na sjednici od 14. aprila 2014. godine usvojila Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Usvajanje Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti omogućava dalje unaprjeđenje sistema javnih finansija u Crnoj Gori kroz jačanje fiskalne odgovornosti, transparentnosti i srednjoročne i dugoročne održivosti javnih finansija. Takođe, ovaj zakon ima za cilj jačanje odgovornosti za zakonito korišćenje budžetskih sredstava kroz unaprjeđenje kontrole i nadzora u cilju osiguranja fiskalne discipline. Odredbama ovog zakona formalno je definisan način upravljanja fiskalnim rizicima u cilju ispunjavanja propisanih fiskalnih pravila.

Navedeni ciljevi usklađeni su sa opredjeljenjem Vlade Crne Gore da dalje radi na unaprjeđenju upravljanja javnim finansijama i harmonizaciji propisa koji se odnose na oblast javnih finansija sa relevantnim propisima Evropske unije.

Ostale aktivnosti u Direktoratu za budžet

Saradnja sa organima uprave nad kojima Ministarstvo finansija vrši nadzor, kao i sa svim budžetskim korisnicima, u procesu planiranja i izvršenja budžeta i izvještavanja.

Nastavljene su aktivnosti na **uspostavljanju efikasnijeg sistema kontrole budžetske potrošnje**. U skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a u cilju uspostavljanja kontrole ugovorenih obaveza, razmatrani su i odobravani planovi javnih nabavki budžetskih korisnika.

U skladu sa ustaljenom praksom, vođena je **politika striktne kontrole obračuna zarada svih potrošačkih jedinica koje se finansiraju iz budžeta**. Naime, pored centralizovanog sistema obračuna zarada u Ministarstva finansija, u okviru kog se vrši obračun zarada za oko 8.100 zaposlenih u državnoj upravi, omogućeno je vršenje kontrole obračuna zarada potrošačkih jedinica koje vrše samostalni obračun zarada. Kroz podnošenje standardizovanih izvještaja o obračunu zarada koje je propisalo Ministarstvo finansija, sprovedena je kontrolu tehničke ispravnosti obračuna zarada, kao i ispunjavanje uslova za ostvarivanje dodataka na zaradu po osnovu prekovremenog, prazničnog, noćnog rada, beneficiranog staža i drugih vidova dodataka utvrđenih propisima.

Direktorat za budžet pripremio je i **budžetski cirkular** sa detaljnim obrazloženjem za popunjavanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava za potrošačke jedinice. U njemu su sadržani zahtjevi, parametri i objašnjenja za izradu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. Budžetski cirkular pripremljen je i u maju 2014. godine dostavljen svim potrošačkim jedinicama.

Budžetski cirkular sadrži sljedeće djelove:

Makroekonomska i budžetska politika za 2015. godinu koja je obuhvaćena Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za period 2014-2017. godine.

Srednjoročni prioriteti ministarstva koji sadrži pripritate gdje je potrebno navesti aktivnosti koje predstavljaju srednjoročne prioritete koje će ministarstvo realizovati u naredne tri godine kao i očekivani rezultati koji će biti ostvareni ukoliko aktivnost bude uspješno realizovana.

Limite potrošnje utvrđene za Predsjednika Crne Gore, Skupštinu, Pravosudne organe, Generalni sekretarijat Vlade i ministarstva, posebne organe državne uprave i državne fondove

Instrukcije za popunjavanje tabela sa finansijskim podacima za sve korisnike budžeta.

Instrukcije i smjernice za pripremanje ne-finansijskih podataka za sve korisnike budžeta kojim je predviđena obaveza budžetskih korisnika da dostave sljedeće ne-finansijske podatke: **Izjavu o misiji, Nazive programa, Opise programa, Ciljeve programa, Zadatke programa, Indikatore programa, Značajne promjene i Izvore finansiranja.**

Obrazloženje koje budžetski korisnik prilaže uz zahtjev za budžetskim sredstvima i ovaj dio budžetskog cirkulara se odnosi na potrebu da se dostave podaci o Zakonskom okviru iz kojih proizilazi aktivnost potrošačke jedinice, aktivnosti koje su realizovane u 2013. i koje se planiraju u 2014. godini, podatke o broju zaposlenih koji su primili zaradu i prosječna isplaćena zarada za prvih sedam mjeseci, podatke o najznačajnijim problemima finansiranja u 2013. godini i obrazloženje traženih sredstava po stavkama.

Ministarstvo finansija izdalo je u februaru mjesecu **Uputstvo za pripremu zahtjeva za budžetskim sredstvima za kapitalni budžet za 2015. godinu**, za pripremu kapitalnog budžeta potrošačkih jedinica i jedinica lokalne samouprave.

U julu 2014. godine Ministarstvo finansija je pripremio i svim jedinicama lokalne samouprave dostavilo **Smjernice za pripremu budžeta jedinica lokalne samouprave za 2015. godinu**.

DIREKTORAT ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ

Proritete aktivnosti Ministarstva finansija, koje su u nadležnosti Direktorata za ekonomsku politiku i razvoj, u 2014. godini odnosile su se, pored ostalog, na monitoring napretka realizacije srednjoročnog investicionog i razvojnog plana (Pravci razvoja Crne Gore 2013-2016. godine), proces makroekonomskog i fiskalnog projektovanja i analiziranja i analizu ostvarivanja strateških razvojnih opredjeljenja i strukturnih promjena u ekonomiji Crne Gore.

S tim u vezi, a u skladu sa Programom rada Vlade za 2014. godinu, u izvještajnom periodu, realizovane su sljedeće aktivnosti:

Pripremljen je Predlog pretpristupnog ekonomskog programa za Crnu Goru 2013-2016. godine

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. januara 2014. godine, razmotrila Predlog pretpristupnog ekonomskog programa za Crnu Goru 2013-2016. godine i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je donijela Pretpristupni ekonomski program za Crnu Goru 2013-2016. godine. Zadužuje se Ministarstvo finansija da navedeni ekonomski program prezentuje Evropskoj komisiji.

Pripremljen je Predlog smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period od 2014-2017. godine.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 19. maja 2014. godine, razmotrila Predlog smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period 2014-2017. godine i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je usvojila Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2014-2017.godine.

Zadužuje se Ministarstvo finansija da, do 31. maja 2014. godine, pripremi i dostavi potrošačkim jedinicama Uputstvo za pripremu budžeta za 2015. godinu.

Pripremljen je Predlog proljećnje analize makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi - 2014. godina

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 18. jula 2013.godine, razmotrila Predlog proljećnje analize makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi-2014. godina i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je usvojila Proljećnu analizu makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi 2014.godina koja se odnosi na prva četiri mjeseca 2014.godine.

Zadužuje se Ministarstvo finansija da prati ostvarivanje makroekonomskih trendova i mjera strukturnih politika i o tome dva puta godišnje informiše Vladu.

Zadužuje se Kabinet potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem da, u saradnji sa Ministarstvom finansija i ostalim ministarstvima iz oblasti ekonomije, identifikuje četiri ili pet konkretnih oblasti kako bi se, do kraja godine, intenzivirale aktivnosti i negativni trendovi prepoznati u analizi okrenuli u drugom pravcu.

Pripremljen je Izvještaj o realizaciji Pravaca razvoja Crne Gore 2013-2016.godine u 2013.godini

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 26. juna 2014. godine, razmotrila Izvještaj o realizaciji Pravaca razvoja Crne Gore 2013-2016.godine u 2013.godini i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji pravaca razvoja Crne Gore 2013-2016. godine, u 2013. godini.

Zadužuju se nadležne institucije da, kao dio kontinuiranog praćenja realizacije Pravaca razvoja, kvartalno ažuriraju standardizovane fomulare/tabele za izveštavanje, na osnovu kojih će Koordinacioni tim ocjenjivati uspješnost realizacije mjera/projekata i, po potrebi, o tome informisati Vladu.

Zadužuju se nadležne institucije da poštuju utvrđene rokove i metodologiju pripreme kvartalnih izvještaja, posebno imajući u vidu neažurnost pojedinih institucija, zbog čega je kasnila priprema ovog izvještaja.

Zadužuje se Koordinacioni tim da, u drugom kvartalu, umjesto u prvom, u godinama na koje se odnose Pravci razvoja Crne Gore 2013-2016.godine, informiše Vladu o njegovoj realizaciji u prethodnoj godini.

Pripremljena Informacija o Pretpristupnom ekonomskom programu za Crnu Goru za 2014-2017.godinu sa Predlogom za imenovanje članova Radne grupe za izradu Programa

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. jula 2013.godine, usvojila Informaciju o Pretpristupnom ekonomskom programu za Crnu Goru za 2014-2017. godinu sa Predlogom za imenovanje članova Radne grupe za izradu Programa

Pripremljena je Informacija o Analizi indikatora inflacije u Crnoj Gori i izabranim zemljama u periodu 2009-2014. godine

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 31. jula 2014. godine, razmotrila Informaciju o Analizi indikatora inflacije u Crnoj Gori i izabranim zemljama u periodu 2009-2014. godine i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je usvojila informaciju o Analizi indikatora inflacije u Crnoj Gori i izabranim zemljama u periodu 2009-2014. Godine.

Zadužuje se Ministarstvo finansija da prati kretanje indikatora inflacije i informiše Vladu.

Pripremljen je Predlog projekcija makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za period 2014-2018. godine

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 25. septembra 2014. godine, razmotrila Predlog projekcija makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za period 2014-2018. godine i, s tim u vezi, donijela sljedeće Zaključke:

Vlada je usvojila Projekcije makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za period 2014-2018. godine.

Zadužuje se Ministarstvo finansija da prati i ažurira ostvarivanje projekcija makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja i o tome, dva puta godišnje, informiše Vladu.

Pripremljen je Predlog jesenje analize makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi – 2014.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 29. januara 2014. godine, usvojila Jesenju analizu makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi-2014.

Ostale aktivnosti u Direktoratu za ekonomsku politiku i razvoj odnosile su se na sljedeće:

Učešće u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji, u okviru pregovaračkih poglavlja 17, 18, i 32.

Predstavljanje Države na ekspertskim sastancima u Evropskoj Komisiji na temu makroekonomskih i fiskalnih srednjoročnih projekcija.

Priprema prvog dijela Programa ekonomskih reformi.

Učešće na redovnim sastancima sa predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija: MMF-a, Svjetske banke, Evropske Centralne Banke, Evropske Komisije.

Učešće na redovnim sastancima sa predstavnicima kreditnih rejting agencija: Moodys i S&P.

Izrada poglavlja 2. Ekonomski kriterijumi za prilog Izveštaja EK o napretku Crne Gore za 2014.godinu, pri čemu se rad odnosio na makroekonomsku stabilnost i monetarnu i fiskalnu politiku.

Izrada publikacije Mjesečni makroekonomski indikatori – MMI, koja sadrži osnovne pokazatelje kretanja u oblastima: međunarodno okruženje, realni sektor, inflacija, zaposlenost i zarade, javne finansije, monetarni sektor, spoljnotrgovinska razmjena i investicije, kao i listu makroekonomskih indikatora u mjesečnoj dinamici.

Priprema i mjesečno objavljivanje Tabele sa fiskalnim podacima i podacima o javnom dugu – GDDS

Kvartalno izvještavanje o realizaciji javne potrošnje;

Dostavljanje Informacija o bilateralnoj saradnji u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, za potrebe MVPI-a.

Učešće u realizaciji projekta Public Finance Management (Upravljanje javnim finansijama) sa OECD – SIGMA

Učešće u pripremi Izveštaja SZO o ostvarenom napretku i prilikama za međusektorsku saradnju i djelovanje na socijalne determinante u cilju unapređenja jednakosti u zdravlju : "Upravljanje sa ciljem ostvarivanja jednakosti u zdravlju i održivog razvoja u Crnoj Gori" .

Učešće u radu Radne grupe za statistiku malih i srednjih preduzeća.

Saradnja sa Ministarstvom finansija Slovačke i priprema modela za projektovanje inflacije.

Učešće u radu na implementaciji Strategije razvoja JIE2020.

Na osnovu navedenog, može se zaključiti da su sve obaveze, utvrđene Programom rada Vlade za 2014. godinu, koje su u nadležnosti Direktorata za ekonomsku politiku i razvoj uspješno realizovane.

DIREKTORAT DRŽAVNOG TREZORA

U izvještajnom periodu, u okviru navedenog direktorata, stanje po direkcijama je prikazano u nastavku.

Direkcija za informacione tehnologije

Direkcija za informacione tehnologije u okviru Direktorata državnog trezora je oformljena prvenstveno kao podrška trezorskim poslovnim procesima, a zatim kao IT podrška ostalim službenicima Ministarstva finansija, gde je podrška zajednička sa kolegama iz MIDT-a.

U okviru Državnog trezora, IT direkcija podržava nekoliko različitih aplikativnih rešenja:

Prihodni modul – baza podataka i aplikacija za raspodjelu javnih prihoda

U okviru redovnih aktivnosti ovo podrazumeva prikupljanje prihoda od naplatnih institucija koje svoje prihode dostavljaju u elektronskoj formi prihodne izjave, raspodjelu po ključu korisnicima, izveštavanje o dnevnim prihodima odgovarajućim službama u MF, slanje izveštaja o dnevnim prihodima opštinama, sprovođenje rešenja o povraćajima PDV-a, izveštavanje o istom, sprovođenje procedura redovnog backup-a i arhiviranja podataka.

Održavanje REES aplikacije koja služi za praćenje analitike uplata na prihodne podračune 832

U okviru redovnih aktivnosti ovo podrazumeva dnevno ažuriranje baze podataka tako sto se učitavaju i obraduju poruke platnog sistema sa Centralnog računa Državnog trezora, razvrstavaju po uplatnim računima i po potrebi izvlače izveštaji. Takodje, vrše se provere uplata radi sprovođenja rešenja o povraćajima pogrešno uplaćenih sredstava.

Redovno sprovođenje procedura **backup-a oracle baze podataka**.

RTGS – sistem platnog prometa Centralne banke

U državnom trezoru postoji 8 računa kojima upravlja ovo ministarstvo. To su Centralni (prihodni) račun Državnog trezora, Glavni račun Državnog trezora, Egalizacioni račun, Račun likvidnosti, Račun dospjelih nenaplaćenih poreza i doprinosa, i Račun uprave za imovinu (Račun za držanje privremeno oduzetih novčanih sredstava u krivičnom i prekršajnom postupku) i dva novootvorena racuna za IPA komponente 3 i 4.

IT direkcija sprovodi sve platne transakcije sa svih računa, kao i procedure redovnog backup-a baza i podataka.

SAP

U okviru redovnih aktivnosti ovo podrazumeva:

- sprovođenje procedura automatskog plaćanja
- praćenje planiranja i izvršenja budžeta
- generisanje izveštaja
- puštanje standardnih SAP-ovih procedura
- import prihoda
- podrška krajnjim korisnicima, službenicima računovodstva svih potrošačkih jedinica
- instalacija korisničkog interfejsa
- obuka krajnjih korisnika

Katalog državnih propisa – mrežna aplikacija instalirana na preko 100 računara kod zaposlenih u MF. Nedeljno ažuriranje i instalacija kataloga po potrebi.

Pored ovih redovnih aktivnosti IT direkcija je sprovela nekoliko krupnih promjena u infrastrukturi i organizaciji integrisanog informacionog sistema:

Raskinut je ugovor sa dotadašnjim outsourcing partnerom, IT direkcija je preuzela veći dio aktivnosti pod svoju nadležnost što je dovelo do drastičnog smanjenja troškova održavanja SAP sistema (troškovi su se smanjili za 2/3).

Izrađena je server sala po standardima za tu namjenu, sa optimalnim klimatskim uslovima, protivpozarnom zaštitom i kontrolom pristupa. Serverska oprema je prebacena u tu prostoriju i sada je informacioni sistem sigurniji i bezbedniji.

Nabavljena je nova hardverska infrastruktura i postavljena virtuelna platforma sa VMware vSphere Essential licencom. Migracija SAP sistema na novu hardversku platformu je u toku, i očekuje se da bude gotova do maja 2015.godine. sa novim hardverom i novom verzijom oracle baze kao i brojnim unapređenjima SAP sistema očekuje se drastično poboljšanje performansi sistema (brzina obrade podataka, sigurnost, raspoloživost, failover...).

Pokrenut je projekat uvođenja novog SAP modula, Treasury and Risk management za upravljanje javnim dugom. Od IT direkcije se očekuje podrška u korisničkom i funkcionalnom dijelu i u tom smislu će biti provedena obuka službenika.

Direkcija za budžetsko računovodstvo i izvještavanje

Tokom 2014. godine ova direkcija je obavljala poslove u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva finansija.

S tim u vezi aktivnosti Direkcije u 2014. godini odnosile su se na:

- pripremu Predloga Zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu; izradu Predloga Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije;
- izradu Predloga Odluke o obrazovanju Koordinacionog tima za praćenje realizacije Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije;
- izradu Uputstva o dopuni Uputstva o radu Državnog trezora;
- pripremu Informacije o nepoštovanju zakonskog roka za dostavljanje godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore;
- pripremu Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave;
- pripremu kvartalnih Informacija o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije za prvi kvartal 2014. godine;
- izradu Uputstva o radu Državnog trezora;
- pripremu Stručnog uputstva svim korisnicima budžeta za izradu završnih računa za 2014. godinu;
- izradu izmjena i dopuna Naredbe o načinu uplate javnih prihoda;

Direkcija za budžetsko računovodstvo i izvještavanje je u 2014. godini radila na pripremi PEMPAL seminara „Računovodstvena politika i praksa u javnom sektoru“, koji je održan u hotelu Ramada u period od 10-12 novembra i čiji domaćin je bilo Ministarstvo finansija Crne Gore. Na seminaru je učestvovalo 48 učesnika iz 15 zemalja.

Direkcija je u 2014. godini je obavljala poslove u vezi sa donošenjem rješenja za povraćaj odnosno preusmjer poreza na dodatu vrijednost za plaćanje obaveza prema Poreskoj upravi i Upravi carina, a koje Poreska uprava nije u mogućnosti da realizuje. S tim u vezi u 2014. godini donešeno je 674 rješenja o preusmjeru i 122 rješenja za povraćaj poreza na dodatu vrijednost, a o svakom realizovanom rješenju obaviještena je Poreska uprava posebnim aktom.

Direkcija je u 2014. godini sprovela proceduru otvaranja računa za 57 računa za uplatu javnih prihoda kod Centralne banke i računa za uplatu lokalnih javnih prihoda kod poslovnih banaka, kao i računa korisnika budžeta kod poslovnih banaka za posebne namjene.

U 2014. godini sprovedena je procedura gašenja 70 računa budžetskih korisnika kod poslovnih banaka uz dobijanje saglasnosti za svako gašenje računa od korisnika budžeta. Zbog često pogrešno usmjerenih, više odnosno pogrešno uplaćenih javnih prihoda, u toku 2014. godine donešeno je 418 rješenja kojima se pogrešno usmjereni prihodi vraćaju sa obračunatih računa naplatnih institucija korisnicima javnih prihoda kojima i pripadaju.

Redovne aktivnosti Direkcije odnosile su se na:

- pripremu mišljenja iz oblasti računovodstvene politike potrošačkim jedinicama, lokalnoj samoupravi, kao i organizovanje i učestvovanje u radu raznih sastanaka sa potrošačkim jedinicama Budžeta Crne Gore;
- praćenje finansijskih izvještaja korisnika budžeta na kvartalanom nivou;

- pripremu odgovora na pitanja u skladu sa slobodnim pristupom informacijama;
- donošenje rješenja za preusmjeravanje sredstava za finansiranje osnovne djelatnosti Javnog preduzeća RTVCG;
- učestvovanje u radu radnih grupa za pregovaračko poglavlje 17 i 18.

Na kvartalnom nivou prikupljane su neizmirene obaveze korisnika budžeta, o kojima je zajedno sa mjesečnim izvještajem o povraćaju poreza na dodatu vrijednost izvještavan Savjet za finansijsku stabilnost.

Direkcija za računovodstvene usluge i izvršenje budžeta

Tokom 2014. godine, u ovoj direkciji obavljane su redovne aktivnosti koje se sastoje u obradi naloga korisnika budžeta, kreiranja više vrsta izvještaja za korisnike budžeta, kao i za potrebe drugih odsjeka unutar Sektora, Ministarstva, Vlade i nekih međunarodnih institucija.

Takođe, obavljali su se sledeći poslovi: svakodnevna plaćanja obaveza korisnika budžeta; pratila i evidentira izvršenje sudskih rješenja; evidentirao dnevni priliv sredstava na državnim računima; vodili dnevni izvještaji o svim promjenama na Glavnom računu Državnog trezora i svakodnevno sačinjavao Izvještaj o promjenama obavljenim preko Glavnog državnog računa Trezora i dostavlja Predsjedniku Države, predsjedniku Vlade i ministru finansija.

Vršena je kontinuirana komunikacija sa svim komercijalnim bankama na teritoriji Crne Gore, zatim dobavljačima koji sarađuju i pružaju svoje usluge korisnicima budžeta, kao i znatnim brojem fizičkih lica koja ostvaruju svoja prava preko Budžeta Države iz oblasti socijalne zaštite;

Značajne aktivnosti ovog odsjeka odnose se na pripremu Završnog računa Budžeta Države koji se bazira na podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi Državnog trezora.

Prijedlog Zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu, shodno odredbama člana 49 Zakona o budžetu u propisanom roku dostavljen je Vladi na usvajanje.

Direkcija za upravljanje dugom, analizi zaduženosti, upravljanje gotovinom i odnose sa inostranstvom

Ugovori o zajmu

Crna Gora je tokom 2014. godine potpisala sljedeće ugovore o kreditu:

Euroobveznice (280,0 mil. €) - Ministarstvo finansija realizovalo je emisiju obveznica na evropskom tržištu, u iznosu od 280 miliona eura, koje su iskorišćene za potrebe

finansiranja budžeta i za refinansiranje dijela obveznica koje dospijevaju 2015. i 2016. godine.

Ugovor o kreditu sa Evropskom investicionom bankom, za projekat Rekonstrukcije puteva i mostova, u visini do 30.000.000,00 eura (od čega je 10.000.000 eura, postalo efektivno u 2014. godini);

Ugovor o kreditu sa Svjetskom bankom za projekat upravljanja industrijskim otpadom i čišćenje (HOTSPOTS), u iznosu do 50.000.000,00 eura;

Domaće obveznice (43,15 mil. €)- Ministarstvo finansija je realizovalo emisiju obveznica na domaćem tržištu koje su iskorišćenje za potrebe finansiranja budžeta.

Ugovori o garanciji

Crna Gora je tokom 2014. godine potpisala Ugovor o garanciji u ukupnom iznosu od 20,00 mil. € i to:

Ugovor o garanciji za kreditni aranžman između Crnogorskog elektroenergetskog sistema i Evropske banke za obnovu i razvoj, za projekat kabal Tivat – Pljevlja, u iznosu od 20.000.000,00 eura.

Informacije i Izvještaji

Pored informacija dostavljanih Vladi Crne Gore za navedene aranžmane, pripremljene su i sljedeće informacije i izvještaji:

- Odluka o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2014. godinu;
- Aktivnosti u cilju obezbjeđivanja tekuće likvidnosti putem kratkoročnih kredita i emisija Državnih zapisa;
- Izvještaj o državnom dugu Crne Gore za 2013. godinu;
- Redovne aktivnosti u cilju servisiranja i otplate državnog duga;
- Redovne aktivnosti u cilju realizacije donacija korisnika budžeta;
- Redovne aktivnosti u cilju realizacije projektnih zajmova.

Nacionalni fond

Saglasno Programu rada Vlade za 2014. godinu, Nacionalni fond je bio u obavezi da Vladi podnosi kvartalne izvještaje o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja prepristupnim fondovima EU u slučaju IPA komponenti I-IV, kao i IPA komponente V.

Nacionalni fond je podnio Vladi na usvajanje sljedeća dokumenta:

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period septembar-decembar 2013 – Zaključak br.08-312/4 od 27. februara 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period januar-mart 2014 (I kvartal) – Zaključak br.08-1093/4 od 19. maja 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja u slučaju IPA komponente V za period januar-mart 2014. godine (I kvartal) – Zaključak br.08-1092/3 od 19. maja 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period april-jun 2014 (II kvartal) – Zaključak br.08-2060/3 od 11. septembra 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog sistema upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period april-jun 2014. godine sa Izveštajem nezavisne revizije o procjeni usklađenosti sistema sa akreditacionim kriterijumima u slučaju IPA komponente V - Zaključak br.08-2213/3 od 2. oktobra 2014. godine;

Odluka o imenovanju lica odgovornih za vršenje decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima Evropske unije - Zaključak br.08-2645/3 od 27. novembra 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period jul-septembar 2014 (III kvartal) – Zaključak br.08-2646/3 od 4. decembra 2014. godine;

Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog sistema upravljanja pretpristupnim fondovima EU za period jul-decembar 2014. godine sa Izveštajem nezavisne revizije o procjeni usklađenosti sistema sa akreditacionim kriterijumima u slučaju IPA komponente V - Zaključak br.08-3033/3 od 29. januara 2015. Godine i

Informacija o korišćenju sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije u 2014. godini - Zaključak br.08-3094/3 od 21. januara 2015. Godine.

DIREKTORAT ZA FINANSIRANJE I UGOVARANJE SREDSTAVA EU POMOĆI

Najznačajnije aktivnosti Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) tokom 2014. godine odnosile su se na sljedeće:

Akreditacija za decentralizovano upravljanje IPA sredstvima od strane Evropske komisije za IPA komponentu IV dodijeljena je 28. jula 2014. godine. Finansijski sporazum potpisan je 5. decembra 2014. godine, čime su se stekli svi uslovi za samostalno upravljanje IPA sredstvima opredjeljenim za realizaciju Operativnog programa „Razvoj ljudskih resursa“.

Po dobijanju akreditacije, CFCU je započeo aktivnosti usmjerene na realizaciju ugovora u okviru OP „Razvoj ljudskih resursa“. S tim u vezi, u 2014. godini, CFCU je učestvovao u izradi sljedećih dokumenata i ista dostavio Delegaciji Evropske unije (DEU) na ex-ante odobrenje:

Prioritet 1, Mjera 1.1. Ugovor o uslugama, “Podrška u sprovođenju najproduktivnijih mjera tržišta radne snage i zapošljavanja”: Najava ugovora (Prior Information Notice) je poslata na odobrenje DEU-u 14.11.2014. godine, a objavljena 17.12.2014. na sajtu EuropeAid-a, kao i na zvaničnom sajtu Ministarstva finansija. **Obavještenje o javnim nabavkama** (Contract Notice), je dostavljeno DEU na odobrenje 30. 12. 2014. godine.

Prioritet 2, Mjera 2.1. Ugovor o uslugama, “Unaprijeđenje vještina, znanja i sposobnosti za zapošljavanje i konkurenciju”: Cjelokupan paket tenderske dokumentacije, odnosno **Najava ugovora** (PIN), **Obavještenje o javnim nabavkama** (CN), **Projektni zadatak** (Terms of Reference), sa pratećom dokumentacijom, poslat na odobrenje DEU-u 01.10.2014. **Najava ugovora** je objavljena 11.11.2014. godine na sajtu EuropeAid-a, kao i na zvaničnom sajtu Ministarstva finansija.

Prioritet 2, Mjera 2.2. Ugovor o uslugama, “Jačanje inovativnih kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja i nauke”: Cjelokupan paket tenderske dokumentacije, odnosno **Najava ugovora** (PIN), **Obavještenje o javnim nabavkama** (CN), **Projektni zadatak** (ToR), sa pratećom dokumentacijom, poslat je na odobrenje DEU-u 30.09.2014. Najava ugovora je objavljena 11.11.2014. na sajtu EuropeAid-a, kao i na zvaničnom sajtu Ministarstva finansija. Obavještenje o javnim nabavkama, nakon unaprijeđenja, na temelju preporuka, dobijenih od strane DEU-a, ponovo je poslato na odobrenje 19.12.2014.

Prioritet 2, Mjera 2.2. Grant, “Jačanje inovativnih kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja i nauke”: **Uputstvo za aplikante** (Guidelines for Applicants) i **Program rada** (Work Programme) poslat je na odobrenje DEU-u 19.12.2014.

Prioritet 3, Mjera 3.1. Ugovor o uslugama, “Saradnja između Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalno staranje”: Cjelokupan paket tenderske dokumentacije, odnosno **Najava ugovora** (PIN), **Obavještenje o javnim nabavkama** (CN), **Projektni zadatak** (ToR), sa pratećom dokumentacijom, poslat je na odobrenje DEU-u 06.10.2014. Najava ugovora je objavljena 11.11.2014. na sajtu EuropeAid-a, kao i na zvaničnom sajtu Ministarstva finansija. Obavještenje o javnim nabavkama, nakon unaprijeđenja, na temelju preporuka, dobijenih od strane DEU-a, ponovo je poslato na odobrenje 19.12.2014.

Prioritet 4, Mjera 4.1. Okvirni ugovor, “Uspostavljanje projektnih smjernica za Operativni program “Razvoj ljudskih resursa”: Cjelokupan paket tenderske dokumentacije, odnosno **Request for Services (Zahtjev za usluge)**, **Najava ugovora** (PIN), **Obavještenje o javnim nabavkama** (CN), **Projektni zadatak** (ToR), 19.12.2014.

Prioritet 4, Mjera 4.2. Direktni grant, “Podrška Operativnoj strukturi u sprovođenju Operativnog programa”, aktivnosti u toku 2014. godine su se odnosile na usaglašavanje budžeta između korisničkih institucija.

Revizori Evropske komisije u toku 2014. godine sproveli su jednu revizorsku misiju, sa ciljem provjere da li su implementirane preporuke koje su se odnosile na nedostatke i rizike, uočene od strane prethodne revizorske misije koja je sprovedena maja .2013.godine. Kao rezultat sprovedene revizije u 2014, dostavljen je izvještaj revizora koji sadrži pozitivne ocjene na promjene koje su implementirane;

Predstavnici CFCU-a **učestovali su u aktivnostima sprovođenja tenderskih postupaka u manje razvijenim crnogorskim opštinama.** Naime, 14 manje razvijenih crnogorskih opština je dobilo donacije od strane EU, sa ciljem poboljšanja lokalne infrastrukture, kao i jačanja administrativnih kapaciteta za upravljanje sredstvima Evropske unije, kroz pripremu i realizaciju investicionih projektata. S tim u vezi, predstavnici CFCU-a su učestvovali:

Kao članovi komisije za evaluaciju ponuda tendera za radove na projektu “**Osnivanje regionalnog Biznis Centra – Biznis inkubatora**” u Beranama, u svojstvu predsjedavajućeg i sekretara, u okviru grant šeme za Međuopštinske razvojne projekte; Kao članovi komisije za evaluaciju ponuda tendera za usluge (angažovanje eksperta za vršenje preliminarnih energetske pregleda) na projektu “**Improvement of Energy Efficiency trough on Inter-Municipal Management Network**” u Baru, u svojstvu predsjedavajućeg, sekretara i posmatrača, u okviru grant šeme za Međuopštinske razvojne projekte;

Kao članovi komisije za evaluaciju ponuda tendera za usluge (angažovanje project asistenta) na projektu “**Improvement of Energy Efficiency trough on Inter-Municipal Management Network**” u Baru, u svojstvu predsjedavajućeg, sekretara i posmatrača, u okviru grant šeme za Međuopštinske razvojne projekte;

Kao članovi komisije za evaluaciju ponuda tendera za izgradnju postrojenja na projektu “**Uspostavljanje kompostiranja i selektivnog odlaganja otpada u opštinama Kotor, Tivat, Budva i Herceg Novi**” u Kotoru, u svojstvu predsjedavajućeg, sekretara i posmatrača, u okviru grant šeme za Međuopštinske razvojne projekte;

Kao članovi komisije za evaluaciju ponuda tendera za nabavke na projektu “**Uspostavljanje kompostiranja i selektivnog odlaganja otpada u opštinama Kotor, Tivat, Budva i Herceg Novi**” u Kotoru, u svojstvu predsjedavajućeg, sekretara i posmatrača, u okviru grant šeme za Međuopštinske razvojne projekte.

Takođe, službenici CFCU-a su učestvovali u pripremi Izvještaja o evaluaciji ponuda i pratili su implementaciju projekata kroz monitoring posjete i provjere na licu mjesta.

U okviru **II komponente IPA-e (Prekogranična saradnja)**, za tri programa prekogranične saradnje u kojima učestvuje Crna Gora (Bosna i Hercegovina – Crna Gora; Hrvatska – Crna Gora i Crna Gora – Kosovo), u 2014. godini, predstavnici Direktorata uključeni su u svojstvu **predsjedavajućeg i posmatrača evaluacionih odbora.**

Kancelarija prvog nivoa kontrole za multilateralne programe prekogranične saradnje u kojima učestvuje Crna Gora: U slučaju **IPA Jadranskog prekograničnog programa** izdate su 224 Deklaracije o prihvatljivosti troškova za korisnike projekata. Većina projekata iz prvog poziva za obične projekte je završena, pa je dostavljanje finalnog izvještaja o napretku od strane korisnika i izdavanje finalne Deklaracije o prihvatljivosti troškova zaključeno za 9 projekata, u kojima je učestvovalo 11 crnogorskih korisnika. Dalje, dva projekta iz prvog poziva su takođe završena dok će se za jedan projekat planirane aktivnosti nastaviti u 2015, međutim tri crnogorska korisnika koja su učestvovala u istima u 2014. godini nijesu dostavljali izvještaje o napretku (njihovo dostavljanje se očekuje u 2015.godini, čime bi se bi se ispoštovale EU procedure i pravila). Odobreno je 11 strateških projekata, u čijoj implementaciji će, zajedno sa korisnicima iz ostalih zemalja učesnica Programa, učestvovati 14 crnogorskih institucija. U okviru prva dva poziva za obične projekte i prvog poziva za strateške projekte dostavljeno je ukupno 158 Izvještaja o napretku od strane korisnika kontroloru i obavljeno je ukupno 13 provjera na licu mjesta. Projekat tehničke podrške čiji je korisnik Kancelarija prvog nivoa kontrole za IPA Jadranski program saradnje je završen 31.12.2014.g., a u toku iste su pripremljena dva izvještaja o napretku, koja su odobrena od strane Odjeljenja interne revizije Ministarstva finansija, koje je zaduženo za provjeru prihvatljivosti troškova Kancelarije.. U slučaju **Programa saradnje Jugoistočne Evrope** od početka 2014. godine, Kancelarija je izdala 27 Deklaracija o prihvatljivosti troškova za korisnike projekata. U slučaju **Mediterranskog programa**, od početka 2014. godine, Kancelarija je izdala 12 Sertifikata. Implementacija projekata u okviru Programa saradnje Jugoistočne Evrope i Mediteranskog programa je u toku, a završetak istih je planiran u 2015. godini. Međutim, efikasnim i ažurnim radom u 2014. godini, finalizovane su aktivnosti za četiri projekta. Pored navedenog, kontrolori prvog nivoa kontrole za sva tri multilateralna programa prekogranične saradnje učestvovali su na sastancima i treninzima u vezi sa programskim aktivnostima i aktivnostima u vezi sa implementacijom i kontrolom projekata u okviru transnacionalnih prekograničnih programa;

U 2014. godini završen je rad na **izradi i testiranju računovodstvenog softvera i Projektnog informacionog sistema (PIS)**. Naime, kako je jedan od zahtjeva Evropske komisije, pored vođenja računovodstvene evidencije za sve IPA projekte, i izrada Projektnog informacionog sistema, u cilju vođenja evidencije o sprovedenim aktivnostima tokom implementacije projekata, koje se odnose na procedure ugovaranja, sprovođenja tendera i plaćanja, u 2012. godini otpočelo se sa izradom pomenutih sistema, a u 2014. godini nakon intezivnog rada PIS je postao operativan, a time je Operativna struktura spremnije dočekala akreditaciju, tj. prenos odgovornosti za samostalno upravljanje IPA sredstvima;

Procedura oslobađanja od PDV-a za projekte finansirane iz IPA sredstava - u cilju uspostavljanja jedinstvenih procedura za oslobađanje od PDV-a projekata finansiranih iz IPA sredstava, neophodno je izvršiti izmjene važeće legislative. Naime, u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01.... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 .... 29/13) i Zakona o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Vlade Crne Gore i Komisije Evropskih zajednica, o pravilima za saradnju koja

se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori, u okviru sprovođenja Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), projekti koje realizuju izvođači registrovani u Crnoj Gori ili strani izvođači, a koji se finansiraju iz IPA sredstava, u Crnoj Gori ne podliježu plaćanju poreza na dodatu vrijednost. S tim u vezi, predstavnici CFCU-a, u saradnji sa međunarodnim ekspertima i predstavnicima Direktorata za poreski i carinski sistem, u 2014. godini nastavili su sa aktivnostima u cilju postizanja trajnog rješenja za pitanje oslobađanja od PDV-a. Naime, imajući u vidu da se IPA projekti gotovo uvijek finansiraju iz dva izvora finansiranja – EU i nacionalnog. ***Kada je u pitanju Crna Gora, ideja je da sistem bude uspostavljen na taj način da se oslobađanje od PDV-a vrši na cjelokupan iznos projekta, nezavisno od izvora finansiranja. Predstavnici CFCU-a i Direktorata za poreski i carinski sistem napravili su nacrt izmjena dokumenta "Uputstvo o načinu sprovođenja postupka u vezi sa ostvarivanjem prava na oslobađanje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost u slučajevima kad je to predviđeno međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom", a procedura finalizovanja pomenutog dokumenta i njegovog zvaničnog usvajanja je u toku; Održan je veliki broj intenzivnih obuka zaposlenih u Direktoratu, naime u 2014. godini, održano je 34 seminara, obuka i radionica iz oblasti: finansijskog upravljanja IPA sredstvima, sprovođenja tenderskih procedura i procedura ugovaranja u skladu sa pravilima Evropske unije, upravljanja ljudskim resursima, nepravilnostima u javnim finansijama, pravni sistem i pravni propisi EU itd. Naime, svi nosioci procesa decentralizovanog upravljanja sredstvima EU moraju da posjeduju neophodna znanja, vještine i sposobnosti, kako bi što spremnije dočekali planirane aktivnosti koje se poklapaju sa dobijanjem akreditacije za decentralizovano upravljanje IPA sredstvima od strane Evropske komisije za IPA komponentu IV. Kako realizacija poslova i zadataka, ali i uspjeh cjelokupnog procesa zahtijevaju konstantno učenje, obuke zaposlenih predstavljaju aktivnost koja se i u budućnosti mora sprovoditi kontinuirano.***

Imajući u vidu potrebu za dodatnim zapošljavanjem i jačanjem administrativnih kapaciteta u oblasti upravljanja IPA sredstvima, u skladu sa Analizom opterećenosti poslom i nalazima revizora EK, u decembru 2013. godine otpočela je procedura javnog oglašavanja, u cilju zapošljavanja dodatnog kadra u CFCU-u. S tim u vezi, finalizovane su procedure i aktivnosti u 2014. godini, i pet novih službenika, koji su raspoređeni u Direktoratu, je prošlo kroz internu obuku kako bi se u što kraćem vremenskom periodu pripremili da što kvalitetnije i efikasnije obavljaju svoje radne obaveze i zaduženja.

Izrađena je prva zvanična Izjava o jemstvu od strane rukovodilaca nadležnih institucija u Operativnoj strukturi IPA komponente IV čiji je cilj konačno izdavanje izjave o jemstvu NAO-a ka Evropskoj komisiji za 2014. godinu. Kao dio OS, CFCU je bio uključen u izradi Izjave o jemstvu, sa aspekta blagovremenog dostavljanja neophodnih dokumenata i informacija.

DIREKTORAT ZA FINANSIJSKI SISTEM I UNAPRIJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA

U okviru Direktorata za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta, tokom 2014. godine, urađeno je sljedeće:

SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma

Programom rada Vlade za 2014. godinu, predviđeno je donošenje Predloga zakona u I kvartalu 2014. godine. Ovim zakonom je usklađivanje sa preporukama MONEYVAL-a (Mjere protiv pranja novca i finansiranja terorizma pri Savjetu Evrope), novim Preporukama radne grupe za finansijske mjere protiv pranja novca (FATF), kao i usklađivanje sa Direktivom 2005/60/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26.10. 2005. god. o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma (32005L0060) i Direktivom 2006/70/EC od 1. avgusta 2006.godine, koja je postavila mjere za primjenu Direktive 2005/60/E3 Evropskog Parlamenta i Savjeta u vezi sa definicijom "politički eksponiranog lica" i tehničkim kriterijumima za pojednostavljenu proceduru provjere identiteta i praćenja poslovanja klijenta i za izuzetke na osnovu finansijskih aktivnosti koje se sprovode povremeno ili na veoma ograničenim osnovama (32002L0092), Međunarodnom konvencijom UN o suzbijanju finansiranja terorizma usvojena 9 decembra 1999 godine.

Zakon je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 33/14.

podzakonski akti iz Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Upravom za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, pripremlilo 4 podzakonska akta koji proizilaze iz Zakona. Donešeni su sledeći akti:

-Pravilnik o načinu rada ovlašćenog lica, načinu sprovođenja unutrašnje kontrole, čuvanju i zaštiti podataka, načinu vođenja evidencija osposobljavanju zaposlenih, kojim se propisuje način rada ovlašćenog lica, sprovođenje unutrašnje kontrole i revizije, čuvanje i zaštita podataka, vođenje evidencija i osposobljavanje zaposlenih kod obveznika, advokata, notara, društava za reviziju, samostalnih revizora i fizičkih lica koja obavljaju računovodstvene ili druge slične usluge.

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 48/14.

-Pravilnik o načinu dostavljanja podataka o gotovinskim transakcijama u vrijednosti od najmanje 15.000 eura i sumnjivim transakcijama Upravi za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kojim se propisuju način i obrasci na kojim obveznici, advokati, notari, carinski organi, berze, klirinško - depozitna društva dostavljaju Upravi podatke o transakcijama koja se izvršava u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 EURA i o transakcijama u vezi sa kojom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 49/14.

-Pravilnik o indikatorima za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija, kojim se propisuje lista indikatora za obveznike za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija utvrđuje se na način propisan ovim pravilnikom.

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 50/14.

-Pravilnik o izradi smjernica za analizu rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kojim se utvrđuju kriterijumi za izradu smjernica za analizu rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i faktori rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 53/14.

Ostale aktivnosti:

-redovno dostavljanje podataka i priprema materijala za Nacionalnu procjenu rizika od pranja novca;

-redovno dostavljanje podataka, azuriranje izvještaja i akcionog plana za Nacionalnu komisiju za spovođenje Strategije i akcionog plana za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma;

-redovno dostavljanje podataka za ekspresno - operativnu grupu formiranu od strane Ministarstva odbrane, u okviru Nacionalne komisije za spovođenje Strategije i akcionog plana za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma;

-priprema predloga mišljenja na amandman poslanika DPS-a na Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma;

-redovno izvještavanje prema Savjetu evrope- MONEYVAL izvještaj;

-redovno izvještavanje prema Savjetu evrope - četvrti izvještaj III Runde evaluacije.

TRŽIŠTE OSIGURANJA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o stečaju i likvidaciji društava za osiguranje

Programom rada Vlade za 2014. godinu, predviđeno je donošenje Predloga zakona u IV kvartalu. Ovim zakonom izvršiće se potpuno usklađivanje postojećeg regulatornog okvira sa Direktivom 2001/17/EC evropskog parlamenta i savjeta od 19. marta 2001. godine o reorganizaciji i likvidaciji osiguravajućih društava i Zakonom o stečaju.

Predlogom zakona će se, između ostalog, definisati uslovi i načina za pokretanja stečajnog postupka, koji se sprovodi bankrotstvom ili reorganizacionim mjerama; preciznije definisati način obavještavanja povjerilaca stečajnog dužnika; mogućnosti uređivanja pravnog položaja stečajnog dužnika, kao i njegovog odnosa prema povjeriocima u cilju održavanja njegove djelatnosti.

Usvajanjem ovog predloga, Zakon o likvidaciji i stečaju društava za osiguranje sačinjavaće usaglašen pravni okvir sa Zakonom o osiguranju i Zakonom o stečaju, što će omogućavati transparentniji i precizniji postupak koji će sprovoditi nadležni sud u navedenim slučajevima.

Predlog zakona je u Skupštinskoj proceduri razmatranja i usvajanja.

IGRE NA SREĆU

Radna grupa u okviru Radnog tijela za pripremu osnova za izradu teksta Predloga zakona o igrama na sreću

Ministarstvo finansija formiralo je Radno tijelo sa zadatkom da pripremi osnove za izradu teksta Predloga zakona o igrama na sreću, kojim će se obezbijediti da isti bude prihvaćen od svih zainteresovanih strana, javnosti i poslanika u Skupštini Crne Gore. Radno tijelo se bavi pitanjima uređenja javnog interesa i unapređenja regulatornog okvira, stanja i standarda u oblasti igara na sreću.

U okviru Radnog tijela formirana je Radna grupa, stavljena od predstavnika Ministarstva finansija, Uprave za igre na sreću, Udruženja priređivača igara na sreću (UPIS) i Udruženja privrednih društava za priređivanje igara na sreću Crne Gore „Montenegro Bet“. Zadatak radne grupe je da izvrši identifikaciju svih pravnih praznina, nedorečenosti, nepreciznosti, potrebnih dorada i preporuka za unapređenje važećeg Zakona o igrama na sreću.

Radna grupa je održala više sastanaka i konstatovala da je potrebno donijeti novi Zakonom o igrama na sreću, kojim bi se se ova djelatnost dodatno uredila, stvorili povoljni poslovni uslovi, zaštitila maloljetna lica; podigla svijest građana o negativnim pojavama koje izazivaju igre na sreću, uvođenjem društveno odgovornog igranja i društveno odgovornog priređivanja, kao i kontrolisan razvoj ove djelatnosti, čime bi se spriječile negativne pojave koje izazivaju igre na sreću i smanjilo nelagalno priređivanje igara na sreću odnosno siva ekonomija.

Programom rada Vlade za 2015. godinu predviđeno je donošenje Predloga zakona o igrama na sreću u IV kvartalu.

Odluka o privremenom mirovanju prava i obaveza po osnovu ugovora o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu hotela Crna Gora u Podgorici (Džek pot)

Vlada Crne Gore donijela je Odluka o privremenom mirovanju prava i obaveza po osnovu ugovora o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu hotela Crna Gora u Podgorici (Džek pot), kojom su Privrednom društvu „Džek Pot“ DOO iz Podgorice, zbog renoviranja hotela "Hilton Crna Gora", zamrznuta prava i obaveze po osnovu ugovora o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću, u prostoru koji se nalazi u Hotelu Crna Gora.

Odluka je objavljena u "Službenom listu Crne Gore", broj 42/14.

Odluka o privremenom mirovanju prava i obaveza po osnovu ugovora o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu "Grand Swiss Casino" u Baru

Odluka nije donešena jer nisu postojali opravdani razlozi za mirovanje prava i obaveza, u skladu sa članom 57 Zakona o koncesijama.

Izrada informacionog sistema za on – line nadzor igara na sreću – ISONIS

Ministarstvo finansija Crne Gore objavilo je poziv za otvoreni postupak javne nabavke za izbor najpovoljnije ponude za usluge izrade informacionog sistema za on – line

nadzor igara na sreću – ISONIS. Ministarstvo finansija donijelo je Odluku o izboru najpovoljnije ponude i potpisalo Ugovor sa izabranom kompanijom.

Ostale aktivnosti:

Priprema mišljenja na amandman poslanika (Nikola Gegej i Radovan Obradović) na Predlog zakona o izmjenama Zakona o igrama na sreću i amandman poslanika (Zoran Jelić, Filip Vuković, Veljko Zarubica, Marta Šćepanović i Zorica Kovačević) na Predlog zakona o izmjenama Zakona o igrama na sreću;

Priprema mišljenja na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, koji su podnijeli poslanici DPS-a.

FAKTORING

Predlog zakona o faktoringu

Uređenjem pitanja faktoringa će se dodatno osigurati stabilnost finansijskog sistema i legitimnost faktoring industrije. Ministarstvo finansija je formiralo radnu grupu čiji je zadatak izrada Zakona o faktoringu, a stručnu podršku će obezbijediti Evropska banka za obnovu i razvoj. Radna grupa je sastavljena od predstavnika Ministarstva finansija, Centralne banke, Investiciono razvojnog fonda, Udruženja banaka i Privredne komore. EBRD će Nacrt zakona dostaviti do kraja I kvartala 2015. godine.

LIZING

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije davalaca finansijskog lizinga

Na osnovu člana 28 stav 9 Zakona o potrošačkim kreditima ("Službeni list CG", broj 35/13), Ministarstvo finansija donijelo je Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije davalaca finansijskog lizinga.

BANKARSKO TRŽIŠTE

redovno (mjesečno i godišnje) izvještavanje Savjeta za finansijsku stabilnost; odgovori na poslanička pitanja.

TRŽIŠTE KAPITALA

Analiza primjene MIFID - direktive u crnogorski regulatorni sistem

MIFID predstavlja kamen temeljac finansijskog regulatornog režima Evropske unije. Definiše mjesta trgovanja i „pasoš“ investicionih kompanija koje bi radile širom Evrope preko lokalizovanih ovlaštenja koje su dobili iz matičnih zemalja članica. Pored toga uvodi različite mjere zaštite investitora jer zahtijeva kategorizaciju klijenata kao „kvalifikovanih nalogodavaca“, profesionalnih klijenata ili malih klijenata, čime se povećava nivo zaštite. MiFID ima potencijal da značajno preobrazi pružanje finansijskih usluga i funkcionisanje tržišta kapitala, a posebno tržišta vlasničkih hartija od vrijednosti u Evropi.

Cilj MiFID-a je uspostavljanje jedinstvenog, konkurentnijeg, prekograničnog tržišta hartija od vrijednosti na cijelom području EU. Ova direktiva podržava i promoviše, a

često detaljnim pravilima i propisuje, usklađivanje zakonodavstva na području cijele Evrope u smislu glavnih komponenti pružanja finansijskih usluga i u skladu sa tri glavna principa:

- veća konkurentnost, uključujući prekograničnu, uz jednake mogućnosti konkurencije;
- veća efikasnost tržišta;
- veća zaštita investitora

Analiza je usvojena na 64 sjednici Komisiji za ekonomsku politiku i finansije, koja je održana 10.04.2014. godine, a usvojena je i na XXIV sjednici Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi, koja je održana 12.03.2014.

Analiza efekata uvođenja poreskih olakšica za uplate članova u dobrovoljne penzione fondove

Afirmacijom trećeg stuba penzionog sistema u Crnoj Gori se može promijeniti način alokacije sredstava, preusmjeravanje iz potrošnje u investicije, kao i postepeno rasterećivati postojećeg penzionog sistema, a odgovornost za vlastitu penziju će se prenijeti na pojedinca. Dobrovoljni penzioni fondovi su jedan od mogućih vidova štednje za tzv. treće doba, gdje se pojedincima pruža mogućnost ostvarivanja dodatnih primanja u starosti (dopuna državne penzije), odnosno, budućim penzionerima omogućava održavanje odgovarajućeg životnog standarda u starosti.

S obzirom da je praksa pokazala da za dobrovoljnu penzionu štednju postoji interesovanje građana Crne Gore i da sve veći broj zainteresovanih kompanija očekuje uvođenje poreskih olakšica na uplate doprinosa u dobrovoljne penzione fondove (jer bi u tom slučaju uplaćivali doprinose za svoje zaposlene) kako je to rađeno u okruženju, a imajući u vidu sve prednosti koje ovaj vid poslovanja sa sobom nosi, pristupilo se izradi ovog dokumenta.

Analiza je usvojena na 64 sjednici Komisiji za ekonomsku politiku i finansije, koja je održana 10.04.2014. godine, a usvojena je i na XXIV sjednici Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi, koja je održana 12.03.2014.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava

Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2014. godine, predviđeno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Komisijom za hartije od vrijednosti dostavi Predlog zakona o izmjenama o dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava.

Nacrt zakona o o izmjenama i dopunama zakona o preuzimanju akcionarskih društava je bio na javnoj raspravi od 05. septembra do 17. oktobra 2014. godine, nakon čega je Predlog zakona dostavljen relevantnim institucijama i Evropskoj komisiji radi davanja mišljenja.

Evropska komisija je dostavila mišljenje da je Predlog zakona o izmjenama o dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava potrebno dodatno uskladiti sa Direktivom Direktiva 2004/25/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 21 Aprila 2004 o ponudama za preuzimanje, odnosno da je Predlog zakona potrebno dodatno korigovati, te je iz tog razloga odloženo usvajanje ovog zakona za III kvartal 2015. godine.

Predlog zakona o tržištu kapitala

Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2014. godine, predviđeno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Komisijom za hartije od vrijednosti dostavi Predlog zakona tržištu kapitala.

Nacrt zakona je bio na javnoj raspravi od 22. jula do 08. septembra 2014. godine. Međutim, zbog velike zainteresovanosti učesnika na tržištu kapitala javna rasprava je produžena do 30. septembra 2014. godine, nakon čega je Predlog zakona je dostavljen relevantnim institucijama i Evropskoj komisiji radi davanja mišljenja.

Evropska komisija je dostavila mišljenje da je Predlog zakona o tržištu kapitala potrebno uskladiti sa novim Direktivama (MiFID II/MIFIR i MAD II) i Uredbama (EU) br 596/2014 (MAR), odnosno da je Predlog zakona potrebno dodatno korigovati, te je iz tog razloga odloženo usvajanje ovog zakona za IV kvartal 2015 godine.

Pripremljeno je mišljenje na Inicijativu za ocjenu ustavnosti odredaba člana 39 st. 1 i 2 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava koju je podnio NVO "CEMI" - Centar za monitoring i istraživanje iz Podgorice

RAZNO

-učešće u izradi "Sporazuma između Programa Ujedinjenih nacija za razvoj i Vlade Crne Gore" u dijelu koji se odnosi na osiguranje Eko zgrade;

-učešće u rada Radne grupe za Poglavlje 9- finansijske usluge, Poglavlje 4- Slobodno kretanje kapitala i Poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlje;

-priprema Programa rada Vlade za 2015. godinu, u okviru nadležnosti Direkcije;

-dostavljanje informacija u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama (CRNVO; UPIS; Institut Aletranativa).

Implementacija RIA-e u crnogorski regulatorni sistem

Analiza efekata propisa je formalno uvedena u crnogorski regulatorni sistem 01. januara 2012. godine. Obaveza je propisana čl. 33 i 40 Poslovnika Vlade Crne Gore. Prije formalnog stupanja na snagu, stvoreni su svi neophodni administrativni i institucionalni preduslovi za njeno uvođenje.

Od formalnog uvođenja RIA-e do danas, Ministarstvo finansija je dalo preko 990 mišljenja na predloge akata i prateće obrasce Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (299 tokom 2012, 291 tokom 2013. godine i 400 tokom 2014. godine), sa aspekta implikacija na poslovni ambijent i uticaja na budžet države.

Nacrt izvještaja „Analiza efekata propisa u Crnoj Gori” – OECD/SIGMA

Predstavnici OECD/SIGMA su u saradnji sa Ministarstvom finansija pripremili izvještaj „Analiza efekata propisa u Crnoj Gori”.

Svrha ovog izvještaja je da predstavi nalaze analize postojećih postupaka i prakse u procesu donošenja javnih politika u ministarstvima i da ocijeni realizaciju obaveze sprovođenja RIA, uz davanje preporuka o oblastima u kojima su moguća unapređenja.

Cilj ovog pregleda bio je da ocijeni stvarno sprovođenje RIA u odnosu na formalne zahtjeve i da identifikuje oblasti u kojima su moguća unapređenja uključujući i potrebu za potencijalnim promjenama. Ovaj pregled se stoga fokusira prvenstveno na ministarstva i druge organe uprave koji su zadužena za izradu politika i zakonskih i

podzakonskih akata. Namjera je bila da se ispitaju organizacioni kapaciteti i procesi analize politika i konsultacija u postupku sprovođenja RIA.

Pored pregleda dokumenata koji je obuhvatio zakonske i podzakonske akte, uputstvo i obrasce za vršenje RIA, kao i analitičke izvještaje i ocjene u kojima se prezentiraju nalazi u vezi sa procesom donošenja javnih politika u ministarstvima, pripremljen je upitnik za ministarstva i druge organe uprave kako bi se prikupili neophodni podaci i informacije o internim procesima i procedurama pri razvoju politika, sprovođenju postupka RIA i konsultacija u ministarstvima. Poziv je upućen od strane *Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta* zajedno sa linkom za pristup anketi gdje su predstavnici ministarstava i drugih organa uprave mogli da popune upitnik. Anketa je inicijalno sprovedena u maju, ali je zbog ograničenog broja popunjenih upitnika ponovljena u junu 2014. Broj dostavljenih upitnika je povećan, ali se rezultati ankete ipak baziraju na ograničenom broju nekompletno popunjenih upitnika. Ukupno 15 popunjenih upitnika je vraćeno od 8 ministarstava, što čini polovinu od ukupnog broja ministarstava.

Na kraju sprovedeni su razgovori sa predstavnicima odabranih nevladinih organizacija kako bi se prikupile informacije o tome da li se i kako zahtjevi za vršenje konsultacija sprovode i kakvi su njihovi stavovi o mogućim oblastima unapređenja.

Ključne preporuke obuhvataju:

Jasno identifikovati izuzetke od izrade RIA i to regulisati Poslovníkom Vlade ili drugim odgovarajućim propisom;

Ministarstvo finansija, u saradnji sa drugim ministarstvima, treba da definiše i reguliše jasnu grupu kriterijuma adekvatnosti za svaki odjeljak u izvještaju o RIA. Treba se posebno usmjeriti na odjeljke o utvrđivanju opcija i analizi efekata uključujući procjenu fiskalnih uticaja kako bi se osiguralo da analitička osnova ovih izvještaja bude bolja.

Izmijeniti i dopuniti postojeće propise ili usvojiti nove propise u vezi sa RIA kojima će se uspostaviti jasne procedure za RIA u pogledu: (i) objavljivanja nacrtu izvještaja o RIA i korišćenja tog izvještaja kao osnova za konsultacije sa relevantnim zainteresovanim subjektima; (ii) finalizovanja izvještaja o RIA prije dostavljanja Vladi; (iii) slanja izvještaja o RIA zajedno sa prijedlogom zakona Skupštini i (iv) objavljivanja finalnog izvještaja o RIA zajedno sa prijedlogom zakona na veb-sajtu ministarstva.

Sekretarijat za zakonodavstvo i Generalni sekretarijat Vlade da utiču na ministarstva da poštuju zahtjeve pravno-tehničkih pravila po kojima se podzakonski akti pripremaju zajedno sa prijedlogom zakona.

U slučajevima kada se podzakonski akti pripremaju tek nakon odobrenja glavnog zakona od strane Vlade, uključiti i konsultovati NVO u postupku izrade podzakonskih akata, naročito u slučajevima kada će nastati značajni troškovi za usaglašavanje ili administrativna opterećenja za preduzeća i građane.

Nastaviti sa osmišljavanjem i organizovanjem specijalizovane obuke za RIA, a naročito za tehničke vještine kao što su ekonomska i fiskalna analiza. Direktorata treba da radi sa Upravom za kadrove na osmišljavanju i ugrađivanju obuke za RIA u redovni program obuke državnih službenika.

Implementacija preporuka “Giljotine propisa”

Prvi Akcioni plan za implementaciju preporuka “Giljotine propisa”, je usvojen u maju 2012. godine. Naime, u cilju definisanja jasnih rokova za ispunjenje preporuka predviđenih Akcionim planom u periodu od marta – aprila 2012. godine održano je više sastanaka na nivou donosioca odluka resornih ministarstava. Tom prilikom donosioci odluka su dali detaljna obrazloženja u vezi sa mogućnošću realizacije pojedinih preporuka i utvrdili dinamiku rada koja je predstavljena prvim Akcionim planom usvojenim na sjednici Vlade.

Prva Informacija o realizaciji preporuka iz Giljotine propisa za period maj - decembar 2012. godine usvojena je u aprilu 2013. godine. Shodno usvojenoj Informaciji, utvrđeno je da je tokom perioda od 8 mjeseci 2012. godine realizovano svega 175 preporuka, odnosno stepen realizacije je iznosio 40,05%. Na taj način izmijenjeno je 13 zakona i 27 podzakonskih akata. Budući da je veći broj preporuka odložen za 2013. i 2014. godinu, istim zaključkom su zaduženi svi organi obuhvaćeni Akcionim planom za implementaciju preporuka Giljotine propisa da revidiraju rokove definisane za implementaciju preporuka za 2013. godinu.

Revidirani Akcioni plan je usvojen u septembru 2013. godine i njime je definisano da je prihvaćeno 1.446 od ukupno 1.887 preporuka.

Tokom 2013. godine, realizovano je 230 preporuka.

Zaključno sa III kvartalom 2014. godine, od usvajanja Akcionog plana je realizovano 987 preporuka od ukupno prihvaćenih 1.446 preporuka, odnosno stepen realizacije iznosi 68,3%. Tokom prva tri kvartala 2014. godine realizovane su 104 preporuke.

Shodno revidiranim rokovima, plan je da se realizacija preporuka okonča do kraja 2017. godine.

Učešće u pripremi priloga za Nacionalni program ekonomskih reformi

Direktorat je učestvovao u pripremi priloga za Nacionalni program ekonomskih reformi u dijelu: Giljotina propisa, unapređenje stanja u oblasti „Izvršenje ugovora“ i dijelu unapređenja poslovnog ambijenta.

Implementacija reformi u cilju unapređenja ranga u okviru Doing Business Izvještaja

Napore na implementaciji reformi u Crnoj Gori u dijelu kreiranja stabilne poslovne klime prepoznao je i Izvještaj Doing Business Svjetske banke gdje je rang Crne Gore popravljen i sada se nalazi na 36. mjestu od 189 država. Konkurentnije mjesto na globalnoj rang listi posebno je značajno imajući u vidu kontinuirani napredak Crne Gore sa 92 mjesta, gdje smo bili pozicionirani 2008. godine.

Rang Crne Gore je bolji za 6 mjesta u odnosu na 2014DB kada je Crna Gora zauzela 42. mjesto po revidiranom rangju. Od zemalja u regionu bolje od Crne Gore je rangirana samo Makedonija (30). Od zemalja u regionu lošije od Crne Gore su rangirane: Bosna i Hercegovina (107), Srbija (91), Kosovo (75), Albanija (68), Hrvatska (65), Slovenija (51).

Zvanično, shodno Izvještaju Crna Gora je zabilježila 1 reformu, koja je evidentirana u oblasti izdavanja građevinskih dozvola, gdje su prepoznate reforme sprovedene u cilju smanjenja naknade za pružanje komunalnih usluga i eliminacije naknade za dobijanje urbanističko-tehničkih uslova iz opštine.

Kritične oblasti koje bi trebale biti u fokusu pažnje za naredni period su:

“građevinske dozvole” (138),

“izvršenje ugovora” (136),

“plaćanje poreza” (98) i

“registrovanje nepokretnosti” (87).

Takođe, neophodno je nastaviti sa realizacijom planiranih aktivnosti na uvođenju elektronske registracije preduzeća i omogućavanju registracije u područnim jedinicama Poreske uprave, uvažavajući činjenicu da naša zemlja bilježi značajan pad u ovom indikatoru u posljednja dva izvještaja. Dalje, neophodno je nastaviti sa pojednostavljenjem procedura za uvoz i izvoz, kao i smanjenje troškova i trajanja postupka.

Novost u DB2015 - Ovogodišnji izvještaj i Doing Business 2016 uvode promjene u 8 od 10 setova indikatora: izdavanje građevinskih dozvola, dobijanje priključka za električnu energiju, registrovanje nepokretnosti, dobijanje kredita, zaštita manjinskih investitora, plaćanje poreza, izvršenje ugovora i rješavanje problema insolventnosti.

Poboljšanja su napravljena u 3 oblasti:

-Revizija obračuna ranga;

-Uvođenje novih uzorak gradova u velikim ekonomijama;

-Proširenje obima seta indikatora.

Ovogodišnji izvještaj ukazuje da se rangiranje zasniva na udaljenosti od graničnog rezultata, više nego na procentualnom rangiranju. Udaljenost do graničnog rezultata pokazatelj je uspješnosti ekonomije u odnosu na najbolje regulatorne prakse - pokazuje jaz između učinka svake ekonomije i najboljeg učinka za svaki indikator.

Administriranje rada Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi

Odlukom o obrazovanju Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi (“Sl. list CG”, br. 12/13) iz marta 2013. godine, proširene su nadležnosti Savjeta za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta, u dijelu strukturnih reformi.

Reforme kojim je Savjet koordinirao u prethodnom periodu imale su značajan uticaj na kvalitet privrednog okruženja u Crnoj Gori, kao i podizanje efikasnosti državne administracije u postupcima pred privatnim sektorom i građanima.

Poseban značaj ima rad Savjeta za privredna udruženja u Crnoj Gori u dijelu kontinuiranog iznošenja predloga za izmjene regulatornog okvira koji se odnosi na privredne subjekte.

Istovremeno, na nivou Savjeta daju se preporuke lokalnim samoupravama za implementaciju određenih mjera značajnih za obavljanje privredne djelatnosti. Savjet sa predstavnicima Vlade Crne Gore, kao i privatnog sektora je uspostavljan na principima javno-privatnog partnerstva, koje doprinosi održavanju partnerskih odnosa između države i privrede.

Tokom 2014. godine, Savjet je održao 4 sjednice.

Rješavanje problema nelikvidnosti

U cilju povećanja likvidnosti Vlada Crne Gore je u saradnji sa Centralnom bankom pristupila kreiranju transparentnog sistema periodičnog izlistavanja firmi čiji su računi blokirani, a u cilju podrške zdravim firmama i preduzetničkim idejama.

Stoga, pripremljen je Predlog Zakona o dopuni Zakona o platnom prometu u zemlji (maj 2012. godine). Navedenim Predlogom zakona utvrđeni su jasni kriterijumi za objavljivanje podataka o blokiranim računima. S tim u vezi, Centralna banka, počev od 01. jula 2012. godine objavljuje nazive pravnih lica odnosno preduzetnika sa njihovim matičnim brojevima, iznosima blokade računa (većem od 10.000 EUR) u postupku prinudne naplate u neprekidnom trajanju dužem od 30 dana.

Impementacija predloženih rješenja ima za cilj povećanje prometa i bolju naplatu realizovanih poslovnih aktivnosti, a samim tim i poštovanje ugovorenih rokova plaćanja. Predloženo rješenje je usmjereno na definisanje rokova i modaliteta naplate potraživanja, unapređenje regulative i prakse, kao i administrativno brisanje privrednih subjekata koji ne obavljaju poslovne transakcije. Takođe, rezultiraće efikasnijim praćenjem pravnog statusa pravnih i fizičkih lica, koji čine korporativni sektor Crne Gore. Sve ovo će doprinijeti značajnom unapređenju poslovnog ambijenta, pravne sigurnosti i boljoj informisanosti o bonitetu poslovnih partnera.

Nakon navedenih aktivnosti, Radna grupa je aktivno nastavila sa razmatranjem drugih pitanja u vezi sa iznalazanjem rješenja za prevazilaženje problema nelikvidnosti privrednih subjekata. Kako je pitanje nelikvidnosti privrede snažno povezano sa pitanjem nekvalitetnih kredita u bankama (NPL), Radna grupa se posebno bavila i Preporukama koje je Radna grupa »Bečke inicijative« za pitanja nekvalitetnih kredita dala za ublažavanje i prevazilaženje problema NPL, u martu 2012. godine.

Polazeći od negativnog uticaja koji visok nivo loših zajmova ima na finansijsku stabilnost i na dinamiku kreditiranja banaka, a time i na podsticanje snažnijeg ekonomskog rasta, Centralna banka Crne Gore obratila se krajem 2011. godine Svjetskoj banci sa zahtjevom za pružanje pomoći u oblasti smanjenja loših zajmova banaka u Crnoj Gori. Od 1. jula 2012. godine Svjetska banka počela je sa pružanjem tehničke pomoći Crnoj Gori namjerene primjeni mjera koje bi trebale doprinijeti bržem smanjenju loših zajmova banaka. Nakon analize stanja u oblasti loših kredita, kao i pravnog i institucionalnog okvira Crne Gore za naplatu loših kredita, tim Svjetske banke u saradnji sa Centralnom bankom postigao je dogovor o pravcima djelovanja namjerenim ka što bržem i uspješnijem smanjenju loših zajmova. Pravac djelovanja na smanjenju loših zajmova zasnovan je na „Istanbulskom pristupu“, kao uspješnom modelu za pomoć razrješenju bankarske krize u Turskoj u periodu od 2002. do 2005. godine. „Podgoriški pristup“ implicira dobrovoljno restruktuiranje loših kredita banaka, koje je zasnovano na novim mjerama podsticaja za banke i kompanije da usklade procjenu njihovih kreditnih portfolija sa post-kriznim ekonomskim uslovima njihovih dužnika.

Pravni i institucionalni okvir koji treba da obezbijedi podsticaje za banke i preduzeća uključuje regulativu Centralne banke o upravljanju kreditnim rizikom, kao i modifikacije šireg okvira za zaštitu prava kreditora, koji trebaju da učine restruktuiranje loših zajmova uspješnijim.

Istovremeno, izmjene šireg pravnog i institucionalnog okvira trebale bi da omoguće i brže i uspješnije restruktuiranje dugova u realnom sektoru. Aktivnosti na realizaciji

„Podgoričkog pristupa“ planirane su u tri faze, od kojih se prva odnosila na rad na pilot projektima u saradnji sa bankama, u cilju testiranja pristupa na određenom broju loših zajmova. Navedena faza realizovana je u prvom kvartalu 2013. godine.

Predviđeno je da druga faza bude zaključena pripremom prijedloga za izmjenu regulatornog okvira, kroz donošenje posebnog zakona (lex specialis) koji bi omogućio izmjene postojeće regulative u namjeri da omogući bržu i uspješnu realizaciju restrukturiranja loših kredita na dobrovoljnoj osnovi.

Uvažavajući prethodno navedeno, pripremljen je Predlog zakona o dobrovoljnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama, koji je Vlada Crne Gore usvojila 10. jula 2014. godine.

Navedni zakon ima za cilj podsticanje oporavka dužnika, odnosno korisnika hipotekarnih kredita u finansijskim teškoćama restrukturiranjem dugova, očuvanje stabilnosti finansijskog sistema i omogućavanje pristupa novim sredstvima finansiranja radi stimulisanja ekonomskog oporavka i rasta.

Treća faza realizacije „Podgoričkog pristupa“ odnosi se na početak realizacije dobrovoljnog restrukturiranja kredita i uključuje aktivnosti koje se odnose kako na zajmove date privredi tako i stanovništvu.

Realizacija treće faze očekuje se nakon usvajanja Zakona od strane Skupštine Crne Gore.

Reforma iz oblasti izvršenja ugovora

Zakon o izvršenju i obezbjeđenju je stupio na snagu u julu 2011. godine i njime su uvedene značajne novine u postupku izvršenja i obezbjeđenja, a najvažnija novina je određivanje nadležnosti javnih izvršitelja i njihovo postupanje u određivanju i sprovođenju izvršenja.

Zakon o javnim izvršiteljima je stupio na snagu u decembru 2011. godine i njime se uređuje organizacija javnih izvršitelja koji vrše poslove u postupku sprovođenja izvršenja i obezbjeđenja, njihovo imenovanje i druga pitanja od značaja za obavljanje izvršiteljske djelatnosti.

Novim uređenjem izvršenja napušta se dosadašnji model sudskog izvršenja i sprovođenje izvršenja se daje u nadležnost javnim izvršiteljima, osim u slučajevima predaje djeteta, vraćanja zaposlenog na rad i neke specifične radnje koje može izvršiti samo izvršni dužnik, što ostaje u nadležnosti suda.

Javno izvršiteljska služba je javna služba koja se povjerava licima dostojnim javnog povjerenja kao samostalnim i nezavisnim nosiocima te službe. Javni izvršitelj je nezavistan, ali ipak njegova samostalnost i nezavisnost nije apsolutna, već su javni izvršitelji vezani Ustavom, zakonima i podzakonskim aktima, pod nadzorom Komore i ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

U cilju povećanja konkurentnosti ekonomije kroz proces izvršenja ugovora, Vlada Crne Gore se odlučila na radikalnu reformu izvršnog sistema uvođenjem javnih izvršitelja, čiji je status, nadležnost i organizacija javno izvršiteljske djelatnosti uređena Zakonom o javnim izvršiteljima. Donošenje ovog zakona je jedan od ključnih elemenata mjere kojim se doprinosi implementaciji mjere radi dostizanja ciljeva ekonomske politike.

Za implementaciju Zakona o javnim izvršiteljima, Ministarstvo pravde je blagovremeno donijelo sve podzakonske akte, organizovalo polaganje ispita i raspisalo konkurse za imenovanje javnih izvršitelja, donijelo odluke o imenovanju i izvršilo prijem kancelarija

javnih izvršitelja. Nadalje, Ministarstvo je u saradnji sa OESC-om organizovalo 6 savjetovanja za obuku javnih izvršitelja i kontinuirano obezbjeđivalo stručnu pomoć i podršku sa ciljem jačanja javnoizvršiteljske djelatnosti i jačanja organa Komore. Pravilnikom o broju mjesta i službenim sjedištima javnih izvršitelja propisano je ukupno 32 javna izvršitelja za teritoriju Crne Gore. Za imenovanje javnih izvršitelja Ministarstvo pravde je do sada objavilo četiri konkursa na koja se je prijavilo ukupno 37 kandidata od kojih je imenovano 29.

Pored Zakona o javnim izvršiteljima, u cilju unapređenja sistema izvršenja, Ministarstvo pravde je sačinilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršenju i obezbjeđenju koji je dostavljen Skupštini Crne Gore na usvajanje. Osnovni cilj izmjena i dopuna Zakona o izvršenju i obezbjeđenju predstavlja unaprijeđenje postojećeg zakona u smislu izmjena u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima na odluke javnog izvršitelja, u pravcu da, po prigovoru na odluke donijete na osnovu izvršne isprave odlučuje sudija pojedinac, dok je za postupanje po prigovoru na odluke donijete na osnovu vjerodostojne isprave i dalje nadležno vijeće od troje sudija. Na ovaj način se i sudiji pojedincu daje ovlašćenje da odlučuje po prigovoru na odluke javnog izvršitelja, donijete na osnovu izvršne isprave, čime se postiže bolja efikasnost izvršnog postupka.

Izmjene i dopune Zakona o izvršenju i obezbjeđenju i implementacija predloženih reformi imaju za cilj unaprijeđenje postojećih rješenja, čime će postupak izvršenja biti brži, kvalitetniji i efikasniji.

Kontinuirano praćenje ranga Crne Gore u međunarodnim izvještajima:

Doing Business, Svjetska banka

Indeks globalne konkurentnosti, Svjetski ekonomski forum

Izvještaj o slobodi globalne trgovine, Svjetski ekonomski forum

Indeks ekonomskih sloboda, Heritidž fondacija

Ekonomske sloboda u svijetu, Fraser Institut

Izvještaj o razvoju po mjeri čovjeka, UNDP

Indeks percepcije korupcije, Transparency International

Izvještaj o tranziciji, EBRD

Slobode u svijetu, Freedom House

Kreditni rejting Standard & Poor's

Kreditni rejting Moody's

Takođe, Odjeljenje za unapređenje poslovnog ambijenta redovno prati izvještaj Savjeta stranih investitora tzv **Bijelu knjigu** i koordinira aktivnosti na realizaciji preporuka dostavljenih u okviru izvještaja.

EU integracije

Učešće u sljedećim pregovaračkim grupama: **3.** Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, **6.** Privredno pravo, **20.** Preduzetništvo i industrijska politika, **30.** Vanjski odnosi, a u dijelu koji se odnosi na regulatornu reformu, unapređenje poslovnog ambijenta, konkurentnost crnogorske ekonomije, finansiranje malih i srednjih preduzeća.

DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

U izvještajnom periodu, u Direktoratu za poreski i carinski sistem u oblasti normativnih aktivnosti pripremljeni su sljedeći propisi :

ZAKONI:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama („Službeni list Crne Gore“, broj 45/14)

Navedenim zakonom izvršena je dalja harmonizacija akcizne politike sa evropskim zakonodavstvom posebno u dijelu oporezivanja cigareta. Pored ostalog, navedenim izmjenama, koje su u primjeni od 1. 10. 2014. godine, definisana je dinamika postepenog povećanja visine akcize na cigarete do 2019. godine (akcizni kalendar), u cilju predvidivog, postepenog i izjednačenog rasta akciza kao preduslova za prevenciju nelegalne trgovine cigaretama i obezbjeđivanje stabilnih državnih prihoda. Značajna novina je da od 1. januara 2015. godine postupak kontrole obračunavanja i plaćanja akcize umjesto poreskog vrši carinski organ. Na ovaj način se, kroz objedinjavanje postupka kontrole i naplate ove dažbine unapređuje sistem i obezbjeđuje efikasnija kontrola a samim tim i naplata akcize kod proizvodnje, uvoza i prometa akciznih proizvoda, a što će umnogome doprinijeti povećanju prihoda uz istovremeno suzbijanje sive ekonomije na tržištu akciznih proizvoda.

2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti

Sredinom februara 2015. godine, Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti, čija su rješenja u primjeni od 1. januara 2016.godine.

Navedenim zakonom stvaraju se pretpostavke za povećanje prihoda od poreza na nepokretnosti, prije svega kroz povećanje donjeg limita za oporezivanje (sa 0,10% na 0,25%), proširenjem baze za oporezivanje, kao i uvođenjem sankcija za prekršioce Zakona. Takođe, u cilju stvaranja uslova za brži razvoj u sferi turizma, poljoprivrede i građevinarstva, sa posebnim akcentom na sjeverni region, ovim zakonom, opštinama su data veća ovlašćenja za propisivanje viših, odnosno nižih stopa poreza za određene kategorije nepokretnosti .

3. Zakon o porezu na ugljovodonike („Sl.list CG“ br. 31/14)

Navedenim zakonom se uvodi obaveza plaćanja poreza na dobit od upstream operacija koje se odnose na ugljovodonike.

4. Zakon o izmjeni zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (skupština usvojila 17.02.2015)

Navedenim zakonom vrši se povećanje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje za poslodavce, preduzetnike i druga lica koja su dužna da plaćaju ovaj doprinos za 0,5%.

5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama („Sl.list CG“, broj 45/14)

Navedenim zakonom izvršeno je **smanjenje visine** postojećih administrativnih taksi koje se plaćaju za pojedine spise i radnje pred organima državne uprave, u cilju smanjenja administrativnih barijera i stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Istovremeno, izvršeno je **proširenje osnova za plaćanje taksene obaveze** za spise i radnje koje se preduzimaju od strane pojedinih organa, a koje nijesu bile obuhvaćene postojećom Tarifom za administrativne takse. Takođe, **propisane su olakšice i oslobođenja od plaćanja takse za pojedine kategorije lica** za spise i radnje koje se preduzimaju u postupcima za zaštitu intelektualne svojine i izvršeno je **usklađivanje visine važećih administrativnih taksa** iz oblasti zaštite intelektualne svojine sa visinom taksa koje se primjenjuju u državama EU.

6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica („Sl.list CG“, broj 34/14)

Navedenim zakonom bliže je definisan pojam upotrebljivanog motornog vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilice, radi otklanjanja nedoumica u pogledu adekvatnog poreskog tretmana prometa ovih vozila, odnosno objekata, te jasnog razgraničenja u pogledu obaveze plaćanja PDV-a, odnosno poreza na promet. Na ovaj način stvaraju se uslovi za efikasnije administrativno poslovanje poreskog organa u postupku utvrđivanja obaveze poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica, a samim tim i kvalitetnijeg servisiranja usluga poreskim obveznicima.

7. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji (upućen Skupštini Crne Gore 29.decembra 2014.godine, a usvojen sredinom februara 2015.godine.)

Navedenim zakonom u cilju poboljšanja naplate poreza i drugih dažbina, vrši se unaprjeđenje mehanizama prinudne naplate poreza u slučaju kada poreski obveznik ne izmiruje poreske obaveze, a kao novi instrument obezbjeđenja naplate poreza uvodi se fiducijarni prenos prava svojine na imovini poreskog dužnika. Takođe, detaljnije se razrađuju mjere inspekcijskog nadzora i pooštava kaznena politika kroz povećanje iznosa novčanih kazni za učinjene poreske prekršaje, kojim će se postići efikasnija borba protiv sive ekonomije.

Proširena su ovlašćenja poreskih inspektora u dijelu preduzimanja istražnih radnji po nalogu tužioca, kao i mogućnost da se te istražne radnje preduzimaju bez naloga za kontrolu. Uspostavljanjem sistema vršenja unutrašnje kontrole rada i ponašanja poreskih službenika i namještenika u vezi sa radom u cilju sprječavanja korupcije službenika u vršenju službenih poslova ostvariće se značajan napredak u efikasnijem radu poreskog organa.

Od 1.januara 2016.godine uvodi se instrument za sprječavanje korupcije (obaveza podnošenja izvještaja o imovini za poreskog inspektora i ovlaštenog službenika koji vodi istražni postupak), čime će se obezbjediti uslovi za kontinuirano praćenje rada poreskih inspektora i suzbijanje eventualnih zloupotreba u vršenju službene dužnosti.

8. Zakon o potvrđivanju Ugovora između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Austrije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu (nalazi se u skupštinskoj proceduri)

Navedeni zakon ima za cilj eliminisanje dvostrukog oporezivanja dohotka rezidenata, obezbjeđenje fiskalne i pravne sigurnosti, osiguranje pozitivnog dejstva poreskih olakšica radi stimulisanja ulaganja, generalna primjena načela jednakog poreskog tretmana fizičkih i pravnih lica kao i unapređenje saradnje poreskih organa.

9. Predlog Zakona o porezu na kafu

Vlada Crne Gore je utvrdila na sjednici od 25. decembra 2014. godine i isti se nalazi u skupštinskoj proceduri. Navedenim zakonom želi se obezbijediti kontinuitet prihoda po ovom osnovu imajući u vidu da su odredbe kojima se kafa oporezivala kao akcizni proizvod, ukinute od 1. januara 2015. godine. Takođe, predmetnim zakonom definiše se pojam proizvođača kafe kojim se smatra pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koje u poreskom skladištu proizvodi kafu kao i lice koje taj proizvod uvozi na teritoriji Crne Gore.

10. Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o taksama na pristup određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja

Vlada Crne Gore je utvrdila na sjednici od 25. decembra 2014. godine i isti se nalazi u skupštinskoj proceduri. Navedenim zakonom, data je mogućnost vlasnicima odnosno korisnicima ugostiteljskih objekata u kojima se upotrebljavaju duvanski proizvodi da se opredijele da li će se u tim objektima upotrebljavati duvanski proizvodi, stim da do 1. januara 2017. godine na opredijeljeni prostor plaćaju taksu u propisanom iznosu.

11. Zakon o potvrđivanju sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima

Carinske službe Crne Gore i Republike Turske primjenjuju Sporazum o uzajamnoj pomoći u sprečavanju, istraživanju i suzbijanju carinskih prekršaja između Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Turske, koji je potpisan 6. februara 2002. godine u Istanbulu. U okviru saradnje ugovorne strane su obostrano vršile provjere porijekla i vrijednosti robe, razmjenjivale obavještajne informacije i preduzimale sve neophodne mjere za pojednostavljenje carinskih formalnosti u cilju olakšanja i ubrzanja robnog prometa. Međutim, imajući u vidu aktuelne probleme sa kojima su suočene carinske službe svijeta u pogledu uspostavljanja efikasnih mehanizama za sprječavanje i suzbijanje carinskih prekršaja, dvije strane su istakle neophodnost unapređenja saradnje u ovoj oblasti i zaključenja novog sporazuma. S tim u vezi, u Podgorici je 19. septembra 2013. godine potpisan Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske o uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Imajući u vidu značaj i ulogu carinskih službi u suzbijanju krijumčarenja i carinskih prekršaja, ovim zakonom se uspostavlja pravni osnov za saradnju i uzajamno pružanje pomoći u sprečavanju i istrazi kršenja carinskih, deviznih i spoljnotrgovinskih propisa.

12. Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona porezu na dodatu vrijednost (upućen Skupštini Crne Gore 29.decembra 2014.godine, a usvojen sredinom februara 2015.godine.)

Predlogom navedenog zakona između ostalog vrši se poboljšanje postojećeg rješenja koje se u praksi pokazalo kao nedovoljno efikasno, pa je predloženim rješenjem propisano da je poreski dužnik primalac usluga iz člana 17 i ako nije obveznik PDV, dok je do sada obveznik plaćanja PDV bio davalac usluga; bliže se definišu telekomunikacijske usluge; vrši se dodatno pojašnjenje oko utvrđivanja poreske osnovice za obračun PDV, odnosno sniženje cijena i popusti koji se odobravaju na računu ne mogu biti manji od nabavne vrijednosti, odnosno cijene koštanja proizvoda.

Na isporuke proizvoda i usluga za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta kategorije pet i više zvjezdica, energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10 MW i kapaciteta za proizvodnju prehrambenih proizvoda razvrstanih u okviru sektora C grupa 10 Zakona o klasifikaciji djelatnosti, čija investiciona vrijednost prelazi 500.000 eura, kao i isporuke proizvoda, odnosno usluga koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države ili treće strane u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza, PDV se plaća po nultoj stopi.

UREDBE:

Uredba o načinu i postupku vršenja kontrole izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Sl.list CG“, broj 36/14)

Navedenom uredbom, uređen je način i postupak vršenja nadzora nad sprovođenjem Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza, u komercijalnim transakcijama između privrednih subjekata, odnosno između privrednih subjekata i javnog sektora. U slučaju neizmirenja novčanih obaveza u rokovima utvrđenim navedenim zakonom nakon prijema pravosnažnog rješenja o izvršenju novčanih obaveza, odnosno obavještenja od subjekta koji je povjerilac novčanih potraživanja, nadležni poreski organ pokreće prekršajni postupak pred nadležnim organom za prekršaje.

Uredba o izmjenama Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama („Službeni list Crne Gore“, broj 19/14)

Navedenom uredbom, imajući u vidu zaključke Radnog tima za suzbijanje sive ekonomije na tržištu duvanskih proizvoda, izvršene su izmjene važeće uredbe, na način da se obezbijedi obilježavanje svake paklice cigareta pojedinačno, akciznim markicama u zelenoj boji dimenzija 45x19mm, umjesto dosadašnjeg rješenja prema kojem se vršilo obilježavanje „box-ova“ cigareta, posebnim markicama dimenzija 50x25 mm. Ovo rješenje je predloženo u cilju onemogućavanja zloupotreba prilikom prometa duvanskih proizvoda i obezbjeđenja sigurnijeg uvida u porijeklo svake paklice cigareta.

3. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama ("Službeni list CG", broj 58/14)

Navedenom uredbom izvršilo se pravno tehničko usklađivanje važeće uredbe sa odredbama Zakona o akcizama, u dijelu koji se odnosi na prenošenje nadležnosti sa poreskog na carinski organ kod prometa akciznih proizvoda.

4. Uredba o odloženom plaćanju carinskog duga ("Službeni list CG", broj 58/14)

Navedenom uredbom omogućeno je odloženo plaćanje carinskog duga (carine i poreza na dodatu vrijednost) nastalog pri uvozu proizvoda, na rok od 30 dana od dana prihvatanja carinske deklaracije, do 31. decembra 2015. godine.

5. Uredba o carinskoj tarifi za 2015. godinu ("Službeni list CG", broj 60/14)

Navedenom uredbom, koju je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 18. decembra 2014. godine, izvršeno je smanjenje carinskih stopa i izmjena nomenklature. Naime, Aneksom I Protokola o pristupanju Crne Gore Svjetskoj trgovinskoj organizaciji za određeni broj proizvoda iz Carinske tarife utvrđene su krajnje carinske stope kao i period za njihovu liberalizaciju. Takođe, Uredbom je izvršeno usaglašavanje nacionalne nomenklature sa Kombinovanom nomenklaturom Evropske unije. Osim redovnih carinskih stopa predmetnom uredbom obuhvaćene su sve izmjene koje se odnose na carinske stope utvrđene sporazumima o slobodnoj trgovini (EU, CEFTA, EFTA, Rusija, Turska, Ukrajina,), čime se dobilo kodifikovano rješenje koje u mnogome olakšava poslovanje privrednicima koji se bave spoljnom trgovinom.

6. Uredba o upotrebi poreske registar kase („Službeni list CG“, broj 31/14);

S obzirom da Uredbom o upotrebi poreske registar kase i načinu evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko registar kase ("Službeni list CG", br.27/08, 40/08 i 8/12), nije na adekvatan način uređena materija evidentiranja prometa preko poreske kase, posebno u dijelu preciznog definisanja ovlašćenja svih učesnika u postupku, a posebno nemogućnosti preduzimanja odgovarajućih mjera prema distributerima i serviserima poreskih kasa, pristupilo se revidiranju regulative donošenjem nove Uredbe a sve u cilju stvaranja adekvatnog pravnog osnova kojim bi se na cjelovit način uredila predmetna materija.

PRAVILNICI I UPUTSTVA:

1. Pravilnik o utvrđivanju iznosa prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta („Službeni list Crne Gore“, broj 10/14)

Navedenim pravilnikom utvrđuje se iznos prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta u Crnoj Gori za period od 1. februara do 31. decembra 2014. godine, u iznosu od 1,55 € po paklici.

2. Pravilnik o bližem postupku izvoza duvanskih proizvoda („Službeni list Crne Gore“, broj 51/14)

Navedenim pravilnikom brisana je odredba kojom je bilo propisano da nadležni carinski organ, kopiju potvrde kojom se dokazuje nepostojanje obaveze obilježavanja duvanskih proizvoda posebnom izvoznom markicom dostavlja nadležnom poreskom organu, imajući u vidu da cjelokupni postupak kontrole obračunavanja i plaćanja akcize od 1. januara 2015. godine, umjesto poreskog vrši carinski organ.

3. Pravilnik o načinu i uslovima povraćaja akcize na mineralna ulja („Službeni list Crne Gore“, broj 56/14)

Navedenim pravilnikom propisani su način i uslovi povraćaja cjelokupne akcize na mineralna ulja koja se upotrebljavaju za pogon poljoprivredne, šumske mehanizacije (uključujući i traktore) i mehanizacije za održavanje ski staza i parkinga na skijalištima.

4. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama („Službeni list Crne Gore“, broj 59/14)

Navedenim pravilnikom propisani su uslovi i način povraćaja dijela plaćene akcize prilikom nabavke gasnih ulja – eurodizela, koji se koristi u industrijske i komercijalne svrhe. Takođe, predmetnim pravilnikom izvršeno je i pravno-tehničko usaglašavanje sa Zakonom o akcizama kojim je izvršeno prenošenje nadležnosti kod postupka kontrole i naplate akcize, sa poreskog na carinski organ.

5. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu podnošenja i popunjavanja carinske deklaracije i zbirne prijave

Carinski dužnik, shodno odredbama člana 201 stav 3 Carinskog zakona je podnosilac deklaracije, a u slučaju indirektnog zastupanja carinski dužnik je i lice za čiji je račun carinska deklaracija podnijeta. Carinski dug se obračunava i naplaćuje od podnosioca deklaracije, tj. zastupnika. Ako se carinski dug ne naplati od podnosioca deklaracije/zastupnika, tada se plaćanje carinskog duga utvrđuje kao obaveza uvoznika.

Imajući u vidu navedeno, predloženom izmjenom Pravilnika se propisuje jasna procedura popunjavanja JCI - Rubrike 14, a u cilju definisanja lica odgovornih za plaćanje carinskog duga.

6. Pravilnik o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoynih sredstava u međunarodnom saobraćaju

U cilju stvaranja uslova za efikasno vršenje kontrole snabdijevanja plovnih objekata gorivom, izmjenom navedenog pravilnika je ustanovljena obaveza za subjekte koji se bave djelatnošću snabdijevanja da moraju imati carinsko skladište u pristaništu, odnosno luci iz koje plovni objekat isplovljava.

7. Pravilnik o korišćenju poreskog oslobodjenja po osnovu poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u privredno nedovoljno razvijenim opštinama („Sl.list CG“ br. 4/14)

Navedenim pravilnikom uređuje se postupak ostvarivanja poreskog oslobođenja u nerazvijenim opštinama.

8. Pravilnik o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2014. godinu („Sl.list CG“ br. 51/14)

Navedenim pravilnikom propisuje se iznos najviše osnovice za plaćanje doprinosa za obavzeno socijalno osiguranje.

9. Pravilnik o dopuni pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl.list CG“ br. 4/14 i 49/14)

Navedenim pravilnikom vrše se dopune šifrnika osnova osiguranja sa novim šiframa.

10. Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o paušalnom oporezivanju prihoda od samostalne djelatnosti („Sl.list CG“ br. 12/14 i 18/14),

Navedenim pravilnikom vrši se upodobljavanje pravilnika sa izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

11. Pravilnik o izmjeni i dopunama pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica („Sl.list CG“ br. 20/14)

Navedenim pravilnikom vrši se upodobljavanje pravilnika sa izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Predlog Osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „FISKALIS 2020“

Vlada Crne Gore je utvrdila na sjednici od 27. novembra 2014. godine a koji je preko Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija upućen na dalju proceduru nadležnim organima Evropske Komisije. Navedeni sporazum namijenjen je podsticanju saradnje između poreskih uprava zemalja članica, kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU, u cilju povećanja efikasnosti u radu i boljeg funkcionisanja na Internom tržištu.

SPORAZUMI:

Sporazum između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu unije CUSTOMS 2020

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 25. septembra 2014. godine prihvatila Sporazum između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu unije CUSTOMS 2020.

Članom 99 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju utvrđeno je uspostavljanje saradnje u oblasti carina između Evropske Unije i Crne Gore. Carinska saradnja između carinskih službi zemalja članica EU i Uprave carina odvija se u skladu sa Protokolom 6 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, tj. Protokola o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Shodno navedenom, a po Odluci Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2013. godine, ustanovljen je akcioni program za carinske službe u Evropskoj Uniji za period 2014-2020 (Program CUSTOMS 2020). Ovaj program, koji implementira Komisija, nudi državama okvir za razvijanje saradnje. Smatra se da je ovakav pristup ekonomičniji nego da svaka država članica samostalno uspostavlja saradnju zasnovanu na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi.

Potpisivanjem Sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije „Customs 2020“ (u daljem tekstu: Sporazum), za Crnu Goru otvara se mogućnost učestvovanja u zajedničkim aktivnostima Programa: seminarima, projektnim grupama, aktivnostima izgradnje kapaciteta carinskih organa, izgradnji kapaciteta informacione tehnologije i zajedničkim obukama u cilju unapređenja profesionalnih vještina i znanja carinskih službenika.

Osnove za vođenje pregovora i zaključenje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima

Vlada Crne Gore je na sjednici od 25. decembra 2014. godine utvrdila Osnove za vođenje pregovora i zaključenje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima. Vlada je prihvatila Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Imajući u vidu aktuelne probleme sa kojima su suočene carinske službe svijeta, kako u pogledu mjera sprovođenja carinskog nadzora i redovnog carinskog postupka, tako i u pogledu uspostavljanja efikasnih mehanizama za sprječavanje i suzbijanje carinskih prekršaja (a posebno borbe protiv nezakonitog prometa opojnih droga, oružja, municije, akciznih proizvoda), kao i činjenicu da bilateralni sporazumi o saradnji u carinskim pitanjima predstavljaju pravni osnov za razmjenu informacija između carinskih

administracija u cilju sprječavanja, istraživanja i suzbijanja carinskih prekršaja i borbe protiv carinskih prekršaja, kriminalnih pojava i terorizma, koji je često povezan sa navedenim nezakonitim aktivnostima, carinske službe Crne Gore i Azerbejdžana iskazale su spremnost da zaključe Sporazum.

Osnovna svrha Sporazuma o saradnji između carinskih službi je:

- uzajamno pružanje pomoći u sprječavanju i istrazi kršenja carinskih i spoljnotrgovinskih propisa;
- preduzimanje mjera za lakše i brže obavljanje putničkog i robnog prometa;
- preduzimanje mjera za ostvarivanje saradnje u proučavanju, razradi i sprovođenju novih carinskih postupaka, obuci kadrova, razmjeni stručnjaka;
- razmjena iskustava, usavršavanje carinske tehnike i rješavanje problema nastalih u primjeni carinskih propisa i dr.

NAJZNAČAJNIJE AKTIVNOSTI VEZANE ZA FUNKCIONISANJE SISTEMA FINANSIRANJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Najznačajnije aktivnosti vezane za funkcionisanje sistema finansiranja lokalne samouprave u 2014. godini odnosile su se na pripremu sljedećih akata:

1.Odluka o dodjeli uslovnih dotacija opštinama za 2014. godinu (Vlada je usvojila na sjednici od 24. jula 2014. godine)

Sredstva za uslovne dotacije za 2014. godinu, utvrđena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014. godinu ("Sl. list Crne Gore", broj 61/13), u iznosu od 198,000,00 €, dodjeljuju se opštinama na ime kofinansiranja medjuopštinskih projekata koje finansira Evropska unija u okviru *Grant programa za medjuopštinski razvoj* (IPA 2011).

Ukupna vrijednost navedenih projekata iznosi **2.637.896,05 €**, od čega će se iz IPA fondova obezbjediti 1.871.939,97€, a Vlada će kofinansirati iz uslovnih dotacija 18% , odnosno 474.821,29€. Za ove namjene, Vlada je, kroz uslovne dotacije iz Budžeta Države, obezbijedila u 2013. godini 200.000,00€, a u **2014. godini 198.000,00€**, dok je ostatak potrebnih sredstava obezbijedjen Budžetom Crne Gore za 2015. godinu.

Predmetnom odlukom izvršen je raspored sredstava po osnovu uslovnih dotacija za 2014. godinu u iznosu od 198.000,00€, za svaki projekat pojedinačno, i to za:

*Uspostavljanje Regionalnog biznis centra sa inkubatorom za Sjeverno-istočni region- **Opština Berane - 23.206,00€;***

*Osnivanje Regionalnog parka Sinjajevina u sjevernom regionu-**Opština Mojkovac - 24.928,00€;***

*Unaprijeđene energetske efikasnosti kroz medjuopštinsku upravljачku mrežu u južnom regionu- **Opština Bar - 57.281,00€;***

*Uvođenje kompostiranja i selektivnog prikupljanja otpada u opštinama: Kotor, Budva Tivat i Hercegovina- **JKP Kotor - 38.076,00€***

Rehabilitaciju i resocijalizaciju zavisnika od droga u Crnoj Gori-JU“Kakarička gora“ - 54.509,00€.

2. Rješenje o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda za 2013. godinu
(„Sl. list CG“ broj 17/14)

Prema ovom rješenju, opštinama je iz sredstava Egalizacionog fonda za 2013. godinu, raspoređeno 25.314.000,00 €, a po privremenom rasporedu 22.618.479,00 €.

3. Plan akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2015. godinu
(„Sl. list CG“, broj 1/15)

Prema navedenom planu, sredstva Egalizacionog fonda za 2015. godinu planirana su u iznosu od 24,0 mil. €. Pravo na korišćenje ovih sredstava, primjenom zakonskih kriterijuma, ostvarilo je 16 opština, i to: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Plav, Pljevlja, Rožaje, Ulcinj, Cetinje, Šavnik, Petnjica i Gusinje.

4. Obavljanje tekućih poslova u vezi Egalizacionog fonda

Priprema akata koji se odnose na raspodjelu i petnaestodnevni prenos sredstava opštinama iz Egalizacionog fonda, kao i rješenja o dodjeli pozajmica opštinama iz Egalizacionog fonda.

5. Zaključivanje ugovora o cesiji sa opštinama i kreditnim organizacijama (bankama i Investicionim razvojnim fondom)

Pripremljeno je više ugovora o cesiji, koje je Ministarstvo finansija zaključilo sa opštinama i kreditnim organizacijama, na osnovu kojih su opštine, korisnici sredstava Egalizacionog fonda, svoja potraživanja iz Egalizacionog fonda ustupile za izmirivanje kreditnih obaveza.

6. Pored navedenog, za potrebe ministra i predsjednika Vlade, pripremljen je veći broj **informacija i mišljenja** u vezi finansiranja lokalne samouprave, posebno korišćenja sredstava Egalizacionog fonda, kao i poreza na nepokretnosti i poreza na promet nepokretnosti.

7. U saradnji sa Direktoratom za budžet, pripremani su **kvartalni izvještaji o realizaciji javne potrošnje na lokalnom nivou**, koji su imali za cilj detaljnije sagledavanje ostvarenja prihoda (po izvorima i vrstama), izvršenja rashoda (po namjenama), obima neizvršenih obaveza budžeta opština, kao i zaduženja opština (po vrstama duga).

Ostale aktivnosti:

- U okviru Direktorata značajan dio aktivnosti bio je posvećen davanju mišljenja u vezi primjene poreskih i carinskih propisa, kao i mišljenja na predloge zakona iz različitih

oblasti u dijelu koji se odnosi na fiskalnu problematiku. U izvještajnom periodu pripremljeno je više od 200 mišljenja po navedenom osnovu.

- Pripremljena je Analiza o realizaciji poreske politike za 2013. godinu, koju je Vlada usvojila početkom aprila 2014. godine. Navedenom analizom dat je prikaz ostvarenih poreskih prihoda po svim osnovama (porezi, doprinosi, takse, naknade, i dr.), ocjena stanja, realizacija postavljenih ciljeva u oblasti poreske politike za 2013. godinu i dat predlog zaključaka za aktivnosti koje treba preduzeti u ovoj oblasti u toku 2014. godine.

IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH PREDMETA DIREKCIJE ZA DRUGOSTEPENI PORESKI I CARINSKI POSTUPAK ZA 2014. GODINU:

U Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak, u 2014. godini, zaprimljeno je ukupno 981 predmeta, računajući i 18 predmetna prenešenih iz prethodne godine, a 963 su žalbe izjavljene protiv prvostepenih rješenja Poreske uprave i Uprave carina u toku 2014. godine. U 180 predmeta pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom. Od ukupnog broja primljenih žalbi, riješene su 960, dok je ostalo neriješeno 21 žalba, tako što je u propisanom roku riješeno 268, a po isteku roka 692 žalbi.

ŽALBENI RAZLOZI

Žalbe se najčešće izjavljuju iz svih žalbenih razloga (povrede pravila postupka, nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava).

-Povreda pravila postupka

Najčešći žalbeni razlozi su povrede pravila postupka od kojih je posebno izražena bitna povreda pravila upravnog postupka, iz člana 226 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku. Bitne povrede pravila postupka u ZUP-u su posebno propisane, kako po obliku tako i po pravnim posledicama. U vezi sa tim, važna činjenica je to što drugostepeni organ na bitne povrede pazi po službenoj dužnosti i u tom slučaju, upravni akt poništava i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak, bez ocjene da li je ta povreda zaista mogla uticati na tok postupka (član 236 stav 3 ZUP-a). Jedini izuzetak od ovog pravila je u slučaju kada stranci nije data mogućnost da se izjasni o činjenicama bitnim za donošenje rješenja, to izjašnjenje može učiniti i pred drugostepenim organom, odnosno, u ovom slučaju, drugostepeni organ može ukoliko je to ekonomičnije i efikasnije po stranku i sam riješiti upravnu stvar.

Pored toga što su navedena pravila u primjeni već 7 godina, u praksi se često dešava da ni stranke, ni službenici organa uprave ne raspoznaju sadržaj ovog pravnog instituta, što ima za posledicu da se stranke u žalbama ne pozivaju na takve povrede pravila postupka, a upravni organi svjesno ili nesvjesno ne otklanjaju bitne povrede ni onda kada se stranka u žalbi na njih poziva, iako su to obavezni (član 232 ZUP-a), već takvu žalbu sa spisima predmeta redovno dostavljaju drugostepenom organu. Takvo

ponašanje posebno je karakteristično za područne jedinice Uprave carina. Od bitnih povreda pravila upravnog postupka, posebno je izraženo neučestvovanje stranke u postupku i kontradiktornost dispozitiva sa obrazloženjem rješenja. Pored bitnih povreda pravila postupka, izražene su povrede pravila postupka koje se odnose na dispozitiv i obrazloženje rješenja (član 202 i 203 ZUP-a), kao i odredbe koje se odnose na utvrđivanje činjeničnog stanja putem vještačenja.

-Nepravilno utvrđeno činjenično stanje

Nepravilno utvrđeno činjenično stanje i pogrešna primjena materijalnog prava, najčešće su povezani, tako da svaka primjena materijalnog prava na nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju je pogrešna, dok česta je situacija da se iz pravilno utvrđenog činjeničnog stanja izvodi pogrešan zaključak, koji uslovljava pogrešnu primjenu materijalnog prava. Takva situacija je česta kod utvrđivanja poreza na promet nepokretnosti i kod utvrđivanja carinskih dažbina pri uvozu upotrebljivanih motornih vozila, gdje poreski odnosno carinski organ bez valjanih razloga odbacuje dokumentaciju o sticanju nepokretnosti, odnosno nabavci robe (koju fizičko ili pravno lice u skladu sa zakonom prilaže uz zahtjev) i tako pristupa utvrđivanju poreskih ili carinskih dažbina primjenom drugih odredbi zakona, bez valjanih činjenica i dokaza za to. Dakle, u takvim slučajevima, odluka upravnog organa je zasnovana na netačno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i na pogrešnoj primjeni materijalnog prava na štetu žalioaca. I u poreskom i u carinskom prvostepenom postupku teret dokazivanja je u cjelosti prebačen na poreskog obveznika, odnosno carinskog dužnika, čak i o onim činjenicama o kojima se vodi službena evidencija u tim organima ili drugim državnim organima. U takvim situacijama kod stranaka se bespotrebno traži da prilažu uvjerenja i druge dokaze umjesto da se isti pribave po službenoj dužnosti (član 165 ZUP-a).

- Pogrešna primjena materijalnog prava

Povreda materijalnog prava kao žalbeni razlog uglavnom se ističe uz žalbene razloge povrede pravila postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Kod ovog žalbenog razloga uglavnom se radi o pogrešnom tumačenju materijalnog propisa, a ima slučajeva i pogrešnog poziva na materijalni propis.

NAČIN RJEŠAVANJA ŽALBI

Prema načinu rješavanja žalbi, stanje je slijedeće: Od ukupno 960 riješenih žalbi, odbijanjem riješene su 510, odbačene 16, poništavanjem rješenja i vraćanjem predmeta prvostepenom organu na ponovni postupak, rješavanjem u meritumu, (preinačenjem odluke ili obustavljanjem postupka), riješena su 434 predmeta.

Na drugostepene odluke, u 2014. godini, Upravnom sudu Crne Gore ukupno je podnešeno 180 tužbi. Od ukupnog broja podnešenih tužbi u izvještajnoj godini, Upravni sud je riješio 29 predmeta i to 9 prihvatanjem tužbe, odbio tužbu kod 14 predmeta, a u 3 predmeta, odlučio je povodom podnijete tužbe zbog ćutanja administracije prihvatanjem iste, postupak je obustavljen u 2 slučaja, dok je u jednom slučaju tužba odbačena.

U 2014. godini, Upravni sud je donio 191 presudu, po upravnim sporovima (iz 2011., 2012. i 2013. g.), od kojeg broja je u 134 predmeta presudom poništio drugostepeno rješenje, odbio je tužbu izjavljenu protiv rješenja Ministarstva finansija u 46 predmeta, obustavljen postupak u 8 slučajeva, dok su 3 tužbe odbačene.

Direkcija za drugostepeni poreski i carinski postupak je ocijenila da u izvještajnom periodu prvostepeni organi nijesu postupali u cjelosti po odlukama ovog organa, čime su pravili povrede pravila postupka iz člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, kojim je, između ostalog, propisano da je prvostepeni organ dužan u svemu da postupi po drugostepenom rješenju i da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema predmeta, donese novo rješenje. Prvostepeni organi čine veoma često povrede navedene odredbe zakona, tako da u izvršenju drugostepenog rješenja ne postupaju u cjelosti po uputama i pravnim shvatanjima drugostepenog organa, ne donose prvostepena rješenja u zakonom propisanom roku, a redovno ne brišu pravne posledice koje je proizvelo poništeno prvostepeno rješenje. Naime, drugostepenim rješenjem kojim je poništeno prvostepeno rješenje i predmet vraćen na ponovni postupak, poništene su i sve pravne posledice koje je to rješenje proizvelo, (kao npr. prinudna naplata, blokada računa, i dr.) odnosno sve radnje koje je prvostepeni organ preduzeo u postupku izvršenja prvostepenog rješenja, treba da se brišu ili suspenduju danom dostavljanja drugostepenog rješenja sa spisima predmeta prvostepenom organu. U praksi je vrlo prisutno da prvostepeni organi u ponovnom postupku donose isto rješenje, odnosno da jedno isto rješenje donose po tri puta, a da se uopšte ne osvrću na uputstva iz drugostepenih rješenja ili na pravna stanovišta zauzeta po konkretnim pravnim pitanjima i u konkretnim predmetima. U takvim situacijama, drugostepeni organ rješava u meritumu sve predmete koje može riješiti, odnosno za koje nije sporno činjenično stanje, dok u jednom broju predmeta žalbu odbija kao neosnovanu i predmet prepušta Upravnom sudu radi pribavljanja pravnog stanovišta po određenim pitanjima. U stvarima u kojima drugostepeni organ ima pravno stanovište Upravnog pa i Vrhovnog suda Crne Gore, upravnu stvar rješava u meritumu odmah nakon što prvostepeni organ prvi put ne postupi po drugostepenom rješenju. Takav primjer su predmeti Uprave carina, kod utvrđivanja transakcijske vrijednosti uvezene robe, gdje je u tim predmetima drugostepeni organ morao da odluči u meritumu i uglavnom postupak obustaviti. Na navedena pitanja, prvostepenim organima se svakodnevno ukazuje ali još uvijek nema konkretnih rezultata. Naprotiv, svako ukazivanje izaziva veću polemiku sa uputama i stavovima drugostepenog organa.

Zahtjev za vanredno preispitivanje odluke Upravnog suda CG u izvještajnom periodu podnešen je u 15 slučajeva, od kojih je Vrhovni sud CG, odbio svojom presudom kao neosnovan u 4 slučaja, dok je u 5 slučajeva zahtjev za vanredno preispitivanje odluke Upravnog suda usvojen kao osnovan.

U izvještajnom periodu, kao što se vidi iz priložene tabele (broj 3) od ukupno 981 predmeta u radu, u 2013. godini, u propisanom roku riješeno je 268 predmeta, dok je po isteku roka riješeno 692 predmeta.

Razlozi koji utiču da se žalba ne riješi u propisanom roku iz člana 242 Zakona o opštem upravnom postupku, odnosno u roku od 30 dana od dana predaje žalbe su: neblagovremeno dostavljanje predmeta od strane prvostepenih organa, razlozi nedostavljanja svih spisa koji se odnose na predmet (član 233 stv 2 ZUP-a), a koje je prvostepeni organ dužan da dostavi bez odlaganja, a najkasnije 8 dana od dana prijema žalbe, kao i skraćenje roka za rješavanje žalbi sa 60 dana na 30 dana, za rješavanje po žalbi, a to je objektivno uticalo na neblagovremenost u rješavanju predmeta, tako da su sve žalbe uglavnom rješavane sa manjim zakašnjenjem u odnosu na propisani rok, odnosno do 60 dana od dana njihovog ulaganja kod prvostepenih organa, odnosno u roku od 30 dana od dana prijema predmeta kod drugostepenog organa.

Učinak zaposlenih u Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak, u postupanju po predmetima u 2014. godini je veoma dobar. Na ovo upućuje podatak da je ovaj organ u 2014. godini, od ukupno 981 predmeta u radu, riješio 960 predmeta, ili 98%.

Pored poslova na rješavanju žalbi i odgovora na tužbe, zaposleni u Direkciji u izvještajnoj godini povremeno su bili angažovani i na drugim poslovima i to: izradi zakona i drugih propisa, davanju stručnih mišljenja po pojedinim pitanjima, bilo da ta mišljenja i stavove traže poreski obveznici, bilo prvostepeni organi ili njihovi zaposleni.

DIREKTORAT ZA CENTRALNU HARMONIZACIJU

Direktorat za centralnu harmonizaciju (u daljem tekstu: CHU) je tokom 2014. godine obavljao poslove koji se odnose na izradu zakona i podzakonskih propisa iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrola i unutrašnje revizije u javnom sektoru i u saradnji sa institucijama u javnom sektoru Crne Gore, preduzimao aktivnosti na koordinaciji, uspostavljanju i implementaciji ovog sistema. Posebne aktivnosti bile su usmjerene na organizovanje i održavanje obuke i na sertifikaciju unutrašnjih revizora.

Osnovi pravci aktivnosti su bili:

- unaprijeđenje finansijskog upravljanja i kontrola,
- uspostavljanje i razvoj unutrašnje revizije u javnom sektoru i
- jačanje kapaciteta unutrašnjih revizora kroz njihovu edukaciju i sertifikaciju na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Ključni rezultati Centralne jedinice za harmonizaciju bili su:

CHU je pripremio **Konsolidovani izvještaj o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru za 2013. godinu**, koji je Vlada usvojila na sjednici održanoj 26.juna 2014.godine. Izvještaj je pripremljen na osnovu pojedinačnih izvještaja korisnika budžeta na centralnom i lokalnom nivou o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i o radu unutrašnje revizije u javnom sektoru Crne Gore.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva finansija iz marta 2014.godine u Ministarstvu finansija Direktoratu za centralnu harmonizaciju, pripojena je Direkcija za računovodstvo i reviziju.

CHU je u pripremila pitanja za finansijsko izvještavanje i upravljačku odgovornost u javnom sektoru Crne Gore, koja su dostavljena subjektima javnog sektora uz obrazac Godišnjeg izvještaja o sprovođenju finansijskog upravljanja i kontrola. Svrha pitanja bila je istraživanje i analiza postojećeg stanja u implementaciji finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru Crne Gore, na osnovu dobijenih odgovora od subjekata javnog sektora.

CHU je intezivno uključena u aktivnosti pregovaračkog poglavlja 32 – Finansijska kontrola.

Pregovaračka pozicija za poglavlje 32- Finansijski nadzor usvojena je 6. marta 2014. godine na sjednici Vlade Crne Gore. Crna Gora je 24. VI 2014. godine na Međuvladinoj konferenciji u Briselu otvorila pregovaračko poglavlje 32 i tom prilikom EU je predstavila završna mjerila koja je neophodno ispuniti za privremeno zatvaranje pregovora u ovom poglavlju.

CHU je uključena i u aktivnosti pregovaračkih poglavlja:

6 – Privredno pravo,

22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata,

33 – Finansijske i budžetske odredbe.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 3. aprila 2014. godine usvojila ažurirani **Akcionni plan za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru Crne Gore za period 2014-2015.godine.**

Početak aprila 2014.godine otpočeo je IPA projekat "Jačanje kapaciteta upravljanja sredstvima EU i opštih administrativnih procedura", kao pomoć u daljem uspostavljanju i razvoju sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru na lokalnom i centralnom nivou.

25. jula 2014. godine Skupština je donijela **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru**, kojim je izvršeno pravno tehničko poboljšanje u pogledu sprovođenja planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja u javnom sektoru, smanjenje broja godina radnog iskustva kao uslova za obavljanje poslova unutrašnje revizije, priznavanje sertifikata ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru, prema odgovarajućem međunarodnom ili drugom programu u skladu sa posebnim propisom koji je ekvivalentan programu utvrđenim zakonom i uređivanje koordinacije aktivnosti jedinica za unutrašnju reviziju u subjektima javnog sektora na provođenju horizontalne revizije nacionalnih sredstava i revizije EU fondova.

U oblasti finansijskog upravljanja i kontrola, aktivnosti su bile usmjerene na dalje unaprijeđenje regulatornog okvira, pregled postojećeg sistema upravljanja i kontrola i identifikovanje oblasti u kojima je potrebno unaprijediti sistem.

Ključni rezultati bili su:

Ministarstvo finansija je u martu 2014. godine donijelo **Smjernice za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora**. Cilj Smjernica je utvrđivanje okvira za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima kod svih subjekata javnog sektora.

89 subjekata javnog sektora odredilo je lice za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola (75 na centralnom i 14 na lokalnom nivou).

30 subjekata javnog sektora je izradilo **Akcione planove** za realizaciju aktivnosti uspostavljanja, sprovođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, usvojene od strane rukovodioca subjekta (28 na centralnom i 2 na lokalnom nivou).

61 subjekat javnog sektora je formalizovao unutrašnja pravila i procedure u formi **Knjige procedura** (51 na centralnom i 10 na lokalnom nivou)

U sklopu razvojne pomoći Republike Hrvatske Crnoj Gori i implementacije bilateralnog sporazuma između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Hrvatske – održana je 6.maja 2014.godine obuka za lica zadužena za finansijsko upravljanje i kontrolu na temu: *"Upravljačka odgovornost u Republici Hrvatskoj-praktična iskustva"*.

U saradnji sa Upravom za kadrove predstavnici CHU su 17.aprila i 12.novembra 2014.godine održali obuke na temu: *"Upravljanje rizicima"* za predstavnike budžetskih korisnika. Cilj ovih obuka je uvod u proces upravljanja rizicima i predstavljanje Smjernica za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora.

CHU je sprovela postupak sagledavanja kvaliteta sistema finansijskog upravljanja i kontrola u skladu sa metodologijom propisanom Pravilnikom o metodologiji sagledavanja kvaliteta sistema finansijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru kod dva ministarstva.

CHU je u saradnji sa IPA projektom "Jačanje kapaciteta upravljanja sredstvima EU i opštih administrativnih procedura":

izvršila Pregled glavnih finansijskih sistema radi rješavanja promjena zahtijevanih za sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrola u pet pilot opština.

organizovala 3. decembra 2014.godine *"Konferenciju o upravljačkoj odgovornosti"* za lica zadužena za finansijsko upravljanje i kontrolu.

organizovala i održala obuke na temu: *"Priprema registra rizika"* za rukovodioce i zaposlene u opštinama: Podgorica, Nikšić, Plužine, Herceg Novi, Bijelo Polje, Pljevlja I Mojkovac.

U oblasti uspostavljanja i razvoja unutrašnje revizije, aktivnosti su bile usmjerene na organizovanje i održavanje obuka i sertifikaciju unutrašnjih revizora u javnom

sektoru, kao i daljem unaprijeđenju okvira za obavljanje revizije, uspostavljanju jedinica za unutrašnju reviziju i angažovanju unutrašnjih revizora.

Ostvareni su sledeći rezultati:

Ministarstvo finansija je pripremio četvrto izdanje **Priručnika za unutrašnju reviziju** sa metodologijom za obavljanje revizije programa i projekata koji se finansiraju iz EU fondova.

Odlukom o organizaciji i načinu rada organa lokalne uprave **osnovana je služba za unutrašnju reviziju u 13 opština**, od ukupno 15 opština koje su obavezne da formiraju posebnu jedinicu za unutrašnju reviziju u skladu sa Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru.

U 13 formiranih službi za unutrašnju reviziju **raspoređeno je 23 unutrašnja revizora**.

Jedinice za unutrašnju reviziju su uspostavljene u svim subjektima javnog sektora koji su u skladu sa Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru obavezni da uspostave jedinicu. **U 21 formiranoj jedinici za unutrašnju reviziju na centralnom nivou (od kojih 15 obaveznih), raspoređeno je 37 unutrašnjih revizora**.

31 korisnik sredstava budžeta Crne Gore povjerilo je poslove unutrašnje revizije jedinici za unutrašnju reviziju drugog subjekta na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija. Na ovaj način, u subjektima javnog sektora uspostavljena je funkcija unutrašnje revizije koja pokriva preko 95% sredstava budžeta Crne Gore.

U okviru razvojne pomoći eksperata SIGMA-e u periodu od 9-10. aprila 2014.godine i 19-20.juna 2014.godine održane su dvodnevne radionice na temu *"Revizija programa koje finansira EU"*. Cilj radionice bio je razmjena iskustava i unapređenje kapaciteta unutrašnjih revizora u oblasti revizije sredstava EU u Crnoj Gori.

Ministarstvo finansija je u saradnji sa Ministarstvom finansija Hrvatske i Holandije organizovalo i održalo obuke:

od 28-29. aprila 2014.godine na temu *"Revizija EU fondova"* za unutrašnju reviziju ministarstava koja su korisnici IPA fondova.

03. juna 2014. godine *"Revizija fondova Evropske unije"*.

Cilj obuka bio je prenošenje iskustava u reviziji EU fondova.

U okviru projekta tehničke podrške "Jačanje kapaciteta upravljanja sredstvima EU i opštih administrativnih procedura", a u cilju uspostavljanja i jačanja funkcije unutrašnje revizije na lokalnom nivou održana je 19. septembra 2014. godine uvodna radionica na temu **"Pilot revizije u opštinama"**. Cilj obuke je bio upoznavanje unutrašnjih revizora sa planiranim pilot revizijama, kao i aktivnostima koje je neophodno sprovesti prije otpočinjanja praktične obuke unutrašnjih revizora.

U okviru TAIEX programa 24. oktobra 2014. godine, održana je obuka unutrašnjih revizora na temu *“Metodologija vršenja revizija programa i projekata koji se finansiraju iz sredstava EU”*.

Ukupan broj sertifikovanih unutrašnjih revizora u javnom sektoru Crne Gore po međunarodnom i nacionalnom program je 70, od čega je 7 revizora steklo i nacionalni sertifikat i sertifikat CIPFA.

U skladu s Pravilnikom o programu i načinu polaganja ispita za ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru, Ministarstvo finansija tokom 2014.godine organizovalo je 2 ispitna roka u julu i decembru 2014. godine za polaganje ispita za ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru.

Tokom 2014.godine ukupno je 16 kandidata polagalo ispit za sticanje zvanja ovlašćeni unutrašnji revizor u javnom sektoru, od čega je 12 dobilo sertifikat ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru, a 4 kandidata su započela vršenje praktične obuke uz nadzor mentora.

Ministarstvo finansija je u saradnji sa CEF-om iz Ljubljane tokom 2014.godine organizovalo drugi krug obuke i sertifikacije za 25 kandidata po CIPFA Programu obuke i sertifikacije unutrašnjih revizora u javnom sektoru. U 2014.godini uspješno je obuku po CIPFA Programu završilo 20 kandidata (17 iz drugog kruga obuke i 3 iz prvog kruga obuke).

CHU je sprovela postupak sagledavanja kvaliteta unutrašnje revizije u javnom sektoru u 5 pilot institucija u skladu s Pravilnikom o metodologiji sagledavanja kvaliteta unutrašnje revizije u javnom sektoru.

U Oblasti računovodstva i revizija aktivnosti su bile:

Pripremljen je **nacrt Zakona o računovodstvu**, kojim se uređuju uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza i druga pitanja od značaja za računovodstvo i procjenu vrijednosti.

Pripremljen je **nacrt Zakona o reviziji**, kojim se uređuju uslovi i način obavljanja revizije finansijskih izvještaja, obaveznost revizije, stručna osposobljenost osoba i licence za obavljanje revizije, davanje i oduzimanje dozvole za rad društvima za reviziju i ovlašćenim revizorima, nadzor nad obavljanjem revizije, nadležnosti Savjeta za javni nadzor revizije, međunarodna saradnja sa nadležnim tijelima u području nadzora, kao i druga pitanja u vezi sa revizijom.

Ministarstvo finansija je u saradnji sa Svjetskom bankom pripremlilo projekat za uspostavljanje Tijela za javni nadzor. Projekat je počeo sa implementacijom i u toku su pregovori o zaključenju ugovora sa kompanijama koje će pružati konsultantske usluge u okviru projekta.

DIREKTORAT ZA IMOVINSKO - PRAVNE POSLOVE

Nadležnost Direktorata za imovinsko – pravne poslove su prodaja i davanje u zakup zemljišta u svojini države, ustanovljenje prava službenosti na zemljištu u svojini države, investicioni projekti, davanje prethodne saglasnosti opštinama za otuđenje nepokretnosti koje im pripadaju, prenos prava raspolaganja sa države na opštinu radi ostvarenja javnog interesa, procesuiranja Vladi Predloga odluka o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti, pružanje pravne pomoći u cilju ostvarivanja alimentacionih potraživanja shodno Konvenciji UN o ostvarivanju alimentacionih potraživanja u inostranstvu, davanje saglasnosti za građenje na svom dijelu urbanističke parcele shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, normativa u oblasti javnih nabavki, rješavanje po žalbama na rješenja područnih jedinica Uprave za nekretnine.

U Direkciji za državnu imovinu rješavano je po sljedećim zahtjevima:

Predmeti po zahtjevima opština, pravnih i fizičkih lica

Vrsta zahtjeva	Ukupno primljeno	Riješeno	U radu
Zahtjevi za kupovinu	156	79	77
Zahtjevi za izdavanje u zakup	15	8	7
Zahtjevi za ustanovljenje prava službenosti	5	3	2
Zahtjevi opština za davanje prethodne saglasnosti za prodaju/davanje na raspolaganje	27	6	21
Zahtjevi za donošenje odluka Vlade CG o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti	9	9	/
Zahtjevi za davanje saglasnosti za građenje na svom dijelu urbanističke parcele	6	5	1

Po osnovu prodaje državne imovine, u 2014. godini, prihodovano je ukupno **728.411,25 €**.

Po osnovu davanja u zakup državne imovine, u 2014. godini, prihodovano je ukupno **2.307,86 eura**.

Po osnovu ustanovljenja prava službenosti na državnom zemljištu, u 2014. godini, prihodovano je ukupno **104.263,60 €**.

Po navedenim osnovima ukupno je prihodovano 834.982,71 €.

Naplata poreskog duga imovinom poreskog obveznika

Po osnovu Uredbe o postupku naplate poreskih potraživanja imovinom poreskog obveznika primljeno je ukupno 25 zahtjeva.

Realizovano je 11 zahtjeva, u proceduri je 4 zahtjeva, dok su 8 zahtjeva odbijena.

Na ovaj način naplaćen je poreski dug u iznosu od 9.599.687,70 eura.

Alimentacije

Kako je u nadležnosti Direktorata za imovinsko – pravne poslove postupanje po Konvenciji UN o ostvarivanju alimentacionih potraživanja u inostranstvu, odnosno pružanje pravne pomoći u cilju ostvarivanja ovog potraživanja, Direktorat za imovinsko – pravne poslove kontinuirano radi na ovim predmetima (zahtjeva ima 59). U 2014. godini primljeno je četiri nova zahtjeva koja se odnose na naplatu alimentacionih potraživanja.

U Direkciji za investicione projekte prati se implementacija i realizacija investicionih ugovora, koji se većim dijelom tiču turističke valorizacije pojedinih lokaliteta u Crnoj Gori.

Radi se o sljedećim projektima:

Luštica,

QD Hotel and property Investment Montenegro" doo;

Terna Crna Gora

CGES

Luštica

U odnosu na navedeni investicioni projekat Ministarstvo finansija – Direktorat za imovinsko pravne poslove u kontinuitetu sprovodi aktivnosti koje se odnose na realizaciju obaveza u skladu sa Ugovorom o dugoročnom zakupu predmetnog lokaliteta.

QD Hotel and property Investment Montenegro" doo;

U odnosu na navedeni investicioni projekat Ministarstvo finansija – Direktorat za imovinsko pravne poslove u kontinuitetu sprovodi aktivnosti koje se odnose na realizaciju obaveza a u cilju uspješnog rješavanja pitanja koja se odnose na realizaciju navedenog projekta.

Terna crna gora

Crna Gora i Republika Italija su dana 06.02.2010. godine, potpisale Sporazum o izgradnji podmorske elektro - energetske interkonekcije između prenosnih mreža Crne Gore i Italije sa realizacijom strateškog partnerstva operatora prenosnog sistema i isti je ratifikovan u Skupštini Crne Gore, dana 09.07.2010. godine ("Sl. list Crne Gore/ Međunarodni ugovor 8/10").

Ugovor o koordinaciji projekta, potpisan je između Crnogorskog Elektroprenosnog Sistema AD (CGES), Terna - Rete Elettrica Nazionale S.p.A. (TERNA) i Crne Gore 25.01.2011. godine, a Ugovor o izmjenama i dopunama Ugovora o koordinaciji projekta, potpisan je između CGES-a, Terne i Crne Gore, dana 05.10.2012. godine

U cilju ispunjavanja svojih obaveza Ministarstvo finansija, je procesuiralo sve dostavljene zahtjeve koji su se odnosili na prenos odgovarajućih prava na zemljištu u državnoj svojini kao i planiranju garancija u Budžetu za 2014. godinu.

Preduzete aktivnosti rezultirale se potpisivanjem više ugovora, čime je projekat sa Ternom Crna Gora i CGES-om završen od strane Ministarstva finansija.

Crnogorski elektroprenosni sistem

Uporedo sa zahtjevima Terna Crna Gora, Ministarstvo finansija rješavalo je i po zahtjevima Crnogorskog elektroprenosnog sistema.

U tom cilju, a kako je i prethodno navedeno Preduzete aktivnosti rezultirale se potpisivanjem više ugovora, čime je projekat sa Ternom Crna Gora i CGES-om završen od strane Ministarstva finansija.

U Direkciji za drugostepeni upravni postupak, u 2014. godini, primljeno je ukupno 3841 predmeta po žalbama izjavljenim protiv prvostepenih rješenja Uprave za nekretnine - Područnih jedinica. Od ukupnog broja primljenih žalbi, riješene su 2104, u radu 1737 od toga 367 kod Upravnog suda.

Učinak zaposlenih u Odsjeku za drugostepeni postupak iznosi 95% u postupanju po predmetima u 2014. godini.

Iz oblasti normative, u 2014. godini, iz nadležnosti Direktorata za imovinsko – pravne poslove radnim tijelima Vlade Crne Gore, radi donošenja, predloženo je sljedeće:

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama: Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru. Praktična primjena važećeg Zakona o javnim nabavkama u prethodne dvije godine pokazala je da je njegov koncept dobro definisan, ali da određena zakonska rješenja nijesu najasnije izvedena i da kao takve značajno utiču na izvjesnost pokrenutog postupka javne

nabavke. U dosadašnjoj primjeni kao nedovoljno kvalitetna zakonska rješenja su se posebno pokazale odredbe koje se odnose na: kriterijume za određivanje i prepoznavanje obveznika primjene zakona; značenje pojedinih izraza; potencijalni sukobi interesa na strani naručioca i ponuđača i način njihovog otklanjanja; ovlaštenja Uprave za javne nabavke u pogledu preventivnog monitoringa pokretanja postupka javne nabavke i inspeksijskog nadzora; primjenu pravila opšteg upravnog postupka; sprovođenje određenih vrsta postupaka javne nabavke u okviru definisanih vrijednosnih razreda; postupak javne nabavke šopingom; odnos prema postupku konsultantskih usluga, određivanje predmeta javne nabavke radova; određivanje rokova za spovođenje pojedinih radnji; sadržinu, otkup, preuzimanje, izmjene i dopune tenderske dokumentacije; garancije ponude; status zaposlenih koji vrše poslove javnih nabavki; sastav i ovlaštenja komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;; način objavljivanja poziva za javno nadmetanje; mogućnost posebnog izjavljivanja žalbe protiv svake radnje i odluke naručioca u postupku; naknadu troškova postupka; bitne povrede zakona u postupku javne nabavke; vršenje obavezne kontrole postupaka javne nabavke vrijednosti preko 500.000,00 eura sa aspekta sukoba interesa; izvršenje rješenja Državne komisije od strane naručioca, a posebno u slučaju kada je ugovor o javnoj nabavci zaključen na osnovu prethodne konačne odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno kada je realizovan ili je njegova realizacija u toku; sadržinu, način i dinamiku vršenja ovlaštenja inspektora za javne nabavke i prekršajnu odgovornost za povrede zakona. Iako je važeći Zakon o javnim nabavkama u dobroj mjeri usaglašen sa relevantnim direktivama Evropske Unije u oblasti javnih nabavki, praksa je pokazala da određena pitanja treba još cjelovitije i doslednije normirati u skladu sa pravnim tekovinama EU, a posebno u oblasti komunalnog sektora tj. u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaje i poštanskog saobraćaja, kao i u oblasti odbrane i bezbjednosti. Nacrtom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Nacrt zakona) na odgovarajući način se otklanjaju naprijed navedene teškoće u sprovođenju postupaka javnih nabavki, bez promjene koncepta osnovnog teksta Zakona i uz dalje usaglašavanje sa međunarodnim standardima i propisima u ovoj oblasti. Osnovna intencija predloženih izmjena i dopuna jeste da se, u granicama mogućeg, pojednostavi procedura javnih nabavki i olakša učešće zainteresovanih lica kao ponuđača u svim postupcima javnih nabavki, kao i da se uspostave kvalitetniji, efikasniji i ekonomičniji mehanizmi zaštite prava i pravnih interesa učesnika u postupku javne nabavke, kao i javnog interesa. Kvalitet predloženih izmjena i dopuna će se dodatno osigurati i unaprijediti kroz donošenje podzakonskih akata za sprovođenje Zakona, koja su od neposrednog značaja za njegovu primjenu.

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru

nepokretnosti: Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore u kome je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja koja su od interesa za Crnu Goru. Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su, prije svega, u potrebi da se otklone određeni nedostaci i biznis barijere koje su uočene u dosadašnjoj primjeni važećeg Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Službeni list RCG", broj 29/07 i „Službeni list CG“, broj 32/11) u daljem tekstu: Zakon, kao i da se pojača pravna sigurnost. Takođe, razlog za izmjene i dopune ovog Zakona je i namjera da se isti uskladi sa zakonima koji su u međuvremenu stupili

na snagu i to prije svega Zakonom o notarima ("Službeni list RCG", 68/05, "Službeni list CG", br. 49/08) i Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14).

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji: Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore u kome je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja koja su od interesa za Crnu Goru. U praksi postupak eksproprijacije od trenutka donošenja odluke o proglašenju javnog interesa do upisa prava svojine na korisnika eksproprijacije dugo traje jer je uslov za upis prava svojine pored pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji i dokaz o isplaćenju naknadi. Zbog dužine trajanja ovih postupaka država/korisnik eksproprijacije nije u mogućnosti da realizuje odluku o javnom interesu koju je prethodno donijela odnosno nije u mogućnosti da koristi eksproprijaciju za svrhu zbog koje je eksproprijacija izvršena. S toga je radi otklanjanja biznis barijera u ovoj oblasti predložena dopuna Zakona o eksproprijaciji.

ODJELJENJE ZA PRIPREMU DRŽAVNE POMOĆI

U ovom odjeljenju obavljali su se poslovi koji se odnose na: prikupljanje, obradu i praćenje podataka o državnoj podršci i pomoći; vođenje evidencije državne pomoći; stručni, tehnički i administrativni poslovi za Komisiju za kontrolu državne podrške i pomoći.

ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

U ovom odjeljenju, od 1. jula 2013. godine, centralizovani su poslovi unutrašnje revizije za ministarstvo i organe uprave u sastavu ministarstva (Poreska uprava, Uprava carina, Uprava za nekretnine, Uprava za imovinu i Uprava za igre na sreću), tako da su isti u izvještajnom periodu obavljani u okviru ovog odjeljenja.

ODJELJENJE ZA SUZBIJANJE NEPRAVILNOSTI I PREVARA

U ovom odjeljenju obavljali su se poslovi koordiniranja zakonodavnih, upravnih i operativnih aktivnosti i razmjene informacija između organa i institucija koji čine sistem za borbu protiv prevara (AFCOS sistem), sa ciljem zaštite finansijskih interesa Evropske komisije, uključujući i neposrednu saradnju sa Kancelarijom evropske komisije za borbu protiv nepravilnosti i prevara (OLAF-om).

ODJELJENJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

U izvještajnom periodu, u ovom odjeljenju, obavljali su se poslovi koji se odnose koji se odnose na saradnju, pripremu i pregovore za članstvo Crne Gore u EU; praćenje i

izvještavanje vezano za obaveze po osnovu postojećih ugovornih odnosa sa EU; koordinaciju pripreme, kao i praćenje i izvještavanje sa sastanaka pododbora i drugih tijela osnovanih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu nadležnosti Ministarstva finansija.

SLUŽBA ZA PRAVNE, KADROVSKE, ADMINISTRATIVNE POSLOVE I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

U okviru ove službe obavljali su se tekući poslovi koji se odnose na izradu izmjena i dopuna akta o sistematizaciji, tekuća rješenja iz rada i po osnovu rada, daktilografski poslove, kao i poslove iz nadležnosti pisarnice (prijem i zavođenje akata).

SLUŽBA ZA MATERIJALNO FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

U okviru ove službe, u izvještajnom periodu, obavljali su se tekući poslovi kao što su: interno računovodstvo i nadzor nad izvršenjem Budžeta Ministarstva finansija, praćenje utroška finansijskih sredstava koji se godišnjim zakonom o budžetu opredjeljuju za rad ministarstva, kao i praćenje propisa iz oblasti računovodstva i finansija.

SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

U okviru ove službe obavljani su tekući poslovi, koji se odnose na planiranje javnih nabavki roba, radova i usluga, kao i sprovođenje procedura za realizaciju nabavki istih.

PORESKA UPRAVA

Cjelokupne aktivnosti svih funkcionalnih cjelina Poreske uprave, usmjerene su na ostvarenje njene misije - efikasne naplate javnih prihoda uz jednostavan poreski postupak, pravilnu primjenu poreskih propisa, niske troškovi naplate poreskih obaveza i dobru saradnju s poreskim obveznicima.

Poreska uprava je u 2014 god. naplatila ukupno **1.007.989.815€** javnih prihoda (poreza, doprinosa i drugih javnih prihoda predviđenih Planom budžeta). Navedeni iznos predstavlja ukupno ostvarenu **bruto** naplatu bez izvršenih povraćaja. Umanjenjem ovog iznosa koji se odnosi na izvršene povraćaje poreskim obveznicima, dobija se ostvarena **neto** naplata u 2014. god. od **989.358.786€**, što je index ostvarenja 105 u odnosu na Plan budžeta, odnosno index ostvarenja od 107 u odnosu na prethodnu 2013. godinu.

Najveći rast naplaćenih direktnih poreza u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na Plan naplate budžetskih prihoda, ostvaren je po osnovu Poreza na dohodak (indexi ostvarenja 108 i 110). Na povećanje naplate ovog prihoda uticale su i aktivnosti Poreske uprave (postupci nadzora i mjere naplate) koje su intezivno preduzimane u skladu sa Prijedlogom mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2014 godinu.

Od indirektnih poreza najveći rast neto naplaćenih prihoda u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na Plan naplate prihoda, bilježi Porez na dodatu vrijednost (indexi ostvarenja 113 i 102). Na povećanje naplate po ovom osnovu, uticala je primjena mjera za suzbijanje sive ekonomije.

Plan naplate izvornih budžetskih prihoda i doprinosa Poreske uprave, za 2014. god., po vrstama, usklađen je sa Planom Budžeta Crne Gore za 2014. god.

PORESKI DUG

Poreska uprava je kao jedan od strateških ciljeva u svom radu delegirala pitanje obaveznog smanjenja evidentiranog poreskog duga što je nastavljeno i u 2014. godini. Radi smanjenja iznosa neizmirenih obaveza, Poreska uprava je nakon usvajanja Zakona o spriječavanju nelegalnog poslovanja, intezivirala postupke naplate kod svih poreskih obveznika koji imaju dospjele neizmirene obaveze.

U 2014. god. po zahtjevu poreskih obveznika, a shodno Uredbi o postupku naplate poreskih potraživanja, imovinom istih izmirena su poreska potraživanja u iznosu od 11.947.255,29€. Ukupan iznos duga koji su obveznici izmirili shodno Zakonu o otpisu kamate na poreske i carinske obaveze iznosi 3.469.490,16€, a ukupan iznos kamata na koje su se odnosili zahtjevi za otpis dostavljeni u 2013. god. je 904.582,12€, što je i realizovano u poreskom knjigovodstvu 31.01.2014. god.

Prema podacima svih područnih jedinica Poreske uprave, u periodu 01.01.-31.12.2014. god. primjenom svih mjera naplate Poreska uprava je ukupno naplatila 106.260.608€, što je više za 21,2% u odnosu na planirani iznos. (planirani iznos naplate po preduzetim mjerama za 2014. godinu je 87.696.205€).

U cilju transparentnosti naplate poreskog duga a shodno Uredbi o uslovima i kriterijumima objavljivanja liste poreskih dužnika, Poreska uprava je i u 2014. god. nastavila da objavljuje, listu poreskih dužnika sa najvećim poreskim dugom.

U cilju favorizovanja "urednih" poreskih obveznika, Poreska uprava je takođe nastavila da objavljuje i listu najurednijih poreskih obveznika kod kojih je uočen najveći stepen fiskalne discipline. U 2014. god. za 320 poreskih obveznika pokrenut je stečajni postupak kod Privrednog suda sa prijavljenim potraživanjima u iznosu od 20.432.266 €.

OBEZBIJEĐENJE PORESKIH PRIJAVA – e PRIJAVE

Poreska uprava redovno ostvaruje kontakt s poreskim obveznicima u cilju obezbijedenja blagovremenog podnošenja poreskih prijava a time i uredne naplate prihoda. Putem ovih kontakata, u dodatnom roku, 1.699 obveznika je naknadno podnijelo godišnju prijavu poreza na dobit pravnih lica. Ukupan broj podnešenih prijava poreza na dobit u 2014 god. za 2013 god. čini 92% od ukupnog broja obveznika poreza na dobit (21.794).

U izvještajnom periodu kreiran je flajer „E-prijava”, sa detaljnim upustvima o načinu popunjavanja i dostavljanja prijava IOPPD, OPPD, PR-PDV 2, PD i finansijskih izvještaja: Bilans stanja, Bilans uspjeha i Statističkog aneksa kao i zahtjeva za povraćaj PDV-a. Elektronskim putem - preko portala Poreske uprave u 2014. god. dostavljeno je za 72% više IOPPD izvještaja, u odnosu na 2013. god., i 63% više u odnosu na 2012. god., dok je broj podnešenih IOPPD izvještaja u odnosu na 2011.god. veći za 179%.

Elektronsko dostavljanje prijava PDV-a, prijava poreza na dobit i Finansijskih iskaza omogućeno je 27.marta 2014.godine tako da je u 2014.godini 20.584 PDV prijava primljeno elektronskim putem, što je 8,9% od ukupno primljenih PDV prijava. Finansijskih iskaza preko Portala primljeno je 2.689, što je 12,7% od ukupnog broja primljenih Finansijskih iskaza. Elektronski, u 2014.god. primljeno je 968 prijava poreza na dobit ili 4,4% od ukupno primljenih prijava po ovom osnovu.

Konstatuje se da je trend rasta prijava podnešenih preko Portala Poreske uprave znatan, što je prije svega rezultat značajnih napora koje Poreska uprava, od uvođenja elektronske prijave ulaže u:

promovisanje elektronskog dostavljanja prijava, upućivanjem obveznika u sve prednosti korišćenja ovog servisa,
pružanje pomoći prilikom pristupa Portalu,
pružanje pomoći prilikom otklanjanja grešaka na IOPPD dokumentu, PDV prijavi, Prijavi poreza na dobit i Finansijskim iskazima,
pomoći u dijelu tumačenja i primjene zakonskih propisa kod popunjavanja prijava.

INSPEKCIJSKI NADZOR

Generalni Plan kontrola za 2014. god. donešen je sa ciljem da se maksimizira uspješnost poreskih kontrola, kao ključnog elementa strategije dobrovoljnosti izvršavanja poreskih obaveza. Osnovni cilj je da se kontrolom obuhvate obveznici za koje postoji visok stepen vjerovatnoće da nemaju korektan odnos prema poreskim obavezama. U skladu sa Akcionim planom za suzbijanje sive ekonomije (usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 19.03.2014.god.) i prioritetima Ministarstva finansija za 2014 god. prioritet je dat kontrolama kojima su bile obuhvaćene najrizičnije oblasti sa aspekta

neregularnog poslovanja i to: tržište rada (potpuna i djelimična zona sive ekonomije), akcizni proizvodi, neizdavanje fiskalnih računa i visok nivo poreskog duga.

U cilju eliminisanja ponavljanja poreskih prekršaja intezivirane su kontrole obveznika kod kojih je evidentirana ova praksa. Pored kontrola fiskalnih računa, obračuna i plaćanja PDV-a, akcentirane su kontrole koje se odnose na obračunavanje i plaćanje poreza i doprinosa na lična primanja .

Ukupan broj izvršenih kontrola i provjera kojih je u toku fiskalne 2014.god. ukupno bilo 17.758.

U toku 2014.godine inspektori Poreske uprave ostvarili su značajne finansijske rezultate **realizovanim kontrolama i provjerama poreskih obveznika i oni iznose 71.845.652,00€, i isti su veći u odnosu na 2013.godinu za 9% (65.902.937€). Najveće korekcije ostarene su kontrolama i provjerama poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 31.958.079,00€, što je u odnosu na 2013 godinu veće za 47,4% (21.686.578€).**

Kontrolama **PDV-a** u 2014 godini izvršene su korekcije u iznosu od **25.176.446€**, što je u odnosu na 2013 godinu više za 37,8% (18.275.583€). Korekcije PDV-a utvrđene kontrolom kod velikih poreskih obveznika u 2014 godini iznose 12.479.500€, što je u odnosu na 2013 godinu više za 10,9% (11.251.264€).

Provjerom **opravdanosti zahtjeva za povraćaj PDV-a** kod poreskih obveznika u 2014 godini utvrđene su korekcije u iznosu od **6.781.633€**, što je u odnosu na 2013 godinu više za 98,8% (3.410.995€). Provjerom opravdanosti zahtjeva za povraćaj PDV-a kod velikih poreskih obveznika u 2014 godini utvrđene su korekcije u iznosu od 2.555.868€, što je na nivou ostvarenja u odnosu na 2013 godinu (2.565.444€).

Ukupni finansijski efekti izvršenih kontrola i provjera PDV-a za 2014.god. iznose **31.958.079€**.

Kontrolama obveznika **poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje fizičkih lica** u 2014 godini izvršene su korekcije u iznosu od 31.585.711€, što je u odnosu na 2013 godinu manje za 14,4% (36.910.134€). Kontrolama obveznika poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje fizičkih lica kod velikih poreskih obveznika u 2014 godini izvršene su korekcije u iznosu od 5.542.846€, što je u odnosu na 2013 godinu manje za 52,8% (11.746.832€).

Kontrolama obveznika **poreza na dobit pravnih lica** u 2014 godini izvršene su korekcije u iznosu od 4.976.132€, što je u odnosu na 2013 godinu manje za 23,6% (6.508.435€). Kontrolama obveznika poreza na dobit pravnih lica kod velikih poreskih obveznika u 2014 godini izvršene su korekcije u iznosu od 2.293.651€, što je u odnosu na 2013 godinu manje za 53,0% (4.876.577€).

NEVLADINE ORGANIZACIJE I UDRUŽENJA

Od ukupno podnijetih 178 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, Nevladine organizacije i udruženja podnijele su 121 zahtjev o posjedu Poreske uprave. U postupku odlučivanja po zahtjevima (NVO) donijeto je 119 rješenja, od toga:

82 rješenja kojim je dozvoljen pristup informacijama;
20 rješenja kojim je odbijen zahtjev za pristup informaciji;
17 rješenja kojim je podnosiocu zahtjeva u jednom dijelu dozvoljen pristup informaciji, dok je u drugom dijelu odbijen zahtjev.

2 zahtjeva su prosijeđena na nadležnost Ministarstvu finansija, o čemu je podnosilac zahtjeva obaviješten.

U postupku po inicijativi NVO dati su nalozi za vršenje inspekcijskog nadzora kod poreskih obveznika na području Područne jedinice Podgorica i Područne jedinice Herceg Novi.

INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI PORESKOG SISTEMA

U 2014. god. Sektor za informacione tehnologije u oblasti sistem Poreskog usistema usvojio je dokument „**SP_03-Analiza i strategija IS PU 2014-2015**“ (kratkoročni strateški plan) u kome je prikazano trenutno stanje sistema i date smjernice za budući razvoj i održavanje. Dokument „**SP_04-ANALIZA I STRATEGIJA IS PU 2015-2019**“ je u izradi. Isti će biti usaglašen sa Poslovnom strategijom, novim okolnostima i preporukama EK (DGTAXUD). **Uspostavljen je okvir za upravljanje ICT-om** i isti se redovno revidira.

Implementiran, testiran i uveden u upotrebu projekat **UCG3** koji pokriva **online** i podnošenje prijave za **PDV, Dobit, finansijskih iskaza i povraćaja PDV-a (27.03.2014.)**. Projekat je implementiran u okviru IPA2010. Nove eUsluge su:

Pregled Registra poreskih obveznika

Pregled Registra PDV obveznika

Pregled predatih finansijskih iskaza

Podnošenje PDV prijava

Predaja Zahtjeva za povraćaj PDV-a

Podnošenje Prijava poreza na dobit

Uvoz i predaja finansijskih iskaza.

Projekat novog poreskog knjigovodstva (zamjena postojećeg knjigovodstvenog modula UCG (Objedinjena naplata)-zakonska regulativa od 01.01.2011.) je završen i podsistem je pušten u produkciju (22.09.2014.). Novi podsistem će predstavljati jezgro budućeg IS Poreske uprave i implementacijom ovog sistema su se stvoriti uslovi za dalju integraciju podsistema i kreiranje **jednog knjigovodstvenog modula.**

Istim su eliminisani nedostaci i mane informacionog sistema Poreske uprave uz implementaciju novog predloženog načina raspodjele javnih prihoda, koji je odobren odlukom Savjeta projekta br. 03/1-13460/1-13 od 17.09.2013. godine., a sve u skladu sa preporukama **revizorskog izvještaja, strategijom razvoja IS i Blueprint specifikacijom**. Poslovni procesi su **optimizovani**. U proces testiranja su bile uključene i PJ.

EU integracije (EU IIS):

Nominovan je prvi IPA 2014 projekat u skladu sa mapom putaka ka EU i pregovaračkom pozicijom za poglavlje 16 (prva-pripremna faza VIES-a, LOG okvir)

Projekat **Interoperabilnost – automatska razmjena podataka** između Poreske uprave drugih institucija (**G2G, G2X**):

Urađena je sveobuhvatna analiza i dokumentovanje sistema u dijelu interoperabilnosti

Napravljen je obrazac za specifikaciju podataka o razmjeni sa institucijama i sistematizovani su zahtjevi

Kreiran je prijedlog arhitekture rješenja interoperabilnosti na osnovu kojeg je implementiran sistem

Ostale aktivnosti: memorandumi, razmjena podataka u okviru jedinstvenog IS-a državnih organa i implementacija Zakona o eUpravi, Elektronski kartoni i uniformnost metoda (više institucija konzumira iste metode/servise), **digitalno potpisivanje** i integracija sa postojećim sistemom za autorizaciju i autentifikaciju.

Sistem je u testnoj fazi. U toku je testiranje od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja (za potrebe projekta „Socijalni karton“) i Ministarstva unutrašnjih poslova („Prinudna naplata“)-Elektronski karton fizičkog lica (podaci o osiguranju i prihodima; GetInsurances, GetPersonallIncomes).

Podsistem **CRPS** je pušten u produkcionu rad 18.12.2014. Neki od ispunjenih ciljeva projekta:

CRPS kao **sastavni dio IS Poreske uprave** i preuzimanje kontrole nad sistemom. Koristi se **postojeća bazna instanca**.

Elektronski karton privrednih subjekata. Sve promjene se vide na jednom mjestu i u realnom vremenu, uključujući strukturane i nestruktuirane podatke.

Sistem u realnom vremenu daje informacije o statusnim promjenama dokumenata (u kojoj fazi se postupak nalazi) i kretanju istih (ko je dokumentom zadužen).

Skeniranja dokumentacije u postupku, u realnom vremenu.

U potpunosti usklađen sa važećom zakonskom regulativom i lako prilagodljiv u slučaju promjene iste.

Implementacija **Web portala i interne aplikacije** (instalacija, obuka, testiranje, dokumentacija).

Implementacija servisa za **automatsku razmjenu podataka** sa drugim IS-ima i institucijama.

Lakoća korišćenja – User Friendly i kvalitetan izvještajni sistem i različite rekapitulacije.

Migracija i čišćenje podataka (potpunost i konzistentnost).

Ostali zahtjevi iz tehničke specifikacije.

Održavanje, optimizacija, unaprjeđenje, izmjene i integracija postojećih podsistema

Unaprjeđeni, izmijenjeni i optimizovani podsistemi koji se odnosi na **Naplatsu i Stanje duga** („Stari sistem“).

U skladu sa strategijom nadležnog ministarstva (MIDT) o primjeni open source tehnologija, u okviru internih resursa, razvijena je i implementirana **Servis Desk Aplikacija (Mantis Bug Tracker)**

U toku je projekat koji se odnosi na **konsolidaciju, optimizaciju i virtuelizaciju hardverske infrastrukture**.

Nastavak rada na ostalim aktivnostima koje se odnose na **unaprjeđenje i modernizaciju IS-a** i koje su definisane u strateškim dokumentima i preporukama.

Generalno, IT Sektor Poreske uprave je u 2014. godini realizovao sve ključne aktivnosti predviđene godišnjim planom i uspješno završio nekoliko novih projekata. Osim toga, zahvaljujući strategiji da se interni kapaciteti maksimalno koriste, uspješno se značajni broj aktivnosti realizovao interno. Na ovaj način ostvarena je značajna budžetska ušteda.

MEĐUNARODNJA SARADNJA

U procesu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u dijelu utvrđivanja Pregovaračke pozicije za poglavlje 16 „Oporezivanje“, Poreska uprava je preduzimala intenzivne kontinuirane aktivnosti.

Konkretne aktivnosti odnosile su se na:

Učešće u pripremi izrade Izvještaja o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore putem učešća u radu Radne grupe – podgrupe / Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja/, pružanje uzajamne pomoći, u cilju utvrđivanja relevantnosti Celeksa, određivanje njihovih nosilaca, administrativne saradnje i uzajamne pomoći.

Za potrebe održavanja VII sastanka Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze, i saradnju sa drugim zemljama kandidatima, učestvovalo se u izradi Izvještaja o napretku za period mart 2013. – jul 2014. god. i jun - decembar 2014. god.

Programiranje projekata vezanih za korišćenje sredstava iz IPA fondova (IPA2014, višekorisnička IPA).

Preduzete su završne aktivnosti za realizaciju Projekta IPA 2010 - Nadogradnja IT kapaciteta Poreske uprave, koji se odnosi na elektronsko podnošenje PDV prijava, prijava poreza na dobit i finansijskih iskaza.

Održana je redovna godišnja Monitoring misija od strane DG TAXUD-a. Monitoring misija održava se jedanput godišnje za potrebe izvještavanja Evropske Komisije o napretku Poreske uprave u procesu EU integracija. Misija se odnosila na „Procjenu ispunjavanja uslova za međusobnu povezanost i funkcionalnost IT sistema EU“. Dostavljen je Izvještaj koji se odnosi na razvoj interoperabilnosti i interkonektivnosti IT sistema PU, kako bi mogli odgovoriti potrebama i zahtjevima IT sistema EU.

Pripreme aktivnosti vezane za učešće Poreske uprave u Programu FISCALIS 2014-2020. Riječ je o programu pružanja tehničke pomoći zemljama članicama EU kao i zemljama kandidatima za članstvo u EU. Program se odnosi na pružanje tehničke pomoći koja se sastoji u organizovanju obuka u zemlji i inostranstvu iz oblasti

oporezivanja i IT-a. Odlučeno je da u dogovoru sa predstavnikom FISCALIS-a iz Brisela, Poreska uprava Crne Gore učestvuje u programu od 2015. god. Dostava informacija predstavnicima Crnogorske misije u Briselu vezano za tok realizacije potpisivanja Pisma namjere, za učešće u programu FISCALIS od strane Ministra finansija.

Tim Svjetske banke boravio je u Poreskoj upravi Crne Gore u periodu od 25. 08.-02.09.2014. god. Cilj misije bio je analiziranje potreba i oblasti u kojima je Poreskoj upravi potrebna dalja podrška, a u skladu sa dogovorom postignutim između Vlade Crne Gore i Svjetske banke o finansiranju implementacije projekta „ Modernizacija Poreske uprave“.

OBUKE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Edukaciju zaposlenih u Poreskoj upravi prepoznata je kao jedan od najvažnijih vidova za poboljšanja kvaliteta i efikasnosti radnih procesa i učinka. Program obuke obuhvata:

Program eksternih obuka koje se odnose na obuke u organizaciji **Uprave za kadrove**, Program eksternih obuka u organizaciji **IOTA**, Poreska uprava prilagođava programu obuka dostavljenih od strane IOTA-e, Program internih specijalističkih obuka u organizaciji Poreske uprave vrše se shodno Procjeni potreba za obukom svih sektora i područnih jedinica Poreske uprave, primjenom metode anketa.

U okviru Programa obuka službenika Poreske uprave za 2014. godinu, u prvom kvartalu, sproveden je **Anketni upitnik vezan za procjenu potrebe za obukom službenika Poreske uprave**. Nakon dobijenih rezultata **izrađena je Analiza koja je akcentirala** oblasti za koje službenici Poreske uprave smatraju da treba organizovati stručna usavršavanja.

Posmatrano **po temama obavljenih obuka** u 2014.godini, obuke je pohađalo 663 službenika/ namještenika Poreske uprave.

Kako je jedan službenik/namještenik prisustvovao većem broju obuka, posmatrano **po službenicima/ namještenicima kao učesnicima u obukama**, u 2014.god., obuke je pohađalo 352 službenika /namještenika Poreske uprave. Dakle, od ukupnog broja službenika i namještanika koje je Poreska uprava zapošljavala u 2014. godini (592), 59% službenika i namještenika je pohađalo obuke.

Prosječan broj službenika i namještenika Poreske uprave, koji su pohađali obuke u 2014.god. iznosi 2,93 odnosno jednoj obuci je prosječno prisustvovalo 3 službenika/namještenika.

Na 13 eksternih obuka službenika Poreske uprave u inostranstvu, u 2014.godini, prisustvovalo je 20 službenika. Tematika ovih seminara- obuka je veoma važna za unaprijeđenje cjelokupnog rada Poreske uprave .

SEKTOR ZA USLUGE I REGISTRACIJU

Izveštaj o radu Sektora za usluge i registraciju za period januar – decembar 2014. god., urađen je na osnovu obavljenih **radnih aktivnosti filijala - područnih jedinica i odsjeka koji pripadaju ovom Sektoru**. Aktivnosti Sektora za usluge i registraciju u navedenom periodu odvijale su se u skladu sa usvojenim Programom rada Poreske uprave za 2014. god., pružanjem profesionalnih i kvalitetnih usluga poreskim obveznicima:

Način pružanja usluga na nivou Poreske uprave podrazumijeva:

1. Lični kontakt: 129.190 pruženih usluga (Index ostvarenja plana pružanja usluga ovim putem je 105). Ličnim kontaktom preduzetnicima je pruženo 30.362 usluga, a pravnim licima 98.828 usluga.
2. Telefonski kontakt: 38.517 pruženih usluga (Index ostvarenja plana pružanja usluga ovim putem je 119). Telefonskim kontaktom preduzetnicima je pruženo 16.428 usluga, a pravnim licima 22.089 usluga.
3. Korespondencija (pismeni dopisi): 6.062 odgovora po osnovu pisanih zahtjeva (Index ostvarenja Plana iznosi 123). Preduzetnicima je upućeno 315 odgovora, a pravnim licima 5.747 odgovora.

Način pružanja usluga poreskim obveznicima u periodu: 01.01. - 31.12. 2013. / 2014. god.

- uporedni podaci

NAČIN PRUŽANJA USLUGA	01.01.-31.12. 2013.godina	01.01.-31.12. 2014.godina	Index
Lični kontakt	124.125	129.190	104
Pravna lica	92.717	98.828	107
Preduzetnici	31.408	30.362	97
Telefonski kontakt	34.063	38.517	113
Pravna lica	18.786	22.089	118
Preduzetnici	15.277	16.428	108
Korespondencija	5.275	6.062	115
Pravna lica	4.986	5.747	115
Preduzetnici	289	315	109

Poreskim obveznicima su dati odgovori na postavljena pitanja iz svih poreskih oblasti.

Struktura pruženih usluga na nivou Poreske uprave po vrstama poreza je sljedeća:

Porez na dohodak fizičkih lica – 10.128 odgovora, što je 78% od planiranog broja ovih odgovora. Usmenim putem je dato 10.022 odgovora, u pisanoj formi 102 odgovora, a 4 zahtjeva za dobijanje odgovora iz ove oblasti upućeno je nadležnom Sektoru Poreske uprave.

Akcize – 805 odgovora, što je za 365% više od planiranog broja odgovora iz ove oblasti. Usmenim putem je dato 804 odgovora, a 1 odgovor je dat u pisanoj formi.

Porez na dodatu vrijednost – 8.891 odgovora, što je za 23% više u odnosu na Plan. Usmenim putem je dato 8.824 odgovora, a 67 odgovora je dato pisanoj formi.

Porez na dobit – 3.995 odgovora, što je 78% od planiranog broja ovih odgovora. Usmenim putem je dato 3.956 odgovora, 33 odgovora u pisanoj formi, dok je 6 zahtjeva za dobijanje odgovora iz ove oblasti upućene nadležnom Sektoru Poreske uprave.

Poreske prijave i prijave za registraciju (Zakon o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa) –106.960 odgovora, što je za 5% više u odnosu na planirani broj ovih odgovora. Usmenim putem je dato je 101.586 odgovora, u pisanoj formi 5.322 odgovora, a 52 zahtjeva za dobijanje traženog odgovora iz ove oblasti, upućena su nadležnom Sektoru Poreske uprave.

Zakon o poreskoj administraciji –19.055 odgovora, što je u odnosu na plan više za 61%. Usmenim putem je dato 18.490 odgovora, 537 odgovora u pisanoj formi, a 28 zahtjeva za dobijanje odgovora iz ove oblasti, upućeno je nadležnom Sektoru Poreske uprave.

Ostali odgovori (odnose se na ostale vrste poreza, doprinose za socijalno osiguranje, poreske registar kase, poreska uvjerenja i dr) –24.482 odgovora, što je za 22% više u odnosu na planirani broj odgovora iz ove oblasti. Usmenim putem je dato je 24.482 odgovora.

Poreska uprava je u izvještajnom periodu izdala više pisanih materijala koji su bili dostupni poreskim obveznicima, kako u Centrali Poreske uprave tako i u svim područnim jedinicama. Prisutnost predstavnika Poreske uprave u elektronskim i štampanim medijima uz davanje konkretnih objašnjenja u vezi sa primjenom poreskih propisa bila je značajna.

Navedene aktivnosti Poreske uprave su značajno uticale na edukaciju poreskih obveznika koji su dobili više informacija u vezi sa primjenom poreskih propisa.

Struktura pruženih usluga po vrstama poreza u periodu: 01.01.-31.12. 2013. / 2014. god. - uporedni podaci

PORESKA OBLAST	01.01.-31.12. 2013.godina	01.01.-31.12. 2014.godina	Index
Porez na dohodak fizičkih lica	14.264	10.128	71
Akcize	235	805	343
Porez na dodatnu vrijednost	8.161	8.891	109
Porez na dobit	5.318	3.995	75
Poreske prijave (Zakon o objedinjenoj registraciji)	102.346	106.960	105
Zakon o poreskoj administraciji	14.560	19.055	131
Ostali odgovori	18.581	24.482	132

Registracija poreskih obveznika na nivou Poreske uprave

U Poreskoj upravi u periodu januar-decembar 2014. god. izvršena je registracija poreskih obveznika i to:

Opšta registracija – Registrovano je 5.017 poreskih obveznika, ostvarenja plana iznosi 99%. Preduzetnika je registrovano 960 a pravnih lica 4.057.

Akcizna registracija – Registrovano je 44 poreskih obveznika - pravnih lica, što je za 33% više u odnosu na plan.

Registracija za PDV – Registrovano je 3.120 poreskih obveznika (153 preduzetnika i 2.967 pravnih lica) što je za 159% više u odnosu na Plan.

Ukupan broj registrovanih obveznika u periodu : 01.01.-31.12. 2013. / 2014. god. - uporedni podaci

VRSTA REGISTRACIJE	Broj registrovanih obveznika- 01.01.- 31.12.2013. godine	Broj registrovanih obveznika- 01.01.- 31.12.2014. godine
Opšta registracija	4.954	5.017
Pravna lica	3.666	4.057
Preduzetnici	1.288	960
Registracija za akcizu	32	44
Pravna lica	31	44
Preduzetnici	1	/
Registracija za PDV	1.150	3.120
Pravna lica	912	2.967
Preduzetnici	238	153

Napomena: Podaci o broju registrovanih pravnih lica u 2014. god. nisu uporedivi, sa podacima iz istog perioda 2013. god. pa iz tog razloga indeksi nijesu izvedeni jer bi bili nerealni. Naime, primjenom projekta Objedinjene registracije privrednih subjekata na jednom mjestu (u prostorijama CRPS-a) registracija privrednih subjekata (pravnih lica) u 2014. god. vršena je u Centrali CROO, a u uporednom periodu 2013. god. vršena je u nadležnim područnim jedinicama.

Prestanak registracije na nivou Poreske uprave (brisanje iz registra)

U izvještajnom periodu 2014. god. određenom broju poreskih obveznika prestala je registracija. Donešena su rješenja o prestanku koja se odnose na:
Opštu registraciju - ukupan broj poreskih obveznika kojima je prestala registracija je 3.879 (3.055 pravnih lica i 824 preduzetnika).

Registraciju za akcizu – iz akciznog registra brisan je 1 poreski obveznik - pravno lice.

Registracija za PDV - donešeno je 510 rješenja o prestanku PDV registracije (431 rješenja za pravna lica i 79 rješenja za preduzetnike).

Ukupan broj obveznika kojima je prestala registracija u periodu: 01.01.-31.12.2013./2014. god.

-uporedni podaci

VRSTA REGISTRACIJE	Broj obveznika kojima je prestala registracija – 01.01.-31.12.2013. godine	Broj obveznika kojima je prestala registracija - 01.01.-31.12.2014. godine	Index
Prestanak opšte registracija	2.204	3.879	176
Pravna lica	1.391	3.055	220
Preduzetnici	813	824	101
Prestanak registracije za akcizu	/	1	/
Pravna lica	/	1	/
Preduzetnici	/	/	/
Prestanak registracije za PDV	340	510	150
Pravna lica	242	431	178
Preduzetnici	98	79	81

S obzirom da su se aktivnosti Sektora za pružanje usluga i registraciju obavljale u filijalama - područnih jedinica ali i u Odsjecima koji pripadaju ovom Sektoru u nastavku slijede izvršene aktivnosti pružanja usluga i registracija obveznika po Odsjecima ovog Sektora:

ODSJEK ZA PRUŽANJE USLUGA PORESKIM OBVEZNICIMA I LOGISTIKU

U periodu januar - decembar 2014. god. aktivnosti ovog Odsjeka bile su usmjerene na pružanje usluga poreskim obveznicima, davanje kvalitetnih odgovora na postavljena pitanja putem telefonskih poziva, korespondencijom (putem dopisa), kao i putem elektronske pošte. Za pružanje usluga telefonskim putem obveznicima bio je dostupan telefonski broj 448 – 188.

Ukupan broj postavljenih pitanja (telefonski pozivi) i odgovora u ovom periodu 2014. god. bio je 323 (pravnim licima 95, fizičkim licima 228). Odsjek za pružanje usluga primio je i odgovorio na 288 pisana zahtjeva u kojima je traženo mišljenje u vezi

primjene odredaba zakona i podzakonskih akata iz različitih poreskih oblasti. Postavljena pitanja u pisanoj formi odnosila su se na gotovo sve poreske zakone i podzakonske akte. Od ukupnog broja odgovora (288) u pisanoj formi, dato je 69 odgovora na pitanja upućena od strane pravnih lica, a 219 odgovora na pitanja upućena od strane fizičkih lica. Ličnim kontaktom pruženo je 38 usluga raznim klijentima - 34 odgovora na postavljena pitanja dato je preduzetnicima, a 4 odgovora dato je pravnim licima.

U Odsjeku za pružanje usluga poreskim obveznicima obavljani su i sljedeći poslovi: Pripremljena je za štampu: Prijava poreza na dobit pravnih lica za 2013. god. (Obrazac PD), Prijava poreza na dohodak fizičkih lica za 2013. god. (Obrazac GPP FL) i obrazac zahtjeva ZPO za 2015. godinu i njihova distribucija područnim jedinicama. Sačinjeni su i mjesečni i periodični izvještaji o radu Odsjeka za pružanje usluga poreskim obveznicima i logistiku, kao i plan rada odsjeka za 2015. godinu, prijedlog za sistematizaciju radnih mjesta u odsjeku, Poreska praksa za 2015. godinu.

ODSJEK ZA EDUKACIJU JAVNOSTI I CALL CENTAR

U skladu sa procedurama Sektora za usluge i registraciju, službenici Odsjeka za edukaciju javnosti i call centar su u ovom periodu obavili sljedeće planirane poslove:

Odsjek za edukaciju javnosti je, uz saglasnost Ministarstva prosvjete Crne Gore, od sredine marta 2014. godine, otpočeo sa realizacijom pilot-projekta "Edukacija učenika osnovnih i srednjih škola o poreskom sistemu". Održano je 60 predavanja u 50 škola i to: Baru, Budvi, Herceg Novom, Pljevljima, Plavu, Bijelom Polju, Žabljaku, Plužinama, Kolašinu, Rožajama, Beranama, Gusinju, Virpazaru, Sutomoru, Ulcinju, Risnu, Prčanju, Trešnjevo, Cetinju, Štoju, Zelenici, Mojkovcu, Andrijevići, Manastiru Morača, Kotoru, Tivtu, Rijeci Crnojevića, Nikšiću i Podgorici i tom prilikom je obuhvaćeno oko 4.000 učenika, završnih razreda. O ovom Projektu redovno je izvještavano preko sajta Poreske uprave, zatim redovno su izvještavali lokalni mediji, a retrospektivni tekst je publikovan u dnevnoj štampi.

U cilju poboljšanja eksterne komunikacije i popularisanja aktivnosti Poreske uprave, kao i ljetnje turističke sezone, tokom izvještajnog perioda 2014. godine organizovano je 27 posjeta lokalnim radio i TV stanicama: Bar, Budva, Herceg Novi, Pljevlja, Rožaje i Bijelo Polje.

U izvještajnom periodu kreiran je flajer „E – prijava“, sa detaljnim upustvima o načinu popunjavanja i dostavljanja prijave IOPPD, OPPD, PR – PDV 2, PD i finansijskih izvještaja: BS, BU i Statističkog aneksa kao i zahtjeva za povraćaj PDV-a.

U trećem kvartalu kreirana je i realizovana ANKETA, kojom je kroz 20 pitanja poreskim obveznicima pružena mogućnost da iznesu svoje stavove o efikasnosti i kvalitetu usluga koje dobijaju u Poreskoj upravi, kao i mogućnost da iznesu svoje sugestije. Rezultati ankete biće javno publikovani.

Davanje saopštenja za javnost u cilju pravovremene informisanosti javnosti, poreskih obveznika, promovisanja poreske politike i rada Poreske uprave. (35 saopštenja).

Redovno ažuriranje banera na Sajtu Poreske uprave "pitanje sedmice", što podrazumijeva svakodnevno skidanje postavljenih pitanja od strane posjetilaca Sajta

Poreske uprave i prosljeđivanje odgovora. U izvještajnom periodu procesuirano je 747 pitanja.

Ažuriranje sajta Poreske uprave.

Objavlivanje broja prijava Preko Call centra i sajta "Budi odgovoran". Kampanja „Budi odgovoran. Od tebe zavisi. Siva ekonomija 0%“ osvojila je drugu nagradu međunarodne inicijative Partnerstva otvorenih vlada, na ceremoniji koja je održana u Njujorku.

Objavljena su pet obavještenja na sajtu Poreske uprave - rokovi za plaćanje poreza i rokovi za podnošenje prijava, koja su i publikovana u dnevnoj štampi.

Saradnja sa NVO- Nastavljeno je polugodišnje izvještavanje Kancelariji za saradnju sa NVO, o realizovanim aktivnostima u ovoj oblasti. Takodje, učestvovalo se na radionici organizovanoj od strane Kancelarije za saradnju sa NVO, CRNVO, hrvatskom i slovenačkom nacionalnom Kancelarijom za saradnju sa NVO.

U Call centru ovog sektora na besplatan broj 19707 i putem aplikacije „Budi odgovoran.me“, građani su prijavljivali nepravilnosti u radu poreskih obveznika. Takvih prijava je bilo 1.844 , od čega je samo tokom trećeg kvartala, odnosno za vrijeme trajanja ljetnje turističke sezone zabilježeno 599 prijava. Pozivi su se odnosili na prijavljivanje obveznika zbog neizdavanja fiskalnih računa i rada bez odobrenja.

Ukupno postavljenih pitanja (telefonski pozivi) i datih odgovora u izvještajnom periodu bilo je 14.060 (pravnim licima dato je 7.592, a fizičkim licima 6.468 odgovora).

Postavljena pitanja i dati odgovori su se odnosili na konkretnu primjenu propisa u vezi sa obračunom i plaćanjem poreza na dohodak fizičkih lica (16,3 %), akcize (5,0%), poreza na dodatu vrijednost (20,9 %) , poreza na dobit (11,3%), porez na nepokretnosti (13,7 %), registraciju (17,2%) i ostalo iz Zakona o poreskoj administraciji (15,6%).

ODSJEK ZA REGISTRACIJU PORESKIH OBVEZNIKA, OBVEZNIKA DOPRINOSA I OSIGURANIKA (CROO)

U Odsjeku za registraciju poreskih obveznika, u periodu januar- decembar 2014. god., obavljani su sljedeći poslovi:

Usluge iz oblasti "registracije poreskih obveznika" i to:

lični kontakti: 1249 usluga (90 pravnim licima i 1159 fizičkim licima),

telefonski kontakti: 1295 usluga (217 pravnim licima i 1078 fizičkim licima),

dopisi: odgovoreno je na 5135 pisanih zahtjeva (5068 pravnim licima i 67 fizičkim licima).

Registracija privrednih subjekata- pravnih lica:

Opšta: registracija 3194, prestanak 2469,

PDV registracija 1892 i

Akcizna registracija 16.

Registracija nezaposlenih lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, u dijelu prijema stranaka, njihova obrada prijava i odjava osiguranja, kao i obrada osiguranja za članove porodice.

Na osnovu zahtjeva obveznika izdato je 160 poreskih identifikacionih kartica osoblju konzulata i međunarodnih organizacija koje imaju diplomatski status, a vezano za

oslobađanja od plaćanja PDV-a, odnosno akcize. U uporednom periodu 2013. god. izdato je 112 identifikacionih kartica.

Učestvovanje u Akciji sređivanja podataka o privrednim subjektima kojima je prestala registracija kod Centralnog registra privrednih subjekata (CRPS), a za koje nije izvršen prestanak poreske registracije u Centralnom registru obveznika i osiguranika (CROO). U saradnji sa Informacionim sektorom izvršeno uparivanje podataka iz registara CRPS i CROO, i dostavljen spisak ovih subjekata (2.147 pravnih lica), na osnovu kojeg je sprovedena Prva faza prestanka poreske registracije. Navedeni spisak sa primjerkom akta o prestanku registracije kod CRPS-a, proslijeđen područnim jedinicama na dalju nadležnost, odnosno sprovođenja Druge faze prestanka poreske registracije.

Registracija fizičkih lica koja su imala pravo na povraćaj više uplaćenog doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje u Centralni registar. Na osnovu donijetih rešenja od strane Sektora za obradu poreskih prijava i poreskih uplata izvršena je registracija i unos žiro računa za 136 fizičkih lica.

Preko kompjuterske aplikacije PJMBG izvršena je zamjena jedinstvenog matičnog broja za 629 fizičkih lica, a na osnovu podnijetih zahtjeva od strane područnih jedinica Poreske uprave.

Unijeti su opšti podaci za 3.104 osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje, preko kompjuterske aplikacije UFL u Centralni registar.

Na osnovu podnijetih prijava za registraciju (JPR) unešeni su podaci u Centralni registar za 1.589 poslodavca i 3.100 osiguranika za PIO, odnosno zdravstveno osiguranje.

Izrada Izvještaja o rješavanju upravnih stvari Poreske uprave i Sektora za usluge i registraciju za 2013. god. i 2014. god. po periodima: januar – mart, januar- jun i januar - septembar 2014. god.

Sa Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, ministarstvima, Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, područnim organima za prekršaje u Crnoj Gori, Zaštitnikom imovinsko pravnih interesa i organima lokalne samouprave, postoji saradnja po pitanju dostavljanja podataka o poreskim obveznicima, obveznicima doprinosa i osiguranicima koji se nalaze u Centralnom registru obveznika i osiguranika.

ODSJEK ZA CENTRALNI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA (CRPS)

U Odsjeku za centralni registar privrednih subjekata u toku 2014. god. izvršena je 4.246 registracija, 4.393 dopune registracije i 2.320 prestranka registracije poreskih obveznika.

Broj izvršenih registracija, dopuna i prestank registracije obveznika za period: 01.01.- 31.12.2013./2014. god. -uporedni podaci

Godina	2013	2014	Index
Registracija	4.141	4.246	103

Promjena/dopuna postojećih podataka	4.811	4.393	92
Prestanak registracije	2.261	2.320	103

Takođe, implementiran je novi Web portal (www.CRPS.me) na kojem su dostupni podaci o privrednim subjektima registrovanim u Crnoj Gori, informacije o postupku registracije, Uputstva, obavještenja i obrasci, kao i legislativa kojom je regulisana ova oblast. Novi informacioni sistem CRPS-a, kao sastavni dio IS-a Poreske uprave, je pušten u produkcionu rad 18.12.2014. god. Novo softversko rješenje će u značajnoj mjeri omogućiti povećanje efikasnosti u radu CRPS-a. Dodate su funkcionalnosti koje se odnose na: skeniranje dokumentacije u postupku, implementacija servisa za automatsku razmjenu podataka sa drugim IS-ima i institucijama, elektronski karton privrednih subjekata i sl. Pretraga registra je unaprijeđena i omogućeno je praćenje statusa podnijetog zahtjeva (postupka), u realnom vremenu.

Ostvareni rezultati rada pružanja usluga pravnim i fizičkim licima, vrsta registracije i broj novoregistrovanih poreskih obveznika, na nivou Poreske uprave, dat je u Tabeli 1 i 1a koje su sastavni dio ovog Izvještaja.

SEKTOR ZA OBRADU PORESKIH PRIJAVA I PORESKIH UPLATA

Izvještaj o radu Sektora za obradu poreskih prijava i poreskih uplata, za period januar-december 2014. god., sačinjen je na osnovu podataka o planiranim i ostvarenim aktivnostima Odsjeka koji pripadaju ovom Sektoru i filijala za naplatu područnih jedinica Poreske uprave.

Aktivnosti Sektora za obradu poreskih prijava i poreskih uplata, u izvještajnom periodu, su bile: planiranje, organizovanje i kontrola funkcionisanja svih procesa vezanih za prijem i obradu poreskih prijava i poresko računovodstvo, iniciranje prijedloga za ažuriranje postupaka naplate dospjelih poreskih obaveza (poreski dug), identifikacija obveznika koji ne podnose poresku prijavu i obezbjeđivanje nepodnešenih poreskih prijava, sagledavanje potencijala naplate po poreskim oblicima sa ciljem blagovremene naplate tekućih obaveza, dnevno preuzimanje podataka o naplati od Centralne banke Crne Gore, formiranje Izjave primaoca i svakodnevno prosleđivanje novčanih sredstava Državnom trezoru, izrada izvještaja, štampanje i izdavanje akciznih markica itd.

ODSJEK ZA REGISTRACIJU I OBRADU PORESKIH PRIJAVA I PORESKO RAČUNOVODSTVO

Aktivnosti Odsjeka za registraciju i obradu poreskih prijava i poresko računovodstvo, u 2014.god., odnosili su se na:

a. Registraciju i obradu poreskih prijava koja obuhvata: redovnu kontrolu ispravnosti podnešenih poreskih prijava po područnim jedinicama PU; kontinuirano praćenje i

analizu broja primljenih, registrovanih i obrađenih poreskih prijava; svakodnevnu komunikaciju sa službenicima PU, a u cilju pružanja pomoći u otklanjanju novonastalih problema – grešaka u programu za registraciju i obradu poreskih prijava; svakodnevnu komunikaciju (telefonska i putem e-mail-a) sa poreskim obveznicima, a u cilju pružanja stručne i tehničke pomoći prilikom dostavljanja dokumenata u elektronskom obliku; definisanje i izradu specifikacija za nova programska rješenja prilikom uvođenja novih poreskih prijava i izmjena postojećih obrazaca prijava; definisanje i izradu specifikacija za Izvještaje koji se odnose na poreske prijave i finansijske podatke iz prijava; testiranje programskih rješenja za poreske prijave i Izvještaje iz oblasti poreskih prijava; izradu izvještaja o radu; izradu godišnjeg plana i programa rada Odsjeka i plana u dijelu poreskih prijava, na nivou 21 područne jedinice PU; izradu raznih obavještenja, uputstava i procedura prouzrokovanih izmjenama i dopunama zakona i drugih propisa koji regulišu oblast poreskih prijava, davanje mišljenja, odgovora i obavještenja po pojedinačnim zahtjevima poreskih obveznika i dr. Registracija i obrada poreskih prijava podrazumijeva:

Aktivnosti vezane za organizovanje i kontrolu procesa prijema i obrade poreskih prijava u područnim jedinicama Poreske uprave (21), koje su se odnosile na:

Definisanje instrukcija i uputstava za rad, na osnovu izmjena zakonskih propisa, a koji utiču na postupak prijema, registracije i obrade poreskih prijava,
Sačinjavanje obavještenja i informacija za područne jedinice, sa ciljem jednoobraznog postupanja na nivou Poreske uprave,
Pružanje stručne pomoći nadležnim službenicima po područnim jedinicama, za pitanja za koja ne postoji zvanično mišljenje, odnosno tumačenje poreskog organa.
U izvještajnom periodu urađeno je:

Obavještenje za poreske obveznike, kojima se zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koje su stupile na snagu početkom januara 2014.god., ne može priznati pravo, da porez po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti, plaćaju u paušalnom iznosu.

Dokument - Procjena ostvarene dobiti od samostalne djelatnosti za 2014.god.

Specifikacija - primjer obračuna akontacija doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti u skladu sa izmjenama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Uputstvo - način popunjavanja obrasca za obračun takse (OT-UDP), način kontrole podataka i evidentiranja zaduženja u poreskom knjigovodstvu, zbog izmjena Zakona o taksama koje su stupile na snagu početkom januara 2014.god.

Instrukcija za M4 i M12 prijave.

Definisanje postupka i načina procesuiranja primljenih Zahtjeva za otpis kamate.

Forma i sadržina Rješenja o prihvatanju Zahtjeva za otpis kamate/ Rješenje o odbijanju zahtjeva za otpis kamate

Instrukcija - Paušal za 2014.god.

Aktivnosti vezane za praćenje procesa obrade poreskih prijava i pružanja tehničke pomoći službenicima koji su vršili prijem i obradu poreskih prijava elektronskim putem, po područnim jedinicama, koje su se odnosile na:

Svakodnevno praćenje elektronske pošte, putem koje, područne jedinice prijavljuju programske greške, odnosno nemogućnost obrade konkretne prijave, Pružanje pomoći službenicima koji prilikom registracije poreske prijave i unosa finansijskih podataka naprave grešku, u cilju otklanjanja iste, putem odgovarajućeg programskog rješenja, brisanje pogrešno unijetih poreskih prijava, isključivo na osnovu pisanog zahtjeva službenika, odnosno nadležnog lica za prijave u područnoj jedinici Poreske uprave, Upućivanje službenika na pravilno korišćenje programskih rješenja za prijave / izvještaje.

U izvještajnom periodu je:

Putem programa za slanje poruka – elektronska pošta, iz područnih jedinica Poreske uprave, primljeno i uspješno procesuirano više od 90 prijava.

Na osnovu zahtjeva iz područnih jedinica Poreske uprave, oko 1.700 poreskih prijava vraćeno u status “registrovana”, i na taj način omogućena ispravka greške.

Na osnovu pisanog zahtjeva iz područnih jedinica Poreske uprave, izvršeno je brisanje 389 poreskih prijava (pogrešno unesene u sistem).

Aktivnosti vezane za pružanje stručne i tehničke podrške - pomoći, korisnicima Portala Poreske uprave, prilikom dostave dokumenata elektronskim putem, njihovog evidentiranja u system i pravilnog knjiženja obaveza u poreskom knjigovodstvu, koje su se odnosile na:

Svakodnevnu kontrolu dostupnosti i nesmetanog rada Portala Poreske uprave.

Obavještavanje IT-a Poreske uprave, o svim problemima u radu Portala Poreske uprave i greškama koje se javljaju kroz Program za obradu IOPPD dokumenata, PDV prijava , Prijava poreza na dobit i Finansijskih iskaza.

Svakodnevnu komunikaciju sa poreskim obveznicima, telefonskim putem i putem e-maila, radi pružanja pomoći i svih potrebnih informacija vezanih za sljedeće aktivnosti:

Registraciju Digitalnog Sertifikata za elektronsko dostavljanje podataka,

Kreiranje potrebnog fajla (XML-a) za dostavljanje podataka, kao i kontrolu ispravnosti fajlova koje korisnici ne mogu da učitaju,

Instaliranje Active-X komponente, neophodne za digitalni potpis,

Upućivanje na ispravljanje netačno iskazanih, odnosno netačno obračunatih poreza i doprinosa,

Postupak potpisivanja dokumenata i njihovog pravilnog evidentiranja u sistemu.

U izvještajnom periodu:

Dnevno je primljeno u prosjeku oko 30 poziva, sa napomenom pojačanog broja poziva tokom prve polovine aprila 2014. god. Ovo iz razloga jer je 27. marta 2014. god., uvedeno elektronsko dostavljanje prijava PDV-a, Poreza na dobit i Finansijskih iskaza. Svakom poreskom obvezniku koji je pozvao broj: 020 448 223, pružena je pravovremena i adekvatna pomoć, kao i sve neophodne informacije koje regulišu oblast elektronskih prijava.

Na e-mail adresu eprijava@tax.gov.me, primljeno je preko 1200 zahtjeva i pitanja poreskih obveznika, kojima je blagovremeno pružena precizna i potpuna informacija.

Aktivnosti vezane za obezbjeđivanje nepodnešenih IOPPD obrazaca, koje su se odnosile na:

Pripremu izvještaja o poslodavcima/ isplatiocima prihoda koji imaju pretplatu na jedinstvenom računu,

Pozivanje svih poslodavaca / isplatilaca koji na jedinstvenom računu imaju pretplatu veću od 1.000 €,

Upućivanje konkretnog obveznika na nedostajuće IOPPD obrasce, na osnovu evidentiranih obrazaca na analitičkoj kartici,

Određivanje roka za podnošenje svih nepredatih IOPPD obrazaca i vođenje detaljne evidencije o izvršenim obavještenjima,

Nakon isteka roka ostavljenog za podnošenje, vrši se analiza broja podnijetih obrazaca po pozivu i kreira Izvještaj o rezultatima rada.

U izvještajnom periodu, redovno i kontinuirano sprovedene su sve navedene aktivnosti, i dobijeni sljedeći rezultati:

Izvršena je analiza nedostajućih IOPPD obrazaca za 1.613 poreskih obveznika,

Ostvaren je kontakt telefonskim putem sa približno 700 poreskih obveznika,

Nakon poziva, 215 poreskih obveznika je uredno predalo sve nedostajuće IOPPD obrasce zaključno sa poslednjim obračunskim periodom, dok je 170 obveznika obavezu podnošenja IOPPD obrazaca djelimično izvršilo .

Aktivnosti vezane za implementaciju Projekta UCG3- elektronsko dostavljanje Prijave poreza na dobit pravnih lica, Prijave poreza na dodatu vrijednost i Finansijskih iskaza, koje su se odnosile na:

Testiranje programskih rješenja za PDV, Dobit i Finansijske iskaze,

Definisanje svih programskih grešaka i funkcionalnosti programa koje nisu u skladu sa postavljenim zahtjevima,

Finalno testiranje programskih rješenja za PDV, Dobit i Finansijske iskaze,

Ocjenu i prihvatanje programskih rješenja,

Kreiranje korisničkog uputstva za interne i spoljašnje korisnike programa za PDV, Dobit i Finansijske iskaze,

Testiranje sistema Izvještaja i kreiranje uputstava za njihovo korišćenje.

U izvještajnom periodu, tokom marta 2014. god., sprovedene su sve navedene aktivnosti i izvršeno finalno testiranje. Acceptance test koji je u dijelu prihvatanja programskog rješenja za PDV, Dobit i Finansijske iskaze, u potpunosti sproveden od strane službenika ovog Odsjeka, a uz prisustvo predstavnika Evropske Komisije u Crnoj Gori, za krajnji rezultat je imalo: PRODUKCIJU NOVIH ELEKTRONSKIH PRIJAVA-PDV, Dobit i Finansijski iskazi 27. marta 2014. god.

Aktivnost koja do momenta izrade ovog Izvještaja nije realizovana, a bila je dio plana za 2014. godinu je: "testiranje sistema izvještaja i kreiranje Uputstva za njihovo korišćenje".

Naime, tokom jula 2014.god. vršeno je testiranje Izvještaja iz primljenih i obrađenih Finansijskih iskaza (Bilans stanja, Bilansa uspjeha i Statistički aneks). Ovaj izvještaj pripremljen je od strane izvođača, a u skladu sa specifikacijom koju je dostavio Zavod za statistiku Crne Gore (Monstat) i isti nije dio programa za izvještaje UCG3 sistema. Prije dostavljanja Izvještaja Monstatu, isti su više puta testirani i vraćani izvođaču na doradu.

Aktivnosti vezane za Godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica za 2013.god., a u skladu sa zakonskim izmjenama, koje su se odnosile na:

Definisanje specifikacije rješenja za registraciju i obradu GPPFL prijave za 2013.god.,
Testiranje programskog rješenja i definisanje zahtjeva za dopunu - doradu programa,
Izrada Rješenja za utvrđivanje obaveze po osnovu ostvarivanja ličnih primanja kod dva ili više poslodavca, odnosno isplatilaca prihoda tokom 2013.god.

Izrada Uputstva za način prijema, kontrole, utvrđivanja i knjiženja obaveza po osnovu ostvarivanja ličnih primanja kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca prihoda, tokom 2013. god.

Tokom izvještajnog perioda sprovedene su sve navedene aktivnosti, osim što je program u dijelu obrade samostalne djelatnosti vraćen izvođaču na doradu- dopunu Dodatka A, i način obračunavanja akontacija po osnovu doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2014. god.

Područne jedinice Poreske uprave rade na registraciji, unosu i obradi GPPFL prijave za poreske obveznike koji su tokom 2013.god., ostvarili: prihod od imovine i imovinskih prava, inostrani dohodak i kapitalnu dobit.

Takođe se po područnim jedinicama Poreske uprave, u skladu sa definisanom procedurom, sprovodi postupak Utvrđivanja godišnje obaveze poreza na dohodak fizičkih lica, po osnovu rada kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca prihoda tokom 2013. god.

Aktivnosti vezane za Program - utvrđivanje obaveza za sveštenike, vjerske službenike, monahe i monahinje, koje su se odnosile na:

Testiranje programskog rješenja,

Definisanje svih programskih grešaka i funkcionalnosti programa koje nisu u skladu sa postavljenim zahtjevima,
Finalno testiranje programa i prihvatanje programskog rješenja,
Kreiranje korisničkog uputstva za interne korisnike.

Tokom izvještajnog perioda vršeno je detaljno testiranje programskog rješenja i izvođaču dostavljen opis svih nedostataka programa i neuskaldženosti sa definisanim zahtjevima i propisima koji regulišu ovu oblast. Realizovan je dio planiranih aktivnosti, a nije izvršeno finalno testiranje i prihvatanje programskog rješenja.

Kreiranje Uputstva za korišćenje programa, slijedi nakon prihvatanja programskog rješenja, pa se ovaj dio prenosi u naredni period.

Aktivnosti vezane za ispravku postojećih programskih rješenja:

Definisanje zahtjeva za ispravku grešaka u implementiranim programskim rješenjima za prijave i izvještaje, koje koriste interni i eksterni korisnici,

Testiranje funkcionalnosti programa nakon ispravki grešaka, u izvještajnom periodu, odnose se na:

Specificiranje grešaka (bug-ova) koje se javljaju u programskom rješenju za IOPPD, GPPFL, ZPO, putem pojedinačnih zahtjeva prema IT Sektoru, sa preciznim opisom programske greške.

Testiranje programa, nakon ispravke bug-ova i obavještavanje korisnika (bilo da je riječ o internim ili eksternim korisnicima) o mogućnostima pravilnog procesuiranja IOPPD obrazaca.

Nakon produkcije novih elektronskih prijava (PDV, Dobit, Finansijski iskazi) , evidentiran, opisan i prijavljen znatan broj bug-ova, sa zahtjevima za ispravku.

Aktivnosti vezane za unos i obradu IOPPD dokumenata (veliki fajlovi), u izvještajnom periodu odnosile se na :

Prijem, uvoz, ispravku grešaka i obradu XML fajlova za poreske obveznike koji imaju veliki broj podataka, a za obračunske periode 2011, 2012, 2013. i 2014.god. i to:

Ministarstvo odbrane Crne Gore (obračunski period 2014.god.)

Zavod za zapošljavanje Crne Gore (obračunski periodi 2013. i 2014.god.)

Vrhovni sud Crne Gore (obračunski periodi 2011, 2012 I 2013.god.)

Željezara Nikšić AD u stečaju (obračunski periodi 2011 i 2012.god.)

OŠ "Boško Radulović"- Podgorica (obračunski periodi 2011, 2012. i 2013.god.)

"Montenegro Petrol"- Podgorica (obračunski periodi 2011, 2012. i 2013.god.)

"Transpetrol"- Podgorica (obračunski periodi 2011, 2012 i 2013.god.)

"Security Guard Montenegro"- Podgorica (obračunski period 2013.god.)

"Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost" Podgorica (obračunski period 2014.god.)

"Zrnožit" Cetinje (obračunski period 2014.god.)

Ostale aktivnosti ovog Odsjeka odnosile su se na:

Prijem Finasijskih iskaza iz područnih jedinica Poreske uprave, njihovo sortiranje i dostava Centralnoj banci na unos i obradu. Područne jedinice su u ovom periodu primile u papirnoj formi 17.581 finasijskih izvještaja.

Omogućeno je skeniranje Finasijskih iskaza u područnim jedinicama i skenirani Finasijski iskazi su vidljivi na Portalu Poreske uprave.

Pomoć područnim jedinicama prilikom kontrole Dodatka E i podataka iz OPD2 obrazaca, kao i pomoć prilikom izrade Rješenja o utvrđivanju godišnje obaveze poreza na dohodak fizičkih lica za poreske obveznike koji su tokom 2013.god., ostvarili prihode kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca prihoda.

Sačinjavanje i dostavu odgovora po pojedinačnim Zahtjevima poreskih obveznika podnijetih putem arhive ili putem sajta Poreske uprave, koji su se odnosili na elektronsko dostavljanje dokumenata.

Pripremu i dostavu odgovora sa konkretnim obračunom i obrazloženjem utvrđene razlike poreza za doplatu na pitanja obveznika vezana za obavezu podnošenja GPPFL prijava po osnovu ostvarivanja prihoda kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca prihoda, tokom 2013.god.

Izradu izvještaja za: Državnu revizorsku instituciju, Zavod za statistiku – Monstat, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća.

b) Operativne zadatke, definisane planom rada Odsjeka u dijelu poreskog računovodstva, koji su se obavljali svakodnevno i kontinuirano, tokom izvještajnog perioda 2014.god. i to:

Evidentiranje zaduženja na računima obveznika po osnovu koncesionih naknada na osnovu podataka dobijenih od Odsjeka za naplatu. U izvještajnom periodu, ukupno je odrađeno: 1266 naloga za koncesije sa 3.805 stavki;

Rasknjižavanje uplata evidentiranih na pogrešan PIB. Ukupno je urađeno 594 naloga sa 594 stavki, Novi sistem – 165 naloga;

Preusmjeravanje poreskog kredita sa jedne na drugu vrstu javnih prihoda u okviru istog poreskog broja (isti poreski obveznik) po zahtjevu Odsjeka za naplatu. U ovom periodu ukupno je odrađeno: 569 naloga sa 1.295 stavki;

Evidentiranje zaduženja po rješenjima kontrole: evidentirano je 1.339 naloga sa 1.339 stavki;

Evidentiranje uplata na osnovu podataka dostavljenih od strane Centralne depozitarne agencije: evidentirano je 12 naloga sa 12 stavki, Novi sistem 5 naloga;

Evidentiranje povraćaja - preusmjera sredstava na osnovu podataka dostavljenih od strane Ministarstva finansija - Državnog trezora: evidentirano je 1.639 naloga sa 1.795 stavki;

Evidentiranje kompenzacija na osnovu podataka Odsjeka za naplatu: evidentirano 4 naloga sa 6 stavki, Novi sistem – 34 naloga.

Korekcija početnog stanja: evidentiran jedan nalog;

Storno kamate: evidentirano 9 naloga;

Rasknjižavanje depozita u novom sistemu: evidentirano 449 naloga;

Jedna uplata za više PIB-ova: evidentirano 118 naloga;

Rasknjižavanje depozita u starom sistemu;

Stalna komunikacija sa Sektorom za informacionu tehnologiju u oblasti poreskog sistema u vezi sa programskim rješenjima koja su u funkciji (korekcije, poboljšanja, testiranja...).

Stalna komunikacija sa službenicima područnih jedinica Poreske uprave u cilju pružanja pomoći i uputstava za rad;

Dostavljanje uplata J.P."Morsko dobro ";

Napomena: U Odsjeku za registraciju i obradu poreskih prijava i poresko računovodstvo, kroz funkciju računovodstva, **obavljaju se isključivo operativni računovodstveni poslovi.**

Svi projektni zadaci i planske odluke , donose se u okviru Sektora za informacione tehnologije u oblasti poreskog sistema Poreske uprave.

Tabela 2a i 2a-1 – broj planiranih i primljenih prijava po vrstama i po područnim jedinicama, kao i broj obrađenih i izmijenjenih prijava i prijava iz prethodnog perioda u 2014.god., sastavni je dio ovog Izvještaja.

ODSJEK ZA NAPLATU

Aktivnosti Odsjeka za naplatu u 2014. god. odnosile su se na: naplatu poreskih obaveza, obezbjeđenje nepodnešenih PDV, akciznih i prijava poreza na dobit, selekciju poreskih obveznika koji imaju dospjele neizmirene poreske obaveze.

Aktivnosti vezane za naplatu poreskih obaveza primjenom mjera naplate

Plan naplate dospjelih neizmirenih poreskih obaveza po osnovu preduzetih mjera naplate, može se analizirati u odnosu na:

vrstu poreza (dokument N - 34A)

preduzete mjere (dokument N - 34)

Analiza ostvarenja plana naplate u 2014.god. **po vrsti poreza** pokazuje da su po preduzetim mjerama naplate, ukupno naplaćene poreske obaveze iznosile **106.260.608€**, što je u odnosu na planirani iznos od 87.696.203€ više za 21,2%. U Poreskoj upravi se u okviru njene nadležnosti, svakodnevno odvijaju aktivnosti na ažuriranju stanja na individualnim analitičkim računima poreskih obveznika, kako bi se mogli precizno pratiti termini za naplatu dospjelih obaveza. Ovo iz razloga, što se blagovremenim preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti od strane Područnih jedinica Poreske uprave, onemogućava formiranje duga koji je u kasnijim fazama postupka teže naplativ. Postupak naplate dospjelih neizmirenih poreskih obaveza, primjenom sredstava prinudne naplate, od strane područnih jedinica Poreske uprave, vrši se shodno zakonskoj regulativi. Primjenjujući odredbe Zakona o poreskoj administraciji u dijelu poglavlja X-Prinudna naplata poreza, potrebno je postupak započeti odgovarajućim aktom, kojim se poreskom obvezniku daje mogućnost da u određenom roku **«dobrovoljno»** izmiri svoje obaveze. U slučajevima kada poreski obveznik, u ostavljenom roku, ne izvrši uplatu dospjelih poreskih obaveza, poreski dug je neizmiren i mora se naplatiti primjenom odgovarajućih mjera naplate.

Analiza strukture naplaćenih dospjelih neizmirenih poreskih obaveza pokazuje da je u

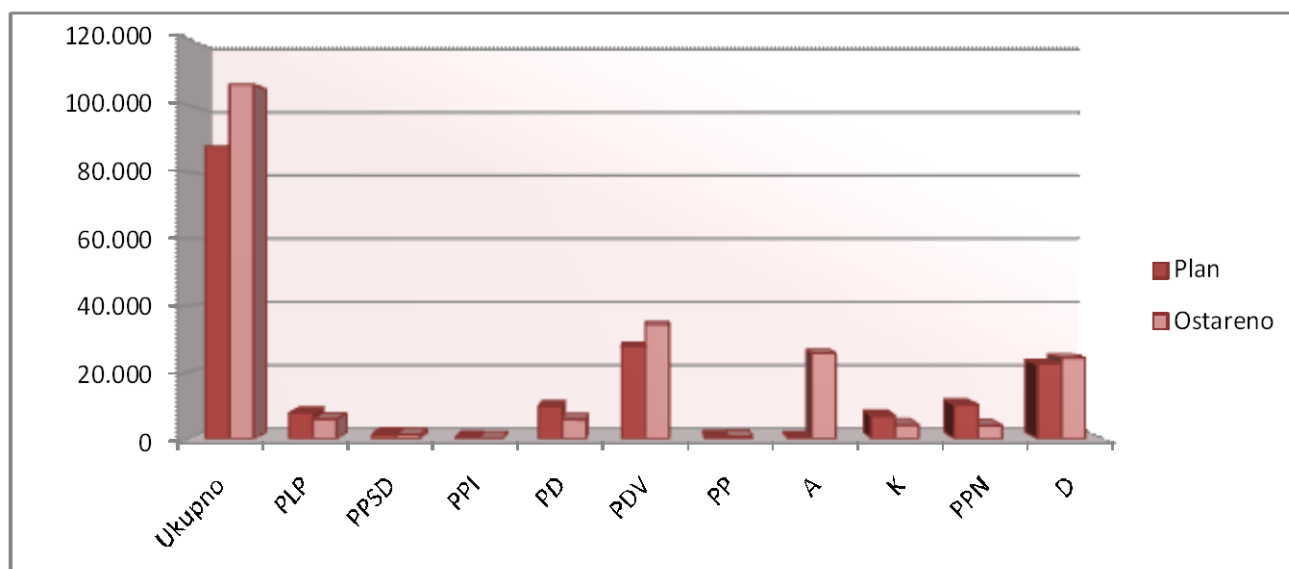
	Ukupno	PLP	PPSD	PPI	PD	PDV	PP	A	K	PPN	D
Plan	87.696	7.800	1.406	388	9.755	27.873	530	238	6.900	10.248	22.554
Ostv.	106.260	5.946	1.221	138	5.832	34.337	651	25.696	4.190	3.986	24.259
Index	121,2	76,2	86,8	35,7	59,8	123,2	122,8	10.776,4	60,7	38,9	107,6

odnosu na plan Poreske uprave, **po preduzetim mjerama** naplate, veća naplata i to : poreza na dodatu vrijednost za 23,2%, poreza na promet za 22,8%, akciza za 10.676,4 %, i doprinosa za 7,6%.

Naplata po preduzetim mjerama naplate poreza na lična primanja ostvarena je u iznosu od 5.946.543€ ili 76,2%, poreza na prihod od samostalne djelatnosti ostvarena je u iznosu od 1.221.772€ ili 86,8% planiranog iznosa, poreza na prihod od imovine i imovinskih prava u iznosu od 138.620€ ili 35,7%, poreza na dobit u iznosu 5.832.317€ ili 59,8%, koncesionih naknada u iznosu od 4.190.271€ ili 60,7% i poreza na promet nepokretnosti u iznosu 3.986.811€ ili 38,9% planiranog iznosa za 2014. god.

Tabela 2.2.1: Naplaćene poreske obaveze po preduzetim mjerama naplate u odnosu na Plan u 000 €

Grafik: 2.2.1: Naplaćene poreske obaveze po preduzetim mjerama naplate u odnosu na Plan

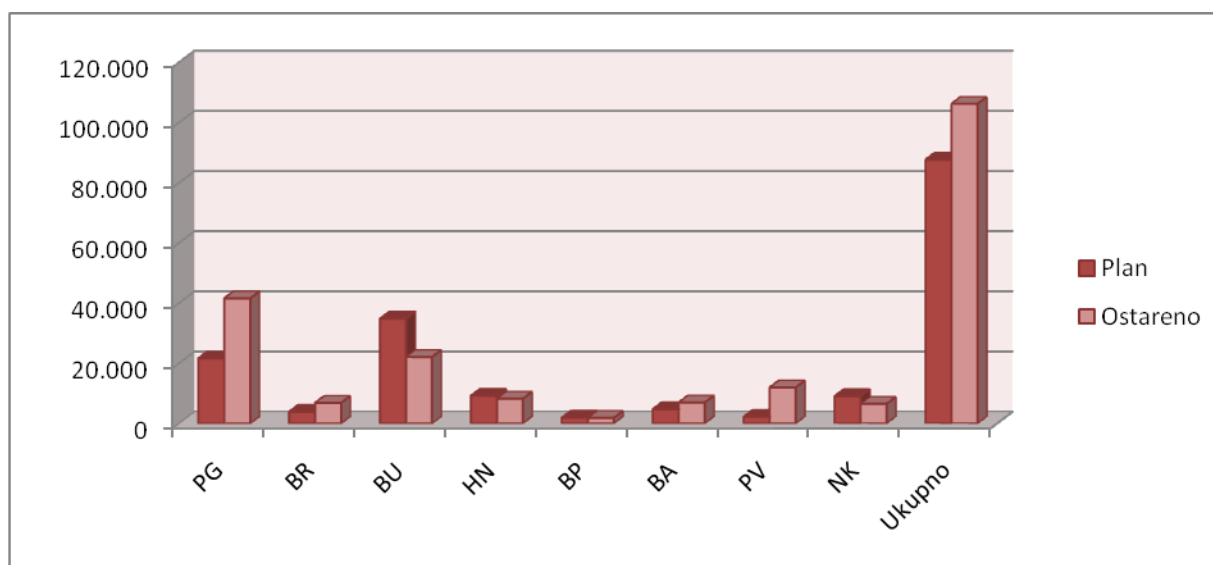
PLP – Porez na lična primanja
 PPSD – Porez na prihod od samostalne djelatnosti
 PPI – Porez na prihod od imovine
 PD – Porez na dobit
 PDV – Porez na dodatu vrijednost
 PP – Porez na promet
 A – Akcize i K - Koncesije
 PN – Porez na promet nepokretnosti
 D – Doprinosi

Veća naplata po preduzetim mjerama naplate poreza po područnim jedinicama u odnosu na plan ostvarena je kod Područnih jedinica: Podgorica, Bar, Berane i Pljevlja, a kod Područnih jedinica: Budva, Herceg Novi, Bijelo Polje i Nikšić naplata poreza po preduzetim mjerama je ostvarena ispod planirane.

Tabela 2.2.2: Naplata poreza po preduzetim mjerama naplate po područnim jedinicama u odnosu na Plan u 000€

	PG	BR	BU	HN	BP	BA	PV	NK	Ukupno
Plan	21.630	3.909	34.858	9.242	1.959	4.757	2.240	9.097	87.696
Ostv.	41.599	6.878	22.123	8.275	1.856	6.996	11.993	6.536	106.260
Index	192,3	176,0	63,5	89,5	94,7	147,1	535,3	71,8	121,2

Grafik 2.2.2: Naplata poreza po preduzetim mjerama naplate po područnim jedinicama u odnosu na Plan

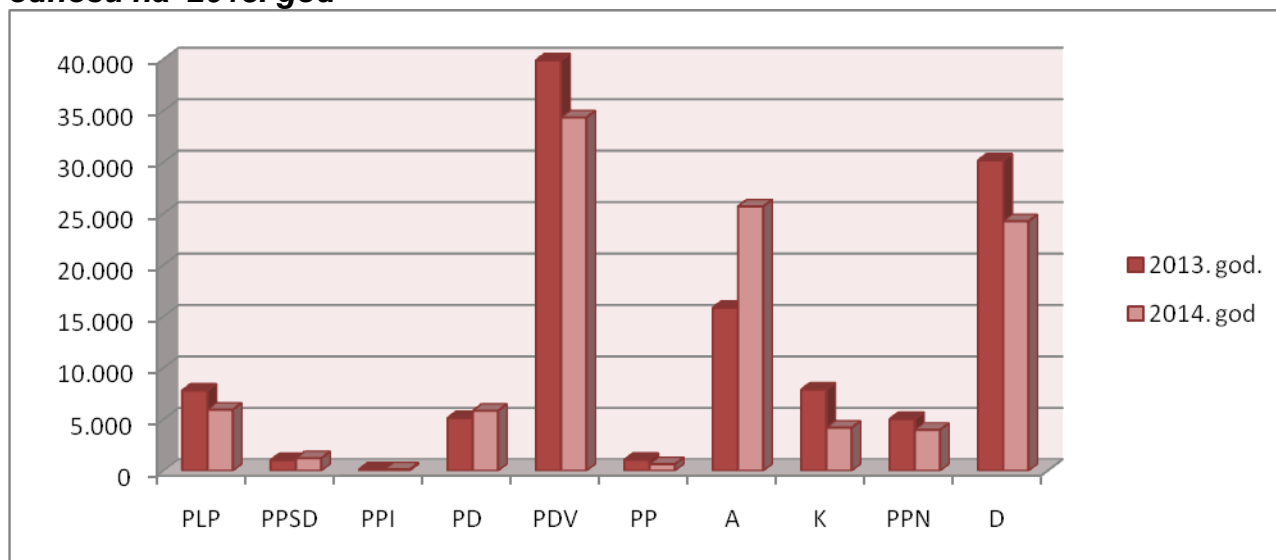
Analiza ostvarene naplate po preduzetim mjerama, **po vrstama poreza**, u 2014. god. u odnosu na 2013.god. pokazuje da je ostvarena veća naplata: poreza na prihod od samostalne djelatnosti za 17,5%, poreza na dobit za 13,7% i akciza za 62,1%. Naplata po osnovu poreza na lična primanja ostvarena je u iznosu od 5.946.543€ ili 76,1%, poreza na prihod od imovine u iznosu od 138.620€ ili 93,9%, poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 34.337.022€ ili 86,0%, poreza na promet ostvarena je u iznosu od 651.301€ ili 61,0%, koncesija u iznosu od 4.190.271€ ili 53,1%, poreza na promet nepokretnosti u iznosu od 3.986.811€ ili 79,3%, i doprinosa u iznosu od 24.259.289€ ili 80,4% ostvarenog iznosa u 2013.godini , što je prikazano u tabeli .

Tabela 2.2.3: Naplaćene poreske obaveze po preduzetim mjerama naplate u odnosu na 2013. god.

u 000€

	PLP	PPSD	PPI	PD	PDV	PP	A	K	PPN	D
2013.god	7.813	1.039	147	5.131	39.907	1.068	15.851	7.897	5.026	30.164
2014.god	5.946	1.221	138	5.832	34.337	651	25.696	4.190	3.986	24.259
Index	76,1	117,5	93,9	113,7	86,0	61,0	162,1	53,1	79,3	80,4

Grafik 2.2.3: Naplaćene poreske obaveze po preduzetim mjerama naplate u odnosu na 2013. god

PLP – Porez na lična primanja

PPSD – Porez na prihod od samostalne djelatnosti

PPI – Porez na prihod od imovine

PD – Porez na dobit

PDV – Porez na dodatu vrijednost
PP – Porez na promet
A – Akcize i K- Koncesije
PPN – Porez na promet nepokretnosti
D – Doprinosi

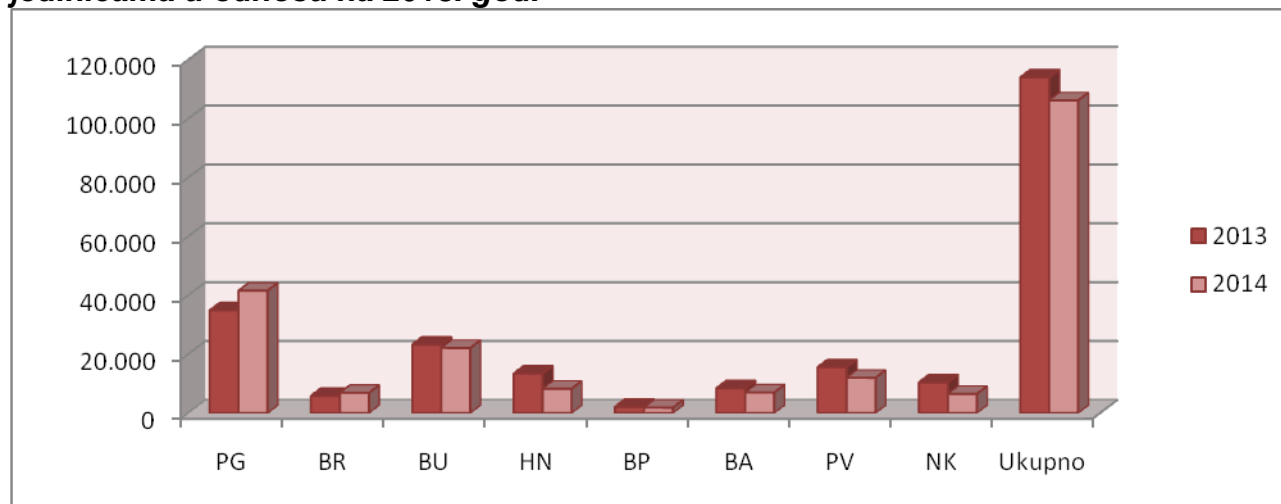
Upoređujući naplatu na osnovu preduzetih mjera, ostvarenu u 2014. god. sa naplatom ostvarenom u 2013. god., **po područnim jedinicama**, može se konstatovati da je ostvarena veća naplata kod područnih jedinica: Podgorice za 19,2% i Bara za 17,5%, a kod ostalih područnih jedinica manja u odnosu na naplatu ostvarenu u istom periodu 2013. god.

Tabela 2.2.4: Naplata po preduzetim mjerama naplate poreza po područnim jedinicama u odnosu na 2013. god.

u 000€

	PG	BR	BU	HN	BP	BA	PV	NK	Ukupno
2013.	34.884	5.854	23.302	13.427	2.134	8.421	15.591	10.440	114.057
2014.	41.599	6.878	22.123	8.275	1.856	6.998	11.993	6.536	106.260
Index	119,2	117,5	94,9	61,6	87,0	83,1	76,9	62,6	93,2

Grafik 2.2.4: Naplata poreza po preduzetim mjerama naplate poreza po područnim jedinicama u odnosu na 2013. god.

Naplata po **preduzetim mjerama** naplate poreza u 2014. god. ostvarena je u iznosu od **106.260.608€** i to:

po obavještenjima - upozorenjima u iznosu od 21.716.986€

po telefonskim kontaktima u iznosu od 66.429.727€

po upućenim Zaključcima o naplati poreske obaveze iz imovine obveznika u iznosu od 475.931€

po upućenim Zaključcima o naplati iz novčanih sredstava obveznika u iznosu od 16.743.621€.

Tabela 2b i 2b -1- planirane mjere naplate prema postupku i po vrstama poreza kao i ostvarenje naplate po osnovu preduzetih mjera po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave u 2014.god., sastavni dio su ovog Izvještaja.

U 2014. god. po zahtjevu poreskih obveznika, a shodno Uredbi o postupku naplate poreskih potraživanja, imovinom istih, izmirena su poreska potraživanja u iznosu od 11.947.255,29€. Ukupan iznos duga koji su obveznici izmirili shodno Zakonu o otpisu kamate na poreske i carinske obaveze iznosi 3.469.490,16 €, a ukupan iznos kamata na koje su se odnosili zahtjevi za otpis dostavljeni u 2013. god. je 904.582,12€, što je i realizovano u poreskom knjigovodstvu 31.01.2014.god.

U cilju transparentnosti naplate poreskog duga a shodno Uredbi o uslovima i kriterijumima objavljivanja liste poreskih dužnika, na web stranici Poreske uprave, Ministarstvo finansija i Poreska uprava su tokom 2014., godine, kvartalno objavljivali listu od 200 poreskih dužnika –(presjek stanja na dan 01.10.2014.god.) koji dospjele poreske obaveze nijesu izmirili u periodu dužem od 12 mjeseci u kontinuitetu objavljena je 10.10.2014.god. Lista sadrži podatke o dugu poreskih obveznika po osnovu poreza na dodatu vrijednost, poreza na dobit, akciza, koncesija i poreza na promet nepokretnosti u ukupnom iznosu od 157.489.901,02€. Izvršena je selekcija poreskih dužnika budući da se veliki broj dužnika nalazi u postupku stečaja, i da taj postupak vremenski dugo traje kao i da je određeni broj poreskih dužnika neaktivan. Konstatovano je da je 131 obveznik aktivan sa iznosom duga od 72.691.591,98€, da se u stečaju nalazi 45 obveznika sa iznosom duga od 75.570.103,65€, da su 24 obveznika brisana iz Centralnog registra privrednog suda (CRPS) sa iznosom duga od 9.228.205,39€.

Istovremeno je objavljena i lista 50 poreskih dužnika koji ne izmiruju obaveze po osnovu poreza i doprinosa iz i na lična primanja u periodu dužem od 6 mjeseci u kontinuitetu. Lista sadrži podatke o dugu poreskih obveznika po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja u ukupnom iznosu od 93.042.511,55€. Izvršena je selekcija poreskih dužnika budući da se veliki broj dužnika nalazi u postupku stečaja, kao i da je određeni broj poreskih dužnika neaktivan. Konstatovano je da je 25 obveznika aktivno sa iznosom duga od 51.414.057,35€, da se u stečaju nalazi 22 obveznika sa iznosom duga od 38.853.842,69€, da su 3 obveznika brisana iz Centralnog registra privrednog suda (CRPS) sa iznosom duga od 2.774.611,51€.

U cilju favorizovanja “urednih” poreskih obveznika, Poreska uprava je takođe na web stranici Poreske uprave, kvartalno objavljivala inoviranu listu najurednijih poreskih obveznika. Inovirana lista od 144 najurednija poreska obveznika kod kojih je uočen najveći stepen fiskalne discipline, posljednji put je objavljena 10.10.2014.god. Na listi su se našla imena poreskih obveznika sa kojima Poreska uprava kontinuirano ostvaruje uspješnu saradnju u pogledu poštovanja poreskih propisa i izmirivanja poreskih obaveza. Kriterijumi po kojima je izvršena selekcija obveznika za Bijelu listu obuhvatali su urednost obračunavanja poreza i podnošenja poreskih prijava, redovnost izmirivanja poreskih obaveza i da u postupcima inspekcijskog nadzora nijesu utvrđivane značajnije nepravilnosti, koje bi ukazivale na bilo kakav vid neregularnog poslovanja.

Aktivnosti vezane na obezbjeđivanju PDV, akciznih i prijava poreza na dobit koje nijesu podnešene u zakonskom roku

Obezbjedivanje poreskih prijava koje nijesu podnešene u zakonskom roku vrši se putem obavještenja o nepodnošenju poreske prijave (putem telefona, pisanim putem, a u određenim slučajevima i ličnom dostavom).

Mjesečne izvještaje o predizimanju mjera za obezbjeđivanje nepodnešenih poreskih prijava (PDV-a i akcize), područne jedinice dostavljaju Sektoru za obradu poreskih prijava i poreskih uplata Poreske uprave **do 15-tog** u mjesecu, koji slijedi po isteku mjeseca u kojem je propisana obaveza podnošenja prijave, radi sačinjavanja zbirnog mjesečnog izvještaja (do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec).

Na osnovu izvještaja, a u skladu sa Planom rada Poreske uprave za 2014.god., Sektor za obradu poreskih prijava i poreskih uplata sačinio je godišnji izvještaj. U ovom izvještajnom periodu (decembar 2013 .godine, januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust,septembar, oktobar i novembar 2014.god.) podnijeto je ukupno:

203.634 PDV prijave, odnosno 99% od planiranog broja podnešenih PDV prijava za ovaj period (204.453).U prosjeku, mjesečno, podnijeto je 16.965 PDV prijava ($203.634/12=16.969$), odnosno 92% od prosječnog broja obveznika registrovanih za PDV ($221.012/12=18.418$).

2.439 akciznih prijava, odnosno 99% od planiranog broja podnešenih akciznih prijava za ovaj period (2.472).U prosjeku, mjesečno, podnijete su 203 akcizne prijave ($2.439/12=203$), odnosno 5 % manje od prosječnog broja registrovanih akciznih obveznika ($2.594/12=216$).

Tabela 2.2.5: Podnešene i nepodnešene PDV i akcizne prijave u 2014. god.

Područne jedinice	Podnešene prijave za: (12.2013.god., januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar oktobar i novembar 2014.god.)		Nepodnešene prijave za: (12.2013.god., januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar oktobar i novembar 2014.god.)	
	PDV	Akcize	PDV	Akcize
1	2	3	4	5
Podgorica	81.038	1.202	1.842	-
Nikšić	14.082	365	1.418	36
Bar	23.736	241	2.055	95
Budva	39.577	300	4.584	107
Herceg Novi	14.628	130	429	4
Bijelo Polje	14.579	72	2.254	-
Pljevlja	6.822	60	601	-
Berane	9.172	69	4.179	-
U K U P N O	203.634	2.439	17.362	242

I PDV prijave

Prema podacima područnih jedinica Poreske uprave, broj registrovanih PDV obveznika tokom ovog izvještajnog perioda, mijenjao se, i iznosio je:

decembar 2013.god. .... 18.380 obveznika,
januar 2014.god. .... 17.881 obveznik,
februar 2014.god. .... 18.230 obveznika ,
mart 2014.god. ....18.251 obveznik,
april 2014.god. .... 18.337 obveznik,
maj 2014.god. ....17.669 obveznika,
jun 2014.god.....18.399 obveznika,
jul 2014.god.....18.706 obveznika,
avgust 2014.god.....18.745 obveznika.
septembar 2014.god.....18.676 obveznika,
oktobar 2014.god.....18.856 obveznika i
novembar 2014.god.....18.882 obveznika;

Upoređivanjem broja podnešenih i nepodnešenih PDV prijava za 2013.god. i broja podnešenih i nepodnešenih PDV prijava za 2014.god. konstatuje se da je:

za decembar 2012.god., januar , februar, mart, april, maj,jun, jul, avgust, septembar,oktobar i novembar 2013.god., podnijeto je ukupno 197.285 **PDV** prijava, odnosno 96% planiranog broja podnesenih PDV prijava za ovaj period. U prosjeku, mjesečno, podnijeto je 16.440 PDV prijava (197.285/12=16.440), odnosno 93% od prosječnog broja obveznika registrovanih za PDV (212.487/12=17.707).

za decembar 2013.god., januar , februar, mart, april, maj,jun,jul, avgust, septembar,oktobar i novembar 2014.god., podnijeto je 203.634 **PDV** prijava, odnosno 99% planiranog broja podnešenih PDV prijava za ovaj period (204.453). U prosjeku, mjesečno, podnijeto je 16.969 PDV prijava (203.634/12=16.969),odnosno 92% od prosječnog broja obveznika registrovanih za PDV (221.012/12=18.418).

Upoređivanjem broja podnešenih i nepodnešenih **PDV** prijava u ovom izvještajnom periodu (203.634) sa brojem podnešenih i nepodnešenih prijava za isti izvještajni period 2013.god. (197.285) konstatuje se značajan porast broja podnešenih prijava (**6.349**).

Tabela 2c - podnešene i nepodnešene PDV prijave po mjesecima, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave, kao i upoređenje sa Planom Poreske uprave za 2014.god., sastavni je dio ovog Izvještaja.

Preduzete mjere za obezbjeđivanje PDV prijava koje nijesu podnešene u zakonskom roku.

Poreskim obveznicima koji nijesu podnijeli PDV prijave u zakonom propisanom roku (do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec), područne jedinice Poreske uprave, su u toku januara, februara, marta, aprila, maja,juna,jula, avgusta, septembra,oktobra,novembra i decembra 2014.god. uputile ukupno **16.942** obavještenja (putem telefona, pisanim

putem i ličnom dostavom).U ovom izvještajnom periodu naknadno, odnosno nakon preduzimanja mjera od strane poreskog organa, PDV prijave podnijelo je **13.285** poreskih obveznika – nepodnosilaca prijava u zakonom propisanom roku.

Tabela 2c-1 - Preduzete mjere za obezbjeđivanje nepodnešenih PDV prijava, po mjesecima, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave, sastavni je dio ovog Izvještaja.

II Akcizne prijave

Prema izvještajima područnih jedinica Poreske uprave, broj registrovanih akciznih obveznika, tokom ovog izvještajnog perioda mijenjao se, i iznosio je:

decembar 2013.god.	219 akciznih obveznika;
januar 2014.god.	217 akciznih obveznika;
februar 2014.god.	217 akciznih obveznika;
mart 2014.god.	221 akcizni obveznik;
april 2014.god.	219 akciznih obveznika;
maj 2014.god.	220 akciznih obveznika;
jun 2014.god.	203 akcizna obveznika;
jul 2014.god.	216 akciznih obveznika;
avgust 2014.god.	205 akciznih obveznika.
septembar 2014.god.	218 akciznih obveznika;
oktobar 2014.god.	219 akciznih obveznika;
novembar 2014.god.	220 akciznih obveznika;

Upoređivanjem broja podnešenih i nepodnešenih akciznih prijava za 2013.god. i broja podnešenih i nepodnešenih akciznih prijava za 2014.god. konstatuje se da je :

za decembar 2012.god., januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar i novembar 2013.god., podnijeto ukupno 2.324 akcizne prijave, odnosno 109,7% planiranog broja podnesenih akciznih prijava za ovaj period. U prosjeku, mjesečno, podnijete su 194 akcizne prijave ($2.324/12=194$), odnosno 95% od prosječnog broja registrovanih akciznih obveznika ($2.440/12=203$).

za decembar 2013.god., januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar i novembar 2014.god., podnijeto je 2.439 akciznih prijava, odnosno 99% planiranog broja podnešenih akciznih prijava za ovaj period (2.472). U prosjeku, mjesečno, podnijete su 203 akcizne prijave ($2.439/12=203$), odnosno 5% manje od prosječnog broja registrovanih akciznih obveznika ($2.594/12=216$).

Upoređivanjem broja podnešenih i nepodnešenih akciznih prijava u ovom izvještajnom periodu (2.439) sa brojem podnešenih i nepodnešenih prijava za isti izvještajni period 2013.god. (2.324) konstatuje se značajan porast broja podnešenih akciznih prijava (115).

Tabela 2c-2 - Podnešene i nepodnešene akcizne prijave po mjesecima, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave, kao i upoređenje sa Planom Poreske uprave, sastavni je dio ovoglizvještaja.

Preduzete mjere za obezbjeđivanje akciznih prijava koje nijesu podnesene u zakonskom roku

Poreskim obveznicima koji nijesu podnijeli akcizne prijave u zakonom propisanom roku (do 15-tog u mjesecu za predhodni mjesec), područne jedinice Poreske uprave, su u toku januara, februara, marta, aprila, maja, juna, jula, avgusta, septembra, oktobra, novembra i decembra 2014.god. uputile ukupno 329 obavještenja (putem telefona, pisanim putem i ličnom dostavom). U ovom izvještajnom periodu naknadno, odnosno nakon preduzimanja mjera od strane poreskog organa, akcizne prijave podnijelo je 215 obveznika – nepodnosilaca akciznih prijava u zakonom propisanom roku.

Tabela 2c-3 - preduzete mjere za obezbjeđivanje nepodnešenih akciznih prijava, po mjesecima, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave, sastavni je dio ovog izvještaja.

Godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica za 2013.god.

S obzirom, da iz tehničkih razloga Godišnje prijave poreza na dohodak (GPP FL) nijesu unešene ni obrađene u sistemu Poreske uprave, pa iz tog razloga, za ovaj izvještajni period, nema podataka o ovim prijavama. Inače, zakonski rok za podnošenje Godišnjih prijava poreza na dohodak za 2013.god., koji je do 30.04.2014.god. pomjeren je do 31.05.2014.god tako da Prijave koje su do ovog roka podnešene smatraju se predatim u zakonskom roku. Razlog za pomjeranje roka za podnošenje Godišnje prijave poreza na dohodak za 2013.god. su izmjene i dopune Pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica, koje su objavljene u Sl.l. br.20/14, dana 25.04.2014.god.

Godišnje prijave - prijave poreza na dobit pravnih lica za 2013.god.

Prijave poreza na dobit pravnih lica podnose se nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave, shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez. Poreski period je finansijska, odnosno kalendarska godina, osim u slučajevima likvidacije ili otpočinjanja obavljanja djelatnosti u toku godine. Nakon ovog roka područne jedinice su dužne da preduzmu mjere obezbjeđivanja nepodnešenih prijava poreza na *dobit*.

Prema podacima područnih jedinica na nivou Poreske uprave, podnešeno je 20.149 prijava poreza na dobit pravnih lica za 2013.god., odnosno 92% od broja obveznika poreza na dobit (21.794).

Tabela 2.2.6: Podnešene i nepodnešene prijave poreza na dobit pravnih lica, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave u 2014.god.

Područne jedinice	Broj obveznika poreza na dobit	Broj podnešenih prijava	Broj nepodnešenih prijava
1	2	3	4
Podgorica	7.647	7.647	-
Nikšić	1.536	1.493	43
Bar	2.612	2.558	54
Budva	4.680	3.714	966
Herceg Novi	1.578	1.578	-
Bijelo Polje	1.481	1.312	169
Pljevlja	856	666	190
Berane	1.404	1.181	223
UKUPNO	21.794	20.149	1.645

Upoređivanjem broja podnešenih i nepodnešenih prijava poreza na dobit pravnih lica za 2013.god., koje su podnešene u 2014.god. sa brojem podnešenih i nepodnešenih prijava poreza na dobit za 2012.god., koje su podnešene u 2013.god.konstatuje se da je:

za 2012.god., prijave poreza na dobit pravnih lica, podnijelo 20.258 obveznika, odnosno 93% od ukupnog broja registrovanih obveznika poreza na dobit, koji je prema podacima područnih jedinica iznosio 21.792.

za 2013.god., prijave poreza na dobit pravnih lica, podnijelo 20.149 obveznika, odnosno 92%

od ukupnog broja registrovanih obveznika poreza na dobit, koji je prema podacima područnih jedinica iznosio 21.794.

Broj podnešenih prijava poreza na dobit pravnih lica u izvještajnom periodu 2014.god. je 20.149, što je manje za 109 prijava, u odnosu na broj podnešenih prijava u 2013. god. (20.258).

Preduzete mjere za obezbjeđivanje prijava poreza na dobit koje nijesu podnešene u zakonskom roku

Poreskim obveznicima koji nijesu podnijeli prijave poreza na dobit za 2013.god., u zakonom propisanom roku (do 31.03.2014.god.), područne jedinice su u periodu od 31.03.-31.12.2014. god. uputile 2.179 obavještenja o obavezi podnošenja prijava (putem telefona, pisanim putem i ličnom dostavom).U ovom izvještajnom periodu, odnosno do 31.12.2014. god.,naknadno, po upućenim obavještenjima, prijave poreza na dobit podnijelo je 1.699 obveznika.

Broj podnešenih prijava poreza na dobit pravnih lica za 2013.god., sa stanjem na dan 31.12.2014.god. je 20.149, odnosno 1% više u odnosu na planirani broj ovih prijava (20.011). Broj poslatih obavještenja nepodnosiocima prijava u periodu od 31.03.-31.12. 2014.god. je 2.179, odnosno 3% više u odnosu na planirani broj (2.120).

Tabela 2c-4 – podnešene i nepodnešene prijave poreza na dobit, po područnim jedinicama i na nivou Poreske uprave, upoređenje sa Planom Poreske uprave za 2014.god. i preduzete mjere za njihovo obezbjeđivanje, sastavni su dio ovog izvještaja.

ODSJEK ZA OBRADU PODATAKA

Izvještaj o naplati poreza, doprinosa i drugih budžetskih prihoda za 2014.god.

Izvještaj o naplati poreza, doprinosa i drugih budžetskih prihoda za 2014.god. je sačinjen na osnovu evidencije Poreske uprave o ostvarenoj naplati javnih prihoda i podataka o ostvarenom prometu računa kojim raspolaže Centralna banka Crne Gore. Ukupna naplata poreza, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i drugih budžetskih prihoda bez povraćaja obvezniku, za 2014.god. iznosi **1.007.989.815€**. S obzirom, da se iz ukupno ostvarene naplate, vrši povraćaj poreskog kredita, više uplaćenih doprinosa, pogrešnih uplata i slično, to je ostvarena **neto naplata** ona koja se utvrdi poslije umanjenja izvršenih povraćaja. Zbog toga je u Izvještaju prikazana naplata poreza i doprinosa, na način što je, ukupno ostvarena bruto naplata umanjena za iznose izvršenih povraćaja, to jest za iznos od **18.540.029€** (na PDV se odnosi 12.453.403€, a na akcize 1.859.698€), tako da ostvarena **neto naplata u 2014.god. iznosi 989.358.786€**.

Tabela 2.3.7: Index ukupne neto naplate u odnosu na Plan budžetskih prihoda Poreske uprave iznosi 105.¹

VRSTA POREZA	OSTVARENO JANUAR DECEMBAR 2014	OSTVARENO JANUAR DECEMBAR 2013	PLAN JANUAR DECEMBAR 2014	INDEX 2014/2013	INDEX 2014/p
1	2	3	4	5=2/3*100	6=2/4*
1. Porez na dobit pravnih lica	45.036.034	40.581.495	44.395.641	111	101
2. Porez na dohodak građana	136.784.659	127.095.616	124.671.124	108	110
3. Porez na dodatu vrijednost	185.719.710	163.680.710	182.378.252	113	102
4. Koncesije	24.457.732	23.854.451	23.900.000	103	102
5. Porez na promet nepokretnosti	14.792.697	14.414.418	15.445.367	103	96
6. Ostali rep.pr.porez na prom.i kazne	14.568.596	13.858.952	13.863.459	105	105
7. Posebne takse	1.534.725	12.441.304	8.339.836	12	18
UKUPNO POREZI	422.894.153	395.926.946	412.993.679	107	102
8. Prihodi republičkog fonda PIO	269.914.384	241.966.332	234.882.397	112	115
9. Prihodi republičkog fonda za	151.455.838	135.182.716	138.667.299	112	109

¹ Podaci iz Izvještaja " Nalog" (period 01.01.-31.12.2014.god.) preuzeti dana 19.01.2015.god.

zdravstveno osiguranje					
10. Prihodi zavoda za zapošlj.Crne Gore	20.735.062	19.129.398	11.617.385	108	178
11. Prihodi republičkog fonda rada	2.415.027	2.146.566	12.656.093	113	19
UKUPNO DOPRINOS I	444.520.311	398.425.012	397.823.174	112	112
12. Akcize - Poreska uprava	121.944.321	126.158.191	133.706.908	97	91
U K U P N O (porezi+doprinosi+akcize)	989.358.785	920.510.149	944.523.761	107	105

Nominalne vrijednosti naplate poreza i doprinosa, prema podacima iz tabele 7 pokazuju da je:

neto naplata poreza (bez akcize) za 2014.god. iznosila 422.894.153€ i u odnosu na planiranu, ostvarena je više za 2% (planirana je 412.993.679€), a u odnosu na 2013 god. više za 7%.

neto naplata doprinosa za 2014.god. iznosila 444.520.311€, što je više za 12% u odnosu na planiranu (planirana je 397.823.174€) i više za 12% u odnosu na naplatu doprinosa ostvarenu u 2013.god.

Naplata poreza na dohodak građana , u izvještajnom periodu, ostvarena je u iznosu od 136.784.659€. U odnosu na Plan, naplata ovih prihoda ostvarena je više za 10%. (planirano 124.671.124€), a u odnosu na 2013.god. više za 8%. U strukturi naplate poreza na dohodak građana naplata poreza na lična primanja zaposlenih, učestvuje sa 92% i iznosi 124.690.543€.

Naplata poreza na prihod od samostalne djelatnosti, u strukturi naplate poreza na dohodak, učestvuje sa 0,9% i iznosi 1.287.873€. Naplata ostalih poreskih oblika u okviru poreza na dohodak građana (porez na prihod od imovine i imovinskih prava, na prihod od kapitala i kapitalnih dobitaka i na dohodak fizičkih lica po godišnjoj prijavi) učestvuje sa 8% i iznosi 10.806.450€.

Naplata poreza na dobit u 2014.god. ostvarena je u iznosu od 45.036.034€ i za 1% je veća od planiranog iznosa ovog poreza (44.395.641€) i 11% veća od iznosa ovog poreza naplaćenog u 2013.god.(U 2013.god. naplaćeno je 40.581.495€ poreza na dobit).

Naplaćeni iznos PDV-a u 2014.god. je 185.719.710€, što je više za 2% u odnosu na planirani iznos naplate ovog poreza i 13% više u odnosu na naplatu ovog poreza ostvarenu u 2013. god.

Prihodi od akciza ostvareni u 2014.god. iznose 121.944.321€, što je 91% planiranog iznosa akciza (planirano je 133.706.908€), i 97% iznosa naplaćene akcize ostvarene u 2013.god. U izvještajnom periodu primljeno je ukupno 451 zahtjev za povraćaj akcize u ukupnom iznosu od 1.793.159€ i 131 zahtjev za preusmjer akcize u ukupnom iznosu od 902.705€.

Naknade za korišćenje prirodnih dobara od opšteg interesa, naplaćene su u iznosu od 24.457.732€ što je za 2% više u odnosu na planirani iznos ovih naknada i više za 3% u

odnosu na 2013.god. Naplata koncesija je direktno vezana za rješenja o zaduženjima koncesionara od strane nadležnih institucija po zaključenim ugovorima o iznosima naknada.

Naplata **poreza na promet** upotrebljavanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica i poreza na premije osiguranja ostvarena je u iznosu od 13.674.188€, a naplata ostalih republičkih poreza (novčane kazne, ukinuti prihodi i ostalo) u iznosu od 894.409€, tako da ukupna naplata ovih prihoda iznosi 14.568.596€. Ovi prihodi su ostvareni više za 5% u odnosu na Plan i u odnosu na ostvarenje 2013.god.

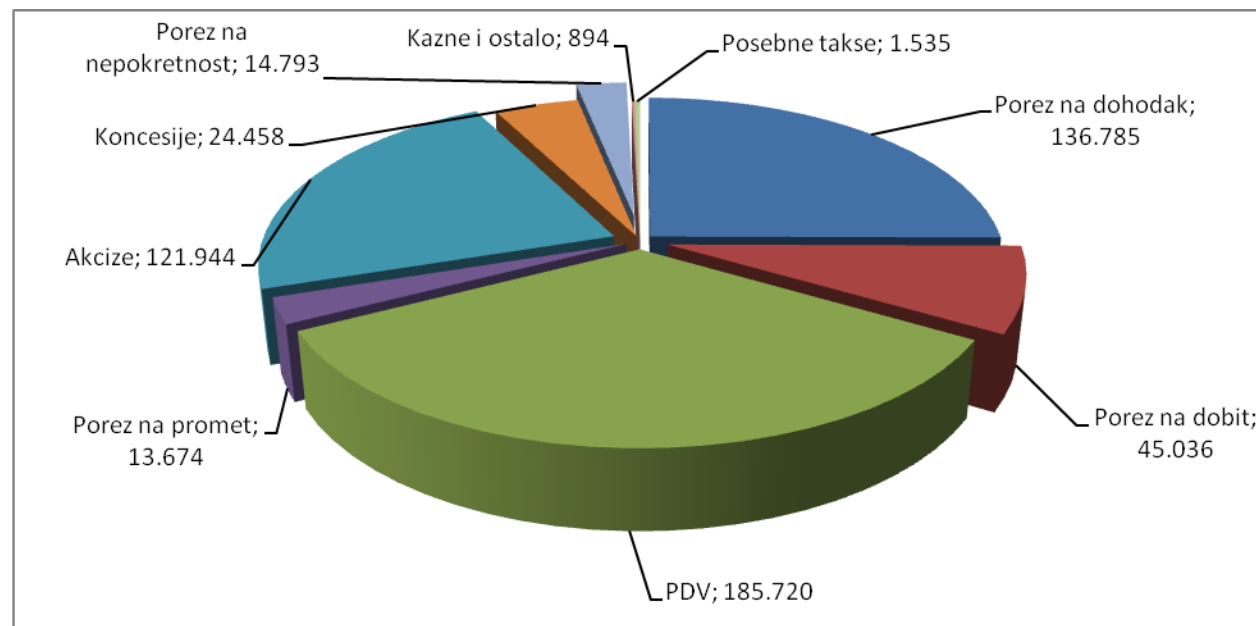
Posebne takse (na mobilne telefone, kablovski priključak, elektronska brojlja za električnu energiju) i ostale posebne takse naplaćene su u iznosu od 1.534.725€, što je 18% planiranog iznosa. Naplata posebne takse u ovoj godini ne može se upoređivati sa naplatom u 2013.god. jer je krajem 2013.god. ukinut propis po kojem su se plaćale posebne takse na mobilnu telefoniju.

Naplaćeni iznos **poreza na promet nepokretnosti** u 2014.god. je 14.792.697€, što je 96% planiranog iznosa ovog poreza, a u odnosu na 2013.god. naplata ovog poreza veća je za 3%.

Tabela 2.3.8: Struktura naplate poreza po vrstama ostvarenja u 2014. god.

u 000€

Porez na dohodak	Porez na dobit	PDV	Porez na promet	Akcize	Koncesije	Porez na nepokretnost	Kazne i ostalo	Posebne takse
136.785	45.036	185.720	13.674	121.944	24.458	14.793	894	1.535

Naplata doprinosa za penzijsko – invalidsko osiguranje u 2014. god. iznosi 269.914.384€ i u odnosu na Plan ostvarena je više za 15% i više za 12% u odnosu na naplatu ostvarenu u 2013.god. Index naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje u odnosu na Plan je 109 a u odnosu na 2013. god. je 112. Index naplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u odnosu na Plan je 178, a u odnosu na isti period 2013. godinu 108. Naplata doprinosa za republički fond rada iznosi 2.415.027€ i u odnosu na 2013. god. veća je za 13%.

Poreska uprava je nadležna za ostvarenje naplate doprinosa u skladu sa propisima kojima se uređuje postupak za naplatu prijavljenih obaveza za doprinose obračunate na isplaćene zarade. Međutim, Poreska uprava nije isključivo nadležna za ostvarenje ovih prihoda, već i Ministarstvo rada i socijalnog staranja, koje ima ovlaštenja da kontroliše izmirivanje plata zaposlenim radnicima od strane poslodavaca, te da preduzima mjere, uključujući i mjeru zabrane obavljanja djelatnosti. Plan naplate² izvornih budžetskih prihoda i doprinosa Poreske uprave, za 2014. god., po vrstama, usklađen je sa Planom Budžeta Crne Gore za 2014. god.

Tabela 2d- 1: Bruto naplata ostvarena u periodu 01.01.-31.12.2014.godine ukupno i po Područnim jedinicama u odnosu na isti period 2013. godine

Tabela 2d- 2: Neto naplata ostvarena u periodu 01.01.-31.12.2014.godine ukupno i po Područnim jedinicama u odnosu na isti period 2013. Godine

2.4. ODSJEK ZA AKCIZNE MARKICE

U skladu sa Uredbom o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića u 2014.god., tokom izvještajnog perioda:

Primljeno je 234 zahtjeva za izdavanje akciznih markica (obrazac ZIAM), Štamparija "OBOD" – Cetinje odštampala je 54.169.142 kom. akciznih markica, Akciznim obveznicima izdato je 48.002.251 kom. akciznih markica, Stanje zaliha na dan 31.12.2014. god. iznosi 6.166.891. Broj oštećenih i neupotrebljivih akciznih markica je 1.239.351.

SEKTOR ZA INFORMACIONU TEHNOLOGIJU U OBLASTI PORESKOG SISTEMA

U Izvještaju su prikazani rezultati rada IT Sektora za 2014. godinu. Scorecard predstavlja relaciju između ICT Strategije, strateških tema i Akcionog plana gledano iz perspektiva internih i eksternih korisnika, poreskih obveznika, državnih organa, drugih uključenih aktera i ICT-a generalno.

Usvojen je dokument „**SP_03-Analiza i strategija IS PU 2014-2015**“ u kome je prikazano trenutno stanje sistema i date smjernice za budući razvoj i održavanje (kratkoročni strateški plan). Dokument „**SP_04-ANALIZA I STRATEGIJA IS PU 2015-2019**“ je u izradi. Isti će biti usaglašen sa Poslovnom strategijom, novim okolnostima i

---

² Plan naplate javnih prihoda Poreske uprave urađen je na osnovu Plana naplate prihoda Budžeta CG za 2014. god.

preporukama EK (DGTAXUD). **Uspostavljen je okvir za upravljanje** ICT-om i isti se redovno revidira.

Održavanje, optimizacija, unaprjeđenje, izmjene i integracija postojećih i novih podsistema (osiguravanje kontinuiranog i nesmetanog rada postojećeg IS- osigurati servise, **sačuvati dosadašnje investicije**, stabilizacija rada, optimizacija performansi i poslovnih procesa, redovan monitoring sistema).

Da bi se bolje shvatile aktivnosti koje se odnose na održavanje postojećih segmenata IS PU, kao i postojeće poslovne potrebe, u tabeli su prikazani operativni (pod)sistemi i model održavanja koji se trenutno primjenjuje u PU.

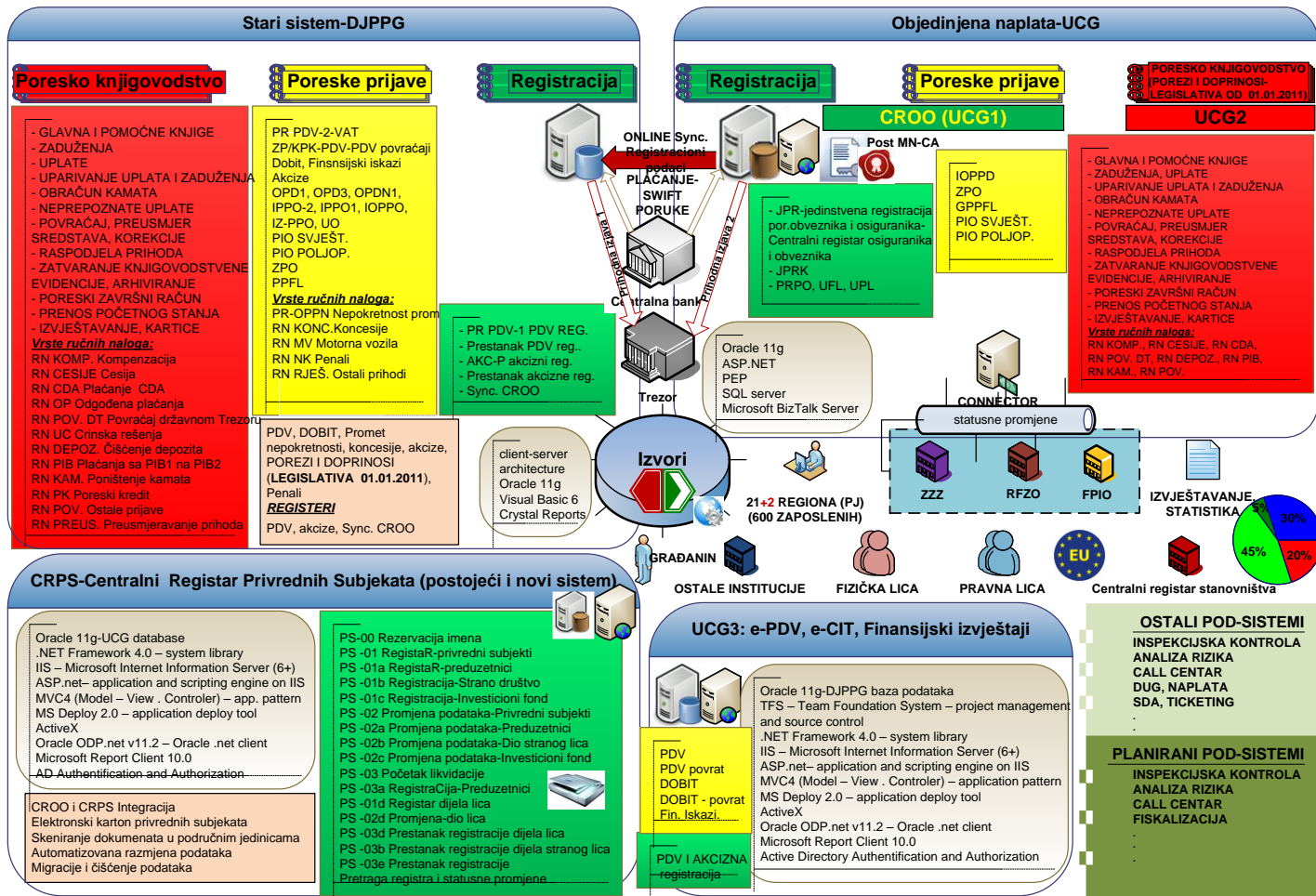
R B R	PODSISTEM	PRIORITET	ZAHTIJEV ANA DOSTUP NOST	OUT SOU RCIN G/IN SOU RCIN G	KOMENTAR	WEB POR TAL (e- View)
1.	UCG -„Objedinjena naplata“ (CROO, poreske prijave, novo poresko knjigovodstvo)	High	24/7	□ □ □	Segment podsistema koji se odnosi na poreske prijave i pristizanje istih se outsource-uje, dok se segment koji se odnosi na poresko knjigovodstvo i javne finansije održava interno (PL/SQL background engine, odvojene baze šeme). Dio koji se odnosi na CROO (opšta registracija), SQL, BTS se takođe outsource-uje.	□
2.	UCG3 -ePDV, eDobit, Finansijski iskazi, Skeniranje FI	High	24/7	□ □ □	UCG3 podsistem se oslanja na bazu podataka koju koristi stari sistem. Domen ovog projekta nije poresko knjigovodstvo. Dostupnost istog je uslovljena dostupnošću starog sistema.	□
3.	STARI SISTEM - prijave i staro poresko knjigovodstvo, akcizni i PDV registar, Stanje duga i Naplata	High	24/7	□ □ □	Povremeno postoji potreba za angažmanom spoljnih saradnika. Ne postoji ugovor o održavanju.	
4.	CRPS (postojeći i novi)-Centralni registar	High	24/7	□ □ □	Ugovorom je predviđeno garantno održavanje u trajanju od 1 godine	□

	privrednih subjekata				(2015).	
5.	PODSISTEM ZA AUTOMATSKU RAZMJENU PODATAKA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA-INTEROPERABILNOST	High	24/7	□ □ □	Ovaj podsistem se razvija interno. Postojeći ugovori se koriste u određenom dijelu (UCG connector i druge institucije, eUprava, raznorodne aplikacije).	□
6.	HW INFRASTRUKTURA	High	24/7	□ □ □	Povremeno postoji potreba za angažmanom spoljnih saradnika. Ne postoji ugovor o održavanju. Izvršena je konsolidacija SUS-a, u skladu sa bitnošću komponenti.	
7.	IZVJEŠTAVANJE	Medium		□ □ □	Ad hok izvještavanje	
8.	SDA	Medium		□ □ □	Servis Desk Aplikacija (Mantis Bug Tracker)	
9.	OSTALI SEGMENTI SISTEMA, APLIKACIJE	Medium		□ □ □	Pomoćne aplikacije, Dnevni izvještaji inspektora, Katalog propisa, Platni promet, Evidencija ICT imovine...	

Tabela: IS PU – Operativni Sistemi i model održavanja koji se trenutno primjenjuje u PU

Konsekvence nedostupnosti određenih segmenata podsistema se lako mogu shvatiti i prepoznati na osnovu prikazane tabele i slike Enterprise Arhitektura i alokacija poslovnih procesa i funkcija. U zavisnosti od bitnosti podsistema se određuje prioritet i intezitet održavanja istog.

PU IT Sistem – Enterprise Arhitektura i alokacija poslovnih procesa i funkcija

Slika: IS PU – Enterprise Arhitektura i alokacija poslovnih procesa i funkcija

Za sve projekte se generalno može reći da se vršilo: **Korektivno održavanje** (ispravljanje grešaka), **adaptivno održavanje** (održavanje zbog promjena u okolini), **perfektivno održavanje** (zadovoljavanje novih i modifikovanih potreba), **preventivno održavanje** (sprečavanje eventualnih problema, prije nego što se pojave) i pružana je **podrška korisnicima**.

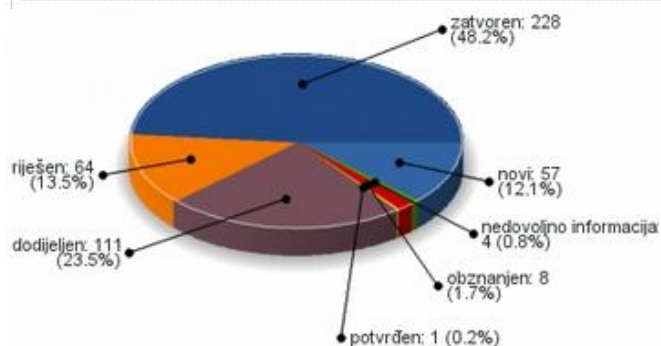
U skladu sa strategijom nadležnog ministarstva (MIDT) o primjeni open source tehnologija, u okviru internih resursa, razvijena je i implementirana **Servis Desk Aplikacija (Mantis Bug Tracker)** za potrebe Sektora (besplatan, **open source**, web-baziran; oktobar 2014.). Mantis će služiti kao sistem za **evidenciju incidenata, problema, zahtjeva i pitanja** vezanih za IT. Shodno ovome promijenjene su interne procedure rada. Urađena je projektna reorganizacija i presjek stanja na projektima (odgovornosti učesnika, baza znanja, mjesečni izvještaji o radu i redovno ažuriranje otvorenih stavki). U prilogu su date tabele i slike koje se odnose na **sistemizovane, evidentirane, riješene i zatvorene zahtjeve**, od momenta implementacije sistema. Podrška se ne evidentira u sistemu.

PROJEKAT	otvoreni	riješeni	zatvoreni	ukupno
CRPS novi	0	0	0	0

CRPS postojeći - postojeći IS CRPS	15	34	3	52
DJP - stari sistem	11	1	13	25
EU IIS	0	0	0	0
FATCA	0	0	0	0
HW i Infrastruktura	24	2	38	64
ICT General	7	1	0	8
Inspekcija - Dnevni izvještaji	0	1	0	1
Integracija Starog i UCG sistema	0	0	0	0
Interoperabilnost MNE	10	1	6	17
Izveštavanje	3	1	49	53
SDA - Mantis	3	9	5	17
UCG - Objedinjena naplata	2	0	4	6
» Poreske prijave i poresko knjigovodstvo	51	12	88	151
» Registracija - CROO	41	0	21	62
UCG 3	14	2	1	17
UKUPNO	181	64	228	473

Tabela: IS PU-SDA Mantis – Sistematizovani i evidentirani zahtjevi po projektima i statusu

prema statusu	otvoreni	riješeni	zatvoreni	ukupno
novi	57	-	-	57
nedovoljno informacija	4	-	-	4
obznanjen	8	-	-	8
potvrđen	1	-	-	1
dodijeljen	112	-	-	112
riješeni	-	63	-	63
zatvoreni	-	-	228	228

Tabela: IS PU-SDA Mantis – Sistematizovani i evidentirani zahtjevi po statusima

prema kategoriji	otvoreni	riješeni	zatvoreni	ukupno
Backup	1	0	1	2
Bezbjednost IS	3	0	3	6
BTS	0	0	2	2
Bug-aplikacija	17	3	12	32
Bug-baza	22	5	29	56
Bug-general	40	5	8	53
Bug-Izveštaj	6	5	13	24
Data centar (Server sala)	2	1	1	4
Deploy	1	0	2	3
Dizajn	1	0	0	1
Dokumentacija-Check liste	1	0	0	1
Dokumentacija-General	13	4	9	26
Dokumentacija-Procedure rada	1	1	0	2
Dokumentacija-Strategija, Planovi	2	0	0	2
General	9	4	24	37
Hardware General	3	0	4	7
Incident	0	2	10	12
Konfiguracija	3	2	3	8
Modifikacija funkcionalnosti	4	0	6	10
Nedostajuća funkcionalnost	19	27	3	49
Nepoznato ponašanje sistema	0	0	2	2
Network	5	0	10	15
Nova funkcionalnost	15	0	4	19
Nova funkcionalnost-zakonske izmjene	1	0	3	4
Novi izvještaj	5	0	50	55
Ostalo	1	0	1	2
Portal	1	4	1	6
Problem	3	0	22	25
Računarska i kompjuterska oprema	2	0	4	6
Storidž sistemi	1	0	0	1
Virtuelizacija	0	0	1	1

Tabela: IS PU-SDA Mantis – Sistematizovani i evidentirani zahtjevi po kategoriji

Implementiran, testiran i uveden u upotrebu projekat **UCG3** koji pokriva **online** i podnošenje prijava za **PDV, Dobit, finansijskih iskaza i povraćaja PDV-a** (27.03.2014.). Projekat je implementiran u okviru IPA2010. Nove eUsluge su:

Pregled Registra poreskih obveznika

Pregled Registra PDV obveznika

Pregled predatih finansijskih iskaza

Podnošenje PDV prijava

Predaja Zahtjeva za povraćaj PDV-a

Podnošenje Prijava poreza na dobit

Uvoz i predaja finansijskih iskaza.

Izrađena je i implementirana desktop aplikacija za **skeniranje finansijskih iskaza** (obuka u PJ PU, javna dostupnost FI-zakonska obaveza). Interna aplikacija nije puštena u upotrebu, ali su aktivnosti u toku (zamjena stare aplikacije sa UCG3 aplikacijom u dijelu određenih funkcionalnosti).

Izvršeno je **povećanje broja poreskih prijava predatih preko Portala PU-ePrijava** (7 novih usluga, virtualni šalter kao strateška odrednica). Kraća analiza koja se odnosi na period 1.1.2014. - 19.12.2014 je prikazana u tabeli.

VRSTA PRIJAVE	PORTAL	PAPIRNA FORMA	UKUPNO	ELEKTRONSKI (%)
IOPPD	56.338	140.124	196.462	28,68
PDV	20.889	195.455	216.344	9,66
Dobit	942	20.523	21.465	4,39
Finansijski iskaz	2.441	18.418	20.859	11,70
UKUPNO	80.610	374.520	455.130	17,71

Tabela: Procenat prijava koje su podnešene elektronski (01.01.2014-19.12.2014)

Projekat novog poreskog knjigovodstva (zamjena postojećeg knjigovodstvenog modula UCG (Objedinjena naplata)-zakonska regulativa od 01.01.2011.) je završen i podsistem je pušten u produkciju (22.09.2014.). Novi podsistem će predstavljati jezgro budućeg IS Poreske uprave i implementacijom ovog sistema su se stvoriti uslovi za dalju integraciju podsistema i kreiranje **jednog knjigovodstvenog modula**.

Istim su eliminisani nedostaci i mane informacionog sistema Poreske uprave uz implementaciju novog predloženog načina raspodjele javnih prihoda, koji je odobren odlukom Savjeta projekta br. 03/1-13460/1-13 od 17.09.2013. godine., a sve u skladu sa preporukama **revizorskog izvještaja, strategijom razvoja IS i Blueprint specifikacijom**. Poslovni procesi su **optimizovani**. U proces testiranja su bile uključene i PJ.

Neke od aktivnosti na projektu:

Analiza ponašanja postojeće aplikacije u produkcionom sistemu (**reverzibilni inženjering**).

Razvoj novog knjigovodstvenog modula (IT PU).

Migracija sistema. Procedure za migracionu obradu dokumenata su razvijane, optimizovane i provjeravane u više ponovljenih ciklusa migracione obrade. Migraciona obrada je omogućila da se svakodnevno i intenzivno vrše komparativne analize rezultata knjigovodstvenih obrada dva podsistema, postojećeg i novog. Komparativne analize su na kraju svakog ciklusa obrade vršene na nivou kompletne glavne knjige, kompletne finansijske operative, pojedinačnih kartica obveznika i konta.

Testiranje.

Pojačana podrška nakon puštanja sistema u produkciju.

Rezultati i mjerljivi indikatori:

Postignuto je veliko **ubrzanje** u knjigovodstvenoj obradi tj. procesiranju dokumenata. Trajanje kompletne obrade za period koji obuhvata period od 01.01.2011 je oko 30 sati. Poređenja radi, dešavalo se da obradu na produkciji nije bilo moguće obaviti u toku 24 časa za dokumenta pristigla u toku jednog dana (problemi sa PI);

Zaustavljen je dnevni prirast baze od 1GB-1,5 GB. Postojeći prirast baze je ugrožavao segment izvještavanja (velika baza koja raste i sve sporiji izvještaji). Treba očekivati veću uštedu u prostoru na diskovima. Npr., veličina knjigovodstvene baze

obrađenih dokumenata za prethodne 3 godine iznosi svega 27 GB u novoj bazi podataka, dok je veličina odgovarajuće baze na produkciji blizu 1000 GB.

Završna testiranja su potvrdila veću **tačnost** obrade dokumenata u novom sistemu (zamjena kompletne knjigovodstvene i logike koja se odnosi na prihodnu izjavu). Uočene neusaglašenosti koje se pojavljuju na oko 3% kartica konta i kartica su prikazane kao korekcije početnog stanja na postojećem produkcijskom sistemu.

Novo programsko rješenje Poreskog knjigovodstva razvijeno je od strane zaposlenih u PU, tako da će održavanje ovog dijela IS kao i njegov razvoj u smislu praćenja zakonskih izmjena biti znatno olakšani. Preuzeta je **kontrola** nad ovim podsistemom.

Unaprjeđeni, izmijenjeni i optimizovani podsistemi koji se odnosi na **Naplata i Stanje duga** („Stari sistem“).

Izmještanje nadležnosti koja se odnosi na **Akcize** u Upravu carina i tehnička podrška ICT-u UC-a (primopredaja sistema u skladu sa nalogom MF).

EU integracije (EU IIS):

Nominovan je prvi IPA 2014 projekat u skladu sa mapom putaka ka EU i pregovaračkom pozicijom za poglavlje 16 (prva-pripremna faza VIES-a, LOG okvir)

Posjeta PU HR, posjete DGTAXUD-a, radna grupa za poglavlje 16.

Analiziran je **FATCA sporazum** i započeta je priprema projekta (Foreign Account Tax Compliance Act) i buduće, zahtijevano prilagođenje IS PU (radne grupe, finansijske institucije).

U toku je projekat koji se odnosi na **konsolidaciju, optimizaciju i virtuelizaciju hardverske infrastrukture**. Ovim projektom će biti realizovan podprojekat koji se odnosi na **disaster recovery lokaciju**. Novo okruženje predstavlja **buduće produkcijsko okruženje**. Realizovane aktivnosti:

Instalirana i konfigurisana sljedeća oprema:

Nova Blade šasija HP C7000 sa svim mrežnim uređajima (Brocade SAN Switch x2, PassTrough moduli x4, Ethernet Switch x2)-primarna lokacija.

Dva nova Blade servera HP BL460c G8 za potrebe budućih produkcijskih Oracle servera.

Dva Storage sistema HP 3PAR (za primarnu i DR lokaciju) sa Software-om za migraciju podataka.

Novi HP **Tape library** MSL4048 za potrebe Backup-a baza podataka na magnetne trake.

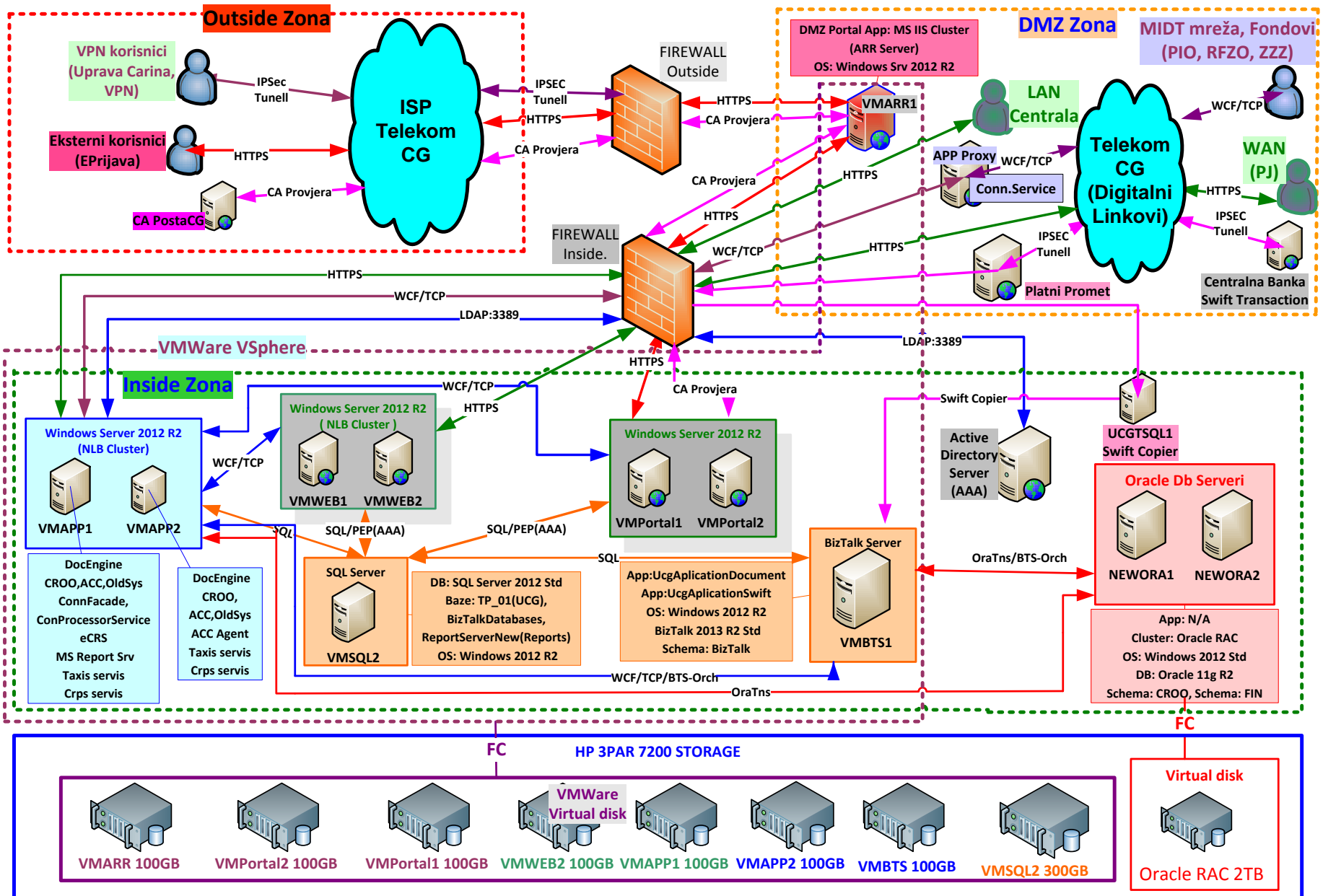
Software HP **Data Protector** ver 8.1 sa licencama za upravljanje Backup-om baza podataka na Tape library (**centralizovan backup**).

Izvršena je **konsolidacija SUS-a** i obezbijeđen HW i SW support od strane vendora za svu nabavljenu opremu kao i dio opreme predviđen za DR Lokaciju na 3 godine (za primarnu lokaciju 6h call to Repair, za DR lokaciju Next day, 24x7). Produžen je support-a za VMWare ESS+ software sa mogućnošću upgrade-a na najnoviju verziju.

Osposobljeno je virtuelno okruženje sa VMWare ver. 5.5 software-om za virtuelizaciju (VMWare Vcentar,2 VMWare ESXi noda u Cluster-u)

Na predmetnom okruženju **instalirane Virtuelne mašine** (Win 2012 R2; app, web, BTS, SQL Server, ARR). Dodatne instalacije: 1 Virtual appliance server za potrebe menadžmenta Storage sistemom (RHEL O.S.) i WSUS server.

Proces uspostavljanja novog okruženja se nalazi u završnoj fazi. U toku je testiranje funkcionalnosti aplikacija podignutih na virtuelnom okruženju. Uspostavljanjem novog konsolidovanog okruženja se **znatno olakšava uloga administriranja, kao i mogućnost bržeg oporavka IS-a u slučaju neželjenih scenarija** (kreiranje Snapshot-ova, replikacija Vdiskova pomoću Replication Suite softvera za migraciju na DR). Instalacijom navedenog Storage sistema znatno su **poboljšane performanse IS-a**. Povezivanjem Storage sistema sa serverima u novoj Blade šasiji i Tape Library uređajem i korišćenjem novih Blade SAN switch-eva se **uvećala brzina protoka saobraćaja** putem optičkog vlakna (FC) sa pređašnjih 4Gb/s na 8Gb/s. Instalacijom navedenog Storage sistema na DR Lokaciji obezbijediće se redudansa čime bi se znatno **umanjio rizik po IS Poreske uprave u cjelini**. Prilikom nabavke opreme su obezbijedene **značajne uštede**. Ostale aktivnosti koje su realizovane u sklopu projekta: **Enterprise arhitektura** i dokumentovanje AS-IS i TO-BE stanja (TOGAF i druge srodne metodologije), razdvajanje PEP i BTS baza, rekonfiguracija reporting servera **Upgrade Oracle baze podataka na 11g R2** i konsolidacija **Oracle SUS-a (znatna ušteta)**, **Upgrade operativnih sistema (2012 r2)**, **Upgrade BTS-a (2013 r2 Std), SQL (2012 Std)** i ostalih softvera, **ARR implementacija** (Application Request Routing, GW balanser za WEB aplikacije) Konsolidacija internih i externih portala, deploy, connector, IIS, .net framework **Eliminisanje mana i nedostataka postojećeg produkcionog okruženja (MUP IOPPD)**.

Slika: Novo konsolidovano, optimizovano i virtuelizovano produkciono okruženje IS PU- Enterprise System arhitektura

Projekat **Interoperabilnost – automatska razmjena podataka** između Poreske uprave drugih institucija (**G2G, G2X**):

Urađena je sveobuhvatna analiza i dokumentovanje sistema u dijelu interoperabilnosti

Napravljen je obrazac za specifikaciju podataka o razmjeni sa institucijama i sistematizovani su zahtjevi

Kreiran je prijedlog arhitekture rješenja interoperabilnosti na osnovu kojeg je implementiran sistem

Ostale aktivnosti: memorandumi, razmjena podataka u okviru jedinstvenog IS-a državnih organa i implementacija Zakona o eUpravi, Elektronski kartoni i uniformnost metoda (više institucija konzumira iste metode/servise), **digitalno potpisivanje** i integracija sa postojećim sistemom za autorizaciju i autentifikaciju.

Sistem je u testnoj fazi. U toku je testiranje od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja (za potrebe projekta „Socijalni karton“) i Ministarstva unutrašnjih poslova („Prinudna naplata“)-Elektronski karton fizičkog lica (podaci o osiguranju i prihodima; GetInsurances, GetPersonallIncomes).

Podsistem **CRPS** je pušten u produkcionu rad 18.12.2014. Neki od ispunjenih ciljeva projekta:

CRPS kao **sastavni dio IS Poreske uprave** i preuzimanje kontrole nad sistemom. Koristi se **postojeća bazna instanca**.

Elektronski karton privrednih subjekata. Sve promjene se vide na jednom mjestu i u realnom vremenu, uključujući strukturane i nestruktuirane podatke.

Sistem u realnom vremenu daje informacije o statusnim promjenama dokumenata (u kojoj fazi se postupak nalazi) i kretanju istih (ko je dokumentom zadužen).

Skeniranja dokumentacije u postupku, u realnom vremenu.

U potpunosti usklađen sa važećom zakonskom regulativom i lako prilagodljiv u slučaju promjene iste.

Implementacija **Web portala i interne aplikacije** (instalacija, obuka, testiranje, dokumentacija).

Implementacija servisa za **automatsku razmjenu podataka** sa drugim IS-ima i institucijama.

Lakoća korišćenja – User Friendly i kvalitetan izvještajni sistem i različite rekapitulacije.

Migracija i čišćenje podataka (potpunost i konzistentnost).

Ostali zahtjevi iz tehničke specifikacije.

Uvedena je praksa intezivnog **dokumentovanja sistema** (verzioniranje koda i dokumentacije). U ovu svrhu se koristi **open source** softver CollabNet Subversion Edge (**SVN**).

Nastavljene su aktivnosti na **konsolidaciji izvještaja** i s tim u vezi je napravljena **baza artifakata** u vidu upita i dosadašnjih ad hok zahjeteva za podacima. Konsolidovan je dobar dio izvještaja i stvorena je odlična osnova za buduću konsolidaciju i eventualna druga rješenja (Datawarehouse i sl.). Na sve zahtjeve je u razumnom roku odgovoreno i traženi podaci su dostavljeni. Problem u radu predstavljaju često nedefinisani zahtjevi i promjene istih.

Procedure rada:

Modifikovana i unaprijeđena procedura koji se odnosi na proseg održavanja (**PR_01 Održavanje IS i podrška**). Kreirano korisničko uputstvo **KU_01-ServisDesk – Mantis**.

Urađen dokumenat koji sadrži lozinke (Serverska – Network i Storage oprema, baze).

Deploy procedura je u izradi.

Procedura za Obustavljanje i uspostavljanje rada IS PU.

Pojačani administrativni kapaciteti-**novozaposleni**. Održan je niz obuka, kurseva, seminara (UZK, IOTA, SQL, MIDT)... Dvoje zaposlenih su pohađali kurs za ocjenjivače i provjerivače sistema menadžmenta bezbjednosti informacija prema zahtjevima standarda ISO 27001:2013 (Institut za standardizaciju CG, IRCA, ISMS). Dat je prijedlog za **prilagođenje je pravilnika o sistematizaciji**.

Antivirus je implementiran i instaliran na ukupno 562 klijenta (41 server).

Neke od izdvojenih aktivnosti na projektima:

Priprema tehničkih specifikacija za: UCG održavanje, nabavku ICT opreme i Oracle SUS.

Adaptacija Server sale (Data centar): staklene površine, vrata, kontrola pristupa, video nadzor, PP aparat, temperaturni senzor.

Analiza postojećih podistema i to: **Inspekcijska kontrola, Analiza rizika**, softverski sistemi **fiskalizacije** u okruženju, **Registar fiskalnih kasa**.

Analiza **budućih poslovnih potreba** koje su sadržane u poslovnoj strategiji PU.

Urađena je i puštena u produkcionu rad, aplikacija **Dnevni izvještaji inspektora**.

Obezbijeđene su neophodne **licence** po osnovu krovnog ugovora između MIDT-a i Microsoft-a

Implementacija zakonskih izmjena (nova prijava poreza na promet nepokretnosti, ZPO, GPPF, Fond rada i stečaj, pravni subjektivitet organa u sastavu Ministarstva finansija; U izradi: storno kamate, storno kompenzacije, storno uplate CDA, ručni nalog za povraćaj trezoru i zaduženje po rješenju).

Vanredne prihodne izjave, prijedlog realizacije preusmjera.

Dodatna analiza funkcionalnosti sistema koje zahtijevaju manuelene intervencije (CROO), analiza **BizTalk**-a i njegove upotrebe (heterogenost sistema, servisi), podaci ne postoje u bazi već su sadržani u XML-u (**parsiranje podataka** za IOPPD, ZPO, GPPFL)...

Povećan je internet link na 6Mbps. Osim komunikacije sa fondovima, povećanje kapaciteta linka utiče na performance VPN-a i rad eksternih korisnika.

Neke od **redovnih** (svakodnevnih) aktivnosti:

Svakodnevno se vrši komunikacija kako sa eksternim institucijama tako i sa internim korisnicima sistema. Kao rezultat je uspješno analizirano i riješeno u prosjeku 350 problema na mjesečnom nivou. Neki od ovih zahtjeva su: administriranje i kreiranje novih korisnika sistema, ručno slanje podataka fondovima u okviru UCG sistema, analiza poruka od strane internih korisnika iz PU koje se prijavljuju putem interne aplikacije „PORUKE“, storniranje dokumenata, brisanje nevalidnih prijava, promjene u šifarnicama/podacima tamo gdje ne postoji aplikativno rješenje

Svakodnevno praćenje i saniranje problema u aplikaciji (brisanje logova i sl.), konfiguracija sistema, održavanje izvornog koda i pravljenje novih instalacija sistema Održavanje mrežne, serverske i storage infrastrukture, bezbjednost IS, održavanje operativnih sistema i sistemskog softvera, održavanje računara i kompjuterske opreme

Katalog propisa

Evidencija opreme i ugovora (**ICT imovina**)

Administracija mail-ova, obilazak PJ, otklanjanje grešaka u radu hardware-skih komponenti, instaliranje novih verzija softvera, servis pakova i upgrade-a, redovno nadgledanje sistema i pravovremeno otklanjanje zastoja, rješavanje prekida i zastoja u telekomunikacionim linijama

Održavanje RTSX sistema (međubankarski sistem)

Ažuriranja bezbjednosnih polisa pristupa aplikativnim i database serverima, ažuriranje konfiguracija rutera, firewalla, switch-eva i ostalih mrežnih uređaja u skladu sa tehničkim zahtjevima i bezbjednosnim polisama, VPN...

Nastavak rada na ostalim aktivnostima koje se odnose na **unaprjeđenje i modernizaciju IS-a** i koje su definisane u strateškim dokumentima i preporukama.

Raspisana je javna nabavka, koja obuhvata konfiguraciju i puštanje u rad specijalizovanog **bezbjednosnog uređaja za zaštitu informacionog sistema** – Firewall-a nove generacije/**UTM**, koji objedinjuje **IPS zaštitu**, SSL i IPsec VPN, Web Filter, DLP, Multiple Security Profiles, Advance Routing, WiFi Controller, Antivirus, Antispam, Endpoint Control, Application Control, Email Filtering, Vulnerability Scan, Sertificates, WAN Optimization & Cache i IPv6.

Raspisana je javna nabavka koja obuhvata konfiguraciju i puštanje u rad specijalizovanog bezbjednosnog sistema za **prikupljanje i analizu logova sa mreže, analizu mrežnog saobraćaja, evidenciju sistemskih događaja na mreži i identifikaciju**: prijetnji na mreži, virusa, napada, web filtering i email filtering događaja, generisanje izvještaja u grafičkom formatu, kao i nabavka softverskog rješenja za nadziranje, snimanje i reprodukovanje snimaka korisničkih aktivnosti, sa jednogodišnjom podrškom.

Konsolidacija sistema štampe sa mrežnim štampačima i kontrolom korišćenja štampača (centralizacija i upravljanje resursima za štampanje, skeniranje i kopiranje, kontola pristupa dokumentima i podacima, poboljšanje raspoloživosti uređaja i smanje troškovi štampanja; instalirani print server, obuke, backup, izvedeno stanje).

Posjete Svjetske banke i mogući **PROGRAM modernizacije PU**.

IT sektor je u izvještajnom period težio i radio na što većoj usaglašenosti sa poslovnim i tehničkim **standardima kvaliteta**. U ICT strategiji su definisani standardi, okviri i metodologije (ITIL, COBIT, ISO 27001, TOGAF...).

Generalno, IT Sektor je u 2014. godini realizovao sve ključne aktivnosti predviđene godišnjim planom i uspješno završio nekoliko novih projekata. Osim toga, zahvaljujući strategiji da se interni kapaciteti maksimalno koriste, uspjeli smo značajni broj aktivnosti realizovati interno, iako to nije bilo prvobitno predviđeno planom. Na ovaj način smo uspjeli ostvariti značajnu budžetsku uštedu.

SEKTOR ZA PLAN I ANALIZU

Funkcija Sektora za plan i analizu zasniva se na aktivnostima Odsjeka za planiranje prihoda i Odsjeka za praćenje efekata kontrole i naplate. Najvažnija realizovana aktivnost ovog Sektora u saradnji sa ostalim sektorima Poreske uprave u 2014. god., je donošenje prve Poslovna strategija Poreske uprave koja obuhvata period 2014.-2019. god.

4.1. ODSJEK ZA PLANIRANJE PRIHODA

U **Odsjeku za planiranje prihoda** u okviru kojeg se obavljaju poslovi izrade planova - programa rada kao i poslovi međunarodne saradnje, na nivou Poreske uprave, realizovane su sledeće aktivnosti:

a) Planiranje

Poslovna strategija Poreske uprave za period 2014.-2019. god.

Plan naplate prihoda Poreske uprave po mjesecima za 2014. god.

Program rada Poreske uprave za 2014. god.

Kadrovski plan Poreske uprave za 2015. god.

Prijedlog procjene naplate budžetskih i drugih javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava u 2015. god.

Prikupljanje podataka i izrada tabelarnih prikaza, vezanih za procjenu kvalitativnih i kvantitativnih indikatora, Strategije razvoja JIE do 2020. god. iz oblasti poreske politike.

b) Međunarodna saradnja

U skladu sa obavezama preciziranim u Pregovaračkoj poziciji Crne Gore, za poglavlje 16 "Oporezivanje", obavljane su aktivnosti vezane za administrativnu saradnju i uzajamnu pomoć i to:

1. U okviru poslova i radnih zadataka vezanih za saradnju Poreske uprave u procesu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u dijelu utvrđivanja pregovaračke pozicije za poglavlje 16 "Oporezivanje", konkretne aktivnosti odnosile su se na učešće u pripremi izrade Izvještaja o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore, u dijelu koji se odnosi na izbjegavanje dvostrukog oporezivanja, administrativne saradnje i uzajamne pomoći, koji je sačinjen na osnovu eksplanatornih i bilateralnih sastanaka. Dostavljen je Izvještaj o napretku za 2014. god., koji sadrži ključne ocjene ekonomskih kriterijuma i pregovaračkih poglavlja u nadležnosti Ministarstva finansija.

2. Učešće u radu Radne grupe – podgrupe / Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja/, pružanje uzajamne pomoći, u cilju utvrđivanja relevantnosti Celeksa i određivanje njihovih nosilaca. Takođe su preduzete aktivnosti na popunjavanju matrice za finansijske efekte koji će se odraziti na budžet Crne Gore, što podrazumijeva odgovor na pitanje koliko je finansijskih sredstava potrebno Poreskoj upravi u postupku zakonodavnog usaglašavanja sa Acquis communautaire.

Ostale aktivnosti:

Pododbor za trgovinu, industriju, carine i poreze

Za potrebe održavanja VII sastanka Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze, i saradnju sa drugim zemljama kandidatima, učestvovalo se u izradi Izvještaja o napretku za period mart 2013. – jul 2014. god. i jun - decembar 2014. god.

IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance)

Programiranje projekata vezanih za korišćenje sredstava iz IPA fondova. U pitanju je finansiranje projekata iz komponente IPA II. Projekat koji je u pripremi u Poreskoj upravi odnosi se na pružanje pomoći u oblasti jačanja administrativnih kapaciteta Poreske uprave u cilju ispunjavanja predpristupnih obaveza vezanih za poglavlje 16 "Oporezivanje". Nakon dobijanja odobrenja iz Brisela nastavljen je rad na dopuni projekta IPA 2014(dopuna Action Documenta i matrice log okvira) čiji se početak realizacije očekuje 2015.god. a završetak krajem 2016.god.

Višekorisnička IPA- rad na dokumentu vezan za moguće učešće Poreske uprave Crne Gore (pomoć od strane MMF-a u dijelu poreza, putem korišćenja ovog instrumenta).

Rad na SPD (Sektorskom planskom dokumentu) kao član radne grupe za reformu državne uprave. Kontinuirani rad na dopuni materijala čije se usvajanje očekuje nakon odobrenja od strane EK iz Brisela. Dokument predstavlja polaznu osnovu i za buduće projekte koji će se finansirati iz IPA sredstava za period 2015.-2016.god.

Preduzete su završne aktivnosti za realizaciju Projekta IPA 2010 - Nadogradnja IT kapaciteta Poreske uprave, koji se odnosi na elektronsko podnošenje PDV prijave, prijava poreza na dobit i finansijskih iskaza. Projekat je realizovala DIADICASIA, Grčki konzorcijum sa podizvođačem INFORMATIKA D.O.O-Beograd.

DG TAXUD (The Taxation and Customs Union Directorate General)

Nastavljen je rad sa DG TAXUD-om, vezan za pružanje pomoći oko izrade sveobuhvatne IT strategije u skladu sa EU standardima.

Tokom juna 2014.god., i u okviru Sektora za plan i analizu, održana je redovna godišnja Monitoring misija od strane DG TAXUD-a. Monitoring misija održava se jedanput godišnje za potrebe izvještavanja Evropske Komisije o napretku Poreske uprave u procesu EU integracija. Misija se odnosila na "Procjenu ispunjavanja uslova za međusobnu povezanost i funkcionalnost IT sistema EU". Dostavljen je Izvještaj – Monitoringa obavljenog 16.-20. juna 2014 godine, u Poreskoj upravi, od strane konsultantske kuće Lambard iz Brisela (DG TAXUD/DG ELARG). Izvještaj se odnosi na razvoj Interoperabilnosti i interkonektivnosti IT sistema PU kako bi mogli odgovoriti potrebama i zahtjevima IT sistema EU.

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange)

TAIEX – odgovor na upitnik poslat iz Brisela, a tiče se dosadašnjeg, kao i budućeg korišćenja TAIEX instrumenta pružanja pomoći. Organizovana je studijska posjeta Poreskoj upravi Republike Hrvatske u saradnji sa TAIEXom u cilju pružanja pomoći Poreskoj upravi Crne Gore, koja je vezana za razmjenu iskustava iz oblasti administrativne saradnje i uzajamne pomoći i kompjuterizacije u skladu sa EU standardima.

FISCALIS (Fiscalis Programme - Taxation and Customs Union - European Commission)

Pripreme aktivnosti vezane za učešće Poreske uprave u Programu FISCALIS 2014-2020. Riječ je o programu pružanja tehničke pomoći zemljama članicama EU kao i zemljama kandidatima za članstvo u EU. Program se odnosi na pružanje tehničke pomoći koja se sastoji u organizovanju obuka u zemlji i inostranstvu iz oblasti oporezivanja i IT-a. Odlučeno je da u dogovoru sa predstavnikom FISCALIS-a iz Brisela, Poreska uprava Crne Gore učestvuje u programu od 2015. god. Dostava informacija predstavnicima Crnogorske misije u Briselu vezano za tok realizacije potpisivanja Pisma namjere, za učešće u programu FISCALIS od strane Ministra finansija.

IOTA (Intra-European Organisation of Tax Administrations)

IOTA- odgovor na tehnički upitnik poslat od strane Poreskih uprava Bugarske i Moldavije; Rusije i Mađarske ; odgovori na 2 tehnička upitnika poslata od Poreske uprave Engleske; odgovor na 3 tehnička upitnika poslata od strane Poreske uprave Albanije; upućen prijedlog za radni program IOTA-e za 2016. godinu; aktivnosti na pripremi godišnjeg Radnog programa.Učešće na godišnjoj Generalnoj skupštini IOTA-e. Priprema za učešće na godišnjoj Generalnoj skupštini IOTA-e/2015, budući da u okviru poslova međunarodne saradnje egzistiraju poslovi kontakt osobe Poreske uprave u ovoj organizaciji. Prevod i dostava materijala vezanih za transferne cijene ,forenzičku laboratoriju i drugog korisnog materijala koji se objavljuje na IOTA sajtu, i druge poslove koje zahtijevaju kontinuirane aktivnosti koje se sprovode u radu ove Organizacije a obavlja ih kontakt osoba.

Centralni registar privrednih subjekata

Rad na popunjavanju e-Upitnika vezanog za Centralni registar privrednih subjekata. Dostava podataka za pripremu godišnjeg upitnika Švedskom Registru. Dostava podataka Agenciji za nacionalne registre iz Srbije.

Svjetska banka (World Bank)

Tim Svjetske banke boravio je u Poreskoj upravi Crne Gore u periodu od 25. 08.-02.09.2014. god. Cilj misije bio je analiziranje potreba i oblasti u kojima je Poreskoj upravi potrebna dalja podrška, a u skladu sa dogovorom postignutim između Vlade Crne Gore i Svjetske banke o finansiranju implementacije projekta „ Modernizacija Poreske uprave“.

MMF (International Monetary Fund)

Nastavak saradnje sa MMF-om, vezan za dostavu izvještaja na upućene upitnike.

Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori

Nastavak rada sa predstavnicima Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori (dostava podataka vezana za izvještaje o napretku kada je oblast oporezivanja u pitanju, kao i područje jačanja administrativnih kapaciteta, organizovanje radnih sastanaka, pomoć oko rada na projektima koje finansira EU)

Nadležna ministarstva

Dostava potrebnih podataka/ informacija na zahtjev nadležnih ministarstava.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija (dostava potrebnih informacija koje su vezane za podatke upućene EK u cilju sačinjavanja Izvještaja o napretku, dostava podataka za izvještaje vezane za projekte Poreske uprave, odgovor na pitanje poslato od ambasade Litvanije vezano za oporezivanje stranih lica, rad na revidiranju PPCG dokumenta –Program pristupanja Crne Gore EU), dostava podataka za izvještaje vezane za projekte Poreske uprave.

Ministarstvo finansija (dostava informacija i nastavak rada na IPA2014, rad na dokumentu Izvještaj o napretku za 2014 (prevod dijela koji se odnosi na poglavlje 16 „Oporezivanje“)

Ministrastvo ekonomije (dostava potrebnih informacija koje su vezane za dostavu podataka za EK u cilju sačinjavanja Izvještaja o napretku).

ODSJEK ZA PRAĆENJE EFEKATA KONTROLE I NAPLATE

U Odsjeku za praćenje efekata kontrole i naplate u okviru kojeg se obavljaju poslovi: izrade izvještaja o radu, izrade analiza po segmentima rada i planiranja i realizacije obuka službenika i namještenika Poreske uprave u cilju stručnog usavršavanja, realizovane su sledeće aktivnosti:

a) Izrada Izvještaja o radu

Izvještaj o radu Poreske uprave za 2013. god. i periodični izvještaji za 2014. god.,(period januar- jun i januar- septembar).

Rezultati rada Poreske uprave za 2013. god.

Izrada analitičkog pregleda naplate PDV-a (Bruto i Neto) po mjesecima za 2012., 2013. i 2014. god.

b1.) Izrada analiza po segmentima rada

U izvještajnom periodu izrađeno je devet analiza, koje su obuhvatile podatke koji reflektuju značajne segmente rada Poreske uprave:

Analiza efekata odloženog plaćanja za 2012./2013. god.; broj: 03/5- 3717/1-14

Na osnovu Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, Ministarstvo finansija može odobriti plaćanje poreskog duga u najviše dvanaest mjesečnih rata ili odložiti naplatu potraživanja do šest mjeseci. Shodno donešenim rješenjima Ministarstva finansija, analizirani su značaj i efekti odloženog plaćanja poreskih obaveza za 2012./2013. god.

Analiza preduzetih kontrola i provjera VPO

Uporedni period I kvartal 2013./2014. god.; broj: 03/5- 5676/1-14

Segmenti koje je obuhvatila Analiza odnose se na: ukupan iznos i struktura utvrđenih korekcija iz kontrola i provjera za VPO (period I kvartal 2013. / 2014. god.), uporedne podatke o broju kontrola izvršenih kod VPO po poreskim oblicima za I kvartal 2013./2014.god., uporedne podatke o broju provjera izvršenih kod VPO po poreskim oblicima za I kvartal 2013./2014.god. i prosječan broj izvršenih kontrola i provjera u prvom kvartalu 2013. / 2014. god. po poreskim inspektorima.

Uporedni period I.-IV. mjesec 2014./2013. god.; broj: 03/5- 10326/1-14

Segmenti Analize koja se odnosi na preduzete kontrole i provjere poreskih inspektora Sektora za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor - Odsjeka za velike poreske obveznike (VPO) su: ukupan iznos i struktura utvrđenih korekcija kontrola i provjera za VPO (period I.- VI.mjesec 2014./2013. god.), uporedni podaci o broju kontrola izvršenih kod VPO po poreskim oblicima za analizirani period i prosječan broj izvršenih kontrola i provjera po poreskim inspektorima (period I.-VI. mjesec 2014./2013.god.).

Uporedni period I.-IX. mjesec 2014./2013. god.; broj: 03/5- 14246/1-14

Segmenti Analize koja se odnosi na preduzete kontrole i provjere poreskih inspektora Sektora za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor - Odsjeka za velike poreske obveznike (VPO) su: ukupan iznos i struktura utvrđenih korekcija iz kontrola i provjera za VPO (period I.- IX. mjesec 2014./2013. god.), uporedni podaci o broju kontrola izvršanih kod VPO po poreskim oblicima za period I.-IX. mjesec 2014./2013. godine, uporedni podaci o broju kontrola izvršenih kod VPO po poreskim oblicima za analizirani period i prosječan broj izvršenih kontrola i provjera po poreskim inspektorima (period I.-IX. mjesec 2014./2013.god.).

Analiza ostvarene bruto/neto naplate javnih prihoda

Uporedni period januar-mart 2014/2013. god.; broj: 03/5- 5228/1-14

Na osnovu podataka iz IS Poreske uprave i dokumentacije sa kojom raspolaže Poreska uprava, sačinjena je analiza trenda bruto/neto naplate javnih prihoda za I kvartal 2014. u odnosu na I kvartal 2013. god. Analiza je svojevrsan pregled učinaka organizacionih jedinica Poreske uprave i efikasnosti naplate javnih prihoda.

Uporedni period januar-septembar 2014/2013. god.; broj 03/5- 14247/1-14

Analiza ostvarene bruto/neto naplate javnih prihoda za posmatrani period izrađena je po sledećim segmentima: bruto naplata po oblicima za period januar- septembar 2014./2013. god.; neto naplata po oblicima za period januar- septembar 2014./2013. god. i dinamika mjesečne neto naplate javnih prihoda za posmatrani period.

b2.) Izrada i analiza rezultata Anketnog upitnika vezanog za potrebe za obukom službenika Poreske uprave; broj: 03/5- sl.

U sklopu Programa obuka službenika Poreske uprave za 2014. godinu, sprovedena je anketa putem koje su službenici i namještenici anketirani na konkretne oblasti za koje smatraju da treba organizovati obuku.

Postupak anketiranja službenika Poreske uprave, od strane Sektora za plan i analizu, podrazumjeva je:

Sprovođenje ankete u okviru svih područnih jedinica Poreske uprave, a dio je aktivnosti na unaprijeđenju rada službenika i namještenika, kako bi se zadovoljili opšteprihvaćeni standardi rada

Analizu obrađenih podataka po anketnim upitnicima

Prezentiranje analize sa rezultatima menadžmentu Poreske uprave, u cilju unaprijeđenja stručnosti službenika i namještenika, organizovanjem specijalizovanih internih obuka.

Analitički pregledi

Analitički pregled ostvarene bruto naplate poreza i doprinosa tokom ljetnje turističke sezone, po primorskim područnim jedinicama (sa osvrtom na PDV), za period 01.06-31.08.2014.god. u odnosu na isti period prethodne godine

Analitički pregled naplate poreza i doprinosa za period 01. 01. -31. 08. 2014.god.- ukupno i po područnim jedinicama u odnosu na isti period 2013. god., i u odnosu na Plan za isti period

Analitički pregled bruto i neto naplate poreza i doprinosa po područnim jedinicama (sve područne jedinice):

Uporedni period januar – septembar 2014/ 2013.god., januar – oktobar 2014/ 2013.god., januar – novembar 2014/ 2013.god.

Analitički pregled obveznika poreza na dobit i PDV-a i njihovog nadzora prema Izveštaju o radu Poreske uprave za period 01.01.-30.09.2014.god.

Realizovane OBUKE službenika i namještenika Poreske uprave u cilju stručnog usavršavanja u 2014. god.

Obuka službenika se grupiše u četiri segmenta:

Obuku uz rad

Opšte i specijalizovane obuke

Eksterne obuke službenika Poreske uprave u Crnoj Gori

Eksterne obuke službenika Poreske uprave u inostranstvu

OBUKA UZ RAD

U periodu januar – decembar 2014. god. u Poreskoj upravi, organizovana je obuka uz rad za potrebe usavršavanja službenika Poreske uprave na temu:

“Implementacija sistema za kontrolu štampe MFP, pomoću ID kartica”. Obuci je prisustvovalo 120 službenika Poreske uprave. Cilj projekta implementacije MFP-a (Multi funkcionalnog printera) sa softverom za kontrolu i upravljanje štampom je da se omogući centralizacija i upravljanje resursima za štampanje, skeniranje i kopiranje, kontrola pristupa dokumentima i podacima, poboljša raspoloživost uređaja i smanje troškovi štampanja.

OPŠTE I SPECIJALIZOVANE OBUKE

Tokom izvještajnog perioda 2014. god. u Poreskoj upravi, organizovane su tri opšte i specijalizovane obuke, za potrebe usavršavanja službenika Poreske uprave i to:

“Transferne cijene”, obuci je prisustvovalo 23 službenika- inspektora Poreske uprave. Predavači su bili predstavnici konsultanske kuće „Deloitte Beograd“. Predmet obuke odnosio se na pozicioniranje budućih koraka Poreske uprave u ovoj oblasti koja se postavlja kao jedan od prioriteta usklađivanja domaće legislative sa Acquis Communautaire u pripremama pregovora Crne Gore za pristupanje Evropskoj Uniji.

Sektor za plan i analizu je u okviru programa za stručno usavršavanje je početkom februara u Centrali Poreske uprave – Sali za obuke, organizovao trodnevnu obuku na temu **„Problemi sa kojima se susreću poreski inspektori prilikom kontrole poreske registar kase“**. Cilj obuke je usaglašavanje pravnih i tehničkih aspekata inspeksijskog nadzora- kontrole evidentiranja prometa, sa posebnim osvrtom na upotrebu i način evidentiranja prometa proizvoda i usluga preko poreskih registar kasa. Tokom obuke inspektori su bili u prilici da iznesu brojne primjere iz prakse sa kojima se susreću na terenu i otklone određene dileme koje su imali prilikom kontrole registar kasa. Obuci je prisustvovalo 69 poreskih inspektora-terenska kontrola iz svih područnih jedinica Poreske uprave Crne Gore. Predavači su bili dugogodišnji poreski inspektor, serviseri poreskih registar kasa „Sekas“, „VG Goup“ i „Kraft NT“, kao i tim za podršku koga su činili: Glavni poreski inspektor, inspektor obučen za fiskalizaciju registar kasa i savjetnik za izradu prijedloga Izmjena i dopuna Uredbe o upotrebi poreskih registar kasa i načinu evidentiranja prometa preko poreskih registar kasa. Na inicijativu i u organizaciji Poreske uprave, 25.-26. juna 2014. godine sa predstavnicima Svjetske banke u Centrali Poreske uprave, organizovana je radionica na temu **„Komponente strateškog plana“**. Cilj radionice je bio da se rukovodećem timu Poreske uprave predstave komponente Poslovne strategije, kroz konstruktivni dijalog i interaktivnu diskusiju razmjene iskustva u pogledu upravljanja glavnim promjenama u javnom sektoru, kako bi se došlo do zajedničkog razumjevanja procesa koji se odnose na Poslovnu strategiju. Radionici je prisustvovalo 12 predstavnika rukovodećeg tima Poreske uprave. Misija tima Svjetske banke predstavlja još jedan korak u uspješnoj saradnji sa Poreskom upravom, koja će i u predstojećem periodu biti nastavljena pružanjem podrške unapređenju i jačanju ovog organa u skladu sa svjetskim standardima.

EKSTERNE OBUKE SLUŽBENIKA PORESKE UPRAVE U CRNOJ GORI

Obuke u organizaciji Ministarstava i drugih državnih organa

U periodu januar – decembar 2014. god., službenici Poreske uprave prisustvovali su obukama u organizaciji ministarstava i drugih državnih organa, među kojima izdvajamo obuku „Upravljanje IPA fondovima“ u organizaciji UNDP i Ministarstva vanjskih poslova.

Obuke u organizaciji Uprave za kadrove Crne Gore

U periodu januar – decembar 2014. god. službenici Poreske uprave su za potrebe usavršavanja prisustvovali na 97 obuka organizovanih od strane Uprave za kadrove Crne Gore.

U saradnji sa Upravom za kadrove formirane su matrice „Analiza potreba za obukom za 2015. god.“, na nivou svih sektora Poreske uprave, u cilju kadrovskog snaženja.

EKSTERNE OBUKE SLUŽBENIKA PORESKE UPRAVE U INOSTRANSTVU

U 2014. god., 20 službenika Poreske uprave, učestovalo je na ukupno 13 seminara u inostranstvu, organizovanih od strane IOTA-e, MMF-a, CEF-a, EC-e, DPT-a, PEMPAL mreže, kao i studijskoj posjeti u organizaciji MIDT-a. Tematika ovih seminara- obuka je veoma važna za unaprijeđenje cjelokupnog rada Poreske uprave .

Realizovane obuke službenika Poreske uprave za period januar- decembar 2014. god. prikazane su po temama, mjestu održavanja, predavačima, učesnicima, i dr. u tabeli broj 3.

Posmatrano **po temama obavljenih obuka** u 2014.god., obuke je pohađalo 663 službenika/ namještenika, Poreske uprave.

Kako je jedan službenik/namještenik, prisustvovao većem broju obuka, posmatrano **po službenicima/ namještenicima kao učesnicima u obukama**, u 2014.god., obuke je pohađalo 352 službenika /namještenika, Poreske uprave. **Dakle, od ukupnog broja službenika i namještanika koje je Poreska uprava zapošljavala u 2014. godini (592), 59% službenika i namještenika je pohađalo obuke.**

Prosječan broj službenika i namještenika Poreske uprave, koji su pohađali obuke u 2014.god. iznosi 2,93- odnosno jednoj obuci je u prosjeku prisustvovalo 3 službenika/namještenika.

SEKTOR ZA PRAĆENJE PORESKIH PROPISA I INSPEKCIJSKI NADZOR

Funkcija inspekcijuskog nadzora obuhvata, mjere, programe i postupke inspekcijuskog nadzora predviđene Generalnim planom inspekcijuskih kontrola za 2014.godinu. Plan je donešen sa ciljem da se maksimizira uspješnost poreskih kontrola, kao ključnog elementa strategije dobrovoljnosti izvršavanja poreskih obaveza. Osnovni cilj je da se kontrolom obuhvate obveznici za koje postoji visok stepen vjerovatnoće da nemaju korektan odnos prema poreskim obavezama. U skladu sa Akcionim planom za suzbijanje sive ekonomije za 2014. godinu i već ustanovljenih kriterijuma za planiranje kontrola u 2014 godini, prioritet je dat kontrolama određenih djelatnosti i to: građevinskih kompanija banaka, trgovina na veliko i malo, proizvodnje, akciznih obveznika, mobilnih operatera i uslužnih djelatnosti (ugostiteljstvo i ostalo).

U cilju eliminisanja višestrukog ponavljanja poreskih prekršaja intezivirane su kontrole obveznika kod kojih je evidentirana ova praksa. Pored kontrola izdavanja fiskalnih računa, obračuna i plaćanja PDV, akcentirane su kontrole koje se odnose na obračunavanje i plaćanje poreza i doprinosa na lična primanja.

Sektor za praćenje poreskih propisa i inspekcijuski nadzor je iz okvira svojih nadležnosti u toku 2014. godine izvršio sljedeće poslove:

ODSJEK ZA INSPEKCIJSKI NADZOR

dato je 676 mišljenja i tumačenja po zahtjevima obveznika (tumačenje propisa u vezi PDV-a, poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje, poreza na dobit i akciza, zakona o poreskoj administraciji, zakona o računovodstvu i reviziji, zakona o radu, propisa koji regulišu samostalnu djelatnost itd);
dato je 236 drugih odgovora i dopisa;

dato je 19 informacije o sprovođenju poreske politike;
 izdato je 178 posebnih naloga za postupanje Područnim jedinicama,
 broj izvršenih kontrola 462,
 iznos korekcija-prekršajni nalozi 601.530€,
 urađeno je 6 informacija povodom rada u komisijama – radnim grupama,
 urađeno je 12 mjesečnih izvještaja o suzbijanju nelegalne trgovine duvanskim prerađevinama,
 urađeno je 26 obavještenja po raznim pitanjima,
 druge aktivnosti:

a) instrukcije po zahtjevima područnih jedinica.....	26
b) ostalo.....	389
c) donijeto rješenja za slobodan pristup informacijama.....	174
c) izrada analize rizika.....	37

izrada nacrta godišnjeg Plana rada i strateškog Plana za period 2014. - 2019. godina.
 izrada poreske prakse za dvanaest mjeseci.

ODSJER ZA SPROVOĐENJE PORESKIH PROPISA

urađeno je 40 mišljenja,
 urađeno je 482 drugih odgovora i dopisa,
 urađeno 28 informacija i ostalih akata 56,
 urađena su 4 odgovora u upravnim sporovima kod Upravnog suda CG,
 izdato je 10 posebnih naloga za postupanje područnim jedinicama,
 zastupanje po prekršajnim prijavama kod osnovnih sudova 1.451,
donešeno je 28 rješenja u drugostepenom postupku po žalbama obveznika na rješenja u prvostepenom postupku, od čega su 15 poništena,
 u ovom periodu izdato je 2.754 prekršajnih naloga, a izrečeno je novčanih kazni u iznosu od 2.327.936€.

pokrenuto je ukupno 1.732 zahtjeva za sudsko odlučivanje.

Na nivou PU Crne Gore u ovom periodu na rješenja kojim su utvrđene poreske obaveze ukupno je izjavljeno 261 žalbi, od čega je 119 odbijeno, a poništeno 142.

ODSJER ZA VELIKE PORESKE OBVEZNIKE

Iznos utvrđenih korekcija po vrstama poreza :

KONTROLE	
	Veliki i srednji poreski obveznici
Broj kontrola	40 (Kontrolisana četiri poreska oblika i to: PDV, Dobit, P/D na lična primanja i Ostali)
Iznos utvrđenih korekcija po vrstama poreza	12.479.500€
Porez na dodatu vrijednost	2.293.651€
Porez na dobit pravnih lica	5.542.846€
Porez na dohodak fizičkih lica i doprinosi	1.772.188€
Ostali porezi	
Ukupan iznos utvrđenih korekcija po osnovu kontrola	22.088.185€

PROVJERE	
	Veliki i srednji poreski obveznici
Broj provjera	89
Iznos utvrđenih korekcija po vrstama poreza	2.555.868€
Porez na dodatu vrijednost	-
Porez na dohodak fizičkih lica i doprinosi	4.063€
Akcize	604.742€
Ostali porezi	
Ukupan iznos utvrđenih korekcija po osnovu provjera	3.164.673€
Ukupan iznos utvrđenih korekcija po osnovu kontrola i provjera	25.252.858€

Aktivnosti koje su izvršile područne jedinice Poreske uprave:

Filijale za inspekcijski nadzor u područnim jedinicama obavljale su poslove kancelarijskih i terenskih kontrola i provjera poreskih obveznika i utvrđivanje javnih prihoda.

Predmet kontrola i provjera bilo je:

- suzbijanje sive ekonomije (rad bez odobrenja, nelegalna prodaja robe, neevidentiranje prometa robe, neprijavlivanje radnika, isplata primanja radnicima u gotovini i dr.),
- kontrola tačnosti prijavljenih poreskih obaveza,
- kontrola tačnosti obračunavanja poreza po odbitku i doprinosa za socijalno osiguranje,
- kontrola tačnosti vođenja poslovne evidencije,
- provjere zahtjeva za povraćaj PDV-a i akciza,
- provjere upotrebe poreskih registar kasa i evidentiraja prometa,
- po nalogu Sektora inspektori iz Centrale i područnih jedinica vršili su kontrole obveznika u drugim Područnim jedinicama.

Filijale za inspekcijski nadzor područnih jedinica

U tabelama koje slijede dat je pregled aktivnosti Filijala za inspekcijski nadzor i to broj izvršenih kontrola i provjera kojih je u toku fiskalne 2014.god. ukupno bilo 17.758.

BROJ IZVRŠENIH KONTROLA

OPIS	UKUPAN BROJ KONTROLA
Ukupan broj kontrola	2.277
Broj kontrola sa nepravilnostima	1.319
Broj kontrola bez nepravilnosti	958

U izvještajnom periodu izvršeno je ukupno 2.277 kontrola, od čega je sa nepravilnostima bilo 1.319 kontrola, odnosno 57.9% od ukupnog broja kontrola, dok je bez nepravilnosti bilo 958 kontrola, odnosno 42,1% od ukupnog broja kontrola.

BROJ IZVRŠENIH PROVJERA

OPIS	UKUPAN BROJ PROVJERA
Ukupan broj provjera	15.481
Broj provjera PDV-a i akciza	980
Broj provjera po osnovu PRK	10.519
Broj provjera po osnovu registracije	234
Ostalo	3.748

Tokom izvještajnog perioda izvršeno je ukupno 15.481 provjera, od čega je 10.519 provjera posjedovanja i upotrebe poreskih registar kasa, odnosno 68,0% (pri čemu je naročita pažnja posvećena kontroli u cilju suzbijanja sive ekonomije - prodaje krijumčarenih cigareta), 980 provjera PDV-a i akciza, odnosno 6,3%, 234 provjera po osnovu registracije, što je 1,5% od ukupnog broja izvršenih provjera i 3.748 ostalih provjera, odnosno 24,2% od ukupnog broja izvršenih provjera.
Kontrole po poreskim oblicima (period I. – XII. 2014.god.)

KONTROLE POREZA NA DOBIT

OPIS	BROJ I IZNOS KOREKCIJA
Ukupan broj kontrola	776
Broj kontrola sa korekcijom	174
Broj kontrola bez korekcije	602
Ukupan iznos korekcije	2.682.481€

Broj kontrola poreza na dobit u odnosu na ukupan broja kontrola iznosi 34,1%, a učešće broja kontrola sa korekcijom u odnosu na ukupan broj kontrola poreza na dobit iznosi 22,4%.

KONTROLE POREZA NA DODATU VRIJEDNOST

OPIS	BROJ I IZNOS KOREKCIJA
Ukupan broj kontrola	1.070
Broj kontrola sa korekcijom	559
Broj kontrola bez korekcije	511
Ukupan iznos korekcije	12.696.946€

Broj kontrola poreza na dodatu vrijednost u odnosu na ukupan broj kontrola tokom izvještajnog perioda iznosi 47,0 %, dok je učešće broja kontrola sa korekcijom u odnosu na ukupan broj ovih kontrola 52,2%.

KONTROLE AKCIZA

OPIS	BROJ I IZNOS KOREKCIJA
Ukupan broj kontrola	82
Broj kontrola sa korekcijom	69
Broj kontrola bez korekcije	13
Ukupan iznos korekcije	153.501€

KONTROLE POREZA NA DOHODAK I DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE FIZIČKIH LICA

OPIS	BROJ I IZNOS KOREKCIJA
Ukupan broj kontrola	1.573
Broj kontrola sa korekcijom	1.194
Broj kontrola bez korekcije	379
Ukupan iznos korekcije	26.042.865€

Učešće kontrola poreza na dohodak fizičkih lica i kontrola doprinosa za socijalno osiguranje u ukupnom broju kontrola izvršenih u ovom periodu je 69,1%. Procenat kontrola sa nepravilnostima u odnosu na ukupan broj ovih kontrola je 75,9%.

KONTROLE PRIREZA POREZU NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

OPIS	BROJ I IZNOS KOREKCIJA
Ukupan broj kontrola	460
Broj kontrola sa korekcijom	203
Broj kontrola bez korekcije	257
Ukupan iznos korekcije	513.451€

Učešće broja kontrola sa korekcijom u odnosu na ukupan broj ovih kontrola je 44,1%.

PREDUZETE MJERE PO ČLANU 87 ZAKONA O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

OPIS	BROJ PREDUZETIH MJERA
T.1- DOSTAVA DOKUMENTACIJE	9
T.2 - PRIVR.ODUZ.DOK.OPR.I SREDSTAVA RADA	7
T.3 - PRINUDNO OTVAR.I ZATVAR.OBJEKATA	39
T.4 - BLOKADA ŽIRO-RAČUNA	29
T.5 - ZABRANA OBAVLJANJA DJELATNOSTI	144
T.6- PRIV.ODUZ.NEZ.ST.IM	0
T.7 - PRIVR.ODUZIM.PREDMETA RADA	2
T.8a - KRIVIČNE PRIJAVE	0

T.8b - PRIJAVE ZA PRIVREDNI PRESTUP	3
T.8c – ZAHTEVI ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA I PREKRŠAJNI NALOZI	3.139
T.9 - MANDATNE KAZNE	5
T.10 - DRUGE MJERE	24
UKUPNO	3.401

Ukupan broj preduzetih mjera iz čl. 87. Zakona o poreskoj administraciji iznosi 3.401, u ukupnom broju preduzetih mjera, zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka i prekršajni nalozi učestvuju sa 92,3%.

Provjere po poreskim oblicima (period I. – XII. 2014.god.)

PROVJERE PDV-a

OPIS	BROJ PROVJERA I IZNOSI
Broj provjera	723
Odobreno za povraćaj	27.786.085€
Korekcija zahtjeva za povraćaj	4.225.765€
Odobreno za povraćaj bez provjere	4.293.531€

Provjere PDV-a vrše se samo u slučajevima kada poreski obveznici podnesu zahtjev za povraćaj PDV-a. Po podnijetim zahtjevima za povraćaj PDV-a izvršene su potrebne provjere i utvrđeno je da su tokom 2014. godine po tom osnovu od strane poreskih inspektora izvršene korekcije u iznosu od 4.225.765€.

PROVJERE AKCIZA

OPIS	BROJ PROVJERA I IZNOSI
Broj provjera	257
Odobreno za povraćaj	524.998.€
Korekcija zahtjeva za povraćaj	277.785€
Odobreno za povraćaj bez provjere	290.542€

Provjere akciza vrše se samo u slučajevima kada poreski obveznici podnesu zahtjev za povraćaj akciza. Po podnijetim zahtjevima za povraćaj akciza izvršene su potrebne provjere i utvrđeno je da su tokom 2014. godine po tom osnovu od strane poreskih inspektora izvršene korekcije u iznosu 277.785€.

PROVJERE EVIDENTIRANJA PROMETA PREKO PORESKE KASE

OPIS	IZNOS
Ukupan broj provjera	10.519
Broj provjera sa nepravilnostima	2.754
Broj provjera bez nepravilnosti	7.765

Provjere posjedovanja i upotrebe poreskih registar kasa u odnosu na ukupan broj provjera izvršenih u ovom periodu učestvuju sa 68,0%. Procenat provjera sa utvrđenim nepravilnostima u odnosu na ukupan broj provjera poreskih registar kasa iznosi 26,2%. Radi veće efikasnosti i racionalnog korišćenja radnog vremena, tokom ovih kontrola vršene su i provjere prisustva sive ekonomije.

Na osnovu podataka iskazanih u prethodnim tabelama ukupni finansijski efekti izvršenih kontrola i provjera iznose 71.845.652€ i to:

- korekcije poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za socijalno osiguranje.....	31.585.711€
- korekcije prireza.....	513.451€
- korekcije poreza na dodatu vrijednost.....	31.958.079€
- korekcije poreza na dobit.....	4.976.132€
- korekcije akciza.....	435.349€
- ostale korekcije	2.376.930€
U k u p n o :	71.845.652€

Uporedni podaci o ostvarenom broju kontrola i provjera(period I. – XII. 2013./2014.god.)

U tabelama koje slijede dat je uporedni pregled broja kontrola (Tabela I), odnosno uporedni pregled broja provjera (Tabela II) u odnosu na broj kontrola i provjera ostvarenih u istom periodu prethodne godine.

Tabela I

Opis	Ostvareni broj kontrola u 2013.godini	Ostvareni broj kontrola u 2014.godini	Ostvarenje u %
Pravna i fizička lica	2.295	2.277	99,2
U k u p n o	2.295	2.277	99,2

Tabela II

Opis	Ostvareni broj provjera za 2013.godinu	Ostvareni broj provjera za 2014. godinu	Ostvarenje u %
Provj. PDV-a i akcize	1.225	980	80,0
Provjere PRK	17.924	10.519	58,7
Provjere podataka o registraciji	196	234	119,4
Ostalo	4.543	3.748	82,5
U k u p n o	23.888	15.481	64,8

Procenat ostvarenih inspekcijskih kontrola pravnih i fizičkih lica je na nivou vrijednosti ostvarenih u istom periodu prethodne godine. Ostvarene provjere su ispod vrijednosti ostvarenja u istom periodu prethodne godine, a razlozi su manje ostvareni broj provjera poreskih registar kasa i provjera PDV-a i akciza.

Na osnovu podataka iz izvještaja mogu se izvesti sljedeći Zaključci :

1. Finansijski efekti ostvareni u ovom izvještajnom periodu iznose 71.845.652€, što je za 9,0% više u odnosu na isti period prethodne godine

Korekcije poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje ostvarene su u iznosu od 31.585.711€, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 14,4%; korekcije poreza na dodatu vrijednost ostvarene su u iznosu od 31.958.079€, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 47,4%; i korekcije poreza na dobit pravnih lica ostvarene su u iznosu od 4.976.132€, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 23,6%.

2. Inspekcijske kontrole u izvještajnom periodu bile su usmjerene na kontrole pravnih lica, prije svega obveznika PDV-a. Ove kontrole su se pokazale potpuno opravdanim, posebno kada se ima u vidu da su kontrolom PDV izvršene korekcije u iznosu od 25.176.446€, a provjerama opravdanosti zahtjeva za povraćaj PDV utvrđeno je da je po osnovu neopravdanih zahtjeva za povraćaj ove vrste poreza izvršena korekcija za iznos od 6.781.633€.

3. Kontrole PDV-a se organizuju na način da se provjeri tačnost poreskih prijava poreskog obveznika i istovremeno se prikupljaju podaci o transakcijama sa drugim licima da bi se eliminisala mogućnost neosnovanog odbijanja ulaznog PDV-a i neplaćanja poreza od strane nekog učesnika u prometu.

4. U skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore, u izvještajnom periodu bile su organizovane kontrole radi suzbijanja sive ekonomije i tom prilikom poseban akcenat je stavljen na suzbijanju ilegalne prodaje cigareta.

U izvještaju o radu Sektora prikazani su samo direktni efekti kontrola. Poreski inspektori su učestvovali i u postupku naplate poreskih obaveza na način što su preduzimali pojedine mjere iz okvira svoje nadležnosti, a radi olakšanja i obezbjeđenja veće naplate. Značajne su bile i aktivnosti koje se vršene provjerama, a iz kojih su se obezbjeđivali podaci od značaja za registraciju poreskih obveznika i oporezivanje.

PRIJEDLOG MJERA:

Aktivnosti ovog Sektora, u narednoj fiskalnoj godini treba usmjeriti na pojačano angažovanje rada poreskih inspektora u skladu sa Planovima rada za 2015 godinu, kao i na osnovu instrukcija Sektora, a naročito na:

kontrolu tačnosti iskazivanja prometa, kojom će biti obuhvaćena i kontrola evidentiranja prometa proizvoda i usluga preko poreske registar kase, provjeru podataka o registraciji poreskih obveznika, te prema onim obveznicima koji su propustili da izvrše poresku registraciju, preduzeti zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti, kontrolu i suzbijanje sive ekonomije,

inspekcijskim kontrolama podržati postupak naplate poreskog duga, kako bi se neurednim poreskim obveznicima smanjio poreski dug. O ovim obveznicima voditi posebnu evidenciju i pratiti njihovo dobrovoljno podnošenje poreskih prijava. poslove inspekcijskog nadzora usmjeriti na inspekcijske kontrole većih i srednjih poreskih obveznika, a posebno povezanih poreskih obveznika kako bi se onim poreskim obveznicima koji se nalaze u odnosu povezanosti onemogućilo da poresku osnovicu neosnovano modifikuju u svom interesu. vršiti nadzor nad radom Filijala za inspekcijski nadzor u svim Područnim jedinicama.

Za službenike Poreske uprave koji obavljaju poslove inspekcijskog nadzora, organizovati potrebne obuke u cilju sticanja znanja i ovladavanja programima za uspješnije vršenje inspekcijskog nadzora za sve vrste poreza, a posebno poreza na dobit pravnih lica i poreza na dodatu vrijednost.

RJEŠAVANJE ZAHTJEVA ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Sl.list Crne Gore", br.44/12), Poreskoj upravi je u periodu od 01.01. - 31.12.2014. god. podnijeto 178 zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

U postupku odlučivanja po zahtjevima donijeto je 174 rješenja, od toga:

116 rješenja kojim je na osnovu zahtjeva dozvoljen pristup informaciji;
38 rješenja kojim je odbijen zahtjev za pristup informaciji;
20 rješenja kojim je u jednom dijelu zahtjeva dozvoljen pristup informaciji dok je u drugom dijelu odbijen;

2 zahtjeva su prosljeđena na nadležnost Ministarstvu finansija
2 zahtjeva na osnovu kojeg je poslato obavještenje da je informacija javno objavljena

NEVLADINE ORGANIZACIJE I UDRUŽENJA

Od ukupno podnijetih 178 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, Nevladine organizacije i udruženja podnijele su 121 zahtjev o posjedu Poreske uprave. U postupku odlučivanja po zahtjevima (NVO) donijeto je 119 rješenja, od toga:

82 rješenja kojim je dozvoljen pristup informacijama;
20 rješenja kojim je odbijen zahtjev za pristup informaciji;
17 rješenja kojim je podnosiocu zahtjeva u jednom dijelu dozvoljen pristup informaciji, dok je u drugom dijelu odbijen zahtjev.

Dva zahtjeva su prosijedena na nadležnost Ministarstvu finansija, o čemu je podnosilac zahtjeva obaviješten.

U postupku po inicijativi NVO dati su nalozi za vršenje inspekcijskog nadzora kod poreskih obveznika na području Područne jedinice Podgorica i Područne jedinice Herceg Novi.

UPRAVA CARINA

Polazeći od osnovnih zakonom definisanih zadataka Carinske službe, kao i drugih zadataka utvrđenih carinskim propisima, prezentuju se kvantitativni i kvalitativni pokazatelji poslovanja za period 01.01.- 31.12.2014.godine.

Finansijski pokazatelji

Od ukupno naplaćenih prihoda Budžeta (iz tabele Izvorni prihodi budžeta i državnih fondova Januar - Decembar 2014) u iznosu od **893.865.361,40€** po osnovu međunarodne trgovine i transakcija (uvoz-izvoz) Uprava carina je u 2014.godini naplatila **427.767.289,87€**, što čini **47,85%** ukupnih tekućih prihoda Budžeta. Naplata primitaka za koje je zadužena Uprava carina, u odnosu na isti period prošle godine, je veća za **15,93%**.

Ostvareni primici Budžeta za koje je nadležna Uprava carina za period januar-decembar 2014.godine u odnosu na ostvarenje u istom periodu 2013.godine

Vrsta primitka	Ostvareno januar- decembar 2013.g.	Ostvareno januar- decembar 2014.g	% Ostvarenja 2014/2015
Akciza	35.295.619,17	36.767.071,85	104,17
PDV	311.297.184,26	368.604.447,18	118,41
Carina	22.269.382,64	22.270.229,46	100,00
Ostalo*	132.487,55	125.541,38	94,76
Svega:	368.994.673,62	427.767.289,87	115,93

* Stavku „ostalo“ čine primici: administrativna taksa, novčane kazne, prihodi od prodaje carinske robe, kamate za neblagovremeno plaćanje carine i carinskih dažbina, i ostali prihodi Uprave carina.

Obrađeno je 397.352 carinskih deklaracija i tranzitnih dokumenata. U izvještajnom periodu ukupna vrijednost uvezene robe je 1.859.350.925,18€, što je veće u odnosu na prošlu godinu za 1,85%. Ukupna vrijednost izvezene robe za navedeni period je 519.001.310,40€, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 8,52%.

Ukupan broj deklaracija koji su uključeni u elektronsko podnošenje deklaracija je 167. U toku 2014.godine je obrađeno 233.187 jedinstvenih carinskih isprava u postupku carinjenja, od čega je 232.646 deklaracija poslato elektronskim putem, što čini 99,77% ukupnog broja dostavljenih deklaracija u postupku carinjenja. U postupku tranzita 149.232 deklaracija je poslato elektronski, što čini 90,90% ukupno dostavljenih deklaracija u postupku tranzita.

U Slobodnim carinskim prodavnicama je prodana roba ukupne vrijednosti 9.895.151,59€ od čega akcizne robe 3.474.880,61€.

Carinarnice su donijele 251 rješenja o naknadnoj naplati kojima je obračunato 1.439.868,79€ carinskog duga. Usled neblagovremenog izmirenja carinskog duga, pokrenuto je 529 postupaka prinudne naplate u ukupnom iznosu 9.129.053,58€, od čega su 310 naplaćeni u ukupnom iznosu 6.268.769,75€. U analiziranom

vremenskom periodu je doneseno 3.172 rješenja kojima je utvrđena vrijednost robe za carinske svrhe.

U rješavanju prvostepenih upravnih predmeta po zahtjevu stranke ukupno u radu je bilo 17.840 predmeta, od čega je 172 predmeta iz predhodnog perioda. Od navedenih predmeta riješeno je 17.389 (17.055 riješeno u propisanom roku, a 334 po isteku propisanog roka) što čini 97,47% predmeta u radu u toku godine. Od neriješenih predmeta za 181 predmet nije istekao propisani rok.

Prvostepenih upravnih predmeta po službenoj dužnosti, ukupno u radu, je bilo 4.081. Od navedenih predmeta riješeno je 3.921 što čini 96,08% predmeta u radu u toku godine. Postupajući po zahtjevima za izdavanje uvjerenja izdato je 870 uvjerenja (član 165 ZUP-a).

Zaštita carinskog područja

Uspješno se ostvaruje zaštita carinskog područja. U izvještajnom periodu je izdato 357 prekršajnih naloga i podneseno je 36 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Područnom organu. Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni je 280.650,00€. U 249 predmeta izrečena je zaštitna mjera oduzimanja robe u ukupnoj vrijednosti 647.300,55 €. Spriječeno je 23 pokušaja krijumčarenja (398,982marihuana- tipa skank, 250kg kokaina i 2,7164 kg marihuana). Inicirano je 8 krivičnih prijavi. Prekinuto je 7 postupaka zbog osnivanje sumnje u povredu prava intelektualne svojine.

Na osnovu operativnih saznanja carinskih službenika, u cilju otkrivanja i sprječavanja carinskih prekršaja, sprovedene su sledeće aktivnosti: 324 kontrole carinskih skladišta, 59 kontrola slobodnih carinskih prodavnica, 52.588 izvršenih detaljnih pregleda vozila i robe u graničnim ispostavama, 15.718 izvršenih detaljnih pregleda vozila i robe u robnim ispostavama, 264 izvršenih predpregleda, 30.440 vaganja, kao i 61 dubinskih kontrola u unutrašnjosti carinskog područja.

Upravi za sprječavanje pranja novca prosljeđeno je 99, a Centralnoj banci 83 izvještaja o prenosu preko državne granice, gotovog novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitog metala i dragog kamenja.

U okviru carinskih istraga izvršene su slijedeće aktivnosti:

Učešće u međunarodnim operacijama usmjerenim na borbu protiv krijumčarenja cigareta, trgovine nelegalnom robom, nelegalne trgovine nedozvoljene i falsifikovane robe, krivotvorenih proizvoda.

Učešće na međunarodnim konferencijama.

Zajednička carinska operacija usmjerena na borbu protiv krivotvorenih lijekova i medicinske opreme u okviru Venecijanske inicijative za saradnju.

Dopisi državnim organima (12 odgovora na zahtjev MUP- Uprave policije, odgovor na zahtjev Uprave za sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, obavještenje Upravi policije, zahtjev za provjeru Ministarstvu pravde, 2 poruke Upravi policije).

Saradnja sa tužilaštvom: 1 obavještenje Osnovnom državnim tužiocu u Podgorici, 1 obavještenje Osnovnom državnim tužiocu u Kotoru, 3 obavještenja Osnovnom državnim tužiocu u Cetinju, 1 obavještenje Osnovnom državnim tužiocu u Bijelom Polju, 6 odgovora na zahtjev Osnovnog suda u Cetinju, odgovor na zahtjev Osnovnog suda u Podgorici, odgovor na zahtjev Osnovnog suda u Kotoru, 19 odgovora na zahtjev Višeg suda, učešće na 3 ročišta na Zahtjev Suda za prekršaje, sastanak sa Specijalnim tužiocem, sastanak sa Osnovnim državnim tužiocem u Podgorici.

- Međunarodna pravna pomoć: 45 odgovora po zahtjevima, zamolnica Uprave carina Crne Gore, 1 upit i 2 izvještaja za WCO.

Učešće u radu Radnih grupa vezano za EU integracije: Poglavlja 24, Poglavlje 31, koordinacionog tijela za kontrolu i smanjenje malog i lakog oružja i municije, koordinacionog tijela SEEFEN održanog u Upravi policije – mreže eksperata za vatreno oružje, radne grupe Nacionalna procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

Dopuna priloga za Nacionalnu strategiju – AFCOS mreža.

- Inspekcijske kontrole: 6 na našoj inicijativi i 1 u saradnji sa Upravom za inspekcijske kontrole.

Na prikupljanju obavještajnih informacija izvršene su slijedeće aktivnosti:

Prikupljanje, obrada i distribucija informacija:

178 provjera i odgovora na upite domaćih i stranih institucija,
266 predmeta o prekršiocima carinskih propisa uneseno u bazu podataka,
71 povjerljiva informacija (prijem, analiza, obrada, distribucija i odgovori),
339 interna dopisa,
209 analiza i obrada predmeta za potrebe Odsjeka za suzbijanje krijumčarenja i Odsjeka za naknadnu kontrolu,
511 analiza i obrada obavještajnih informacija i pojedinačno neuparenih poruka,
6 razmjena informacija o zapljenama sa zemljama u regionu,
77 obrada i izrada statističkih podataka,
2.201 analiza najava TMV-a.

Carinska otvorena linija : 24 prijave u izvještajnom periodu koje se odnose na proceduru (10 prijava) i nelegalnu trgovinu (14 prijava). Analizom i kontrolom utvrđeno da u 21 slučajeva nema nepravilnosti, dok je u 3 slučaja otkrivena nepravilnost koja je rezultirala podnošenjem prekršajnih naloga.

Analiza rizika

Implementacija sistema za analizu rizika (kreiranje, ažuriranje, analiza, praćenje rezultata),

Analiza mjesečnih izvještaja Carinskih ispostava,

Kontinuirana analiza prihvaćenih carinskih osnovica kao indikatora rizika.

Kontinuirani poslovi u oblasti obavještajnog rada:

- Nadzor i implementacija SEED projekta (analiza i obrada 291 aktiviranih alarma van radnog vremena),

- Vršanje analiza i pružanje informacija linijskom rukovodstvu u donošenju odluka,

- Komunikacija sa SCO – RILO – CEN sistemom,

- Analiza informacija risk report,

- Razmjena informacija sa Olaf-om,

- Analiza, obrada i dostavljanje rezultata u borbi protiv sive ekonomije,

- Međunarodne operacije koje se odnose na krijumčarenje cigareta, krijumčarenje lijekova, na borbu protiv nelegalne trgovine strateškom robom i na borbu protiv krijumčarenja psihoaktivnih supstanci,

- Analiza informacija „prije dolaska“ koje u elektronskom obliku dostavljaju brodske i avio kompanije,

- Aktivnosti u oblasti Integrisanog upravljanja granicom,

- Aktivnosti povodom Predloga izvođenja Aplikacije za informacionu podršku sistemu SAT Uprave carina.

Carinski službenici su izvršili 32 kontrole primjene materijalnih propisa u sprovođenju postupaka iz nadležnosti Carinarnica. Učestvovano je u izradi Akcionog plana za borbu protiv sive ekonomije, kao i u izradi priloga za Izvještaj o sprovođenju četvrtog Godišnjeg nacionalnog programa za članstvo Crne Gore u NATO. Dato je obavještenje o kontroli uvoza alternativnih supstanci. Dostavljeni su podaci Višem državnom tužiocu i Upravi policije-Odjeljenju bezbjednosti. Data su mišljenja i sugestije u vezi Zakona o mjerama prema izvršiocima višestrukih poreskih i carinskih prekršaja.

Nakon izvršenih naknadnih kontrola pokrenuta je inicijativa za naknadnu naplatu carinskog duga za utvrđene nepravilnosti. Dio kontrola je izvršen u saradnji sa Poreskom upravom, Upravom policije, kao i sa Osnovnim Državnim Tužiocem. Pripremljen je prijedlog za novi način obračuna akciza za cigarete. Izvršeno je testiranje novog rješenja u vezi obračuna dažbina na bazi ponderisane cijene cigareta. Učestvovano je u radu radne grupe za suzbijanje sive ekonomije na tržištu cigareta. Sa aspekta naknadne kontrole vršeno je praćenje kretanja roba i carinskih postupaka za više uvoznika. Shodno zahtjevu, Ministarstva ekonomije, Ministarstva finansija Sudiji za istrage, Upravi policije i Poreskoj upravi su dostavljeni traženi podaci. Vršene su aktivnosti za pripremu Uprave carina za preuzimanje nadležnosti naplate akciza od Poreske uprave. Izvršene su provjere u cilju davanja mišljenja o opravdanosti odobravanja pojednostavljenog postupka deklarisanja robe na osnovu knjigovodstvenog upisa. U okviru radionice u organizaciji »IFC« je urađena osnovna verzija »vodiča za naknadnu kontrolu«, koja će biti dopunjena i prevedena.

Po osnovu pravosnažnih rješenja, kojima je trajno oduzeta roba, izvršene su sledeće aktivnosti:

Održane su dvije javne licitacije o prodaji carinske robe 16.04.2014.g. na kojoj je prodana roba u vrijednosti 277.270,00€ i 16.09.2014.g. na kojoj je prodana roba u vrijednosti 48.270,00€.

Izvršeno je uništenje robe za koju je u sudskim i pojednostavljenim postupcima utvrđena povreda prava intelektualne svojine, kao i raznih prehrambenih proizvoda, pića, robe široke potrošnje, baruta i raznih pirotehničkih sredstava, cigarete 58.949,80 šteka i 397,00kg rezanog duvana, uzoraka, kataloga, brošura, razni kozmetički proizvodi i dr..

U humanitarne svrhe je ustupljena roba sljedećim pravnim licima:

JU „Komanski most“,

JP „Aerodromi Crne Gore“,

Upravi policije –PJP iz Podgorice,

NVO Savez pèelarskih organizacija Crne Gore ,

NVO „Olakšajmo život djeci sa posebnim potrebama“ iz Rožaja,

JU „Tisa“ iz Bijelog Polja,

JU „Dnevni centar za djecu sa posebnim potrebama“ iz Nikšića.

Jačanje integriteta i kredibiliteta

U okviru Twinig projekta IPA 2010 pod nazivom „Podrška implementaciji antikorupcijske Strategije i Akcionog plana“ Uprave za antikorupcijsku inicijativu, Uprava carina je bila uključena u komponentu 4, koja se odnosila na pripremu i

implementaciju analize rizika korupcije i planova integriteta organa državne uprave koji su najizloženiji korupciji.

Usvojen je Plan integriteta Uprave carina, koji predstavlja interni antikorupcijski akt koji sadrži skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja. Svrha Plana integriteta je uspostavljanje mehanizama koji će obezbijediti efikasno i efektivno sprovođenje antikoruptivne politike Uprave carina.

Na osnovu sprovedene analize primjene postojećih carinskih procedura i postupaka identifikovane su oblasti rizika i radna mjesta koja su izložena riziku, kao i osnovni rizici i postojeće mjere kontrole. Nakon definisanja preostalih rizika, određena je vjerovatnoća nastanka, uticaj i posljedice korupcije, drugih oblika nezakonitog ili neetičkog ponašanja, te izvršen izbor od oko 100 odgovarajućih mjera za smanjenje rizika, koje su planskog i sistemskog karaktera. Za implementaciju definisanih mjera za smanjenje rizika od korupcije, određene su odgovorne osobe i organizacione jedinice, kao i rokovi za implementaciju predloženih mjera.

Novina koju je Uprava carina uvela u 2014.godini u cilju unapređenja integriteta i efikasnog upravljanja ljudskim resursima, te smanjenju rizika od nedozvoljenog ponašanja je Integrity test. Integrity test carinskih službenika se realizuje u saradnji sa referentnim stručnjacima iz oblasti psihologije i na osnovu njih se dobijaju precizni profili ličnosti sa više aspekata. U 2 faze testiranja ukupno je testirano 56 carinskih službenika.

Uprava carina je jedan od obaveznika izvještavanja po Akcionom planu za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period 2013 – 2014. godine. S tim u vezi, putem softverske aplikacije je dostavljen Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana, koje su u nadležnosti ove Uprave, za period jul – decembar 2013. godine i januar – jul 2014.godine, kao i statističke podatke o prijavama korupcije i daljim postupcima.

Upravi za antikorupcijsku inicijativu je dostavljen Izvještaj o realizovanim antikoruptivnim kampanjama i istraživanjima javnog mnjenja o korupciji, za 2014.godinu.

Akcionim planom za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, definisana je mjera-izrada funkcionalne Analize primjene postojećih mehanizama unutrašnje kontrole. Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao nosilac aktivnosti na realizaciji navedene mjere, obrazovalo je međuresorsku Radnu grupu za izradu Funkcionalne analize primjene postojećih mehanizama unutrašnje kontrole. Međuresorsku radnu grupu činili su predstavnici MUP-a, Uprave carina, Poreske uprave i NVO »Institut Alternativa«.

Međuresorska Radna grupa je izradila Funkcionalnu analizu primjene postojećih mehanizama unutrašnje kontrole Uprave policije, Uprave carina i Poreske uprave, koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 09.10.2014.g. Analizom su obuhvaćena postojeća zakonska ovlašćenja, organizaciona struktura i administrativni kapaciteti unutrašnjih kontrola, sa posebnim osvrtom na nadležnosti u primjeni preventivnih i represivnih mehanizama, kao i utvrđenih oblika saradnje i razmjene podataka. Analiza je ukazala na neophodnost jačanja sistema unutrašnje kontrole Uprave carina, donošenje novog Zakona o carinskoj službi, te izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Na sjednici Vlade Crne Gore od 30.10.2014.g. usvojen je Plan realizacije mjera za unapređenje stanja u oblasti unutrašnjih kontrola Uprave policije, Uprave carina i Poreske uprave. Plan realizacije mjera u oblasti unutrašnje kontrole Uprave carina sadrži mjere koje se odnose na nadležnost i rad Odjeljenja za unutrašnju kontrolu.

U skladu sa mjerom 4.1.1. Akcionog plana za poglavlje 24 – Sloboda, pravda i bezbjednost, u aprilu 2014.godine je usvojen "Zajednički plan mjera za prevenciju i

represiju korupcije na graničnim prijelazima”, koji je postpisan od strane Uprave carina, Uprave policije i Uprave za inspekcijske poslove.

Ekspertska misija TAIEX za oblast Vanjske granice i Šengen je, u periodu 12-16.05.2014.g. u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova - Odjeljenje za integrisano upravljanje granicom i graničnim prijelazima, organizovala sastanke za izradu zajedničkog plana mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prijelazima. Ekspertska misija je organizovana sa ciljem podrške eksperata u kritičkom osvrtu na postojeći Plan mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prijelazima od strane svih uključenih institucija za 2014.godinu, kao i usvajanje smjernica za izradu narednih planova i aktivnosti za period 2014-2018 u skladu sa konceptom integrisanog upravljanja granicom EU.

U izvještajnom periodu je sačinjen izvještaj u vezi dinamike realizacije preporuka Evropske komisije za oblast Vanjske granice i Šengen i Evropske misije TAIEX u oblasti borbe protiv korupcije na granici, za period 2013 - oktobar 2014.god. Takođe, sačinjen je i Plan realizacije preporuka iz Izvještaja ekspertske misije za narednu 2015.godinu. Plan realizacije preporuka je sačinjen u skladu sa Zajedničkim planom mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prijelazima i sadrži konkretne mjere, odgovorne osobe, kao i utvrđene rokove za realizaciju preporuka u Akcionom planu za sprovođenje integrisanog upravljanja granicom za 2015.godinu.

U sklopu svojih aktivnosti, Sindikalna organizacija Uprave carina je u prethodnom periodu sprovela niz aktivnosti na planu jačanja svijesti i ukazivanja svojim članovima na štetno dejstvo korupcije.

U cilju realizacije mjere iz Akcionog plana za Poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, a koja se odnosi na definiciju javnog funkcionera, krug i kategorije lica koja su dužna da prijavljuju imovinu Uprava carina je inicirala kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa definisanje obaveza i statusa carinskih službenika iz kategorije ekspertska - rukovodni kadar koji obavljaju poslove i zadatke radnih mjesta na kojima postoji visoko izražen stepen mogućeg nastanka konflikta interesa - Šefovi Carinskih ispostava i Upravnici Područnih jedinica Carinarnica. S tim u vezi, Komisija za sprječavanje sukoba interesa je dala mišljenje da se navedene kategorije službenika smatraju javnim funkcionerima, te da su u obavezi u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, Komisiji dostavljati Izvještaje o imovini i prihodima.

U cilju efikasne realizacije navedenog mišljenja, dostavljeni su popunjeni Izvještaji o prihodima i imovini, kao i imovini supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu za navedenu kategoriju službenika. Izvještaje o prihodima i imovini, kao i eventualne promjene, dostavljace se Komisiji za sprječavanje sukoba interesa.

U toku 2014.godine, osim prijava preko Otvorene carinske linije, upućeno je i 10 prijava na rad i postupanje carinskih službenika, i to: putem mejla 5 prijava, putem on-line obrasca za prijavu korupcije 2 prijave, putem pošte 1 prijava, putem medija 1 prijava i preko drugog državog organa 1 prijava. Navedene prijave su se odnosile na carinske prekršaje i nepravilnosti u radu i postupanju carinskih službenika. Od svih primljenih prijava 8 je sadržalo sumnju na postupanje carinskih službenika sa koruptivnim elementima.

U oblasti unutrašnje kontrole sprovedeno je 16 istraga. Po osnovu sprovedenih istraga naloženo je neposrednim rukovodiocima organizacionih jedinica Uprave carina da preduzmu zakonske mjere u cilju pokretanja disciplinskih postupaka i date su preporuke u cilju efikasnijeg obavljanja radnih zadataka.

U izvještajnom periodu:

Za 4 službenika je izrečena disciplinska mjera - prestanak radnog odnosa, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi;

Za 1 službenika je prekinut disciplinski postupak i privremeno mu je ograničeno vršenje dužnosti do okončanja krivičnog postupka, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti - zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlaštenja u službi;

1 službenik je oslobođen disciplinske odgovornosti za teži disciplinski prekršaj – zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlaštenja u službi, te povreda radnih obaveza koja ima teže posljedice za stranke ili državni organ. (Disciplinski postupak je bio prekinut 2010.godine do okončanja krivičnog postupka, koji je nakon pravosnažnog rješavanja krivičnog postupka nastavljen u maju 2014.godine);

Za 5 službenika je u toku postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti, zbog osnovane sumnje da su počinili težu povredu službene dužnosti - neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza.

U izvještajnom periodu protiv 3 službenika je podnijeta krivična prijava zbog osnovane sumnje da su počinili krivično djelo zloupotreba službenog položaja, krivično djelo faslifikovanje isprava i krivično djelo nesavjestan rad u službi.

U okviru nastavka javne kampanje „Korupcija nije opcija“, emitovan je spot na Javnom servisu RTCG i organizovan je Okrugli sto sa predstavnicima NVO. Predstavnici NVO sektora su pohvalili rezultate i dostignuća Uprave carina u prethodnom periodu, naglašavajući pozitivne iskorake u saradnji sa NVO, što čini Upravu carina otvorenijom i transparentijom.

U okviru kampanje Uprave za antikorupcijsku inicijativu »Ni centa za mito« Uprava carina je u izvještajnom periodu svim PJ Carinarnicama dostavila promotivne materijale-flajere, sve u cilju aktivnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije i podizanja nivoa javne svijesti o tom problemu.

Međunarodna saradnja

Praćenje i redovno izvještavanje o realizaciji aktivnosti Uprave carina u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji

U saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija vršene su aktivnosti u cilju podrške Uprave carina za izgradnju kapaciteta kroz TAIEX instrument. Izrađena je Pregovaračka pozicije za Poglavlje 29 (Carinska Unija) i učestvovali smo u izradi Pregovaračke pozicije za Poglavlje 30 (Vanjski odnosi) u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstvom ekonomije. Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija je 15.04.2014.g. dostavljena izmijenjena Pregovaračka pozicija za Poglavlje 29 shodno komentarima Evropske Komisije uz obrazloženje. Po pozivu Odbora za evropske integracije učestvovano je u javnoj tribini u skupštini (24.04.2014.g) posvećenoj Poglavlju 29 Carinska Unija. Prisustvovano je Plenarnoj konferenciji (25.04.2014.g) „Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore“ u Skupštini Crne Gore. Učestvovano je na zasjedanju Odbora za evropske integracije skupštine Crne Gore radi posmatranja Nacrta Pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji (26.04.2014.g). Prisustvovano je sastanku Radne grupe za Poglavlje 29 Evropska unija za Pregovaračko poglavlje 29 Carinska Unija (30.04.2014.g). Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija su dostavljeni odgovori na dodatna pitanja Evropske Komisije za Prekogranichnu poziciju za Poglavlje 29 (19.05.2014.).U Upravi carina 16. i 17.06.2014.godine održana je nova runda IIS monitoring misije Upravi carina i Poreskoj upravi organizovana od strane DG TAXUD-a. Nastavljene su aktivnosti u vezi sa Pregovaračkom pozicijom 30. Upućena je IT Strategija Misiji Crne Gore DG ELARG i DG TAXUD.

Aktivnosti za određivanje relevantnosti CELEX-a i lica nosilaca za Poglavlje 29 Carinska unija i za Poglavlje 30 Vanjski odnosi i upućeni su odgovori sekretarima za pomenuta poglavlja u Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Započete su aktivnosti na realizaciji Dokumenta Programa pristupanja Crne Gore 2014-2018 (PPCG) u saradnji sa šefom Radne grupe za Poglavlje 29 u MF i sekretarom radne grupe MVPEI. Realizovana je Ekspertska Misija o Izgradnji kapaciteta Uprave carina u periodu 10.-13.03.2014.g. kroz TAIEX instrument podrške EU, kao i Ekspertska Misija o Harmonizaciji nacionalnog carinskog zakonodavstva 27. i 28.03.2014.g.. Ministarstvu vanjskih odnosa i evropskih integracija je 11.04.2014.g. upućen prilog godišnjem izvještaju Evropske Komisije o Napretku Crne Gore za period 01.09.2013.- 01.04.2014.godine. Ostvarena je komunikacija sa DG ELARG-om u cilju realizacije radionica u okviru TAIEX instrumenta u periodu 06.- 09.10.2014.g. – ekspertska misija UC hrvatske za usaglašavanje carinskog zakonodavstva sa *acquis* (Uredba za sprovođenje Carinskog zakona), 03-06.11.2014 – ekspertska misija UC Hrvatske po pitanju akciza. Takođe, koordinirane su aktivnosti sa DG ELARG-om i Upravom carina Češke u vezi sa radionicom za IT/IT akcize u okviru instrumenta TAIEX koja će se realizovati u januaru 2015. Ostvarena je komunikacija sa DG TAXUD-om, povodom realizacije radionica TEMPO Metodologija (upravljanje projektima). U periodu 06-09.10.2014.g. boravila je ekspertska misija UC Hrvatske povodom usaglašavanja carinskog zakonodavstva sa *acquis* (Uredba za sprovođenje Carinskog zakona) u okviru TAIEX instrumenta. Realizovane su dalje aktivnosti u vezi sa Revizijom dokumenta Program Pristupanja Crne Gore (PPCG) i upućeni odgovori Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija. Prisustvovano je sastanku sa glavnim pregovaračem za finansijsko poglavlje g-dinom N. Vukićevićem – 20.10.2014.g. Prisustvovano je Okruglom stolu Program Pristupanja Crne Gore (PPCG) 2014-2018 – rezultati i revizija, održanom 21.10.2014.g. Takođe, koordinirane su aktivnosti i dostavljeni prilozi Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstvu finansija u cilju izrade izvještaja za Prilog godišnjem izvještaju o napretku Crne Gore, kao i u cilju dostavljanja realizovanih aktivnosti od starane Uprave carina povodom održavanja sastanka Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze održanog 02. i 03.07.2014.g., kao i za sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje održanog 04.12.2014.godine u Briselu. Učestvovali na reviziji Akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24.

Praćenje i učestvovanje u realizaciji programa IPA

Uprava carina je učestvovala u izradi Strateškog dokumenta za zemlju i Višekorisničkog strateškog dokumenta koji predstavljaju osnov za buduću IPA podršku 2014-2018. U Ministarstvu finansija je održan sastanak (25.02.2014.g.) Jedinice za implementaciju projekata sa SPO-om i slovenačkim stručnjakom kojeg je angažovao UNDP za pomoć oko Akcionih dokumenata za IPA (NCTS). Prisustvovano je sastanku održanom 20.03.2014. godine u Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija u vezi sa Akcionim dokumentom za Poboljšanje kapaciteta u prevenciji i sprječavanju organizovanog kriminala i korupcije. Realizovane su Aktivnosti za finalizaciju akcijskih dokumenata za IPA II za 2014.godinu.

Akcioni dokument "Podrška Upravi carina u ispunjavanju zahtjeva iz Poglavlja 29" „Carinska Unija u pogledu pristupanja zajedničkoj Konvenciji o tranzitu (NCTS)" prije pristupanja u Evropsku Uniju

Akcioni dokument „Jačanje kapaciteta za migracije i upravljanje granicom“ u cilju unapređenja tehničkih i operativnih kapaciteta nadležnih institucija za ispunjavanje i implementaciju Akcionog plana za Poglavlje 24. Pravda, sloboda, bezbjednost. Finaliziran je Sektorski planski dokument za sektor Reforme državne uprave za podršku iz IPA II (upućen prilog Uprave carina SPO u MF). Finaliziran je Sektorski planski dokument za Sektor „Vladavina prava i temeljna prava“ za podršku iz IPA II (upućen prilog Uprave carina SPO u Ministarstvu pravde). Održan je sastanak 30.07.2014.g. sa ekspertom Evropske Komisije radi dogovora o finansiranju prioriteta iz direktne budžetske podrške, koji se odnosi na Sektor JHA. Nastavljene su aktivnosti na Akcionom dokumentu za NCTS kroz IPA II (PAR). Završene su Tehničke ispravke u dokumentu AD „Podrška Upravi carina“ - kroz IPA II sektor Reforma glavne uprave i dostavljen je SPO-u u Ministarstvu finansija. Završen je pregled dokumenata za direktnu budžetsku podršku kroz IPA II sektor Pravda i unutrašnji poslovi – AD „Integrisano upravljanje granicom“ i upućen je odgovor SPO u Ministarstvu finansija. Dostavljen je odgovor Ministarstvu finansija na Komentare Direktorata Evropske Komisije za Akcioni dokument „Podrška Upravi carina“(NCTS) iz IPA II Reforma glavne Uprave. Prisustvovalo je sastanku u vezi sa Akcionim dokumentom u okviru IPA II „Pravda i unutrašnji poslovi“ EU podrška integrisanom upravljanju granicom (EU IBM), održanom 06.11.2014.g. u MVPEI-u. Ostvarena je komunikacija sa Ministarstvom pravde u vezi unapređenja Sektorskog planskog dokumenta „Demokratija i Vladavina prava 2014-2020“ i dostavljen prilog Ministarstvu pravde. Učestvovalo je na sastanku održanom u Ministarstvu unutrašnjih poslova sa predstavnicima Granične policije, Ministarstva finansija (24.12.2014.) u vezi sa utvrđivanjem dinamike aktivnosti u okviru sektorske budžetske podrške za projekat EU IBM.

Praćenje realizacije Programa Unije „CUSTOMS 2013“ u skladu sa Memorandumom o razumijevanju između Evropske Unije i Vlade Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „CUSTOMS 2013“zaključno sa 31.martom 2014.

Prisustvovalo je sastanku Komiteta CUSTOMS 2020 u Briselu- Belgija 03.02.2014.g., tokom kojeg je usvojen godišnji radni Program za 2014. godinu. Vršene su aktivnosti na realizaciji posjete Uprave carina Hrvatske na temu NCTS. Ostvarena je komunikacija sa Misijom Crne Gore u Briselu, Ministarstvom finansija i Poreskom Upravom u vezi sa Sporazumom o učešću Crne Gore u programu Evropske Unije „CUSTOMS 2013“ (dopuna odredbe u Sporazumu). Program Unije „Customs 2013“ je okončan 01.04.2014.godine. Godišnji Izvještaj za „Customs 2013“ – godišnji pregled radnih posjeta je kreiran 11.07.2014. i postavljen na PICS-u – on line platformi.

Praćenje učešća Crne Gore u Programu Unije “CUSTOMS 2020”

Sporazum između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu „CUSTOMS 2020“ je potpisan od strane Ministarstva finansija Crne Gore 16.10.2014.g. Upućen je dopis Ministarstvu finansija u cilju preduzimanja daljih koraka o učešću u Programu CUSTOMS 2020.

Ostvarena je koordinacija aktivnosti sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvom finansija, Misijom Crne Gore u Briselu i DG TAXUD-om u vezi sa daljim aktivnostima za učešće Crne Gore u programu (zavšena interna zakonska procedura za stupanje na snagu sporazuma i potpisivanje pristupnih formulara za Grant sporazum za 2014/2015).

Zaključivanje Sporazuma o carinskoj saradnji sa inostranim carinskim službama, Memoranduma o razumijevanju i Protokola

Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima je stupio na snagu 21.02.2014. g. U toku je razmatranje Sporazuma sa Bjelorusijom. Usaglaše je tekst Sporazuma o carinskoj saradnji sa Azerbejdžanom upućen je na dalju proceduru Ministarstvu Finansija u cilju zaključivanja istog.

Kontinuirana saradnja sa inostranim carinskim službama međunarodnim organizacijama i institucijama

Vršene su aktivnosti za učešće službenika Uprave carina na obukama i sastancima u organizaciji EXBS-a, kao i u Venecijanskoj inicijativi za saradnju. Takođe, vršene su aktivnosti u vezi sa donacijama EXBS-a Upravi carina (oprema i skener za ručni prtljag). Potpisana su tri Sporazuma o donaciji opreme Upravi carina između Ministarstva inostranih poslova SAD i Uprave carina u okviru Programa EXBS. Aktivnosti u okviru Venecijanske inicijative koji vodi Carinska Agencija Italije u okviru Projekta „Saradnja i strategija za borbu protiv ilegalnog trafikovanja krivotvorenih cigareta i lijekova na zapadnom Balkanu“ i u okviru Tehničke grupe F za proučavanje Single Window. Koordinirane su aktivnosti u vezi učešća Uprave carina u Venecijanskoj inicijativi, kao i za učešće delegacija Crne Gore (Uprava carina, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo finansija) na radnom sastanku (15.-18.06.2014.) u Sloveniji na temu „Obračun i naplata ekološke takse u Sloveniji“ u cilju razmjene iskustva. Aktivnosti u vezi sa učešćem u projektu „ProAccession“-obuka za službenike koji su uključeni u pregovarački proces- tematski blok od 15.-17.07.2014.g.-MVPEI u saradnji sa Britanskim Savjetom. Aktivnosti organizacije sa Upravom za indirektno oporezivanje BiH povodom sastanka u Banja Luci 17.09.2014.g. Ostvarena je komunikacija sa Programom za kontrolu izvoza i bezbjednost granicama (EXBS) u cilju prikupljanja donirane opreme radi opravke. Koordinirane aktivnosti sa predstavnicima UNODC Programa i održan sastanak (25.09.2014.g.) na temu „Zajednička jedinica za kontrolu kontejnera“. Predata je oprema za opravku iz ranijih donacija EXBS koordinatoru Programa EXBS 24.12.2014. godine.

Koordinirane su aktivnosti sa Ambasadam Republike Italije u Beogradu i Finansijskom policijom Republike Italije i realizovana obuka carinskih službenika u školi Poreske uprave, po pitanju istraga u Rimu Italija krajem 2014.

Koordinirane su aktivnosti u vezi sa donacijom skenera koje je Upravi carina donirala Narodna Republika Kina.

Praćenje rada Svjetske carinske organizacije (njenih radnih tijela)

Ostvarena je saradnja sa SCO u vezi sa organizacijom SCO Radionice za ljudske resurse, izvršene su sve pripremne aktivnosti. Upućeni su formulari SCO za pristup SCO sajtu dio „Članice“. Aktivnosti za radionice u saradnji sa SCO po pitanju Tarife i Laboratorije. Upućeni su odgovori SCO po dobijenim upitima. Aktivnosti u vezi sa učešćem u Operaciji PANGEA SCO. Izrađena je Platforma za učešće delegacije Uprave carina na sjednici Savjeta SCO u junu 2014.godine i upućena MVPEI na mišljenje radi poštovanja procedure. Aktivnosti za 123/124 redovnu godišnju

sjednicu SCO koja je održana u periodu od 26.-28.06.2014.godine u Briselu a kojoj je prisustvovao menadžment Uprave carina. Kontinuirane aktivnosti praćenja rada Svjetske carinske organizacije. Odgovoreno je na ponudu SCO za organizacijom naših obuka za 2014/2015 godinu. Učestvovali na sastanku nacionalnih kontakt tački za ROCB WCO Region Evropa 8-9. 12 2014 kao i radionici za mobilizaciju resursa 9-12.12.2014 u Baku, Azerbejdžan.

U decembru 2014 koordinirane aktivnosti UC i upućen odgovor SCO u vezi sa budućom podrškom po prioritetnim aktivnostima u 2015.godini i upućen Izvještaj o realizovanim aktivnostima Uprave carina tokom 2014. godini po pitanju izgradnje kapaciteta.

Aktivnosti na usklađivanju sa EU zakonodavstvom

Aktivnosti na implementaciji strateškog opredjeljenja Crne Gore za članstvo u EU u okviru procesa pridruživanja opredijeljene su obavezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (koji je stupio na snagu 01.05.2010.g.) i zadacima predviđenim Nacionalnim programom za integraciju Crne Gore u EU, te obavezama koje će proisteći u zavisnosti od predstojeće faze procesa pridruživanja.

Pripremljen je nacrt Pravilnika o upravljanju kvotama koji je proslijeđen Ministarstvu finansija na uvid.

U saradnji sa Ministarstvom finansija, izvršeno je usklađivanje Carinske tarife sa Kombinovanom nomenklaturom EU 2015, i Predlog Uredbe o Carinskoj tarifi, koji je Vlada Crne Gore usvojila zaključkom br.08-2931/2 od 18.12.2014.g. Izrađen je akcizni prilog za 2015.godinu, Dodatak 1 CT sa ex naimenovanjima i Dodatak 3 CT za kvote. S obzirom da je u pripremi nacrt Uredbe za sprovođenje carinskog zakona u kojem se na potpuno novi način propisuje upravljanje kvotama, pripremljen je nacrt Pravilnika o upravljanju kvotama i proslijeđen Ministarstvu finansija na uvid.

Izmijenjena je aplikacija TARICG kako bi se omogućilo administratoru aplikacije brže i efikasnije da upravlja aplikacijom (način unosa, upravljanje propisima, upravljanje linkovima sajtova, kreiranje help menija itd). Promjenjen je izgled same aplikacije, izvršena je izmjena na modulima kako bi aplikacija bila lakša za upotrebu korisnika (preglednija lista propisa, pomoćni meniji i objašnjenja u računsko kontrolnom modulu, fleksibilnija pretraga po riječima i brojevima, linkovi prema interesantnim sajtovima itd). Pripreman je help meni za potrebe TARICG računsko kontrolnog modula. Privrednim subjektima je održana prezentacija u Privrednoj komori o izmjena u TARICG-u. Redovno je vršena obrada i održavanje podataka u Integrisanoj Carinskoj tarifi (TARICG), kao i izmjene koje su neophodne radi jedinstvene primjene propisa. Odluke o svrstavanju roba Evropske komisije i Harmonizovanog sistema su preuzete sa sajtova Evropske komisije i Svjetske carinske organizacije.

Rađeno je na spisku tarifnih oznaka za robu dvostruke namjene i oružja radi sprovođenja restriktivnih mjera prema Rusiji. Izvršeno je nacionalno razvrstavanje tarifne oznake 3826 00 10 u TARICG, radi uvođenja akcize za biogorivo. Održan je sastanak sa predstavnicima Ministarstva finansija vezano za uvođenje biodizela kao akcizne robe.

Učestvovano je na sastanku Podkomiteta za pravila porijekla, carinskih procedura i trgovinskih olakšica - Sporazum o slobodnoj trgovini između Crne Gore i EFTA zemalja. Učestvovano je na sastanku sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, u vezi dodatnog razvrstavanja tarifnih oznaka u TARICG, za grožđe koje se koristi za proizvodnju vina, kao i na sastanku u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, vezano za ekološku taksu.

Od strane Veterinarske uprave je dostavljen Nacrt Pravilnika radi kontrole (usaglašavanja) dijela koji se odnosi na tarifne oznake. Uočene su određene nepravilnosti i isti je vraćen Veterinarskoj upravi korigovan.

Carinska služba Italije je donirala Upravi carina 7 aparata koji su smješteni u prostorije carinske laboratorije, ali još uvijek nijesu instalirani.

Urađena je tehnička specifikacija potrebne opreme za ispitivanje mineralnih goriva, na osnovu standarda za mineralna goriva (MEST EN 590 i MEST EN 228), radi obezbjeđivanja finansijskih sredstava za nabavku iste kroz program IPA 2015-2020. Ovom specifikacijom je uključena i instalacija i puštanje u rad aparata, set potrošnog materijala, set potrebnih hemikalija, kao i obuka službenika na aparate i metode ispitivanja.

Vršena je provjera implementacije Uredbe o carinskoj tarifi za 2014.godinu. Uvidom u aplikaciju „Izvjestaji“ preko carinskog informacionog sistema, vršena je kontrola svrstavanja proizvoda.

Crna Gora je 11.07.2014.g. počela da primjenjuje Odluku br.3/2013 Zajedničkog komiteta Sporazuma CEFTA 2006 (odluka je objavljena u "Službenom listu CG-Međunarodni ugovori", br.7/14) u skladu sa kojom su CEFTA strane ugovornice, za koje je Regionalna konvencija o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe stupila na snagu (Crna Gora, Srbija, Albanija i Makedonija) obavezne da u međusobnoj trgovini od 01.04.2014.g. primjenjuju odredbe PEM Konvencije za potrebe primjene pravila o porijeklu robe.

U cilju modifikacije Protokola 3 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane, radi uspostavljanja pravne veze sa Regionalnom konvencijom o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je otpočelo potrebnu proceduru.

Učestvovano je u radu okruglog stola za utvrđivanje prioriteta povodom dalje implementacije Strategije JIE 2020, koji je 17.04.2014.g. u Podgorici, organizovalo Ministarstvo ekonomije, uz podršku OECD-a (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj), RCC-a (Savjet za regionalnu saradnju) i Evropske komisije. Učestvovano je u radu Skupštinskog Odbora za evropske integracije, Radne grupe za analizu rizika i Podkomiteta za carinu i pravila porijekla Sporazum CEFTA 2006. Zvanično je započet projekat »Mjerenje dijagonalne kumulacije porijekla« 12.06.2014.g. u Beogradu koji, u saradnji sa CEFTA državama, realizuje GIZ-Njemačka kancelarija za saradnju. Na 21.sastanku Pan-Euro-Med Radne grupe, koji je održan u Briselu 22. i 23.10.2014.g. je nastavljen rad na reviziji Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe. Izrađena je notifikacija shodno Sporazumu o implementaciji člana VII Opšteg sporazuma o tarifi i trgovini 1994 Svjetske trgovinske organizacije-STO. Predmetne notifikacije su dostavljene Ministarstvu ekonomije.

Urađen je edukativni materijal (poster i liflete) iz oblasti CITES vrsta radi njihovog dijeljenja i isticanja na carinskim ispostavama (graničnim i robnim).

Radi ispunjavanja jednog od najvažnijeg uslova za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji iz Poglavlja 29 – Carinska unija, koji se odnosi na usklađivanje crnogorskog tranzitnog postupka sa evropskim tranzitnim postupkom koji se vrši u skladu sa međunarodnim konvencijama, Uprava carina je kandidovala projekat Evropskoj komisiji kroz Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) za 2014 godinu. Pristupanjem ovim konvencijama, što podrazumijeva i uvođenje Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema (NCTS), olakšaće se prekogranični promet robe, smanjiti troškovi tranzitnog postupka, a samim tim i stvoriti uslovi za bolji plasman crnogorskih proizvoda i veću konkurentnost crnogorske privrede.

Učestvovano je u izradi Uredbe o postupku ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja carine, koja je u proceduri usvajanja. Takođe, učestvovano je u izradi Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona, kao i Uredbe o ovlaštenim privrednim subjektima, čiji će predlozi biti dostavljeni Ministarstvu finansija na dalju nadležnost.

Tokom monitoring misije, održane u junu od strane ROM Monitor za Zapadni Balkan i Tursku ocijenjena je uspješnom realizacija Twinning light projekta "Priprema Uprave carina Crne Gore za implementaciju novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema – NCTS". Nakon donošenja odluke da treba izraditi novu aplikaciju u skladu sa specifikacijama EK, izrađen je Akcioni dokument za Projekat za implementaciju NCTS-a, kojim smo ovaj projekat kandidovali kroz IPA 2014.

Povodom izrade i implementacije AEO strategije, koja predstavlja jedan od ključnih instrumenata implementacije CEFTA AEO Programa, uključujući aktivnosti na promociji ovog programa privatnom sektoru obavljena je studijskoj posjeta u Beču (Austrija) u periodu 22. - 25.04.2014.g.

Na polju zaštite prava intelektualne svojine, koja je od strane Evropske Komisije prepoznata kao jedna od prioritarnih aktivnosti Carinske službe, ostvaren je određen napredak. Postignuti napredak se potvrđuje u poslednjem izvještaju EK o napretku Crne Gore za Poglavlje 7-Prava intelektualne svojine, kao i izvještaju ekspertske misije Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu (WIPO), koja je realizovana početkom aprila ove godine u Upravi carina, a u cilju upoznavanje sa mjerama i aktivnostima koje Uprava carina preduzima u ovoj oblasti, sa posebnim osvrtom na propis koji reguliše carinske mjere sa krivotvorenom robom, statističke podatke, stručne obuke i podizanje svijesti javnosti u ovoj oblasti.

U ovoj godini uspješno je realizovan Twinning light projekat "Unaprjeđenje zaštite prava intelektualne svojine u Crnoj Gori", posredstvom Danskog zavoda za žigove i patente, a u saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojine. Korisnice ovog projekta su osim Uprave carina, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Zavod za intelektualnu svojinu, Tržišna inspekcija, Privredni sud, tužilaštvo i Centar za obuku sudija. Kroz projekat su realizovane obuke za carinske službenike i službenike drugih državnih organa korisnica, dogovoreno uspostavljanje formalnog modela saradnje između nadležnih organa za zaštitu prava intelektualnu svojinu u Crnoj Gori i uspješno je realizovana kampanja za podizanje svijesti javnosti o zaštiti prava intelektualne svojine pod sloganom "Falsifikati koštaju više-kupujem originale".

U cilju jačanja saradnje, međusobne razmjene informacija i iskustava, olakšanja prometa roba, kao i povećanja učinkovitosti kontrola i bolje operativne povezanosti 08.05.2014.godine potpisan je Memorandum o saradnji između Uprave za inspeksijske poslove i Uprave carina. Predmet Memoranduma je bliže utvrđivanje načina saradnje između strana potpisnica, u cilju ubrzanja legalnog prometa roba koje se unose na carinsko područje Crne Gore i stavljanja na tržište samo bezbjednih proizvoda, a radi zaštite i očuvanja zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka.

Kako je u toku izrada nove Uredbe o carinskoj tarifi za 2015.godinu, nadležni organi (Veterinarska uprava, Fitosanitarna uprava, Agencija za lijekove i medicinska sredstva i dr.) su upoznati sa planiranim izmjenama i zatraženo je razmatranje i dostavljanje eventualnih izmjena u pogledu kontrola roba koje su na režimu dozvola koje izdaju ovi organi.

Jačanje administrativnih kapaciteta

Opšta svrha rada Carinske službe na planu jačanja administrativnih kapaciteta je da obezbijedi prave ljude na pravom mjestu kako bi se postigli strateški ciljevi. U 2014. godini Uprava carina je nastavila sa sveobuhvatnom obukom carinskog kadra, što je preduslov za što kvalitetnije pristupanje obavezama koje slijede u postupku implementacije EU standarda.

Sprovedena je detaljna analiza potreba zaposlenih za obukama, na osnovu koje je izrađen Plan obuka, u skladu sa Strategijom obuka, čijom realizacijom se na optimalan način obavlja stručna edukacija zaposlenih. Realizovano je, u organizaciji Uprave carina, Uprave za kadrove, Policijske akademije u Danilovgradu, kao i različitih međunarodnih organizacija, veliki broj različitih vidova stručnog usavršavanja, pri čemu je u zemlji održano 102, dok je u inostranstvu održano 63. Veliki broj obuka je iz osnovne djelatnosti, sa ciljem upoznavanja sa praktičnom primjenom EU propisa, razjašnjena pojedinih pitanja, kao i nedoumica u praksi prilikom sprovođenja propisa.

U toku 2014.godine u Upravi carina, nakon okončanog postupka oglašavanja, radni odnos zasnovalo je 11 službenika na neodređeno vrijeme i 5 pripravnika sa Visokim obrazovanjem u radni odnos na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci. Radni odnos je prestao za 11 službenika, i to za 2 službenika zbog odlaska u penziju, 3 službenika na osnovu sporazuma, 4 službenika zbog smrti i za 2 službenika je izrečena disciplinska mjera prestanak radnog odnosa.

Shodno članu 3 Uredbe o vrsti priznanja i postupku njihovog dodjeljivanja državnom službeniku (»Sl.list CG« broj 20/05), u toku 2014.godine za 2 službenika su donijete Odluke o dodjeli novčane nagrade.

Shodno članu 8, 9, 10 i 11 Odluku o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada (sl.list CG 26/12 od 14.05.2012.godine) u toku 2014.godine za 2 službenika su donijeta rješenja o novčanoj naknadi za rad u radnoj grupi;

Shodno članu 20 Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika (Sl. list CG« broj 14/12) i člana 29 Opšteg kolektivnog ugovora (»Sl. list CG« broj 14/14) za 11 službenika su donijeta rješenja isplati novčane pomoći.

Modernizacija

Kontinuirano se razvija efikasnost i kvalitet rada, uključujući i dalju nadogradnju informacionog sistema i automatizaciju carinskih procedura u skladu sa međunarodnim standardima i preporučenom praksom. Novi modul Carinskog informacionog sistema je pušten u rad u aprilu 2014. godine. Njegovom primjenom je omogućeno da se komunikacija sa deklarantima o statusu njihove deklaracije odvija elektronskim putem tokom čitavog trajanja postupka, bilježi sve promjene vezane za konketnu deklaraciju, uključujući i vrijeme kada je do odnosne promjene došlo. Ova nova monitoring mogućnost je veoma bitan alat u jačanju transparentnosti i borbi protiv korupcije.

Uporedo sa razvojem novog informacionog rješenja, pristupilo se i sveobuhvatnoj evaluaciji postojećih profila rizika, sa posebnim akcentom na profile za akcizne robe. Razvijene su standardne tabele vjerovatnoće i posljedica što je omogućilo da se izvrši adekvatna analiza i shodno tome, evaluacija i tretman ustanovljenih rizika.

Informacije su, takođe, prkupljene od domaćih i međunarodnih izvora, uključujući tu i ostale državne granične organe, strane carinske administracije i međunarodne organizacije poput: Svjetske carinske organizacije, OLAF-a, EUROPOL-a, INTERPOL-a, SELEC-a itd.

Nabavljena je nova savremena serverska infrastruktura vrijednosti 119.885,60€ sa uračunatim PDV-om; specijalizovani softver ObservelT koji služi za povećanje bezbjednosti i zaštitu informacionog sistema kao i carinskih podataka u njemu, kontrolu pristupa eksternih partnera i smanjenje mogućnosti zloupotrebe podataka i informacija iz CIS-a. Problem kadrovske nepopunjenosti je i dalje neriješen.

Izvršena je popravka sistema za odsisavanje vazduha i označavanje elektroinstalacija u laboratoriji u Upravnoj zgradi. Izvršena je rekonstrukcija prostorija koje koristi Uprava carina u objektu Zetatransa za potrebe Centra za obuke Uprave carina. Usaglašeni su i potpisani ugovori sa Željezničkom infrastrukturom Crne Gore za terminal u Bijelom Polju i za prostore ŽICG koje koristi Uprava carina. Podijeljeni su identifikatori - analizatori rashladnih fluida. Izvršena je podjela pejdžera za radijaciju u PJ Carinarnici Bar. Zamjenjena je kolska vaga na GP Kula.

Saradnja sa državnim organima i privredom

Carinska služba, kao kvalitetni servis privrednih subjekata, fizičkih lica i svih učesnika u carinskom postupku, nastavlja saradnju i s carinskim upravama susjednih i drugih zemalja, a uključena je i u saradnju s međunarodnim carinskim asocijacijama. Vodeći računa prvenstveno o zaštiti carinskog područja, kao i o interesima naplate prihoda državnog budžeta, Uprava carina saraduje sa svim drugim sudionicima u prekograničnom prometu robe, bez obzira na vrstu robe, količinu, porijeklo ili odredište.

Nastavljena je saradnja između proizvođača statistike (Uprava carina, Monstat, Centralna banka, Poreska uprava, Ministarstvo finansija, Centralni registar Privrednog suda i Sekretarijat za razvoj). Saradnja sa državnim organima veoma se uspješno ostvaruje na svim nivoima.

U ovom periodu radilo se na organizaciji obuke za polaganje stručnog ispita, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore. Održan je ispitni rok za polaganje stručnog ispita za sticanje licenci, kojem je pristupio 28 kandidata, kao i popravni dio usmenog ispita. Na zahtjev različitih privrednih subjekata data su mišljenja koja se odnose na izdavanje licenci koje su ponuđači dužni dostaviti radi učešća u postupku javnih nabavki usluga–špedicije. Organizacionim jedinicama Uprave dostavljani su i podaci o uslovima i potrebnoj dokumentaciji za izdavanje licenci i odobrenja, kao i podaci o broju poništenih, odnosno oduzetih licenci. U ovom periodu, izdate su 15 licence za obavljanje poslova zastupanja, kao i 9 odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organima. Izdata su i 5 odobrenje privrednim društvu za elektronsku razmjenu podataka – ERP, nakon uspješno sprovedenog testiranja u carinsko-informacionom sistemu. Ažurirana je evidencija o licima, imaocima licenci koji su zaposleni kod pojedinih špedicija radi ustanovljenja precizne elektronske evidencije o istom.

Nacrt zakona o carinskoj službi sa obrazloženjem je krajem trećeg kvartala 2014.godine upućen Ministarstvu finansija na dalji postupak. Za Ministarstvo finansija pripremljen je izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa – prijedloga Zakona o carinskoj službi.

Svi predmeti Uprave, pred pravosudnim organima su blagovremeno zastupani – putem odgovora na tužbu, pismenih podnesaka i blagovremenih izlazaka na ročišta. Po informacijama koje se reflektuju na Odsjeke, Službe, odnosno organizacione

jedinice, koje treba da postupe po pravosnažnim presudama, iste se blagovremeno izvještavaju.

Uprava carina je u potpunosti posvećena saradnji sa poslovnom zajednicom i održava redovne konsultacije sa privatnim sektorom. Razmatraju se relevantne sugestije poslovne zajednice i, u skladu sa međunarodnim standardima i preporučenom praksom, kontinuirano razvija efikasnost i kvalitet svog rada.

Carinska služba u svakodnevnom radu intenzivno saraduje sa inspekcijским službama nadležnim za obavljanje poslova kontrole na Graničnim prijelazima (veterinarske, fitosanitarne i ekološke inspekcije), u cilju zaštite carinskog područja, života i zdravlja građana Crne Gore.

Finansijski izvještaj Uprave carina kao potrošačke jedinice

Zakonom o Budžetu CG za 2014 godinu odobrena sredstva Ministarstva finansija, po programu Uprava carina, organizacioni kod 405011441 iznose 6.505.930,36 €.

Na dan 31.12.2014. godine ukupno otpuštena sredstva iznose 6.394.923,01 €. Ovim sredstvima isplaćene su neto zarade zaposlenima i plaćene su obaveze prema dobavljačima. Preostala, neotpuštena sredstva tekućim budžetom iznose 111.007,35 €, dok su na rezervacijama raspoloživa sredstva u iznosu od 263.462,94 €.

U navedenom obračunskom periodu izrađeni su izvještaji na propisanim obrascima IOPPD, OPP-ND, RAD-1 i isti su dostavljeni nadležnim institucijama.

Godišnji finansijski izvještaj po Programu "Customs 2013" za budžetsku 2012/2013 god. je dostavljen EK u Briselu i isti je odobren i prihvaćen. Ukupna potrošnja u prethodnoj budžetskoj godini (01.04.2013-01.04.2014) po Customs Programu je 41.528,09 €. Završni izvještaj za Custom 2013/2014 je urađen i dostavljen Evropskoj Komisiji u Briselu.

Uprava carina kao potrošačka jedinica Ministarstva finansija ima program Glavne knjige i program blagajničkog poslovanja, kao i program za evidenciju osnovnih sredstava. Ovi programi su u upotrebi već nekoliko godina i omogućavaju precizan vid unakrsne kontrole kako obaveza prema dobavljačima, gotovinskog blagajničkog poslovanja, tako i evidenciju imovine Uprave carina.

Realizacija dostavljene dokumentacije vrši se u skladu sa Zakonom o budžetu, FMC procedurama, i Uputstvu o radu Državnog Trezora.

Zastupljenost u javnosti

Jedan od glavnih ciljeva odnosa s javnošću je da se održava i zaštiti dobra reputacija organizacije, ojača povjerenje javnosti u Upravu Carina i izgradi imidž koji će biti prepoznatljiv. Postavljeni ciljevi se lakše i uspješnije ostvaruju uz podršku i razumijevanje javnosti. Stoga je i u 2014. godini, jedan od prioriternih zadataka bio održavanje i jačanje odnosa sa ciljnim javnostima: privrednim subjektima, medijima, NVO, drugim carinskim službama, međunarodnim organizacijama itd. U toku 2014.godine u medijima je objavljeno 618 informacija koje su se direktno odnosile na rad Uprave carina. Od tog broja, 312 informacija je objavljeno u štampanim medijima, 232 na internet portalima i 74 na elektronskim medijima.

O radu Uprave carina javnost je informisana posredstvom sajta Uprave www.upravacarina.gov.me. U izvještajnom periodu je objavljeno 184 informacija. Takođe, zainteresovani subjekti imaju mogućnost da putem web prezentacije i zvanične mail adrese PR službe, postave pitanja i na ista pravovremeno dobiju odgovore.

U izvještajnom periodu je bilo ukupno 28 zahtjeva za slobodan pristup informacijama u 68 tačaka, po kojima je donijeto 23 rješenja kojima se dozvoljava pristup u 37 tačaka zahtjeva a odbija u 13 tačaka zahtjeva. Monstatu je proslijeđen na nadležnost 1 zahtjev.

Ostvarena je saradnja sa ciljnim grupama. Saradnja sa predstavnicima medija u Crnoj Gori je uspostavljena i u kontinuitetu se ostvaruje. Na taj način se javnost informiše o djelokrugu rada Uprave carina, ali i određenim događajima koji su vezani za njenu nadležnost, a koji su predmet interesovanja javnosti. Saradnja sa ovom ciljnom grupom zasnovana je na dvosmjernoj komunikaciji koja se zasniva na obostranom povjerenju i razumijevanju, što omogućava blagovremeno dobijanje informacija u cilju objektivnog informisanja javnosti.

UPRAVA ZA IGRE NA SREĆU

Zakon o igrama na sreću donesen je **2004.** godine, a njegova potpuna primjena počela je avgusta **2005.** godine. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću u 2007. godini („Sl. list CG“, br.13/07) i Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 26/08) 2008. godine, stvorena je normativna pretpostavka za rad Uprave za igre na sreću. Poslednje izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću su na snazi od 30.12.2013. godine, („Sl list CG“ br.61/13).

Organizacione izmjene rada državne uprave uslijedile su donošenjem Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“,br 05/12 od 23.01.2012.godine), kojom je utvrđeno da nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću Uprave za igre na sreću vrši Ministarstvo finansija kao i da je Uprava za igre na sreću organ u sastavu Ministarstva finansija. Istom Uredbom osnovana je Uprava za inspeksijske poslove i ista je preuzela od Uprave za igre na sreću, shodno članu 67 stav 3, državne službenike i namještenike koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju. U aprilu 2012. godine, za vršioca dužnosti direktora Uprave za igre na sreću postavljen je mr Marko Čulafić.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva finansija, broj 08 - 5983/1, od 10.06.2013. godine, u dijelu koji se odnosi na unutrašnju organizaciju i sistematizaciju Uprave za igre na sreću, utvrđen je rad u okviru dva sektora: Sektor za poslove igara na sreću i Sektora za informacioni sistem. Novina u odnosu na prethodni Pravilnik je isključivanje inspeksijskih poslova, poslova opšte i finansijske službe, te referat za vođenje prekršajnog postupka, budući da te poslove vrši Područni organ za prekršaje. Broj izvršilaca u odnosu na prethodni pravilnik se smanjio, tako da se iz djelokruga Uprave za igre na sreću utvrđuje 15 službeničkih radnih mjesta, i to: direktor, (2) pomoćnika direktora, (1) ovlašćeno službeno lice I, (1) ovlašćeno službeno lice III, (5) samostalnih savjetnika I, (6) samostalnih savjetnika III.

Donesen je i niz podzakonskih akata u 2013. godini, na osnovu Zakona o igrama na sreću („Sl. RCG“, br. 52/04 i „Sl. list CG“, br. 13/07...40/11 od 08.08.2011), i to:

Pravilnik o dopuni pravilnika o bližim prostornim i tehničkim uslovima koje kazino mora da ispunjava i obrascima o dnevnom obračunu po pojedinom stolu za igre na sreću;

Pravilnik o dopunama pravilnika o prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje kladioničkih igara;

Pravilnik o dopuni pravilnika o prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje binga, tv tombole i tombole zatvorenog tipa;

Pravilnik o dopuni pravilnika o bližim prostornim i tehničkim uslovima za automat klub i obrascima izvještaja o radu i popisu stanja brojanika.

Prihodi od igara na sreću i nagradnih igara

Uvećanje budžetskih prihoda u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu, po osnovu koncesionih naknada, iznosilo je **49.38%**, što se vidi iz priloženog tabelarnog prikaza.

VRSTA IGRE	2013	2014	%UODNOSUNA PROŠLU GODINU
Prihod od kladioničkih igara	2,891,976.09	4,018,181.48	38.94%
Prihod od automata	1,606,608.28	1,893,014.05	17.83%
Prihod od tombole	17,280.14	16,421.65	-4.97%
Prihod od lutrijskih igara	240,563.25	220,780.44	-8.22%
Prihod od kazina	521,136.55	1,069,236.01	105.17%
Prihod od nagradnih igara	28,103.39	31,840.18	13.30%
Prihod od internet kladionice	147,363.33	264,261.90	79.33%
Terminali	87,034.16	761,749.56	775.23%
UKUPNO	5,540,065.19	8,275,485.27	49.38%

Primjetan je rast prihoda od terminala u odnosu na prethodnu godinu i to za 775,23% iz razloga što je klađenje na terminalima omogućeno 02.04.2013. godine, shodno Pravilniku o dopuni Pravilnika o prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje kladioničkih igara, takođe je primjetan prihod od kazina za 105.17%, dok je prihod od lutrijskih igara manji u 2014. godini i to 8.22%, kao i prihod od tombole za 4.97%, prihod od kladioničkih igara je u porastu 38.94%, kao i prihod od automata za 17.83%, prihod od internet kladionica je takođe veći za 79.33%.

Prihod od nagradnih igara od 01.01.2014. godine do 31.01.2014. godine je takođe u porastu u odnosu na prethodnu godinu i to za 13,30%. U 2014. godini podnešena su 62 zahtjeva za priređivanje nagradnih igara. Svi podnosioci zahtjeva ispunjavali su propisane uslove predviđene zakonom za priređivanje nagradne igre.

U narednoj tabeli prikazano je stanje mjesečnih prihoda za pojedine vrste igara na sreću i nagradne igre u 2014. godini.

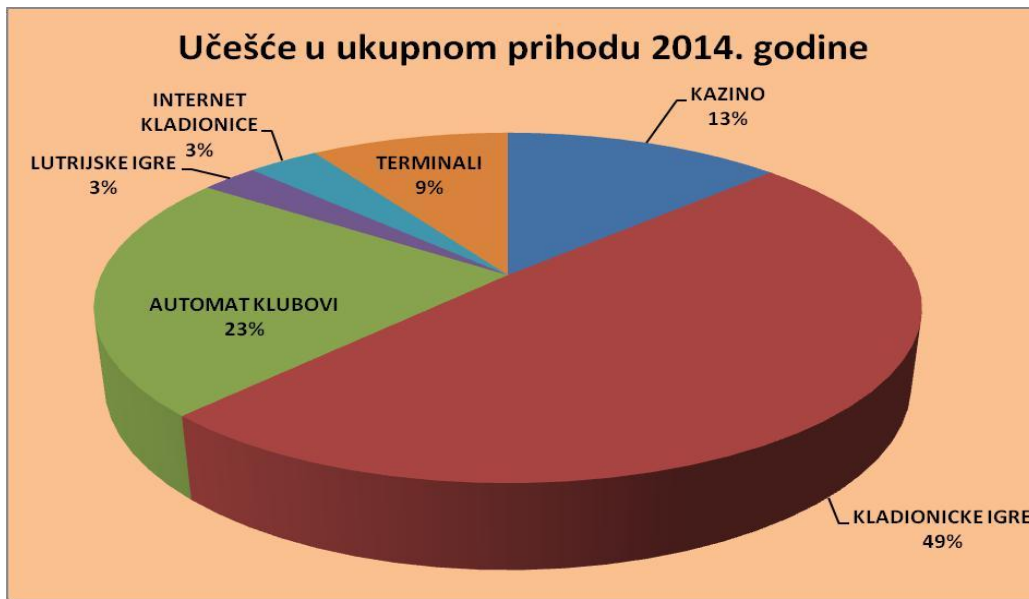
2014. godina	Kazino	Nagradne igre	Kladionice	Automati	Tomb ole	Lutrija	Prired vanje igara na sreću putem interne ta	Termin ali	Ukup
Januar	11,815.8 4	8,998.5 0	332,478. 58	170,519. 43	2,350. 85	19,273. 83	15,000. 00	32,164, 71	592, 74
Februar	26,581.9 5	3,188.4 7	329,632. 15	126,741. 11	1,096. 82	21,556. 79	20,000. 00	45,264, 43	574, 72
Mart	17,985.7 7	130.72	394,018. 47	117,339. 50	1,598. 65	25,500. 99	20,000. 00	72,137, 02	648, 12
April	56,329.2 3	333.30	341,688. 76	113,309. 83	1,304. 84	28,308. 79	10,000. 00	72,841, 90	624, 65
Maj	25,694.2 9	5,246.8 0	232,980. 16	133,536. 89	1,453. 99	0.00	10,000. 00	74,650, 20	483, 33
Jun	88,279.1 2	639.14	218,759. 16	189,874. 37	1,235. 74	25,220. 72	20,000. 00	76,147, 00	620, 25
Jul	138,167. 86	577.04	384,157. 93	150,039. 28	1,349. 72	19,785. 73	33,333. 33	73,525, 20	800, 09
Avgust	154,304. 35	4,305.1 1	409,554. 23	211,585. 68	903.61	17,922. 17	40,000. 00	68,234. 90	906, 05

Septembar	253,681.32	708.74	334,453.34	193,832.07	1,022.01	21,914.83	10,000.00	62,761.30	878,61
Oktobar	102,374.87	1,468.26	370,009.27	159,479.61	1,205.09	16,506.76	25,928.57	63,023.20	739,63
Novembar	83,970.56	5,481.15	343,186.84	183,423.12	1,520.60	11,636.88	20,000.00	60,741.40	709,55
Decembar	110,050.86	762.95	327,262.59	143,333.16	1,379.73	13,152.95	40,000.00	60,258.30	696,54
Σ	1,069,236.01	31,840.18	4,018,181.48	1,893,014.05	16,421.65	220,780.44	264,261.90	761,749.56	8,270.27

Priloženim grafikonom prikazano je kretanje prihoda po mjesecima u 2014 godini.

Grafički prikaz učešća prihoda od pojedinih vrsta igara u ukupnom prihodu

Konotrola registracija i preregistracija priređivača igara na sreću

U periodu od 01.01.2014. godine do 31.12.2014. godine podneseno je:

ukupno 504 zahtjeva i obavještenja za priređivanje posebnih igara na sreću. Po završenom utvrđivanju ispunjenosti prostorno-tehničkih uslova za priređivanje posebnih igara na sreću od strane ovlašćenih službenih lica Uprave, a u saradnji sa JU Institutom za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu – Podgorica, odrađeno je:

Primljeno je 112 novih sportskih kladionica;

Odbijeno je 19 sportskih kladionica zbog ne ispunjavanja prostorno tehničkih uslova;

Primljena su 34 nova automat kluba (29 elektronskih ruleta sa 199 igračkih mjesta i 391 automat)

Odbijena su 2 zahtjeva za automat klubove zbog ne ispunjavanja prostorno-tehničkih uslova;

Odrađeno je 38 aneksa ugovora za automat klubove (uklonjeno 120 automata, a primljeno 115 automata)

Odrađeno je 29 zapisnika za automat klubove (uklonjeno 111 automata, unešeno 11 automata)

Odrađena su 23 zapisnika za intervencije na automatima u automat klubovima i kazinima;

Primljene 3 nove tombole

Primljeno je 89 samouslužnih terminala za klađenje

Automat klubovi

Na dan 31.12.2014. godine, U Crnoj Gori je **30 privrednih društava priređivalo je posebne igre na sreću na automatima broj aktivnih automat klubova – 125**, a što je prikazano u priloženoj tabeli:

redni broj	Broj automata i ruleta po priredjivačima 2014				br. mjesta na ruletu
	naziv priređivača	broj klubova	broj automata	broj ruleta	
1	"Vezuv" d.o.o. – Podgorica	5	122	5	40
2	"Kings & Co" d.o.o. – Podgorica	15	231	12	82
3	"Vlahović-sklonište" d.o.o.Podgorica	1	12	0	0
4	DOO "IN STYLE" – Tivat	1	10	0	0
5	DOO "Don Pepino" – Podgorica	6	54	5	20
6	"Dobitnik" d.o.o. - Podgorica.	6	82	7	44
7	"Paladium" doo – Bar	6	63	6	31
8	"ARBUN COMMERCE" doo - Budva	1	10	0	0
9	"Multimat" DOO – Podgorica	7	45	7	36

10	"OSMICA NK" doo - Nikšić	1	6	1	8
11	"LOB COMMpany" d.o.o - Podgorica	6	37	5	29
12	"ORIJENT" d.o.o - Bijelo Polje	3	16	3	14
13	"Marković grand company" doo - Kotor	4	35	4	20
14	"Montevegas" d.o.o. - Bar.	2	65	2	13
15	"Čibri" DOO - Podgorica	2	23	0	0
16	AD "Lutrija Crne Gore" - Podgorica	19	165	14	102
17	DOO "Win" – Kotor	3	55	4	32
18	"MNA GAMING" d.o.o – Podgorica	8	128	7	52
19	"DŽEK POT" d.o.o.	1	20	1	8
20	DOO "Bingo- Krivokapić" – Nikšić	1	10	0	0
21	DOO "REGINA SPORT "	1	10	0	0
22	DOO "MIRAGE CO"	2	14	2	16
23	"Saturnus Codex" d.o.o – HN	3	26	3	22
24	"Rulli" d.o.o. – Tivat	1	2	1	8
25	DOO "GIDA"	12	95	9	45

26	Doo "Bonus"	1	2	1	8
27	DOO "FLESH & AS"	1	10	1	10
28	"SPIEL" d.o.o – Podgorica	3	31	3	20
29	DOO "Game World"	1	26	1	6
30	DOO "WORLD GAME"	2	17	1	5
ukupno: aktivnih 30		125	1422	105	671

redni broj	Broj automat klubova koji su prestali sa radom 2014				
	naziv priređivača	broj klubova	broj automata	broj ruleta	br. mjesta na ruletu
1	ACT CLUB - ULCINJ	1	10	0	0
2	DOO "MARINERO PLUS"	1	10	0	0
3	"CASINO MONTENEGRO"	2	15	2	10
	ukupno: 3	4	35	2	10

Kladionice i terminali

Zakonom o igrama na sreću je propisano da se koncesija za priređivanje kladioničkih igara daje na period od tri godine, s tim što se, na zahtjev koncesionara, može produžiti za period do dvije godine. U Crnoj Gori na dan 31.12.2014. **godine 17 privrednih društava priređivalo je posebne igre na sreću kladioničke igre u 510 kladionica – uplatnih mjesta.**

redni broj	Priređivači kladioničarskih igara na sreću 2014.	broj kladionica
1	"Sporting group" d.o.o. – Budva	100
2	"Lob Commpany" d.o.o. – Podgorica	62
3	"Notorno" d.o.o.- Podgorica ("Šansa")	42
4	"To To"d.o.o.-Podgorica ("MERIDIAN")	35
5	"Dila" d.o.o. - Tivat ("SPORT KAFE")	10
6	"Orijent" d.o.o.Bijelo Polje("eurosport")	3
7	"Eurocentar" d.o.o. - Rožaje("REAL")	1
8	"Pink" d.o.o. – Berane	1
9	"Multimat" DOO - Podgorica ("OLIMP")	79
10	" Williams " DOO - Nikšić("williams")	3
11	doo "VEZUV" Podgorica("Betting Volcano")	69
12	doo"ATMOSFERA PLUS" Nikšić("colosseum")	3

13	"FUN FUN" DOO Podgorica ("PREMIER")	28
14	BONUS DOO – Nikšić	15
15	DOO "Sport Bet"	23
16	DOO "King Betting"	11
17	DOO "Report Plus"	25
	Ukupno ; aktivnih	510

redni broj	Priređivači kladioničarskih igara na sreću koji su prestali sa radom 2014.	broj kladionica
1	"Kazablanka" DOO Nikšić("casablanca)	7
2	DOO "PREMIER PLUS" - Podgorica	28
3	Champions DOO - Cetinje	17
4	FUTURA BET - Podgorica	3
5	E GAMBLING MONTENEGRO doo	1
6	Casino AVALA - Budva	1
	Ukupno	57

Terminali

Na kraju 2014. godine **jedno privredno društvo, doo "VEZUV" ("Betting Volcano")**, je priređivalo kladioničke igre putem terminala na 101 lokaciji.

Kazina

U toku 2014. godine za priređivanje **posebnih igara na sreću u kazinu** nije bilo interesovanja pa stoga nije dodjeljena nijedna nova koncesija. Inače u Crnoj Gori četiri privredna društva priređuju posebne igre na sreću, u šest kazina, koji su locirana u Budvi četiri, jedan u Baru i jedan u Podgorici.

Tombola

U Crnoj Gori na dan 31.12.2014. godine 10 privrednih društava priređivalo je lutrijske igre na sreću – tombolu zatvorenog tipa.

Lutrija

Kada su u pitanju **lutrijske igre na sreću**, osim tombole zatvorenog tipa, njih shodno Zakonu o igrama na sreću u Crnoj Gori može priređivati samo jedno privredno društvo sa svojstvom pravnog lica, a to je „AD LUTRIJA CRNE GORE“, koja na osnovu koncesije dodijeljene 1996. godine, te njenog produženja (01.01.2012), priređuje ovu vrstu igara na sreću.

Ostale aktivnosti

U cilju transparentnijeg i efikasnijeg rada Uprave u 2014. godini nastavljen je proces saradnje sa nevladinim organizacijama. Organizovan je Okrugli sto, 22.09.2014. godine, u prostorijama Uprave za kadrove, u saradnji sa nevladinom organizacijom Asocijacijom za demokratski prosperitet – Zid, pod nazivom: "Odgovorno priređivanje u igrama na sreću". Cilj Okruglog stola je predstavljanje skretanje pažnje na značaj i smisao odgovornog priređivanja odnosno odgovornog poslovanja. Okrugli sto treba da ukaže i na značaj saradnje između države, priređivača igara na sreću, društva i pojedinca. Okruglom stolu su prisustvovali i predstavnici mnogih priređivača.

Nadalje, transparentnost rada Uprave je poboljšana redovnim ažuriranjem sajta Uprave za igre na sreću i blagovremenim rješavanjem svih zahtjeva slobodnom pristupu informacijama.

Usavršavanje državnih službenika i namještenika Uprave u prethodnoj godini, karakteriše i prisustvo brojnim programima obuka stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u organizaciji Uprave za kadrove.

Donošenjem Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br 05/12 od 23.01.2012.godine), utvrđeno je da nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću Uprave za igre na sreću vrši Ministarstvo finansija kao i da je Uprava za igre na sreću organ u sastavu Ministarstva finansija. Zakon o igrama na sreću ("Sl. list RCG" br. 52/04 od 02.08.2004, "Sl. list Crne Gore", br. 13/07 od 18.12.2007, 73/10 od 10.12.2010, 40/11 od 08.08.2011), čl. 9, 55, 62, i 77, propisuje obaveze za priređivače kladioničkih igara, za priređivače igara na sreću na automatima kao i priređivača igara na sreću preko interneta, da se povežu na ON-line sistem nadzora nadležnog organa - Uprave za igre na sreću .

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je sprovelo postupak javnih nabavki za Upravu za igre na sreću. Javni poziv, po skraćenom postupku je objavljen dana 19.02.2014. godine, pod brojem: 01/14 (08-1851). Javno otvaranje ponuda održano je 14.03.2014. godine u prostorijama Ministarstva finansija.

Na osnovu odluke o izboru najpovoljnije ponude, broj: 08-12914/1 od 10.11.2014. godine, postupak javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za nabavku usluge – izrada Informacionog sistema za on-line nadzor igara na sreću (ISONIS), izabrana je ponuda privrednog društva „Smart-tech“ D.O.O. iz Podgorice.

Ugovor o pružanju usluga izrade informacionog sistema za on-line nadzor igara na sreću – ISONIS (br. 08-13677/), između Ministarstva finansija i „Smart-tech“ D.O.O. je potpisan 03.12.2014. godine, a u skladu sa tim Ugovorom, izvršena je primopredaja softvera za ISONIS kao i prateće projektne dokumentacije sa izvornim kodom, dana 30.12.2014. godine (Zapisnik br. 03/04-349/3).

U januaru mjesecu za priređivače će biti održane prezentacije ISONIS sistema u prostorijama

Uprave za igre na sreću. U svrhu što lakšeg prelaska na ON-LINE sistem, napravljen je i dežurni mail nalog, na koji priređivači mogu slati sva pitanja i tražiti uputstva vezana za ISONIS sistem. Nakon prezentacije, biće izvršena i predaja Uputstva za korišćenje ON-LINE sistema kao i instalacioni kompakt disk sistema.

Uspostavljanje navedenog sistema značajno će olakšati rad uprave i kontrolu rada priređivača, u budućem periodu. Napominjemo da ON-LINE sistem sakuplja sve vrste podataka iz aparata za igre na sreću u prostorijama gdje se igre priređuju i obezbjeđuje fiskalne podatke nadležnom organu – Upravi za igre na sreću. ON-LINE sistem je dizajniran na način koji obezbjeđuje da podaci ne mogu biti izgubljeni ako se veza sa Upravom za igre na sreću prekine u bilo kakvim okolnostima iz bilo kojih razloga. Veza on-line sistema sa poreskim organom - regulatorom je na nivou bezbjednosti transakcija elektronskog bankarstva.

On-line sistem:

Omogućava i obezbjeđuje fer, sigurne, provjerene i korektne igre na sreću.

Obezbjeđuje kredibilitet i integritet igara na sreću sa stanovišta ubiranja i kontrole prihoda budžeta.

Obezbjeđuje kredibilitet i integritet igara na sreću sa stanovišta igrača.

Omogućava kontrolu i uvid prihoda operatera i obezbjeđuje pravilno oporezivanje.

Omogućava kontrolu finansijskih tokova u igrama na sreću što je od izuzetnog značaja kod napora u evropskim integracijama u borbi protiv pranja novca.

Omogućava kontrolu procenta isplate igračima i tehničke karakteristike opreme za igre na sreću.

Sa navedenog, mišljenja smo da će izradom boljih normativnih rješenja u ovoj oblasti, dodatnim osnaživanjem kadrovskih, administrativnih i tehničkih kapaciteta, te uspješnim implementiranjem i funkcionisanjem on-line sistema za nadzor nad priređivačima igara na sreću, biti postignuto optimalizovanje svih neophodnih pretpostavki za još efikasniji rad Uprave za igre na sreću u narednom periodu.

UPRAVA ZA IMOVINU

Djelokrug rada Uprave za imovinu, utvrđen je članom 9 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG" br. 05/12, 25/12 i 61/12).

Organizacionu strukturu Uprave za imovinu čine : 2 sektora, 3 odjeljenja , i 6 odsjeka.

1.Sektor za evidenciju i informisanje:

Odsjek za vođenje Registra nepokretnosti u državnoj imovini

Odsjek za vođenje jedinstvene evidencije pokretnih stvari i drugih dobara u državnoj imovini

Odsjek za vođenje evidencije koja po sili zakona postaje državna imovina

2. Sektor za upravljanje i zaštitu imovine:

Odsjek za upravljanje, zaštitu i namjensko korišćenje državne imovine, upravljanje poslovnim prostorima i službenim stanovima;

Odsjek za upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom

Odsjek za pripremu ugovora, naplatu zakupa, vođenje evidencije zaključenih ugovora o sticanju i raspolaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini i upis imovine kojom raspolaže Vlada Crne Gore u katastar nepokretnosti.

3.Odjeljenje za investiciono i tekuće održavanje

4.Odjeljenje za ugostiteljstvo i reprezentativne objekte

5. Odjeljenje za zajedničke poslove

1.Sektor za evidenciju i informisanje:

1.1.Odsjek za vođenje Registra nepokretnosti u državnoj imovini

U okviru svojih nadležnosti Uprava za imovinu predstavlja ostvarene rezultate:

S obzirom da se od idejnog projekta elektronske obrade podataka (softvera) za vođenje posebnih evidencija, registra i jedinstvene evidencije državne imovine , nije napravio veći pomak, to je uspostavljen privremeni registar kojim su obuhvaćeni podaci shodno dostavljenim listama.

Zakonom o državnoj imovini, član 50. stav 2. državni organi, organi lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno lokalna samouprava i drugi organi i organizacije koji koriste sredstva budžeta ili upravljaju državnom imovinom, u obavezi su, da do kraja februara tekuće godine dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa stanjem od 31.12. prethodne godine.

Korisnici državne imovine su i lokalne samouprave i javne službe i drugi organi i organizacije za obavljanje javnih službi čiji su osnivači lokalne samouprave.

Uprava za imovinu je, na svom sajtu, objavila obrazac (tabelu) na kojoj se dostavljaju podaci o pokretnoj imovini i kao takvi se elektronski unose u Registar nepokretnosti koji vodi ova Uprava.

U 2014. godini podatke za 2013. godinu dostavilo je 86 državnih organa .

Bez adekvatnog tabelarnog prikaza podatke je dostavilo 5 (pet) državnih organa. Broj opština koje su dostavile valjane podatke iznosi 12, a 4 (četiri) opštine bez tabelarnog prikaza.

Izradom programa za elektronsku obradu podataka za vođenje posebnih evidencija Registra i jedinstvene evidencije uspostaviće se jedinstven informacioni sistem za vođenje evidencije imovine u državnoj svojini.

2. Sektor za upravljanje i zaštitu imovine:

2.1. Odsjek za upravljanje, zaštitu i namjensko korišćenje državne imovine, upravljanje poslovnim prostorima i službenim stanovima

U skladu sa ovlašćenjem Komisije za stambena pitanja Vlade Crne Gore u 2014. godini zaključeno je 15 (petnaest) ugovora o otkupu-kupovini stana pod povoljnijim uslovima ; 18 (osamnaest) ugovora o vraćanju kredita, 3 Aneksa osnovnih ugovora o otkupu-kupovini stana pod povoljnim uslovima.

Uprava je zaključila i prati realizaciju 30 ugovora o razgraničenju troškova Države i jedinica lokalnesamouprave po osnovu korišćenja poslovnog prostora od strane državnih organa ("Sl.list RCG", br.27/07 od 17.05.2007. godine)

U skladu sa Uredbom o postupku naplate poreskih potraživanja imovinom poreskog obveznika ("Sl.list CG", br.17/13 i 28/13) u prethodnom periodu, Uprava je evidentirala 8 (osam) ugovora, sačinjenih pred notarom sa sjedištem notarske kancelarije u mjestu gdje se predmetna nepokretnost nalazi, kojim je izvršeno plaćanje poreskog duga imobvinom poreskog obveznika.

2.2. Odsjek za upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom u 2014.godini po osnovu sudskih rješenja preuzeo je sledeću imovinu:

Imajući u vidu ovlašćenja i nadležnosti definisane Zakonom o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini Odsjek za upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom u 2014. godini sproveo je sledeće aktivnosti:

Od Osnovnog suda u Rožajama po Rješenju broj Kri br.81/13 preuzeto jedno grlo krupne stoke-june. Dana 20.01.2014.god.izvršena prodaja jednog grla krupne stoke-june za iznos od 450,00€-privremeno oduzeta imovina.

Od Osnovnog suda u Rožajama po Rješenju broj Kri br.1/14 preuzeto jedno grlo stoke-ovan. Dana 06.02.2014.god. izvršena prodaja jednog grla stoke-ovan za iznos od 165,50 €-privremeno oduzeta imovina.

Dana 28. 02. 2014. godine službenici Uprave za imovinu preuzeli su sledeću oduzetu imovinu iz Osnovnog suda Pljevljima:

1. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 1/10(trajno oduzeta imovina)

- 44 džaka sirove kafe od po 60 kg.

2. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 9/10 (trajno oduzeta imovina)

- 48 džakova sitnog šećera od po 50 kg.

3. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 2/14 (privremeno oduzeta imovina)

- 23 plastične kante sa sirom u ukupnoj količini od 282 kg. -

16 plastičnih zdjela sa kajmakom količine 76 kg.

4. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 4/10(trajno oduzeta imovina)

- 120 paketa pića „Vinjak“ u ukupnoj količini od 720 litara (flaša).

5. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 2/09(trajno oduzeta imovina)

- 26 flaša alkoholnog pića „Stomaklija“.

6. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 1/09(trajno oduzeta imovina)

- 23 flaše alkoholnog pića „Manastirka“,

- 23 flaše alkoholnog pića „Šljivovica“

- 6 flaša alkoholnog pića „Stomaklija“.

7. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 7/07(trajno oduzeta imovina)

- 108 flaša alkoholnog pića „Vinjak“

- 120 flaša alkoholnog pića „Šljivovica“.

8. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 6/07(trajno oduzeta imovina)

- 47 flaša alkoholnog pića viski marke „Johnnie Walker“ 0,7 l.

9. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 9/08(trajno oduzeta imovina)

- 13 šteka crvenog i 7 šteka cigareta light „Marlboro“

- 14 šteka plavog i 5 šteka cigareta bijeli „Klasik“

- 2 šteke cigareta niška „Drina“.

10. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 2/12(trajno oduzeta imovina)

- 250 paklica cigareta „ Marlboro“ flore plus

- 480 paklica cigareta „ Marlboro“ gold

- 280 paklica cigareta „Marlboro“ flavor code

- 270 paklica cigareta „ Marlboro“ gold touch

- 797 paklica cigareta „ Marlboro“ crveni

11. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 2/08(trajno oduzeta imovina)

- 30 pari muških cipela.

12. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 13/98(trajno oduzeta imovina)

- zlatni privezak -6 kom.

- zlatne minđuše - 3 kom.

- zlatni prsten -7 kom.

- zlatna burma - 2 kom.
- zlatna narukvica- 2 kom.
- zlatni lančić - 6 kom.

13. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 1/13(trajno oduzeta imovina)

- 6 telefona marke „ Samsung“ model GT S6102
- 2 telefona marke „ Samsung Galaxy music duos S6102“
- 1 telefon marke „ Nokia“- plava 306
- 1 telefon marke „HTC“
- 2 telefona marke „ Galaxy S III „
- 1 telefon marke „IPHONE 4 S“
- 2 telefona marke „ SONI XPERIA ACROS“
- 4 telefona marke „ Alkatel 810 D“
- 19 punjača i 6 memorijskih kartica

14. Po presudi Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 37/13(trajno oduzeta imovina)

- 4 telefona marke „ Samsung galaxy s duos“ model GT S5762
- 1 telefon marke „ Samsung „ model C3520
- 6 telefona marke „ Samsung galaxy III mini“ model I 8190 N
- 1 telefon marke „ Alkatel one touch Mpop“,model 5020D
- 5 telefona marke „ Samsung galaxy mini“ model S 5570
- 5 telefona marke „ Nokia“, model 1280
- 1 telefon marke „ Nokia“, model 2630
- 2 telefona marke „HTC ONE“
- 2 telefona marke „IPHONE 4“, model A 1332
- 2 telefona marke „HTC Vildfrize“
- 1 telefon marke „LG P 768“,
- 2 telefona marke „Alkatel one touch idol“ , model 6030D
- 1 telefon marke „ Samsung galaxy S II plus“
- 5 baterija, 11 punjača za tel., i 5 memorijskih kartica

15. Po rješenju Osnovnog suda iz Pljevalja Kdp:br. 17/14(privremeno oduzeta imovina).

- 1 konj.

Dana 27.02.2014.godine izvršena prodaja za iznos 200,00 eura

Na osnovu Odluke o prodaji broj 0201/838 dana 07.03.2014.godine objavljen je Javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju vozila. Na predmetnom nadmetanju prodata su sljedeća trajno oduzeta vozila.

Renault Scenic AA202EL za iznos 800,00 eura;

Priključno vozilo marke Kogel NK 246 AA za iznos 3.050,00 eura;

FAP CT AE 195 za iznos 2.557,80 eura.

Na osnovu Odluke o prodaji broj 0201/1036 dana 22.03.2014.godine objavljen je Javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju vozila(II licitacija). Na predmetnom nadmetanju prodata su sljedeća **trajno oduzeta motorna I priključna vozila**

Renaul Scenic AA048ES za iznos od 1.112,00 eura;

Priključno vozilo Avtotreding CT 146 AA za iznos 1.650,00 eura.

Nakon sprovedne dvije licitacije, neposrednom pogodbom prodato je sljedeće vozilo(**trajno oduzeta imovina**):

Ford Maverick ZKP9448 za iznos 1.600,00.

Dana 29. 05. 2014. godine preuzeto od Uprave za inspekcijske poslove 200kg. ribe i morskih plodova-privremeno oduzeta imovina.

Dana 12. 06. 2014.god. na osnovu sudske naredbe PP.br.635/2014 preuzeli Ribarski plovni objekat "Attila 4BA 1606"- privremeno oduzeta imovina.

Na osnovu Rješenja Osnovnog suda iz Pljevalja Kri.br.18/14 službenici Uprave za imovinu su preuzeli oduzetu imovinu (zapisnik Kdp.18/14) dana 18. 07. 2014. god. iz Pljevalja.

Preuzeta imovina se sastoji iz sledećeg:

1.080 flaša kupinovog vina, 240 flaša malinovog vina, 168 flaša vina od višnje, 67 flaša vina od jagode, 120 flaša vina od borovnice, 45 flaša vina Kaberne, 255 flaša dunjevače od po 0,75, 65 flaša dunjevače od po 0,5 l, 4 flaše dunjevače od po 1 l, 90 flaša kajsijevače od po 0,75, 5 flaša kajsijevače od po 1 l, 225 flaša kruške rakije od po 0,75, 15 flaša kruške rakije od po 0,5 l, 5 flaša kruške rakije od po 1 l, 240 flaša medovače rakije od po 0,75, 48 flaša rakije šljive od po 0,75, 30 flaša rakije kleke od po 0,75, 90 flaša maline rakije od po 0,75, 12 flaša loze rakije od po 0,75, 4 bidona medovače od po 10 l, po 10 flaša koktela od maline, višnje, kupine, jagode i borovnice, 30 flaša likera od jagode, 30 flaša likera višnje, 167 tegli meda od po 1 kg, 392 tegle meda od po 0,5 kg, 16 tegli voća u medu od 1 kg, 112 tegli voća u medu od po 0,5 kg, 1 bidon meda od 10 kg, 100 kg oraha, 31 tegli slatkog od jagoda od po 1 kg, 60 tegli slatkog od jagoda od po 0,5 kg. 100 kg crnog luka i 100 kg breskve.

Prilikom preuzimanja robe primijećeno je da je cjelokupna roba (osim rakije u flašama od 1 l i 0,5 l) upakovana u neadekvatnim ambalažama tj. u plastičnim flašama zbog čega postoji velika opasnost da se roba pokvari na visokim temperaturama.

Na osnovu Rješenja Vijeća za prekršaje Crne Gore PŽP br. 1283/14-5, dana 26.08.2014.godine izvršen je povraćaj imovine-ribarica "Attila 4BA 1606" bijele boje, dužine 24,98 m sa alatom i opremom.

Preuzeta motorna vozila:

1. **VW PASSAT 5** reg. oznaka AA271DM, God. proiz. **2001**, preuzeto 22. 09. 2014. god. od Uprave policije-PJ Herceg Novog po Rješenju Višeg suda K br. 81/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

2. **VW PASSAT 4** reg. oznaka AA202EL, god. proiz. **2000**. preuzeto 22. 09. 2014. god. od Uprave policije-PJ Herceg Novog po Rješenju Višeg suda K br. 41/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

3. **KOMBI-FIAT DUCATO-CAMPER**, reg. oznaka AA 494 EJ god. proiz. **2000**. preuzeto 22. 09. 2014. god. od Uprave policije-PJ Herceg Novog po Rješenju Višeg suda K br. 26/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

4. **FIAT MULTIPLA** reg. oznaka AA306GM, god. proiz. **2002**, preuzeto 22.09.2014. god. od Uprave policije-PJ Herceg Novog po Rješenju Višeg suda K br. 98/13 Procjena vrijednosti u proceduri.
5. **FIAT TIPO** reg. oznaka HN AM 721, preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije- Herceg Novi Procjena vrijednosti u proceduri.
6. **OPEL TIGRA** reg. oznaka KO AC 433 preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije -Herceg Novi Procjena vrijednosti u proceduri.
7. **RENAULT 5** bez reg. oznaka preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije - Herceg Novi. Procjena vrijednosti u proceduri.
8. **VW GOLF 1**, reg. oznaka 017-T-029 preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije -Herceg Novi. Procjena vrijednosti u proceduri.
9. **FORD MONDEO**, reg. oznaka HN AA 630 preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije -Herceg Novi . Procjena vrijednosti u proceduri.
10. **VW GOLF 1**, reg. oznaka RO AR 339 preuzeto 22.09.2014. god. od Komunalne policije -Herceg Novi. Procjena vrijednosti u proceduri.
11. **MERCEDES Vaneo**, reg. oznaka CH 919 RN, god. proiz. 2002. preuzeto 23. 09.2014.god. od Uprave policije-PJ Bar po presudi Višeg suda K.br. 63/13. Vozilo ustupljeno na korišćenje CB Bar. Procjena vrijednosti u proceduri.
12. **DAEWO**, reg. oznaka A51E608, preuzeto 23.09.2014.god. od Uprave policije-PJ Ulcinj po Presudi Višeg suda K.br. 96/13. Procjena vrijednosti u proceduri.
13. **FORD GALAXY**, reg. oznaka 1-EWO-25, god. proiz. **2001**. Preuzeto 02.10.2014.god od Uprave policije-PJ Nikšić po Presudi Višeg suda K.br. 92/13. Procjena vrijednosti u proceduri.
14. **AUDI 100** reg. oznaka PG DL 088, god. proiz. **1991**. Preuzeto 02.10.2014.god. od Uprave policije-PJ Podgorica po Presudi Višeg suda K.br. 181/12. Procjena vrijednosti u proceduri.
15. **KOMBI- VW LT** reg. oznaka I-KF-787 preuzeto 02.10.2014.god. iz Podgorice po urgenciji CB Podgorica br. 64-11-240/14-7097/1. Procjena vrijednosti u proceduri.
16. **BMW 520** reg. oznaka NS 338-620 god. proiz. **2000**. preuzeto 02.10.2014.god. od Uprave policije-PJ Podgorica po Presudi Višeg suda K.br. 196/10. Procjena vrijednosti u proceduri.
17. **KOMBI- FIAT DUCATO** reg. oznaka PG EL 435 god. proiz. **2000**. preuzeto 03. 10. 2014. god. od Uprave policije-PJ Rožaje po Presudi Višeg suda K.br. 200/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

18. Teretno motorno vozilo marke **MERCEDES 207**, reg. oznaka 475-T-519 preuzeto dana 28.11.2014. godine od Uprave policije-PJ Nikšić na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici br 120/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

19. **VW SHARAN** reg. oznaka AA 242 EG preuzeto dana 28.11.2014. godine od Uprave policije-PJ Nikšić na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 44/14. Procjena vrijednosti u proceduri.

20. **MERCEDES Vaneo-DAYMLER CHRYSLER** reg. oznaka PG EJ 170 preuzeto dana 28.11.2014. godine od Uprave policije-PJ Nikšić na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 49/14. Procjena vrijednosti u proceduri.

21. **CITROEN C 8** reg. oznaka AA 617 UZ preuzeto dana 05.12.2014. godine od Uprave policije-PJ Herceg Novi na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 52/14. Procjena vrijednosti u proceduri.

22. **MERCEDES A168** reg. oznaka BP 484 AK preuzeto dana 05.12.2014. godine od Uprave policije-PJ herceg Novi na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 21/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

23. **CITROEN XSARA** reg. oznaka PG EK 060 preuzeto dana 08.12.2014. godine od Uprave policije-PJ Podgorica na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 113/13. Procjena vrijednosti u proceduri.

24. **RENO MODUS** reg. oznaka AA 850 IO preuzeto dana 05.12.2014. godine od Uprave policije-PJ Podgorica na osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici broj 60/14. Procjena vrijednosti u proceduri.

DEVET POKER APARATA preuzeti 23.09.2014.god. od Uprave policije-PJ Bar po Rješenju Osnovnog suda u Baru K.br. 274/12

Po osnovu rješenja Osnovnog suda iz Rožaja Kri.br.110/14 preuzeta je sljedeća roba:

4 gajbe od po 10 kg. kornišona

3 gajbe od po 12 kg. jabuka

1 gajba od 9 kg, paradajza

9 gajbi od po 8 kg grožđa

22 džaka od po 6 kg paprika

Po osnovu rješenja Osnovnog suda iz Rožaja Kri.br.111/14 preuzeta je sljedeća roba:

3 gajbe od po 10 kg. kornišona

3 gajbe od po 12 kg. jabuka

1 gajba od 9 kg, paradajza

8 gajbi od po 8 kg grožđa

22 džaka od po 6 kg paprika

198 kg kupusa

Roba prodana za 252,10 eura.

Po osnovu Rješenja Osnovnog suda iz Rožaja Kri.br.99/14 preuzeto je jedno grlo krupne stoke. Prodato za 420,00 eura.

Po osnovu Presude Višeg suda u Bijelom Polju broj 510/14 dana 11.12.2014.godine od Uprave policije-PJ Berane preuzeto je 7.800 boksova cigareta od kojih 4.500 boksova cigareta marke "Merlin slims" i 3.300 boksova cigareta marke "Trokadero".

Uprava za imovinu, je objavila i sprovela javni poziv za prodaju robe (tenderska prodaja) – prva licitacija (br. 0201/3241), na osnovu Odluke o pokretanju postupka prodaje putničkih motornih vozila br. 0201/3239 od 11. 07. 2014. godine, a na osnovu članova 30 i 40 Zakona o državnoj imovini ("Službeni list CG " broj 21/09 i 40/11), a u skladu sa članom 6 Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini (Službeni List CG br. 44/10) i Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini objavljenu dana 11. 07. 2014. u dnevnom listu "Pobjeda" i na portalu Uprave za imovinu.

Uprava za imovinu, je objavila sprovela javni poziv za prodaju robe (tenderska prodaja) – druga licitacija (br. 0201/3965), na osnovu Odluke o pokretanju postupka prodaje putničkih motornih vozila br. 0201/3963 od 09. 09. 2014. godine, a na osnovu članova 30 i 40 Zakona o državnoj imovini ("Službeni list CG " broj 21/09 i 40/11), a u skladu sa članom 6 Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini (Službeni List CG br. 44/10) i Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini objavljenu dana 09. 09. 2014. u dnevnom listu "Pobjeda" i na portalu Uprave za imovinu.

Od Uprave za inspeksijske poslove-tržišne inspekcije u Nikšiću preuzeta je sljedeća roba:

Red. Br.	Naziv proizvoda	Količina
1.	Tečni deterdžent "Ferry"	3 komada
2.	Kupka "Felce azzura"	1 komad
3.	Praškasti deterdžent za pranje "Merix"	2 komada
4.	Sok "Bravo" multivitamin od 1,5 l	4 komada
5.	Sok "Hello" od 1,5 l	4 komada
6.	Ulje "Sunce" 1 l	3 komada
7.	Kafa "Madona"	4,2 kg
8.	Prsteni(bižuterija)	182 komada
9.	Ženske narukvice(bižuterija)	78 komada
10.	Haljine	12 komada
11.	Ženske jakne	4 komada
12.	CD I DVD filmska I muzička izdanja	503 komada
13.	Audio kasate	3 komada
14.	Dječije jakne	11 komada
	DUVAN	Paklice
1.	"Trokadero"	267
2.	"Merilyn"	194
3.	"Manchester"	122
4.	"Eva I Karelia slims"	336

5.	“Ronhil”	149
6.	“Royal”	30
7.	“Davidof”	38
8.	“Drina”	187
9.	“Code”	15
10.	“Yesmoke”	53
11.	“Winston”	44
12.	“Monte”	10
13.	“T2 Black”	19
14.	“FM”	16
15.	“Gualaz”	38
16.	“Bond”	13
17.	“Fency”	9
18.	“Point”	13
19.	“Parlament	5
20.	“Slims rakel”	10
21.	“Lucky women”	8
22.	“Classic”	5
23.	“Virginia”	1
24.	“Lucky strike”	1
25.	“Partner”	1
26.	“8”	1
27.	“Dunhil”	1
28.	“Lovćen”	20

Od Uprave za inspekcijske poslove-Tržišne inspekcije u Podgorici preuzeta je sljedeća roba:

Redni broj	Naziv proizvoda	količina
1.	kaseta	103 komada
2.	Papuče(Rider)	71 par
3.	Liker”Gorki list” 1l	6 flaša
4.	Spavačice	27 komada
5.	Pidžame	1 komad
6.	Bermude	18 komada
7.	Majice	1 komad
8.	DVD I CD	800 komada
9.	Hodalica za bebe	7 komada
10.	Ronhil	10 paklica
11.	Lucky strike	6 paklica
12.	Sobrane	4 paklica
13.	Davidof	2 paklica
14.	Marlboro	2 paklica
15.	DVD i CD	100 komada
16.	Brushalter	13 komada
17.	Majice	9 komada
18.	Haljine	5 komada
19.	Suknje	6 komada
20.	Haljine	6 komada

21.	Majice	2 komada
22.	Šorts	2 komada
23.	Čarape(par)	114 pari
24.	Sandale	2 para
25.	Patike	2 para
26.	Spavaćice	25 komada
27.	Haljine	4 komada
28.	Bermude	11 komada
29.	DVD-filmska izdanja	197 komada
30.	DVD I CD	110 komada
31.	Marlboro	7 paklica
32.	Bond	4 paklica
33.	Weston	5 paklica
34.	Trokadero	1 paklica
35.	Meriliym	3 paklica
36.	FM	5 paklica
37.	Code	2 paklica
38.	De Santos	2 paklica
39.	Weston	2 paklica
40.	King	2 paklica
41.	Assos	1 paklica
42.	Iva	1 paklica
43.	MG	1 paklica
44.	Bond	3 paklica
45.	Meriliym	3 paklica
46.	Monte	2 paklica
47.	Drina sarajevska	1 paklica
48.	San slims	3 paklica
49.	Trokadero	2 paklica
50.	San slims	2 paklica
51.	Winster silver slims	2 paklica
52.	Ronhil	2 paklica
53.	Fensi	2 paklica
54.	Merlyn	3 paklica
55.	LM	2 paklica
56.	Monte	1 paklica
57.	Drina sarajevska	1 paklica
58.	Karelia slims	1 paklica
59.	Eva	3 paklica
60.	Royal	2 paklica
61.	Code	1 paklica
62.	Marlboro	24 paklica
63.	Meriliym	4 paklica
64.	Karelia slims parti	9 paklica
65.	Murati	2 paklica
66.	Trokadero	4 paklica
67.	LM	3 paklica
68.	Ronhil	3 paklica
69.	Code	1 paklica

70.	De Santos	1 paklica
71.	Winston	1 paklica
72.	Ženska zimska jakna	12 komada
73.	Jakna	5 komada
74.	Prsluk	2 komada
75.	Prsluk	10 komada
76.	Jakna	3 komada
77.	Ženska zimska jakna	5 komada
78.	Dječiji prsluk	2 komada
79.	Jakna	5 komada
80.	Čizme	5 komada

Od Uprave za inspekcijske poslove iz Ulcinja preuzeta je sljedeća roba:

Redni br.	Naziv proizvoda	Količina
1.	Liker "Gorki list"	6 flaša
2.	Eva slims	10 paklica
3.	Marlboro	10 paklica
4.	Fency	3 paklice
5.	Ronhil	11 paklica
6.	Davidof	5 paklica
7.	DVD I CD	29 komada
8.	Razne cigarete	57 paklica
9.	cigarete	12 paklica
10.	Cigarette	4 paklica
11.	Cigarette	12 paklica
12.	Cigarette	9 paklica
13.	Cigarette	10 paklica
14.	Cigarette	9 paklica
15.	Cigarette	6 paklica
16.	Cigarete	7 paklica
17.	Cigarete	2 paklica
18.	Cigarete	3 paklica
19.	Cigarete	1 paklica
20.	Marlboro	10 paklica
21.	Marlboro	10 paklica
22.	Manchester	10 paklica
23.	Ronhil light	20 paklica
24.	Eva slims	12 paklica
25.	FM slims	5 paklica
26.	Cigarete	12 paklica
27.	Cigarete	9 paklica
28.	Cigarete	23 paklica
29.	Cigarete	25 paklica
30.	Cigarete	30 paklica
31.	Cigarete	50 paklica
32.	Parfem	1 komad
33.	Naočare za sunce	1 komad
34.	Marlboro	3 paklice

35.	Eve	3 paklice
36.	Ronhil lights	8 paklica
37.	Cigarete	80 paklica
38.	Cigarete	255 paklica
39.	Cigarete	112 paklica
40.	Cigarete	48 paklica
41.	Cigarete	16 paklica
42.	Cigarete	41 paklica
43.	Cigarete	75 paklica
44.	Cigarete	102 paklica
45.	Cigarete	64 paklica
46.	Cigarete	10 paklica
47.	Cigarete	4 paklica
48.	Cigarete	6 paklica
49.	Cigarete	6 paklica
50.	Cigarete	10 paklica
51.	Cigarete	15 paklica
52.	Cigarete	14 paklica
53.	Cigarete	10 paklica
54.	Cigarete	13 paklica
55.	Cigarete	39 paklica
56.	Cigarete	46 paklica
57.	Cigarete	56 paklica
58.	Cigarete	33 paklica
59.	Cigarete	12 paklica
60.	Cigarete	31 paklica
61.	Cigarete	209 paklica
62.	Cigarete	4 paklica
63.	Cigarete	6 paklica
64.	Cigarete	7 paklica
65.	Cigarete	5 paklica
66.	Cigarete	3 paklica
67.	Cigarete	2 paklica
68.	Cigarete	2 paklica
69..	Cigarete	3 paklica
70.	Cigarete	4 paklica
71.	Cigarete	2 paklica
72.	Monte	11 paklica
73.	Marlboro	16 paklica
74.	Code	5 paklica
75.	Ronhil	8 paklica
76.	Real	3 paklica
77.	FM	14 paklica
78.	Trokadero	16 paklica
79.	Eva slims	17 paklica
80.	San slims	4 paklica
81.	Ronhil light	3 paklica
82.	FM	6 paklica
83.	Brand	5 paklica

84.	FM slims	2 paklica
85.	Monte	4 paklica
real	Real	1 paklica
87.	King	1 paklica
88.	Trokadero	4 paklica
89.	Deal	3 paklica
90.	Čaj zlatna mješavina	5 komada
91.	Ulje za masažu 0,5 l	2 komada
92.	Ulje za masažu 0,250 l	2 komada
93.	Ulje za masažu 0,100 l	1 komada
94.	Ronhil lights	7 paklica
95.	Davidof gold	3 paklice
96.	Davidof light	1 paklica
97.	Davidof clasik	2 paklice
98.	Eva slims	9 paklica
99.	Karelia slims	8 paklica
100.	Murati	10 paklica
101.	Marlboro	13 paklica
102.	Marlboro	1 paklica
103.	Marlboro	1 paklica
104.	Bond	1 paklica
105.	Ronhil white	4 paklica
106.	Tabacchiera	6 paklica
107.	Cigarete	26 paklica
108.	Cigarete	15 paklica
109.	Cigarete	8 paklica
110.	Cigarete	5 paklica
111.	Cigarete	11 paklica
112.	Cigarete	6 paklica
113.	Cigarete	10 paklica
114.	Ronhil light	6 paklica
115.	Trokadero	6 paklica
116.	FM slims	6 paklica
117.	Eva slims	2 paklica
118.	Real	6 paklica
119.	FM	23 paklica
120.	Marlboro	6 paklica
121.	Marlboro	31 paklica
122.	.Marlboro	6 paklica
123.	Bond	3 paklica
124.	FM	4 paklica
125.	Ronhil light	19 paklica
126.	Cigarete	10 paklica
127.	Cigarete	10 paklica
128.	Cigarete	10 paklica
129.	Cigarette	10 paklica
130.	Cigarete	10 paklica
131.	Ronhil lights	50 paklica
132.	Lucky strike	20 paklica

133.	marlboro	20 paklica
134.	Eva slims	30 paklica
135.	Kent hd	10 paklica
136.	marlboro	58 paklica
137.	Marlboro	10 paklica
138.	Winston blue	28 paklica
139.	Winston classic	10 paklica
140.	Marlboro	4 paklica
141.	De Santis red	11 paklica
142.	Karelia slims	16 paklica
143.	Eva slims	18 paklica
144.	Murati	17 paklica
145.	Ronhil	25 paklica
146.	Davidof white	19 paklica
147.	Desantis white	5 paklica
148.	Monte	8 paklica
149.	Marlboro	8 paklica
150.	Trokadero	8 paklica
151.	Merilyn	6 paklica
152.	Marlboro	13 paklica
153.	Karelia slims	6 paklica
154.	Ronhil lights	10 paklica
155.	Marlboro	10 paklica
156.	Marlboro	4 paklica
157.	Winston	2 paklica
158.	Eva slims	7 paklica
159.	Aura	7 paklica
160.	CD	24 komada
161.	DVD	5 komada
162.	Raketa	22 komada
163.	Raketa	4 komada
164.	Vrtilica	113 komada
169.	Šlauf	1 komada
170.	Šlauf	1 komada
171.	Kačket	4 komada
172.	Naočare za ronjenje	1 komad
173.	Traka za kosu	35 komada
174.	Naočare za sunce	98 komada
175.	Dezodorans	6 komada
176.	Naočare za sunce	41 komada
177.	dezodorans	8 komada
178.	Naočare za sunce	8 komada
179.	Parfem	4 komada
180.	Haljina	21 komada
181.	Peškiri	21 komada
182.	Drveni ćup	2 komada
183.	Drveni bunar	2 komada
184.	Gusle	3 komada
185.	Drveni grb	3 komada

186.	Gipsane karte	2 komada
187.	Gipsane karte	5 komada
188.	Gipsane karte	2 komada
189.	Zastava	6 komada
190.	Zastava	4 komada
191.	Suvenir karta CG	12 komada
192.	Suvenir karta Velike Albanije	2 komada
193.	Suvenir karta Velike Albanije	2 komada
194.	Suvenir Ulcinj	2 komada
195.	Suvenir karta	3 komada
196.	Suvenir grb Albanije	2 komada
197.	Suvenir grb Albanije	1 komada
198.	Suvenir Kosovo	1 komada
199.	Papuče	59 pari
200.	Gipsane karte	1 komada
201.	Gipsane karte	2 komada
202.	Drveni grb	1 komada
203.	Drveni grb	1 komada
204.	Pakovanje "Vaginalete"	3 pakovanja
205.	Kapsule "per hemoroidi"	2 pakovanja
206.	Prostan čepići	4 pakovanja
207.	Narodni melem	20 pakovanja
208.	Narodni melem	5 pakovanja
209.	Ulje protiv svih oboljenja	10 pakovanja
210.	Ekstra neven krema	5 pakovanja
211.	Melem "Elita"	10 pakovanja
212.	Jabučna kiselina	4 pakovanja 0,5 l
213.	Propolis kapi	4 pakovanja
214.	Čaj	15 pakovanja
215.	Kapi za sinuse	4 pakovanja

Od Uprave za inspekcijske poslove iz Bara preuzeta je sljedeća roba:

Redni broj	Naziv proizvoda	Količina
1.	Umjetničke slike	24 komada
2.	FM	40 paklica
3.	Merlyn	50 paklica
4.	Rojal	10 paklica
5.	Trokadero	10 paklica
6.	Viva cigarete	10 paklica
7.	Ronhil	30 paklica
8.	Blek mont	10 paklica
9.	MN	20 paklica
10.	Fency	10 paklica
11.	Weston	10 paklica
12.	LM	20 paklica
13.	Prestige	10 paklica
14.	FM	5 paklica
15.	Merlyn	17 paklica

16.	Eva slims	15 paklica
17.	Fency	9 paklica
18.	Trokadero	6 paklica
19.	Iva cigarete	11 paklica
20.	Parlament	3 paklica
21.	FM	12 paklica
22.	LM	11 paklica
23.	MG	5 paklica
24.	Blek mont	4 paklica
25.	Ronhil	8 paklica
26.	Pride cigarete	3 paklica
27.	San slims	3 paklica
28.	Davidof	2 paklica
29.	MN	1 paklica
30.	Marlboro	2 paklica
31.	Murati	1 paklica
32.	Deal	1 paklica
33.	Marlboro	1 paklica
34.	Marlboro	1 paklica
35.	Marlboro	1 paklica
36.	Marlboro	3 paklica
37.	Marlboro	1 paklica
38.	Marlboro	18 paklica
39.	Fency	17 paklica
40.	Davidof	6 paklica
41.	Merlyn	10 paklica
42.	Parlament	5 paklica
43.	Karelia slims parti	9 paklica
44.	Fency	20 paklica
45.	Marlboro crni	16 paklica
46.	Marlboro	5 paklica
47.	Davidof	9 paklica
48.	Parlament	3 paklica
49.	Merlyn	14 paklica
50.	Karelia slims parti	5 paklica
51.	DeSantos	11 paklica
52.	Pal Mal plavi	2 paklica
53.	Trokadero	2 paklica
54.	Cigarete	122 paklica
55.	Cigarete	103 paklica
56.	DVD filmovi	137 komada
57.	CD	20 komada
58.	Rezani duvan	2 kg.
59.	Cigarete	416 paklica
60.	Cigarete	405 paklica

Od Uprave za inspekcijske poslove iz Budve preuzeta je sljedeća roba:

Redni broj	Naziv proizvoda	Količina
1.	Milje	3 komada
2.	Stolnjak	1 komada
3.	Ulje za sunčanje	7 komada
4.	Naočare za sunce	6 komada
5.	Maslinovo ulje za sunčanje	2 komada
6.	CD	44 komada
7.	Umjetničke slike	18 komada
8.	Ulje za sunčanje	6 komada
9.	Haljina	4 komada
10.	Ogrlice	32 komada
11.	Narukvice	7 komada
12.	Cipele	6 par
13.	Umjetničke slike	5 komada
14.	Kupaći kostim	65 komada
15.	Voda "Aqua"	60 komada
16.	Voda "Diva"	48 komada
17.	Nikšićko pivo	21 komada
18.	Nikšićko pivo	224 komada
19.	Marlboro	15 paklica
20.	trokadero	8 paklica
21.	Merlyn	6 paklica
22.	Eva	6 paklica
23.	LM	10 paklica
24.	Winston	2 paklica
25.	Marlboro	3 paklica
26.	Marlboro	10 paklica
27.	Marlboro	4 paklica
28.	Davidof	8 paklica
29.	Code	6 paklica
30.	Ronhil	2 paklica
31.	Parlament	11 paklica
32.	Marlboro	1 paklica
33.	FM	11 paklica
34.	Drina sarajevska	9 paklica
35.	Royal	30 paklica
36.	Marlboro	10 paklica
37.	Marlboro	10 paklica
38.	Marlboro	14 paklica
39.	Marlboro	7 paklica
40.	Marlboro	6 paklica
41.	Danhil	9 paklica
42.	Marlboro	9 paklica
43.	Marlboro	9 paklica
44.	Marlboro	6 paklica
45.	King	20 paklica
46.	Brand	24 paklica
47.	King	28 paklica

48.	Danhil crni	3 paklica
49.	Danhil bijeli	4 paklica
50.	Marlboro	5 paklica
51.	LM	16 paklica
52.	Monte	8 paklica
53.	Merlyn	10 paklica
54.	Marlboro	2 paklica
55.	Pivo"BECKS"	36 komada
56.	Ogrlica	32 komada
57.	Bižuterija-narukvica	7 komada
58.	Cipele	6 par
59.	CD	44 komada
60.	Igračka	11 komada
61.	Naočare za sunce	23 komada
62.	Ogrlice	11 komada
63.	Privjesci	20 komada
64.	Minđuše	28 komada
65.	Prsten	5 komada
66.	Narukvice	33 komada
67.	Gumice za kosu	42 komada
68.	Trik majica	8 komada
69.	Bokserice	31 komada
70.	Brushalter	3 komada
71.	Čarape	8 par
72.	Haljina	7 komada
73.	Pantalone	6 komada
74.	Suknja	2 komada
75.	Šorts	3 komada
76.	Muške majice	3 komada
77.	Peškiri	2 komada
78.	Svjetleći predmeti-dječije igračke	9 komada
79.	Svjetleći predmeti-dječije igračke	5 komada
80.	Ronhil slims	90 paklica
81.	Eva	60 paklica
82.	Trokadero	20 paklica
83.	Drina niška	20 paklica
84.	Marlboro	70 paklica
85.	Winston sivi	30 paklica
86.	FM	10 paklica
87.	Davidof white	20 paklica
88.	Monte	10 paklica
89.	Marlboro	40 paklica
90.	Iva	50 paklica
91.	Naušnice	90 komada
92.	Ukrasne šnale za žene	40 komada
93.	Narukvica	28 komada
94.	Prsten	5 komada
95.	Parfemi "Economic"	9 komada
96.	Marlboro	15 paklica

97.	Marlboro tach	14 paklica
98.	Winston sivi	7 paklica
99.	Ronhil	10 paklica
100.	Trokadero	22 paklica
101.	Brend cigarete	10 paklica
102.	Merlyn	11 paklica
103.	Cigarete	242 paklica
104.	Sunčane naočare	60 komada
105.	Ručni sat	2 komada
106.	Pračke	15 komada
107.	Privezak	16 komada
108.	CD	140 komada
109.	Džogeri	6 komada
110.	Metle	7 komada
111.	Set noževa	2 komada
112.	Baterijska lampa	2 komada
113.	Aparat za brijanje	2 komada
114.	Futrola za naočare	2 komada
115.	Trimer za kosu	8 komada
116.	Aparat za pritisak	2 komada
117.	Aparat za brijanje	3 komada
118.	Sunčane naočare	9 komada
119.	Ručni sat	20 komada
120.	Štek lampa	2 komada
121.	Električne cigarete	3 komada
122.	Pojas za leđa	3 komada
123.	Aparat za mjerenje pritiska	3 komada
124.	Mašina za šišanje kose	5 komada
125.	Pračke	3 komada
126.	Svjetleće kugle	2 komada
127.	Torbice	5 komada
128.	Suveniri	7 komada
129.	Minduše	27 komada
130.	Ogrlice	12 komada
131.	Džemperi	3 komada
132.	Kape	75 komada
133.	Naglavci	69 komada
134.	Stolnjak	9 komada
135.	Stolnjak	15 komada
136.	Stolnjak	11 komada
137.	Stolnjak	14 komada
138.	Set noževa	2 komada
139.	Baterijska lampa	2 komada
140.	Aparat za brijanje	2 komada
141.	Mašina za šišanje	2 komada
142.	Futrola za naočare	5 komada
143.	Trimer	3 komada
144.	Aparat za mjerenje pritiska	2 komada
145.	Aparat za brijanje	3 komada

146.	Trimer	5 komada
147.	Sunčane naočare	9 komada
148.	Torbica	5 komada
149.	Ručni sat	20 komada
150.	Štek lampa	2 komada
151.	Električne cigare	3 komada
152.	Pojas za leđa	3 komada
153.	Aparat za pritisak	3 komada
154.	Mašinica za šišanje kose	5 komada
155.	Ručni sat	2 komada
156.	Sunčane naočare	29 komada
157.	Sunčane naočare	16 komada
158.	Sunčane naočare	15 komada
159.	Pračka	15 komada
160.	Pračka	3 komada
161.	Svjetleći privesci	16 komada
162.	Svjetleća kugla	2 komada
163.	CD	140 komada
164.	Cigarete	73 paklica
165.	Cigarete	88 paklica
166.	Cigarete	81 paklica
167.	Džoger	6 komada
168.	Metla	7 komada
169.	Trik majica	1 komada
170.	Spavaćica	2 komada
171.	Majica	1 komada
172.	Ruže	67 komada
173.	Autići	3 komada
174.	Autići	2 komada
175.	Igračke-autći	4 komada
176.	Igračka -robot	1 komada
177.	Stolnjaci heklani	3 komada
178.	Stolnjaci heklani	2 komada
179.	Marlboro crveni	10 paklica
180.	Winsent	3 paklica
181.	Muške majice	16 komada
182.	Reket za stoni tenis	3 komada
183.	CD	660 komada
184.	Eva	8 paklica
185.	Merilin	5 paklica
186.	Trokadero	8 paklica
187.	FM slims	1 paklica
188.	Ronhil	5 paklica
189.	FM slims	3 paklica
190.	Code	8 paklica
191.	Winston5	5 paklica
192.	Bull brand	3 paklica
193.	Suvenir	22 komada
194.	Suvenir-ikone	3 komada

195.	Privjesci	9 komada
196.	Flašice za maslinovo ulje	21 komada
197.	Maslinovo ulje	7 komada
198.	Džemper	5 komada
199.	Čarape	3 komada
200.	Kapa	1 komada
201.	Džemper	4 komada
202.	Džemper	1 komada
203.	Tunika	1 komada
204.	Čarape	4 par
205.	Zimska kapa	4 komada
206.	Rukavice	4 komada
207.	Jakna	1 komada
208.	Stolnjaci	2 kom
209.	Cigarete	100 paklica
210.	Žvake	19 pakovanja

Od Uprave za inspekcijske poslove iz Kotora preuzeta je sljedeća roba:

Redni broj	Naziv proizvoda	Količina
1.	Stolnjaci veliki	6 komada
2.	Stolnjaci mali	2 komada
3.	Prsluci	8 komada
4.	Kape	32 komada
5.	Džemper	3 komada
6.	Pape	42 komada

Uprava za imovinu, je objavila i sprovela javni poziv za prodaju robe (tenderska prodaja) – prva licitacija (br 0201/5667.), na osnovu Odluke o pokretanju postupka prodaje putničkih motornih vozila br. 0201/5665 od 23.12. 2014. godine, a na osnovu članova 30 i 40 Zakona o državnoj imovini (“Službeni list CG “ broj 21/09 i 40/11), a u skladu sa Uredbom o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini (Službeni List CG br. 44/10) i Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini objavljenu dana 24.12 2014. u dnevnom listu “Pobjeda” i na portalu Uprave za imovinu.

2.3. Odsjek za pripremu ugovora, naplatu zakupa, vođenje evidencije zaključenih ugovora o sticanju i raspolaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini i upis imovine kojom raspolaže Vlada Crne Gore u katastar nepokretnosti

U ovom Odsjeku vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje evidencije zaključenih ugovora o sticanju i raspolaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini, odnosno na nepokretnim i pokretnim stvarima čija je pojedinačna vrijednost veća od 3.000 €; vršenje naplate zakupa; pružanje stručne pomoći organima u pogledu pripreme zaključenja ugovora o sticanju i raspolaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini i drugih poslova vezanih za sprovođenje tih ugovora kao i poslove

koji se odnose na upis imovine kojom raspolaže Vlada Crne Gore u katastar nepokretnosti

U periodu od 1.01.2014. do 31.12.2014.godine u ovom Odsjeku su obavljani sledeći poslovi:

-Primljeni zahtjevi od strane fizičkih lica po raznim osnovama(za dozvolu parcelacija, razmjene ,kupoprodaje I dr.) takvih zahtjeva je bilo devet (9) i po svima je postupljeno.

-Zahtjevi Zaštitnika Imovinsko Pravnih Interesa Crne Gore upućeni prema našoj upravi na dalje postupanje je bilo ukupno deset (10) I svi su procesuirani.

-Zahtjevi Ministarstva Finansija upućeni prema našoj upravi na dalje postupanje- ukupno stotinudvadesetri (123) I po svima je postupljeno.

-Zahtjevi koji su nam upućeni od strane Lokalnih samouprava za dozvolu parcelacije je bilo ukupno pet i po svima je postupljeno.

-Zahtjevi za uknjižbu upućenih prema Upravi za nekretnine Crne Gore kao I za dozvolu parcelacija, razmjene I razgraničenje je bilo u stotintridesetšest (136) slučaja, I u svima je postupljeno po našim zahtjevima .

-Učešće našeg organa kao stranke u prvostepenim upravnim postupcima radi utvrđivanja stvarnih prava na nepokretnostima (usmene rasprave) u upravi za nekretnine Crne Gore, u svim područnim jedinicama je bilo u pedeset (50) slučajeva .

3. Odjeljenje za investiciono i tekuće održavanje

U okviru nadležnosti Uprave za imovinu spada investiciono i tekuće održavanje za koje je zaduženo ovo Odjeljenje.

Investiciono i tekuće održavanje se obavljalo na 65.000 m² poslovnog prostora, što podrazumijeva izvođenje građevinsko-zanatskih , elektro-instalaterskih, termo-tehničkih i radova na održavanju vodovodne i kanalizacione mreže, održavanje liftova, agregata i sistema protivpožarne zaštite a u skladu sa zaključenim ugovorima za svaku fazu radova posebno. Uprava je održavala oko 3.500m² garažnog prostora u objektu "Vektra", oko 3.200m² garažnog prostora u objektu Vlade Crne Gore u čijem suterenu je izgrađen garažni prostor na dva nivoa i upravlja parking prostorom ispred objekta u ulici Jovana Tomaševića broj 2.

U okviru ovog Odjeljenja vrši se i održavanje zelenih površina oko objekata u vlasništvu Države na površini od 60.000m², pri čemu se akcenat stavlja na Rezidenciju Predsjednika na Cetinju površine oko 5100m² i na Vilu "Gorica" u Podgorici, koja se koristi za razne protokolarne i radne aktivnosti, a sa više od 1,6 ha površina pod zelenilom i pratećim sadržajima, kolskim i pješačkim stazama, parkingom, stepeništima, platoima, fontanama, podzidama, postavlja visoke zahtjeve u pogledu tekućeg održavanja i uređenja terena.

Radovi na uređenju zelenih površina i vrtova za 2014. godinu zaključeni su sa preduzećem Ekoplant D.O.O. Podgorica nakon sprovedenog otvorenog postupka javnih nabavki.

Ugovorena vrijednost je iznosila 27.996,69 eura sa uračunatim PDV-om.

Tekuće održavanje je obuhvatilo sledeće objekte:

I Održavanje zelenih površina objekta Vila „Gorica” u Podgorici

II Održavanje zelenih površina objekata Predsjednika, Skupštine, Vlade i Ministarstava

III Održavanje zelenih površina objekta Vila „Topliš,, u Miločeru

IV Održavanje zelenih površina objekta Vila „Njivice,, u Njivicama

Opis i količine radova su detaljno definisane Predmjerom radova koji čini sastavni dio ugovora, a predviđeni su u skladu sa kategorijom i namjenom zelenih površina, po „visokom” intezitetu njegovanja, zbog specifičnosti samih objekata.

Značaj objekata pejzažne arhitekture kao sastavnog, neraskidivog dijela samog objekta, ima svoju punu afirmaciju samo uz održavanje i njegovanje u kontinuitetu tokom godine ili duži niz godina.

Primjenom brojnih mjera i tehnika, a u skladu sa godišnjim kalendarom njegovanja obezbjeđuje se brojna maksimalna funkcionalnost zelenih površina: estetsko-dekorativna, sanitarno-higijenska, zaštitna, socijalna i dr.

Naravno, potpuna preciznost u obimu vrsti i dinamici radova uslovljena je i situacijama koje nije moguće predvidjeti (vremenski uslovi i nepogode, pojava biljnih bolesti i štetočina, ljudski faktor i dr.)

Izvođač radova održavanje je izvodio sukcesivno, po pozivu i u svemu prema specifikaciji i zahtjevima Naručioca. Tokom i nakon izvođenih radova vršen je nadzor ovlašćenog lica i sačinjena dokumentacija potpisana od strane ovlašćenih lica ugovorenih strana.

Zbog obimnosti iznođenja svih radova i količina predviđenih predmjerom, ovim putem su zbirno opisani i uopšteni. U zimskom periodu gro radova se odnosio na grabuljanje travnjaka, čišćenje i metenje staza i platoa, orezivanje suvih i polomljenih grana, uklanjanje suvih i oštećenih stabala i dr. U prolječnim mjesecima radovi su intezivirani: košenje travnjaka, podsijavanje, đubrenje, orezivanje drveća, palmi, listopadnog zimzelenog i četinarskog žbunja, živih ograda, sadnja sezonskog cvijeća, održavanje i remont sistema za navodnjavanje i dr. Svi radovi prema predmjeru su nastavljeni sa velikim intezitetom i u jesenjem periodu , uz dodatno zalivanje zbog sušnog perioda, košenje, jesenje đubrenje i okopavanje, orezivanje i niz drugih agrotehničkih mjera koje obezbjeđuju dobro „prezimljavanje” zelenih

površina i kasnije ponovno aktiviranje i kretanje vegetacije u novom vegetacionom ciklusu.

Radovi na održavanju i uređenju zelenih površina objekta:

Rezidencija Predsjednika na Cetinju, Ministarstva kulture i Vladinog doma na Cetinju rađeni su na osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji skopljenog sa Javnim komunalnim preduzećem Cetinje. Izvođač radova održavanje je izvodio sukcesivno, po pozivu Naručioca, u skladu sa godišnjim kalendarom održavanja i njegovanja svojom radnom snagom, opremom i osnovnim sredstvima.

4. Odjeljenje za ugostiteljstvo i reprezentativne objekte

U Odjeljenju za ugostiteljstvo i reprezentativne objekte odvijale su se brojne aktivnosti od kojih je veći broj održan u Rezidenciji Predsjednika na Cetinju, ukupno 20 (prijava).

U objektu Vila Gorica u Podgorici boravile su 186 strane delegacije, 182 domaćih. Održano je 53 konferencija za štampu, na kojima je prisustvovalo 1125 domaćih i 44 stranih novinara, kao i 18 koktela upriličena povodom raznih prijema.

5. Odjeljenje za zajedničke poslove

U ovom odjeljenju obavljaju se pomoćni poslovi neophodni za funkcionisanje i rad državnih organa, kao što su svakodnevno održavanje higijene.

Za nabavku sredstava za higijenu, zaključen je ugovor sa preduzećem "JASI COMMERCE" d.o.o. iz Podgorice, nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke.

Ugovorena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 81.400,00 eura.

U toku 2014 godine raspisano su dva javna oglasa za popunu sljedećih radnih mjesta:

- Samostalnog savjetnika II (1 izvršilac)
- Samostalnog savjetnika III (2 izvršioca)
- Savjetnik III (1 izvršilac)
- Samostalni referent (1 izvršilac)
- Viši namještenik (5 izvršilaca)

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama i Vodičem za pristup informacijama u posjedu Uprave za imovinu u 2014. godini od strane NVO primljeno je 14 zahtjeva za slobodan pristup informacijama i svi su realizovani.

Računovodstveni poslovi Uprave za imovinu u sastavu Ministarstva finansija

Ukupni izdaci tekućeg budžeta Uprave za imovinu za period od 01.01.2014.godine do 31.12.2014.godine iznose 10.108.716,00 eura.

Grup	Opis	Tekući budžet za	Utrošeno u 2014
------	------	------------------	-----------------

a		2014	
411	Bruto zarade	1.180.801,00	1.208.803,00
412	Ostala lična primanja	10.000,00	28.708,00
413	Rashodi za materijal	3.375.300,00	3.292.739,00
414	Rashodi za usluge	219.000,00	175.653,00
415	Tekuće održavanje	386.000,00	391.218,00
417	Renta	1.937.800,00	1.802.800,00
419	Ostali izdaci	1.803.296,00	1.752.474,00
441	Kapitalni izdaci	919.104,00	1.124.053,00
463	Otplata duga	59.640,00	332.268,00
	UKUPNO:	9.890.941,00	10.108.716,00

Služba za finansije Uprave za imovinu se u 2014-oj godini starala i o izvršenju budžeta budžetske jedinice **Sredstva za rješavanje stambenih potreba**. Tako je, Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2014.godinu, za potrebe programa Stambena politika opredijeljeno 500.000,00 eura, zatim je na isti program preusmjereno još dodatnih 285.000,00 eura što dovodi do ukupnog izvršenja budžeta za rješavanje stambenih potreba u 2014. godini u iznosu od 785.000,00 €. Odobreni iznos sredstava je u potpunosti utrošen u tekućoj fiskalnoj godini.

Pored sredstava koje su predviđeni budžetom, računovodstvo prati:

-prihode o otkupu stanova;

--prihode po osnovu državne imovine;

-prihode od prodaje imovine i ,

-račun za držanje privremeno oduzete imovine kod Centralne banke.

UPRAVA ZA NEKRETNINE

U 2014. godini Uprava za nekretnine je sve poslove obavljala u skladu sa svojim nadležnostima i prema zaključcima Vlade Crne Gore, uz primjenu Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i drugih pratećih zakona i podzakonskih akata koji se sprovode u Upravi.

Uprava za nekretnine u periodu od 01.01.2014. - 31.12.2014. godine je ostvarila dobre rezultate u poslovima prvostepenog upravnog postupka, imajući u vidu svu složenost, obim poslova i radnih zadataka u skladu sa zakonskom regulativom, koja se sprovodi u Upravi.

U 2014. godine za izvještajni period u radu je bilo 55.306 predmeta i karakterističan je podatak da je došlo do povećanog broja predmeta. U izvještajnom periodu od ukupnog broja predmeta riješeno je 53.246, u radu je ostalo 2060 predmeta, što predstavlja 3.7 % od ukupnog broja predmeta u radu.

Za izvještajni period Uprava je izdala 204.206 uvjerenja koja se odnose na listove nepokretnosti i posjedovne listove, kopije planova i uvjerenja o posjedovanju/neposjedovanju nepokretnosti. Dokumentacija je pripremana po službenoj dužnosti na zahtjev državnih organa (Poreska uprava, MUP, Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Minsitarstvo za rad i socijalno staranje, kao i dr), a veliki broj zahtjeva je obrađivan i za potrebe fizičkih lica. Sumirajući predhodno, sa zadovoljstvom iskazujemo da smo uspjeli da poslove kojima se bavi ova Uprava podignemo na veću ažurnost, uz napomenu da, odobrenjem za popunu radnih mjesta ova Uprava će imati dnevnu ažurnost.

Podneseni broj žalbi Minsitarstvu finansija, je ukupno 1737 i za iste rješavanje je u toku ili su riješeni u skladu sa mišljenjem drugostepenog organa. Uprava u ovim predmetima postupa u skladu sa datim sugestijama.

Važno je napomenuti da u Upravi je smanjen broj predstavljeni od strane građana iz razloga bržeg i efikasnijeg rješavanja predmeta u upravom postupku.

Za ovaj izvještajni period nastavlja se sa aktivnostima rješavanja upisa hipoteka kao i brisanje istih u roku od 24 h od prijema zahtjeva

Uprava i dalje na ovim poslovima radi sa smanjenim kapacitetima, jer jedan dio Samostalnih savjetnika, dipl. pravnika angažovano je na poslovima u Komisijama za izlaganje podataka o nepokretnostima na javni uvid na teritorijama Opština Podgorice, Andrijevića, Nikšić i Rožaje.

U Upravi u toku ovog izvještajnog perioda i dalje su nastavljene aktivnosti na prioritetnim predmetima eskproprijacija i to u Podgorici, Cetinju, Beranama, Bijelom Polju, Kolašinu, Kotoru i Nikšiću, i isti zahtijevaju uključivanje svih kapaciteta Područnih jedinica, iz razloga realizacije kapitalnih projekata koji su veoma značajni za Državu između ostalog auto put Bar - Boljari, dalekovod primorje - Pljevlja i ostali.

U toku 2014. godine, u kontinuitetu je praćen rad područnih jedinica i na osnovu napravljenih analiza o obimu posla i nezavršenim predmetima, preduzeti su neophodni koraci u cilju jedinstvenog postupanja i ažurnosti u područnim jedinicama.

U toku izvještajne godine izdato je 47 licenci i ovlašćenja.

U toku 2014. godine vršen je nadzor nad poslovanjem geodetskih organizacija na teritoriji Crne Gore.

Nadzor je vršen po službenoj dužnosti i na inicijative podnosioca prigovora na rad geodetskih organizacija.

Predmet nadzora bilo je ispunjenje zakonskih uslova za rad, kao i ispunjenje zakonskih obaveza organizacije.

Kontrola ispunjenja zakonskih uslova za rad podrazumijevala je provjeru:

Dokumenata koja dokazuju zakonitost zasnivanja radnog odnosa zaposlenih geodetske struke u geodetskim organizacijama;

Licenci za rad geodetskih organizacija;

Ovlašćenja (uvjerenja o položenom Stručnom ispitu) zaposlenih geodetske struke u geodetskim organizacijama;

Uvjerenja o etaloniranju geodetskih instrumenata koje geodetske organizacije koriste pri izvođenju geodetskih radova na terenu.

Kontrola ispunjenja zakonskih obaveza podrazumijevala je provjeru da li geodetske organizacije:

Geodetske radove obavljaju na osnovu podataka premjera i katastra nepokretnosti iz službene evidencije organa uprave;

Geodetske radove obavljaju kvalitetno i u skladu sa zakonom, drugim propisima, standardima i tehničkim normativima;

Vode evidenciju geodetskog poslovanja na propisan način;
Organu uprave prijavljuju svaku promjenu sjedišta, naziva i svaku drugu promjenu koja je od značaja za njihov rad, u roku od 15 dana od dana nastale promjene;
Ravnopravno postupaju sa zahtjevima stranaka za izvođenje geodetskih radova, bez obzira na njihovu složenost i lokaciju;
Organu uprave, u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, dostavljaju elaborate o izvršenim radovima, odnosno zapisnike o izvršenom uviđaju u postupku održavanja premjera, katastra nepokretnosti i vodova;
Imaju istaknuto radno vrijeme i vrijeme predviđeno za rad sa strankama i da li ih se pridržavaju.

Kontrola rada geodetskih organizacija vršena je i uvidom u elaborate o izvršenim geodetskim radovima, koje iste predaju područnim jedinicama Uprave za nekretnine.

U skladu sa Zakonom, ukazivano je na uočene nepravilnosti u zapisnicima o izvršenom nadzoru, a odnosnim rješenjima je, radi otklanjanja uočenih nepravilnosti, odgovornim licima u geodetskim organizacijama ukazano na izvršenje određenih radnji, u slučajevima kada oni u ostavljenom roku nijesu postupili po ukazivanjima. Pored navedenog, uslijedile su i zabrane vršenja radova zaposlenim licima i organizacijama, zaključci o izricanju novčanih kazni, kao i prijedlozi za oduzimanje licenci za rad geodetskim organizacijama, takođe u skladu sa Zakonom.

Odrađeno je:

- 64 zapisnika o izvršenom inspekcijskom nadzoru;
- 1 dodatak zapisniku o izvršenom inspekcijskom nadzoru;
- 3 službene zabilješke;
- 6 rješenja za izvršenje određenih radnji radi otklanjanja nepravilnosti;
- 4 rješenja o zabrani daljeg izvođenja geodetskih radova zaposlenim u organizaciji;
- 3 rješenja o zabrani daljeg izvođenja geodetskih radova organizaciji;
- 4 zaključka o izricanju novčane kazne;
- 4 prijedloga za oduzimanje licence za rad organizaciji.

1. RADOVI NA OSNIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI

Osnivanjem katastra nepokretnosti obezbjeđuju se podaci o nepokretnostima i pravima na njima. Istovremeno izrađuju se digitalni katastarski planovi sa visinskom predstavom terena i digitalni ortofoto planovi neophodni kao osnovna geometrijska podloga za izradu tehničke dokumentacije kod planiranja prostora.

U toku 2014. godine, u cilju osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore obavljani su poslovi opisani u ovom poglavlju.

Za potrebe Izlaganja na javni uvid podataka premjera u toku 2014. godine radilo je 30 Komisija, formiranih u skladu sa zakonskom regulativom.

Završna faza izlaganja podataka na javni uvid i potvrđivanje baze podataka u evidenciju katastra nepokretnosti data je u sljedećem tekstu:

nastavljeno je izlaganje podataka na javni uvid za: 5 KO na teritoriji opštine Podgorica, 5 KO na teritoriji opštine Cetinje, 3 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 2 KO na teritoriji opštine Berane, 4 KO na teritoriji opštine Bijelo Polje, 4 KO na teritoriji opštine Nikšić, 3 KO na teritoriji opštine Mojkovac i 3 KO na teritoriji opštine Žabljak; započeto je izlaganje podataka na javni uvid za: 5 KO na teritoriji opštine Podgorica, 3 KO na teritoriji opštine Cetinje, 1 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 5 KO na teritoriji opštine Berane, 1 KO na teritoriji opštine Bijelo Polje, 1 KO na teritoriji

opštine Mojkovac, 9 KO na teritoriji opštine Pljevlja, 3 KO na teritoriji opštine Rožaje, 2 KO na teritoriji opštine Šavnik i 3 KO na teritoriji opštine Žabljak;
od navedenog broja katastarskih opština, nakon izvršene kontrole potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti za: 4 KO sa teritorije opštine Podgorica, 3 KO sa teritorije opštine Berane, po 2 KO sa teritorije opštine Cetinje i Pljevlja, po 1 KO sa teritorije opštine Andrijevića, Bijelo Polje, Nikšić i Žabljak.

Neophodno je napomenuti da je za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Takođe za dio KO postoji po 1 ili 2 žalbe i nakon njihovog rješavanja u drugostepenom postupku i poštovanja zakonske regulative biće potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Relizacija ovog projekta u 2014. godini, obuhvatila je nastavak započetih aktivnosti na izradi katastra nepokretnosti na dijelu područja opština Podgorica (14 katastarskih opština na površini od 20.372ha), Bijelo Polje (17 katastarskih opština na površini od 26.397ha), Andrijevića (3 katastarske opštine na površini od 2.195ha) i Berane (3 katastarske opštine na površini od 3.177ha), odnosno u ukupnoj površini od 52.141ha.

Do 1.01.2014. godine, u okviru ovog projekta realizovani su svi poslovi na prikupljanju podataka i izradi privremene baze podataka katastra nepokretnosti za izlaganje i u toku 2014. godine, je nastavljena faza poslova - izlaganje podataka na javni uvid i potvrđivanje baza podataka katastra nepokretnosti.

U okviru projekta Podgorica, u prethodnom periodu za svih 14 katastarskih opština sa područja Opštine Podgorice, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

U okviru projekta Andrijevića, u prethodnom periodu za sve 3 katastarske opštine sa područja Opštine Andrijevice, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

U okviru projekta Berane, u prethodnom periodu za 2 katastarske opštine sa područja Opštine Berane, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti u toku 2014.godine i nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 1 katastarsku opštinu, koja je pred kraj godine predata i pripremljena za potvrđivanje baze podataka.

U okviru projekta Bijelo Polje u prethodnom periodu za 6 katastarskih opština sa područja Opštine Bijelo Polje, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti i pripremljene baze svih katastarskih opština za potrebe izlaganja podataka na javni uvid.

U 2014.godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 4 katastarske opštine, započeto za 1 i završeno za 1 katastarsku opštinu.

Za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

Relizacija ovog projekta u 2014. godini obuhvatila je nastavak započetih aktivnosti na izradi katastra nepokretnosti za 15 katastarskih opština područja opštine Cetinje na površini od 54.670ha, 11 katastarskih opština područja opštine Nikšić na površini od 31.626ha, 1 katastarske opštine sa područja opštine Podgorica na površini od 1.911 ha, odnosno u ukupnoj površini od 88.207ha.

U okviru projekta Podgorica_u prethodnom periodu za 1 katastarsku opštinu sa područja Opštine Podgorice, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

U okviru projekta Cetinje u prethodnom periodu za 4 katastarske opštine sa područja Opštine Cetinje, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

U 2014.godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 5 katastarskih opština i započeto za 3 katastarske opštine.

U okviru ovog projekta za područje opštine Cetinje, do kraja 2014. godine ukupno za 2 katastarske opštine potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

Za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

U okviru projekta Nikšić u prethodnom periodu za 2 katastarske opštine sa područja Opštine Nikšić, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti i pripremljene baze svih katastarskih opština za potrebe izlaganja podataka na javni uvid.

U 2014.godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 4 katastarske opštine i za 1 katastarsku opštinu potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

U prethodnom periodu, završeni su i prihvaćeni od strane Uprave za nekretnine, kao naručioca, svi radovi na MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-09-01 - Izrada Katastra nepokretnosti na dijelu opština Andrijevića (15 katastarskih opština površine 25.865 ha), Berane(17 katastarskih opština površine 28.456 ha) i Mojkovac(7 katastarskih opština površine 25.096ha), odnosno u ukupnoj površini od 79.417ha.

Ovaj projekat je realizovan od strane izabranog Izvođača radova u tenderskoj proceduri, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljana (LAMP) i obuhvatio je sve faze poslova na prikupljanju podataka i izradi privremene baze podataka katastra nepokretnosti za izlaganje.

U 2014. godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 3 katastarske opštine sa teritorije Opštine Andrijevića i za 1 katastarsku opštinu potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

Za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

U 2014. godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 1 katastarsku opštinu sa teritorije Opštine Berane, započeto izlaganje podataka za 5 katastarskih opština i za 3 katastarske opštine potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

Nastavljeno je i izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 3 katastarske opštine sa teritorije Opštine Mojkovac i započeto izlaganje podataka za 1 katastarsku opštinu.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

U prethodnom periodu, završeni su i prihvaćeni od strane Uprave za nekretnine, kao naručioca, svi radovi na MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-09-02 - Izrada Katastra nepokretnosti na ne premjerenom dijelu opštine Žabljak, 10 katastarskih opština površine 36.649ha.

Ovaj projekat je realizovan od strane izabranog Izvođača radova u tenderskoj proceduri, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljanja (LAMP) i obuhvatio je sve faze poslova na prikupljanju podataka i izradi privremene baze podataka katastra nepokretnosti za izlaganje.

U okviru projekta Žabljak u prethodnom periodu za 4 katastarske opštine sa područja Opštine Žabljak, potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

U 2014. godini nastavljeno je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 3 katastarske opštine od kojih je za 1 katastarsku opštinupotvrđena baza podataka katastra nepokretnosti. Takođe, u toku 2014. godine započeto je izlaganje podataka na javni uvid za 3 katastarske opštine.

Za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti

Ugovor MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-09-03 Izrada katastra nepokretnosti za 18 katastarskih opština područja opštine Plav u ukupnoj površini 45.106 ha, započeo je u okviru Projekta Zemljišne administracije i upravljanja (LAMP). Zbog kašnjenja na realizaciji radova i činjenice da projekat ne može biti završen od strane izabranog Izvođača, nastavak radova na ovom projektu preuzela je Uprava.

U toku 2014. godine obavljani su sljedeći poslovi:

Formiranje bloka snimaka i stereoparova na osnovu elemenata spoljne orijentacije pojedinačnih snimaka;

Dešifrovanje nepokretnosti i prikupljanje podataka;

Katastarsko klasiranje;

Kartiranje (stereorestituciju), obrada i struktuiranje digitalnih katastarskih planova;

Formiranje privremene baze podataka.

U toku 2014. godine, nastavljena je realizacija projekta Izrada katastra nepokretnosti za 23 katastarske opštine na dijelu područja opština Podgorica u ukupnoj površini od 60.502 ha.

U toku 2014. godine realizovani su poslovi:

Dešifrovanje nepokretnosti i topografskih detalja na fotoskicama - prikupljanje podataka o nepokretnostima;

Katastarsko klasiranje zemljišta;

Mjerenja i računanja aerotriangulacije za definisane blokove snimaka - određivanje elemenata spoljne orijentacije pojedinačnih snimaka;

Kartiranja digitalnih katastarskih planova na stereorestitucionim instrumentima;

Ortorektifikacija, mozaikovanje i izrada ortofoto-a po listovima detalja;

Formiranje baze privremenih podataka katastra nepokretnosti;

Priprema elaborata za izlaganje;

Formiranje Komisija za izlaganje;

Izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima;

Rješavanje prigovora i dopunski premjer.

U 2014. godini nastavljeno je izlaganje podataka na javni uvid i utvrđivanje prava na nepokretnostima podataka za 6 katastarskih opština, započeto za 5 KO i za 3 katastarske opštine potvrđena baza podataka katastra nepokretnosti.

Za dio KO završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeni prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

U toku 2014. godine nastavljeno je sa realizacijom radova na projektu MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-11-04 Izrada katastra nepokretnosti za 24 katastarske opštine područja opštine Pljevlja na površini od 78.605 ha.

Ovaj projekat je realizovan od strane izabranog Izvođača radova u tenderskoj proceduri, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljana (LAMP) i obuhvatio je sve faze poslova na prikupljanju podataka i izradi privremene baze podataka katastra nepokretnosti za izlaganje.

U 2014. godini započeto je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 9 katastarskih opština sa teritorije Opštine Pljevlja i za 2 katastarske opštine potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti.

Nadalje, završeni su svi radovi na pripremi elaborata premjera osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu područja opštine Berane, za dvije katastarske opštine Radmanci i Trpezi, u ukupnoj površini od 4.692 ha.

Elaborati su pripremljeni za izlaganje na javni uvid podataka.

U toku 2014. godine, nastavljena je realizacija projekta Izrada katastra nepokretnosti za 7 katastarskih opština područja opštine Berane na površini od 29.206 ha i 19 katastarskih opština područja opštine Rožaje na površini od 37.520 ha, što ukupno iznosi 66.726 ha.

U toku 2014. godine realizovani su poslovi:

Dešifrovanje nepokretnosti i topografskih detalja na fotoskicama – prikupljanje podataka o nepokretnostima;

Katastarsko klasiranje zemljišta;

Mjerenja i računanja aerotriangulacije za definisane blokove snimaka - određivanje elemenata spoljne orijentacije pojedinačnih snimaka;

Kartiranja digitalnih katastarskih planova na stereorestitucionim instrumentima;

Ortorektifikacija, mozaikovanje i izrada ortofoto-a po listovima detalja;

Formiranje baze privremenih podataka katastra nepokretnosti;

Priprema elaborata za izlaganje;

Formiranje Komisija za izlaganje;

Izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima;

Rješavanje prigovora i dopunski premjer.

U 2014. godini započeto je izlaganje podataka i utvrđivanje prava na nepokretnostima za 3 katastarske opštine sa teritorije Opštine Rožaje.

Nastavljeno je sa realizacijom radova na projektu MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-11-05 -Izrada katastra nepokretnosti za 16 katastarske opštine područja Opštine Šavnik u ukupnoj površini 43.863 ha.

Ovaj projekat je realizovan od strane izabranog Izvođača radova u tenderskoj proceduri, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljana (LAMP) i obuhvatio je sve faze poslova na prikupljanju podataka i izradi privremene baze podataka katastra nepokretnosti za izlaganje.

U 2014.godini su završeni i prihvaćeni od strane Komisije za kontrolu kvaliteta radovi na projektu svi radovi na projektu definisani Ugovorom i započeto izlaganje podataka najavni uvid za 2 katastarske opštine.

2. POSLOVI NA IZRADI I REALIZACIJI ELABORATA EKSPROPRIJACIJE I VOĐENJE POSTUPAKA EKSPROPRIJACIJE

OBJEKAT "Autoput Bar - Boljari", dionica Smokovac - Mateševo.

priprema podataka za obelježavanje linije eksproprijacije;

razvijanje operativnog poligona za potrebe iskolčavanja linije eksproprijacije;

obelježavanje linije eksproprijacije osnovne trase u dužini od 42.00 km;

obelježavanje linije eksproprijacije za pristupne puteve;

kontrola poprečnih profila (visine-kote) projektovano i stvarno stanje;

snimanje geodetske situacije za petlju Smokovac;

snimanje geodetske situacije za izmjenu projekta na dijelu trase Jabuka - Mateševo.

IZRADA ELABORATA EKSPROPRIJACIJE

završen dopunski elaborat eksproprijacije (tuneli, mostovi pristupni putevi) dionice Smokovac-Mateševo u dužini od 33,00 km;

urađen i predat naručiocu posla elaborat eksproprijacije dionice Uvač - Mateševo (K.O.Jabuka i K.O.Mateševo) u dužini od 10,00km;

kontrola i usporedba alfanumerike i grafike na cijeloj dužini auto puta.

OBJEKAT DALEKOVOD TIVAT- PLJEVLJA

Završen i predat dopunski elaborat eksproprijacije za stubna mjesta dalekovoda Tivat - Pljevlja na dionicama gdje je došlo do izmjene projekta posebno tamo gdje je vlasništvo Države Crne Gore.

U Upravi za nekretnine u toku 2014. Godine i dalje su nastavljene aktivnosti na prioritetnim predmetima eksproprijacija i to u Podgorici, Bijelom Polju, Nikšiću, Kolašinu, Cetinju, Kotoru, Beranama i isti zahtijevaju uključivanje svih kapaciteta Područnih jedinica, iz razloga realizacije kapitalnih projekata koji su veoma značajni za Državu između ostalog auto put Bar- Boljari, dalekovod primorje- Pljevlja i dr.

3. PROCJENA VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI

Za potrebe državnih organa i organa lokalne samouprave, Uprava je vršila procjenu vrijednosti nepokretnosti po podnesenim pojedinačnim zahtjevima tih organa.

4. OSNOVNA DRŽAVNA KARTA, TOPOGRAFSKE I PREGLEDNO-TOPOGRAFSKE KARTE

4.1. DIGITALNA TOPOGRAFSKA KARTA 1:25.000

Realizacija ovog projekta u 2013. godini obuhvatila je završetak aktivnosti na izradi baze topografskih podataka i topografskih karata razmjere 1:25.000.

Radovi se odnose na dio teritorije Crne Gore (30%), što čini 35 listova digitalne topografske karte Crne Gore, ukupne površine 494.230 ha.

Značajno je napomenuti da se radi o digitalnoj karti, koja istovremeno predstavlja bazu infrastrukture prostornih podataka.

Nakon završetka radova na kompletiranju podataka za TK25000, nastavljani su radovi na izradi jedinstvene kartografsko topografske baze podataka:

Analiza postojeće strukture podataka i definisane specifikacijom digitalne TK25000, i prijedlog unaprjeđenja struktuiranja podataka;

Strukturiranje u jedinstvenu topografsku bazu (ESRI ArcGIS), po tematskim cjelinama.

Strukturiranjem podataka u jedinstvenu bazu (objedinjavanjem), uočene su nepravilnosti u strukturiranim podacima, kao i greške u sadržaju podataka, naročito na vezama listova.

Nepravilnosti koje su uočene odnose se na:

Razliku između .dxf fajlova i coverage formata što ne bi smjelo da se desi, jer se paketi tema u coverage formatu dobijaju iz .dxf fajlova (npr. Željeznička infrastruktura-railway), tj. primijećen je nedostatak određenih tema u coverage formatu.

Postoje određene nelogičnosti kad su u pitanju kulture, staze, kao i drugi detalji topografskog premjera.

Postupak korekcije prolazi kroz iste faze kao i sama izrada pojedinih tema u okviru lista po specifikaciji:

u izvornom .dxf fajlu vrši se korekciju, to se radi na restituciji, u nekim situacijama dovoljno je korišćenje ortofota;

slijedi cijeli postupak topološke i kartografske kontrole;

sljedeći korak je strukturiranje podataka po temama, tj. izradi paketa po temama (feature class) koji se strukturiraju u bazu, kao i coverage formata.

Kontrola i korekcija se radi po listovima topografske karte, za horizontalnu i vertikalnu predstavu. Završena je kontrola i strukturiranje podataka za ostatak listova. Kontrola i ispravka grešaka je u toku. U sljedećoj fazi je planiran isti postupak za temu-klasifikacija površina po načinu korištenja zemljišta.

Nakon izvršene kontrole pristupiće se ponovnom objedinjavanju tema. Za objedinjavane teme, koje obuhvataju 100 % listova DTK25000, vrši se uniformisanje atributa.

U oblasti topografskog premjera i kartografije započete su i aktivnosti na:

Izradi EuroGeographics proizvoda

Pripremi i izradi pravilničkih propisa

Pod okriljem EuroGeographics-a, a u saradnji sa članicama iz evropskih nacionalnih kartografskih i katastarskih agencija (National Mapping and Cadastral Agencies - NMCA), kreirani su skupovi podataka za sljedeće proizvode:

EuroBoundaryMap - administrativne i statističke jedinice u razmjeri 1:100.000

EuroGlobalMap - topografski skup podataka u razmjeri 1:1.000.000

EuroRegionalMap - topografski skup podataka u razmjeri 1:250.000

EuroDEM - digitalni model terena

U okviru ovih aktivnosti izvršena je analiza raspoloživih specifikacija i modela podataka za izradu EuroGeographics proizvoda i započeta izrada navedenih proizvoda, korištenjem raspoloživih podataka Uprave za nekretnine, registra prostornih jedinica i podataka prikupljenih u projektu izrade TK25000.

EuroBoundaryMap - u završnoj fazi

EuroGlobalMap - aktivnosti u toku (dio aktivnosti se sprovodi kroz kontrolu sadržaja i strukturiranje topografsko-kartografske baze podataka).

U toku 2014. godine, započete su aktivnosti u okviru Projekta IMPULS na harmonizaciji podataka kartografskih proizvoda u skladu sa INSPIRE direktivom.

5. PREMJER, OZNAČAVANJE, OBILJEŽAVANJE GRANIČNIH OZNAKA

U toku 2014. godine, predstavnici Uprave, kao članovi Komisije radili su na utvrđivanju granične linije između Crne Gore i Kosova, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Albanije.

Odrađena je identifikacija i mjerenje GPS-metodom graničnih piramida između Crne Gore i Repulike Albanije na dijelu Božaj i ušće rijeke Bojane u Jadransko more

6. MODERNIZACIJA INFORMACIONOG SISTEMA

U toku 2014. godine u okviru održavanja, razvoja, modernizacije i unaprjeđenja informacionog sistema, s ciljem poboljšanja kvaliteta usluga i proizvoda Uprave za nekretnine radilo se na sljedećim aktivnostima:

Priprema, kontrola i izdvajanje podataka na računarskim sistemima;

Održavanje sistemskog i aplikativnog softvera;

Održavanje baza podataka potrebnih za informatičke i komunikacione potrebe;

Obezbjediavanje integriteta podataka;

Hardversko i softversko servisiranje;

Uvođenje novih verzija operativnih sistema i drugog sistemskog softvera, aplikativnih softvera, telekomunikacionog softvera, unaprjeđenje računarske mreže Uprave i lokalnih mreže u Područnim jedinicama;

Prijem i sređivanje materijala za izradu WEB i druge prezentacije Uprave za nekretnine;

Distribucija podataka putem medija, računarske mreže, Intraneta i Interneta;

Nabavka novih softvera i novih verzija postojećih softvera;

Testiranje i implementacija softverskih rješenja;

Unaprjeđenje sistema pravljenja rezervnih kopija. Automatizovane su procedure backupiranja i preuzimanja podataka sa servera u područnim jedinicama, automatskom kompresijom podataka i prosljeđivanjem na računare i storidž sistem u Centrali Uprave u Podgorici;

Do septembra mjeseca nastavljen je rad na migraciji zadnjeg stanja tih podataka, u prosjeku jednom u 15-20 dana, u bazu predviđenu za on-line publikovanje koja je sastavni dio sajta Uprave;

Redovna i po zahtjevu, kontrola ispravnosti glavnih elemenata informacionog sistema - glavnih hardverskih komponenti i komunikacione infrastrukture.

U toku 2014. godine u toku redovnih aktivnosti izvršena je:

Zamjena dotrajalih i neispravnih servera, radnih stanica, monitora, štampača A4 formata, skenera A4 formata, UPS-ova i ostale prateće opreme u svim organizacionim jedinicama;

Implementacija storage sistema i servisa na njemu.

U cilju realizacije prve faze unaprjeđenja IS, u toku 2014. godine, radilo se na implementaciji nadogradnje softverskog rješenja eTerraSoft, što predstavlja osnovu za početak rada na unaprjeđenju sistema za rad sa katastarskim evidencijama.

Na osnovu plana realizacije projekta, pripremljene su baze podataka u cilju testiranja migracije podataka, rađeno na testiranju aplikacije i sistema i otklanjanju nedostataka kako u samom softverskom rješenju, tako i postojećim podacima.

Nadogradnja softverskog rješenja obuhvatila je je migraciju podataka iz alfanumeričke Progress baze u Oracle bazu podataka, instalaciju u svim Područnim jedinicama i obuku zaposlenih koji koriste ovo softversko rješenje.

Jedan od ciljeva ovog projekta jeste i korišćenje podataka u realnom vremenu od strane eksternih korisnika, tako da je akcenat stavljen na obezbjeđenje replikacije podataka i pripremu web aplikacije koja će u prvoj fazi omogućiti pregled postojećih podataka u skladu sa zakonskom regulativom, a u narednoj fazi predaju zahtjeva, preuzimanje dokumentacije i korišćenje e-servisa.

Za potrebe izlaganja podataka na javni uvid i pripremu podataka za projekte osnivanja katastra nepokretnosti rađeno je skeniranje podataka iz područnih jedinica i predatih elaborata premjera. Skenirana dokumentacija odnosi se na skice blokova, spiskove parcela po blokovima, spiskovi promjena, dodatna dokumentacija popisnog katastra za katastarske opštine iz projekata osnivanja katastra nekretnosti opština: Podgorica, Cetinje, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Mojkovac, Rožaje, Plav, Pljevlja, Šavnik i Žabljak.

U cilju obezbjeđivanja e-Arhiva, implementirano je softversko rješenje, vršeno povezivanje postojećih podataka skeniranih u prethodnom periodu i dodjeljivanje metapodataka za iste.

U okviru poslova Arhiva, rađeno je arhiviranje elaborata o eksproprijaciji, prostorno - planske i geodetske dokumentacije.

Za potrebe Izlaganja podataka na javni uvid pripremani su kompletni podaci potrebnih za proces izlaganja, obuka, instalacija i praćenje rada u svim PJ u kojima se vrši izlaganje podataka na javni uvid.

6.1. ODRŽAVANJE BAZA PODATAKA

Održavanje alfanumeričke baze podataka radi se u okviru softvera eTerrasoft u svim područnim jedinicama, a za katastarske opštine koje su prevedene u katastar nepokretnosti u okviru projekata osnivanja katastra nepokretnosti u okviru softvera EsKatastar u PJ Podgorica, Cetinje, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Nikšić i Žabljak. Nadogradnjom softverskog rješenja eTerrasoft, sve baze podataka su implementirane u isto aplikativno rješenje.

Održavanje grafičke baze podataka radi se u okviru softvera EsKatastar-KatBase5 za sve katastarske opštine koje su u evidenciji katastra nepokretnosti, za sve područne jedinice.

Održavanje baze za pripremu izlaganja podataka na javni uvid radi se kroz softver EsKatastarIzlaganje i KatBase5 i pripremaju se podaci za katastarske opštine obuhvaćene premjerom Opština: Podgorica, Cetinje, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Mojkovac, Pljevlja, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

Održavanje baze za izlaganje podataka na javni uvid radi se kroz softver EsKatastarIzlaganje i KatBase5 u područnim jedinicama: Podgorica, Cetinje, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Mojkovac i Žabljak.

Aktivnosti koje se sprovode su:

Redovno održavanje baze podataka - pomoć u radu po zahtjevima zaposlenih u PJ koje se odnose na sprovođenja i brisanje promjena, otklanjanje grešaka direktnim kontaktom sa zaposlenim, direktnim pristupom desktopu radne stanice zaposlenog ili po potrebi intervenisanje kroz bazu podataka (direktan pristup bazi podataka na serveru). Ovi poslovi se rade na poziv zaposlenog ili u koliko se primijeti greška u konsultaciji sa zaposlenim i načelnikom/com;

Redovno održavanje i ispravke u bazama podataka;

Kontrola baza podataka katastarskih opština;

Bekap podataka.

6.2.ODRŽAVANJE MREŽE, INTERNET SERVISA I HARDVERSKJE INFRASTRUKTURE U ORGANIZACIONIM JEDINICAMA UPRAVE ZA NEKRETNINE

U okviru održavanja u svim organizacionim jedinicama Uprave, obavljane su sljedeće aktivnosti: izvršena je zamjena opreme koja je bila u kvaru kao i sve potrebne instalacije i podešavanja, izvršena je preinstalacija zamijenjene opreme kao i instalacija novih računara prema potrebama, kontrola ispravnosti glavnih elemenata informacionog sistema - glavnih hardverskih komponenti i komunikacione infrastrukture, instalacija softverskih rješenja i antivirusnog programa.

3.GEOPORTAL I WEB STRANICA UPRAVE ZA NEKRETNINE

U toku 2014. godine rađena je redovna kontrola i ažuriranje po zahtjevima sadržaja sajta Uprave za nekretnine i završen je rad na inoviranju.

U cilju poboljšanja funkcionalnosti i publikovanja novih prostornih podataka rađeno je na unaprijeđenju Geoportala Uprave.

Nakon potpisivanja novog ugovora o godišnjem održavanju izvršena je migracija svih ESRI softvera na nove verzije. Najviše pažnje je posvećeno migraciji Geoportala Uprave za nekretnine i pripadajućih softvera i servisa, prilikom čega su riješeni problemi različitih softverskih paketa prilikom korišćenja servisa Geoportala u prethodnoj verziji Geoportala.

Na sajtu Uprava za nekretnine su u ranijem periodu implementirani podaci koji se odnose na: podatke o vlasničkoj strukturi sa svim podacima o teretima i ograničenjima uz mogućnost pregleda na osnovu jmbg, broja lista nepokretnosti odnosno posjedovnog lista ili broja parcele u okviru katastarske opštine u kojoj se nalazi nepokretnost. Aplikacija je prilagođena zakonskoj regulativi, saglasno zahtjevima. Svi podaci su za informativne svrhe, besplatni su i omogućeno je štampanje podataka.

Geoportal Uprave za nekretnine omogućava pristup servisima pretraživanja i pregledanja za određeni broj metapodataka, setova prostornih podataka i servisa putem Interneta za profesionalne korisnike, kao i za široku javnost.

Podaci koji su trenutno dostupni su: ortofoto snimci za cijelu teritoriju Crne Gore (iz 2007. godine; iz perioda snimanja 2010.-2011. godine), ortofoto iz različitog perioda snimanja za različite lokacije, karta razmjere 1:25.000, izvod iz digitalnog plana za katastarske opštine evidencije katastra nepokretnosti.

U cilju efikasnijeg korišćenja podataka Uprave za nekretnine, u toku 2014. godine, na osnovu podnijetih zahtjeva omogućen je pristup državnim institucijama, jedinicama lokalne smouprave, kao i određenom broju privatnih firmi - angažovanih kao obrađivači planske dokumentacije da putem linka pristupaju raspoloživim podacima. Uspostavljanjem Geoportala Uprave za nekretnine omogućena je svim zainteresovanim korisnicima razmjena prostornih podataka na nacionalnom nivou u cilju povećanja efikasnosti javnih servisa.

7.REALIZACIJA AKTIVNOSTI U OKVIRU MEĐUNARODNIH PROJEKATA

Uprava za nekretnine je u toku 2014 godine, uz koordinaciju Ministarstva finansija nastavila aktivnost na međunarodnoj saradnji.

7.1 PROJEKAT ZEMLJIŠNE ADMINISTRACIJE I UPRAVLJANJA (LAMP)

U toku 2014 godine nastavljene su aktivnosti na realizaciji zajma Svjetske banke, Projekat zemljišne administracije i upravljanja (LAMP).

Tim Svjetske banke u toku marta, maja, oktobra i decembra 2014. godine posjetio Crnu Goru, kako bi zajedno sa predstavnicima Uprave i Ministarstva finansija razmatrali aktivnosti i dinamiku ugovorenih projekata.

U toku 2013. godine, produženo je trajanje Ugovora po projektu Zemljišne administracije i upravljanja do 30.04.2015. godine, ali je od strane korisnika ovog Projekta, u cilju realizacije svih započetih aktivnosti predloženo produženje trajanja ugovora LAMP do kraja 2015. godine.

U toku 2014. godine obavljane su sljedeće aktivnosti:

Nastavljene su aktivnosti na izgradnji poslovnog objekta Uprave za nekretnine u Podgorici. Planirani završetak izgradnje objekta za 31.10.2014. godine nije ispoštovan, ali u toku četvrtog kvartala nakon obezbjeđivanja potrebnih sredstava nabavka i unutrašnji radovi su završeni u skladu sa planiranim aktivnostima;

Završene su sve procedure vezane za adaptaciju i nabavku namještaja za potrebe PJ Kotor;

Nakon završetka Projekta Osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu područja opština Andrijevića (15 katastarskih opština površine 25.865 ha), Berane (17 katastarskih opština površine 28.456 ha) i Mojkovac (7 katastarskih opština površine 25.096 ha), odnosno ukupnoj površini od 79.417 ha, započeta je faza izlaganja na javni uvid podataka, koja se radi od strane Uprave za nekretnine uz finansijsku podršku LAMP-a;

Nakon završetka Projekta Osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu područja opštine Pljevljaza 24 katastarske opštine na površini od 78.605 ha, započeta je faza izlaganja na javni uvid podataka, koja se radi od strane Uprave za nekretnine uz finansijsku podršku LAMP-a;

Završen je Projekat Osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu područja opštine Šavnik za 16 katastarske opštine na površini od 43.863 ha, prihvaćen elaborat i započeta faza izlaganja na javni uvid podataka, koja se radi od strane Uprave za nekretnine uz finansijsku podršku LAMP-a;

Izvršena je priprema tenderske dokumentacije nabavka dijela hardverske opreme za potrebe izlaganja podataka na javni uvid, područnih jedinica i Uprave;

Rađeno je na implementaciji projekta Nadogradnje softverskog rješenja za potrebe alfanumeričke baze podataka katastarskih evidencija;

U cilju obezbjeđenja održavanja softverskih rješenja završena je nabavka licenci za Autodesk, Esri, e-arhiv i antivirusni program;

Za potrebe podrške realizacije projekata osnivanja katastra nepokretnosti angažovano je 110 konsultanata u komisijama za izlaganje podataka na javni uvid. Angažovani konsultanti su članovi Komisija za izlaganje podataka na javni uvid: pravnici, geodete, administrativno osoblje i predstavnici mjesnog područja;

Za potrebe izlaganja podataka na javni uvid obezbijeđene pod zakup 4 prostorije u PJ Pljevlja i 2 prostorije u PJ Šavnik;

Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavku dijela hardverske opreme za potrebe izlaganja podataka na javni uvid, područnih jedinica i Uprave i dostavljena na saglasnost;

Pripremljena je tenderska dokumentacija za renoviranje područnih jedinica Cetinje, Herceg Novi, Tivat i Ulcinj i dostavljena na saglasnost;

Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavku namještaja za potrebe područnih jedinica Cetinje, Herceg Novi, Tivat i Ulcinj i dobijena saglasnost;

Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavku namještaja za potrebe nove poslovne zgrade Uprave za nekretnine i dobijena saglasnost;

Završena je procedura za za potrebe nove poslovne zgrade Uprave za nekretnine izbor konsultantske firme za izradu tehničkih specifikacija ICT opreme, potpisan Ugovor i započete aktivnosti na pripremi dokumenta;

Započete aktivnosti na obezbjeđivanju prostorija za potrebe područne jedinice Nikšić i Šavnik i nastavljene aktivnosti na obezbjeđivanju prostorija za potrebe područne jedinice Budva;

U cilju poboljšanja procesa izlaganja podataka na javni uvid održana je radionica na kojoj su učestvovali zaposleni pravne i geodetske struke koji rade u Komisijama za izlaganje na javni uvid podataka;

Za potrebe implementacije nadogradnje softverskog rješenja završena je obuka svih zaposlenih koji koriste softversko rješenje.

U cilju poboljšanja procesa registracije nepokretnosti predstavnici Uprave za nekretnine posjetili su Agenciju za katastar nepokretnosti Republike Makedonije čija iskustva su primijenjena za pripremu dokumentacije vezane za poboljšanje procesa registracije.

7.2 EUROGEOGRAPHIC

U toku 2014. godine nastavljene su aktivnosti, na međunarodnoj saradnji u okviru EuroGeographics organizacije.

U saradnji sa članicama iz evropskih nacionalnih kartografskih i katastarskih agencija (National Mapping and Cadastral Agencies - NMCA), kreirani su skupovi podataka za sljedeće proizvode:

EuroBoundaryMap- administrativne i statističke jedinice u razmjeri 1:100.000

EuroGlobalMap- topografski skup podataka u razmjeri 1:1.000.000

EuroRegionalMap- topografski skup podataka u razmjeri 1:250.000

EuroDEM - digitalni model terena

U okviru ovih aktivnosti izvršena je analiza raspoloživih specifikacija i modela podataka za izradu EuroGeographics proizvoda, i započeta je izrada navedenih proizvoda, korištenjem raspoloživih podataka Uprave, registra prostornih jedinica i podataka prikupljenih u projektu izrade TK25000.

U završnoj fazi je izrada EuroBoundaryMap, a za EuroGlobalMap - aktivnosti su u toku.

7.3 IMPULS PROJEKAT

Na osnovu prethodnog dobrog iskustva tokom implementacije projekta INSPIRATION, predložen je novi projekat IMPULS, sa idejom nastavka korišćenja rezultata i iskustava, kao osnova za preduzimanje narednih koraka u cilju implementacije INSPIRE direktive u regionu.

Opšti cilj IMPULS projekta je pružanje podrške razvoju regionalne infrastrukture prostornih podataka u skladu sa INSPIRE direktivom, kako bi se omogućilo ispunjavanje potrebnih zahtjeva EU u ovoj oblasti, kao i razvoj e-servisa u region Zapadnog Balkana za efikasniju pomoć e-upravi.

Osnovni cilj projekta je ubrzanje razvoja INSPIRE servisa za uspješnije kreiranje zemljišne politike, transparentnost prostornih podataka, zaštita životne sredine, postizanje interoperabilnosti podataka o prostoru, uspostavljanje e-servisa, kao i unaprjeđenje zakonodavnog okvira.

Projekat IMPULS će finansirati Švedska međunarodna razvojna agencija (SIDA) s Lantmäterietom (švedska geodetska uprava) kao partnerom. Državna geodetska uprava Republike Hrvatske će učestvovati kao mlađi partner Lantmäterieta na ovom projektu.

Korisnici projekta su nacionalne institucije za katastar i kartografiju zemalja zapadnog Balkana:

Uprava za nekretnine Crne Gore (UZN)

Središnja kancelarija za registraciju nekretnina Republike Albanije (SURN)

Nacionalna agencija za geoprostorne informacije Albanije (ASIG)

Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove Federacije Bosne i Hercegovine (FGU)

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske (RGURS)

Katastarska agencija Kosova (KAK)

Agencija za katastar nekretnina Republike Makedonije (AKN)

Republički geodetski zavod Republike Srbije (RGZ)

Opšti sadržaj svih komponenti koje će biti realizovane u okviru sljedećih radnih paketa:

Upravljanje projektom i administracija

Politika dijeljenja podataka i regulativa

Harmonizacija podataka

Metapodaci i evaluacija kvaliteta

Diseminacija

Benefiti

Očekivani rezultati projekta su izgradnja kapaciteta nacionalnih institucija za katastar i kartografiju iz zemalja regiona zapadnog Balkana koji se odnose na:

Postizanje neophodnog nivoa znanja u radu na implementaciji potrebne infrastrukture bazirane na INSPIRE direktivi, uključujući efikasno održavanje i podršku.

Uspostavljanje efikasne organizacije i poslovnih procesa uključujući nove mogućnosti za zaradom i uštedom novca.

Interoperabilnost tehničkih rješenja koja omogućavaju dijeljenje tehničkih rješenja u svakoj zemlji, regionu zapadnog Balkana, kao i sa EU.

Razvoj NIGP (Nacionalna Infrastruktura Geoprostornih Podataka) strategije koja omogućava napredak u ovoj oblasti.

Usaglašen plan uključujući i organizaciju, način rada za održavanje dodatnih setova podataka i razvoj regionalne specifikacije.

U toku 2014. godine održan je niz sastanaka i radionica u cilju razrade:

plana aktivnosti za cijeli projekat;

plan aktivnosti do kraja 2015. godine;

prioritea s indikatorima;

analiza uticaja projekta.

7.4 PROJEKAT VLADE NORVEŠKE

Uprava za nekretnine je u toku 2014. godine, radila na pripremi aplikacije za Projekat granta Vlade Norveške koji je odobren i čija će realizacija započeti u I kvartalu 2014. godine.

Projekat će podržati:

- Digitalizaciju dokumenata i mapa za dio Podgorice, vezano za sistem registracije nepokretnosti u cilju poboljšanja usluga i zemljišne administracije.

- Prenos znanja za izradu baze kartografskih podataka razmjere 1:50.000.

- Pomoć u pripremi tehničke dokumentacije za izradu Geoida i gravimetrijskog mjerenja.

7.5 MEĐUNARODNA SARADNJA SA REPUBLIKOM MAKEDONIJOM

Uprava za nekretnine u toku niza godina, ima uspješnu saradnju sa relevantnim institucijama regiona i u skladu sa potpisanim Memorandumom o saradnji na poslovima iz oblasti geodezije, katastra, kartografije, geoinformatike i infrastrukture prostornih podataka između Agencije za katastar nekretnina Republike Makedonije i Uprave za nekretnine Crne Gore, nastavljeno je održavanje radionica sa ciljem međusobnog pomaganja i podsticanja ostvarenja zajedničkih projekata iz oblasti zemljišne administracije.

Ovim Memorandumom institucije, utvrđuju zajednički ineteres za saradnju na poslovima iz oblasti osnovnih geodetskih radova, katastra nepokretnosti, procjene vrijednosti nepokretnosti, premjera državne granice, uspostavljanja i korišćenja permanentne GNSS mreže, kartografije, geoinformatike i uspostavljanja infrastrukture prostornih podataka.

8. IZGRADNJA I ADAPTACIJA POSLOVNIH PROSTORIJA UPRAVE I PODRUČNIH JEDINICA

8.1. IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA UPRAVE ZA NEKRETNINE

U toku 2014. godine, nastavljena je realizacija projekta izgradnje poslovnog objekta Uprave za nekretnine, ali zbog problema u realizaciji Ugovora, uz saglasnost Ministarstva finansija produženo je trajanje Ugovora do 30.04.2015. godine.

Poslovi na izgradnji objekta nijesu se odvijali u skladu sa usvojenom dinamikom, tako da je održan veći broj sastanaka sa svim relevantnim subjektima uključenim u projektu. Miistarstvo finansijaupoznato je sa problemima u izgradnji objekta, kako finansijskim, tako i problemima koji mogu nastati u samoj realizaciji Projekta LAMP zbog nezavršetka objekta.

Ministarstvo finansija je u toku četvrtog kvartala dalo saglasnost i obezbijedilo dio potrebnih sredstava, tako da su nabavka i unutrašnji radovi završeni u skladu sa planiranim aktivnostima.

S obzirom da Ugovor o zajmu SB traje do 30.04.2015. godine, Ugovor za izgradnju objekta produžen je do tog datuma, što zbog godišnjeg doba nije realno očekivati, imajući u vidu činjenicu da završni radovi na drugoj fasadi isključivo zavise od vremenskih uslova.

Zbog stavljanja u objekta funkciju potrebno je završiti opremanje objekta koje je predviđeno u okviru LAMP-a, tako da je ovo i bio jedan od razloga za prijedlog produženja trajanja Ugovora Zajma SB.

8.2. ADAPTACIJA POSLOVNIH PROSTORA

U toku 2014. godine, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljanja LAMP, završena je adaptacija i opremanje poslovnih prostorija PJ Kotor.

Takođe u okviru ovog projekta pripremljena je dokumentacija za obezbjeđivanje poslovnih prostorija za potrebe PJ Nikšić i Šavnik.

9. NORMATIVNA AKTIVNOST

9.1. ZAKON

U toku 2014. godine pokrenuta je inicijativa za Izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i prijedlozi dostavljeni Ministarstvu finansija.

9.2. PRAVILNICI

U toku 2014. godine rađen je teksta Nacrta Pravilnika o državnom premjeru i katastru nepokretnosti koji je objedinio sljedeće:

Pravilnik o upisu prava na nepokretnostima i postupak upisa,

Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada kod izrade katastra nepokretnosti i njegovo održavanje i upisa prava na nepokretnostima,

Pravilnik o načinu i postupku vršenja kontrole, pregleda i prijema radova u postupku održavanja katastra nepokretnosti,

Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada koji se primjenjuje u premjeru i njegovom održavanju (geodetska osnova, katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta, katastarski planovi, metrološko obezbjeđenje geodetskih radova),

Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada u oblasti državnog premjera i katastra nepokretnosti.

U toku 2014. godine rađeno je na pripremi i izradi pravilničkih propisa iz oblasti topografskog premjera i kartografije:

Pravilnik o podjeli na listove planova i karata u UTM projekciji,

Pravilnik o o topografskom premjeru i topografsko kartografskim proizvodima,

Pravilnik o kartografskim publikacijama.

9.3. UREDBE

U toku 2014. godine pokrenuta je inicijativa za Izmjene Uredbe o visini naknade za korištenje podataka državnog premjera i katastra nepokretnosti.

9.4. OSTALE AKTIVNOSTI

U toku 2014. godine Uprava je aktivno učestvovala, redovno dostavljala i obrađivala izvještaje u okviru:

Akcionog plana za sprovođenje strategije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala,

Doing bussines,

Izvještaja o uređenju prostora,

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije saradnje Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija idr.

U toku 2014.godine predstavnici Uprave, aktivno su učestvovali kao članovi komisija za izrade pravilnika i drugih komisija po raznom osnovu

9.5. SISTEMATIZACIJA RADNIH MJESTA

Na kraju 2014 godine u Upravi je bilo zaposleno na neodređeno radno vrijeme 365 službenika.

Upravu je u toku 2014 godine, po raznim osnovama napustilo 9 službenika.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za nekretnine, planirano je ukupno 431 zaposlenih.

Napominjemo da još uvijek imamo problem popunjavanja radnih mjesta na poslovima vođenja prvostepenog upravnog postupka, ali se nadamo da ćemo u narednom periodu u saradnji sa Ministarstvom finansija i Upravom kadrova uspjeti da popunimo upražnjena radna mjesta čime bi se stvorili uslovi za ažuran i kvalitetan rad na završetku upravnog postupka.

10. EDUKACIJA, SARADNJA I UČEŠĆE UPRAVE ZA NEKRETNINE NA SKUPOVIMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Predstavnici Uprave, u toku 2014. godine učestvovali su na domaćim i međunarodnim seminarima i radionicama:

Završna radionica kao podrška INSPIRATION projekta, Ispra - Italija, januar 2014. godine,

Inicijalna Radionica - Saradnja u regionu zapadnog Balkana i razvoj infrastrukture prostornih podataka u zemljama Zapadnog Balkana - Inicijalna radionica IMPULS projekta, Gavle- Švedska, januar 2014. godine,

Inicijalni sastanak projekta IMPULS, Zagreb - Hrvatska, februar 2014, godine,

Posjeta tima Svjetske banke - Podgorica, mart 2014, godine,

Pripremni sastanak projekta IMPULS, Podgorica, mart 2014, godine,

Seminar na temu Podrška izlaganju na javni uvid podataka premjera, Berane, april 2014. godine,

Tehički sastanak vezano za prostorne podatke, obuhvaćene proizvodima EuroGeographicsa, Beč - Austrija, april 2014. godine,

Prva radionica u okviru projekta Infrastruktura referentnih podataka i servisa za Dunavski region, Zagreb - Hrvatska, april 2014. godine,

Dostavljam ti za izvještaj za 2014 godinu – seminari,

Seminar Implementacija Zakona o slobodnom pristupu informacija - Podgorica,

Seminar Postupak kod Komisija za žalbe - Podgorica,

Posjeta tima Svjetske banke - Podgorica, maj 2014, godine,

Konferencija „Land and Gender“ - zajednički projekt FAO-a i Svjetske banke, Drač - Albanija, maj 2014 godine,

Sedma Regionalna konferencija o katastru i infrastrukturi prostornih podataka, Tirana - Albanija, jun 2014. godine,

Osmo INSPIRE konferencija, Alborg - Danska, jun 2014. godine,

Prva radionica u okviru projekta IMPULS, Gavle - Švedska, jun 2014. godine,

Razmjena iskustava sa Agencijom za nekretnine Makedonije, Ohrid - Makedonija, jul 2014. godine,

Radionice za sve radne pakete, u okviru projekta IMPULS projekat, Gavle - Švedska, septembar 2014. godine,

Radna posjeta administratorskog tima u okviru IMPULS projekat, Podgorica, septembar 2014. godine,.

Generalna skupština Eurogeographicsa, Kišinjev - Moldavija, septembar 2014. godine,

Sjednica Koordinacionog odbora projekta IMPULS, Zagreb - Hrvatska, oktobar 2014. godine,

Posjeta tima Svjetske banke - Podgorica, oktobar 2014, godine,

Radionica "Sistem masovne procjene" u okviru Projekta IMPULS, Prišina - Kosovo, novembar 2014. godine,

Radionica "Osnovno znanje o NIGP i uključivanje zainteresovanih strana" u okviru projekta IMPULS projekat, Gavle - Švedska, novembar 2014. godine,

Radionica "Adresni registar" u okviru Projekta IMPULS - Skoplje - Makedonija, decembar 2014. godine,

Kopaonička škola prirodnog prava - Kopaonik - Srbija, decembar 2014. Godine,

Radionice "Meta podaci" i "Diseminacija podataka" u okviru Projekta IMPULS - Beograd - Srbija.

11. OSTVARENI PRIHOD

U toku 2014. godine ukupno ostvareni prihod je 1.978.008,88 € i to:

od djelatnosti Uprave za nekretnine - 1.203.872,41 €

A.T. - 774.135,93 €

Prihod ostvaren od procjena nepokretnosti u 2014. godini iznosio je 87.880 €.

Prihod ostvaren od zdatih licenci i ovlašćena, iznosio je 8.820 €.

Programski Budžet za 2014. godinu iznosio je 5.055.655,76 €, a realizovana sredstva kredita od Svjetske banke 615.733,53 €.

Urađeno je usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog (popisnog) stanja osnovnih sredstava.

12. IZRADA, PRIPREMANJE I USTUPANJE PODATAKA PO ZAHTJEVIMA

U toku 2014. godine Uprava je radila na pripremi različitih vrsta podataka, kao što je priprema geoprostornih podataka: izvod iz digitalnog plana katastarskog plana, kartografskog materijala, ortofoto, vlasničke strukture po posebnim zahtjevima i druge raspoložive podatke za potrebe državnih institucija, organa lokalne samouprave i na lični zahtjev, koje nije moguće obraditi u područnim jedinicama.

U izvještajnom periodu po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama zahtjevi su podnošeni u PJ, a u Upravi pristigao je 31 zahtjev.

U toku 2014. godine, Uprava je radila na izdavanju uvjerenja o vlasništvu na teritoriji Crne Gore, za potrebe javnog i privatnog sektora, koje nije moguće obraditi u područnim jedinicama.

Ukupno je provjereno i izdato 4954 uvjerenja za 16632 lica.

Ostalih zahtjeva (izvodi iz digitalnog plana po zahvatima – dwg format, vlasnička struktura – xls format, skice parcela sa koordinatama, kopije plana i ostalo) je ukupno odrađeno 279.

UPRAVA ZA JAVNE NABAVKE

Uprava za javne nabavke je samostalan organ državne uprave, osnovana Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG” br. 05/12) od 23. januara 2012. godine i Izmjenama i dopunama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG” 25/12 od 11.05.2012. godine), nadležna za poslove javnih nabavki koji obezbjeđuju uslove za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava i stvaranja konkurentnih i ravnopravnih uslova, za sve ponuđače.

Samim tim ostvarivajuću osnovnu ulogu iz svoje nadležnosti, vršeći upravne i sa njima povezane poslove u oblasti javnih nabavki tokom 2014. godine, Uprava za javne nabavke uticala je na stvaranje uslova za ekonomičnu, efikasnu, transparentnu upotrebu javnih sredstava, stvaranje konkurentnih i ravnopravnih uslova za sve ponuđače. Uprava je u okviru svojih nadležnosti, uspostavljanjem funkcionalnog sistema nabavki i osiguravanja efektivnog i efikasnog korišćenje novca doprinosila očuvanju održive i zdrave ekonomije u Crnoj Gori iz razloga da su javne nabavke ključni instrument za kreiranje tražišne ekonomije Crne Gore

Tu svoju aktivnost Uprava je sinhronizovanim ostvarivala sa Ministarstvom finansija omogućujući adekvatno poštovanje osnovnih načela javnih nabavki, prije svega načela transparentnosti, ekonomičnosti, efektivnosti i upotrebe javnih sredstava podstičući time zdravu konkurenciju i ravnopravan tretman svih ponuđača.

Uprave za javne nabavke je tokom 2014. godine vršila upravne poslove, u oblastima javnih nabavki prije svega onih koje se odnose na praćenje i analizu ostvarivanja sistema javnih nabavki sa stanovišta usaglašenosti sa pravom Evropske unije i prijedlogom mjera kojima se obezbjeđuje ta usaglašenost, davanju prethodne saglasnosti naručiocima na odabir vrste postupaka, obuci, informisanosti o elektronskim nabavkama, saradnji sa Državnom revizorskom institucijom i Državnom komisijom za kontrolu postupaka javnih nabavki, u slučajevima kada su učinjene određene nepravilnosti u postupcima javnih nabavki, praćenju postupaka javnih nabavki i obezbjeđivanju javnog interesa.

Uprava je praćenjem, analiziranjem ostvarivanja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori i njegove usaglašenosti sa pravom Evropske Unije, aktivnim učešćem zaposlenih kroz rad Radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama dala je svoj doprinos u samoj izradi izmena i dopuna Zakona koji je usvojen na redovnom zasijedanju Skupštine Crne Gore u decembru mjesecu 2014. godine. Paralelno sa izradom Zakona preduzimale su se određene aktivnosti u cilju harmonizacije ovog zakona i podzakonskih akata.

U izvještajnom periodu Uprava za javne nabavke je intezivno radila na jačanju pregovaračke pozicije Crne Gore za članstvo u EU u skladu sa planiranom dinamikom za Poglavlje: 5 - Javne nabavke u pravcu harmonizacije pravnog poretka zemlje sa pravnim tekovinama EU.

Uprava će naporno raditi na osiguravanju efikasnosti, racionalnosti i transparentnosti o toku postupka dodjele ugovora javnih nabavki i na podsticanju konkurencije, obuke i sprečavanju koruptivnih radnji kao i na daljim reformskim zahtjevima koji se tiču zakonodavne legistlative.

Budžetska sredstva za realizaciju Programa rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu, usklađena sa odobrenim sredstvima u skladu sa Budžetom Uprave za javne nabavke za 2014.g.

Uzimajući u obzir sve navedene činjenice, zatim Program rada Uprave za javne nabavke za 2014. godinu, Strategiju razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine, Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za 2014 godinu, Uprava je u toku 2014. godine realizovala sledeće aktivnosti:

Usvojene su izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama („ Službeni list broj 57/14 od 26.12.2014. godine). Ovim izmjenama određena zakonska rješenja su jasnije i doslednije izvedena, otklonjene su pojedne odredbe koje su bile međusobno kontradiktorne, propisani postupak rasterećen nepotrebnim formalizmom u pojedinim segmentima, na taj način će se uticati na smanjenje određenih biznis barijera, jer su ponuđači rasterećeni određenih izdataka prilikom pripremanja ponude i samim tim će doprinijeti povećanju uspješnosti samog toka procesa nabavki i ishod postupaka. Data su određena normativna rješenja i

inkorporirane nedostajuće odredbe Direktive 2004/17/EC, koja reguliše procedure nabavki operatera koji posluju u sektoru vodoprivrede, energetike, transporta i poštanskih usluga („komunalni sektor“) i u potpunosti Direktiva 2009/81, koja reguliše dodjelu ugovora u oblasti odbrane i bezbjednosti.

Formirana je Radna grupa za izradu podzakonske regulative za efikasnu implementaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama.

Program rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu je usvojen i objavljen na portalu www.ujn.gov.me.

Ažurirana je Lista obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama za 2014. godinu, broj obveznika je zaključen na 621 što je za 77 manje od broja obveznika iz 2013. godine (ukupan broj obveznika 698) ili za 103 obveznika manje nego u 2012 godini (ukupan broj obveznika primjenene 724). Lista obveznika je objavljena na internet stranici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me;

U toku 2014. godine na adresu Uprave za javne nabavke pristiglo je više od 200 rješenja donijetih od strane nadležnih institucija za imenovanje novih službenika za javne nabavke. Na osnovu pristiglih rješenja **ažurirana je Lista službenika za javne nabavke** za 2014. godinu i objavljena na internet stranici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me;

Na osnovu objavljenih odluka o izboru najpovoljnijije ponude, po automatizmu, **objavljena je Lista ponuđača** na internet stranici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me ;

Uprava za javne nabavke pripremila je **Izveštaj o ugovorenim javnim nabavkama u 2013. godini** u skladu sa Zakonom, isti dostavila Vladi Crne Gore na usvajanje. Izveštaj je objavljen na internet stranici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me;

Uprava za javne nabavke je u dijelu koji se odnosi na javne nabavke pripremila **Predlog programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015-2018. godine, koji je dalje proslijeđen Vladi CG na usvajanje**. Imajući u vidu dinamiku procesa pregovora sa EU i činjenicu da su tokom 2014, otvoreni pregovori u 9 poglavlja pravne tekovine, javila se potreba za prilagođavanjem planova u narednom periodu, shodno predstojećim obavezama ispunjavanja mjerila u ovim poglavljima i Uprava za javne nabavke je pripremila informaciju za Vladu o završnim mjerilima u Poglavlju V, vezano za Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018. godine Otvaranjem pregovora u 23. pregovaračkom poglavlju Crna Gora je ušla u novu fazu pregovora. Imajući u vidu da je postavljeno 45 privremenih mjerila u ovom poglavlju, javila se potreba za revidiranjem akcionog plana za ovo poglavlje kako bi se mjere i aktivnosti upodobile ispunjenju privremenih mjerila, precizirali rokovi i finansijska sredstva. Akcioni plan je dokument koji na sveobuhvatan način prikazuje Program rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu, planirane aktivnosti namijenjene ispunjenju privremenih mjerila i preporuka iz Izveštaja o analitičkom pregledu. S tim u vezi predstavnici Uprave za javne nabavke su učestvovali u pripremi revidiranja AP za 23 u dijelu koji se odnosi na javne nabavke.

U organizaciji Uprave za javne nabavke organizovan je II Forum o javnim nabavkama na temu „Javne nabavke: ključni elementi Strategije za razvoj sistema“. Cilj II Foruma je da učesnicima odnosno stručnjacima iz oblasti javnih nabavki pruži priliku za pregled i diskusiju rezultata postojeće Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015, kao i zajednička identifikacija smjernica za rad na novom strateškom dokumentu, čija je izrada predviđena za narednu godinu. Na II Forumu o javnim nabavkama učešće je uzelo oko 60 predstavnika zajednice javnih nabavki u Crnoj Gori, bili su prisutni predstavnici Uprave za javne nabavke, SIGMA-e, Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, obveznici zakona, ponuđači kao i predstavnici NVO Sektora (MANS, CEMI, Institut Alternativa). Tema ovogodišnjem II Forumu proistekla je iz Zaključaka Vlade Crne Gore, koji se odnose na donošenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015 godine. Forum II o javnim nabavkama organizovan je u saradnji sa Organizacijom za ekonomsku bezbjednost i saradnju OECD ogranak Sigma i Opštinom Tivat, koja je u ulozi pravog domaćina ugostila članove zajednice javnih nabavki u Crnoj Gori. Zaključci koji su definisani na Forumu odnose se prije svega na konstataciju da su izmjene i dopune postojećeg Zakona bile neophodne i iste su ocijenjene pozitivno; zajednički stav o potrebi za izradom novog strateškog dokumenta, Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG koja će se odnositi na period 2016-2020 godinu, i da je neophodno preduzeti aktivnosti na izradi iste već početkom naredne godine; neophodnost kontinuirane edukacije kako naručilaca i njihovih službenika tako i medija, civilnog sektora, ponuđača kroz različite vrste obuka u oblasti javnih nabavki; konstatovano je da se u budućem periodu mora dodatno osnažiti metodologija izvještavanja kao i kontrola kvaliteta dostavljanja Izvještaja od strane pojedinih naručilaca kao i obezbjeđenje odgovarajućeg analitičkog praćenja javnih nabavki, kao i kontinuirane primjedbe organa koji upravljaju sistemom javnih nabavki prije svega Uprave i Komisije na nedovoljno opredijeljena sredstva za rad a time i za popunu nedostajućih administrativnih kapaciteta.

U decembru 2013. godine je **raspisan interni oglas unutar organa** koji je završen u februaru 2014. godine za radno mjesto Samostalni savjetnik I i jedan javni oglas za pripravnika. U skladu sa tim izvršeno je popunjavanje nedostajućih kadrova.

Uprava je sačinila **Kadrovski plan za 2015. godinu** i isti objavljen na internet stanici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me. Predstavnici Uprave za javne nabavke imali su aktivno učešće u izradi Metodologije.

Na osnovu donešenih propisa i definisanih modula obuke, Uprava je u izvještajnom periodu **organizovala dvije obuke stručnog osposobljavanja i usavršavanja** koju je prošlo **99 službenika za javne nabavke**.

Nakon sprovedenih obuka u skladu sa Pravilnikom o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl. list CG“, broj 28/12) tokom 2014. godine **organizovano je tri roka za polaganje stručnog ispita** za rad na poslovima javnih nabavki, **pri čemu je 70 lica položilo ispit i istima je uručen sertifikat**;

U cilju unapređenja aktivnosti na praćenju implementacije Zakona, podzakonskih propisa, daljeg praćenja razvoja evropskog zakonodavstva, standarda i prakse,

Uprava za javne nabavke je **organizovala konferencije, seminare i aktivno učestvovala na brojnim okruglim stolovima organizovanih od strane drugih institucija u Crnoj Gori.** Takođe je **intezivno obavještavala javnost o preduzetim aktivnostima putem štampe i na svojoj internet stranici.**

Predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na regionalnoj konferenciji, sprovedenoj u okviru projekta „**Ka efikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU**”, koja se održala u Sarajevu 11. decembar 2014. godine. Na konferenciji su predstavljeni rezultati komparativnog istraživanja pravnog i institucionalnog okvira javnih nabavki, efektivnosti postojećih sistema, rizika za pojavu korupcije i preporuke za unaprijeđenje sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Srbiji kao i studije slučajeva javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Srbiji. Predstavnici Uprave za javne nabavke Crne Gore, u okviru TAIEX studijske posjete Austriji u periodu od 8 do 13 decembra tekuće godine, imali su priliku da se upoznaju sa principima i procedurama upravljanja ugovorima u cilju prevencije korupcije i povećanja transparentnosti u postupcima javnih nabavki. Tokom boravka u Austriji, predstavnici naše institucije su posjetili sljedeće institucije: Austrian Federal Procurement Agency, Federal Bureau of Anti-Corruption (BAK), Federal Chancellery, The Austrian Register of Tenderers ANKÖ, The Austrian review system, Federal Official Journal. Predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na drugom sastanku mreže javnih nabavki Zapadnog Balkana, koji je održan u Varšavi – Poljska 15. i 16. januara 2015. godine. Na osnovu preporuka i zahtjeva podnesenih od strane učesnika, ReSPA je organizovala drugi sastanak mreže javnih nabavki zemalja Zapadnog Balkana. Posebna pažnja je posvećena specifičnim aspektima modernog i fleksibilnog sistema javnih nabavki. Predložene su dalje aktivnosti mreže, kao i moguća saradnja u razvoju zajedničke strategije u području elektronskih javnih nabavki i upravljanja nepravilnostima.

Crna Gora je sa Novi Zelandom postala najnovija članica Sporazuma o Vladinim nabavkama pri STO nakon što su njihove ponude o pristupanju, 29. oktobra 2014.g. dobile zeleno svjetlo. Ovaj korak će našoj zemlji pomoći da dobije pristup tržištu javnih nabavki čija se trenutna vrijednost procjenjuje i do 1,7 trilion dolara godišnje. Ovo pristupanje stupila na snagu 6. aprila 2014.godine.

U Upravi za javne nabavke, je 23. X 2014, održan sastanak članova Koordinacionog tijela (KT) imenovanih na osnovu Rješenja o formiranju Koordinacionog tijela za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine, broj: 07-2968/1 od 25.02.2013. godine i Rješenja o izmjenama i dopunama Rješenja o formiranju Koordinacionog tijela za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine broj: 07/2968/2 od 01.11.2013. godine. Nakon održanog sastanka, Vladi Crne Gore proslijeđen Izvještaj o radu Koordinacionog tijela za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za četvrti kvartal 2014. godine i isti je usvojen na sjednici od 05.02.2015. godine.

U skladu sa Zakonom definisanom ulogom Uprave za javne nabavke, vezano za „monitoring”, savjetodavne i konsultantske usluge, u tom pravcu institucionalizovala je navedena aktivnost kroz funkcionalni **“Help desk”**, neposredna komunikacija. Stručne službe su u prostorijama Uprave na zahtjev naručilaca i ponuđača održavale

kontinuirane satanke u cilju otklanjanja nepravilnosti koje se uoče kod obveznika primjene Zakona. Tokom 2014. godine održano je više 380 konsultativnih sastanaka o čemu su vođene službene zabilješke, takođe su službenici putem telefona kontinuirano daju savjete vezano za primjenu Zakona.

Uprava za javne nabavke je sačinila **Izveštaj o stanju rješavanja upravnih stvari za 2014 godinu i isti dostavila respornom Ministarstvu**, akt broj 02-1624 /1 od 02.03.2015. godine;

Uprava je sačinila informaciju o dostavljenim **Izveštajima o kršenju antikorupcijskih pravila i sukoba interesa** i ista je u skladu sa zakonom prosljeđena Upravi za inspeksijske poslove;

U pravcu podizanja javne svijesti Uprava za javne nabavke je imenovala osobu za postupanje u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“ br. 44/12) i urađen je Vodič za slobodan pristup informacijama, koji je objavljen na internet stranici Uprave.

U skladu sa zakonskom obavezom donijet je Plan integriteta Uprave za javne nabavke koji je objavljena intertent stranici i sačinjen je i godišni izvještaj o sprovođenju Plana integriteta UJN u 2014 godini.

Uprava za javne nabavke **imenovala je osobu za saradnju sa civilnim sektorom** i menadžera integriteta, shodno tome sačinjen je šestomjesečni izvještaj o realizaciji mjera za koje je nadležna Uprava za javne nabavke iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije, izvještaj o prijavama korupcije, kao i izvještaj o informativnim kampanjama za borbu protiv korupcije. Dostavljen je Generalnom sekretarijatu i Vladinoj kancelariji za saradnju sa NVO sektorom godišnji **izvještaj o saradnji Uprave za javne nabavke sa NVO sektorom;**

U Odjeljenju za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama, u 2014. godini izvršeno je praćenje kao i obezbjedjenje usaglašenosti sa zakonom i neposredno **objavljeno preko 18.685** obavještenja na Portalu javnih nabavki. Broj korisnika Portala za javne nabavke porastao i presao 5.100.

U tabelarnom prikazu može se naći detaljan opis objavljenih obavještenja u 2014.godini po vrsti obavještenja, statusu i broju obavještenja:

Vrsta obavještenja	Status obavještenja	Broj obavještenja
		17634
Objava UGOVORA	Objavljen	5134
Odluka o izboru najpovoljnije ponude		5755
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke		1259
Plan Javnih Nabavki		435
Poziv za otvoreni postupak		2131
Poziv za pružanje konsultantskih usluga		1
Pregovarački postupak SA prethodnim		1

objavljivanjem		
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom		2918
		915
Objava UGOVORA		18
Odluka o izboru najpovoljnije ponude		28
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke	Poništen	2
Plan Javnih Nabavki		440
Poziv za otvoreni postupak		239
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom		188
		136
Objava UGOVORA	Poništila	3
Odluka o izboru najpovoljnije ponude	Državna	97
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke	komisija za	3
Poziv za otvoreni postupak	kontrolu	24
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom	postupaka	9
	UKUPNO:	18685

Uprava je tokom izvještajnog perioda kontinuirano radila na transparentnosti procedura za dodelu ugovora, ista je poboljšana uvođenjem upotrebe Portala, što je takođe dovelo do smanjenja troškova, veće konkurencije i bolje kontrole, bolje komunikacije između zainteresovanih strana, pouzdanije statistike, povećanja svesti o značaju nabavki, kao i generalnom stvaranju boljeg okruženja za javne nabavke.

Portal, kao web-bazirani softver elektronskog oglašavanja zahtijeva stalna unapređenja kako u softverskom tako i u hardverskom smislu. Budžetska sredstva koja posjeduje Uprava za javne nabavke su se pokazala kao nedovoljna u smislu praćenja i uvođenja informatičkih novina;

Imajući u vidu ispunjavanje definisanih mjerila za zatvaranje Poglavlja V – javne nabavke, kao i praćenje trendova vezanih za javne nabavke, neophodno je povećanje administrativnih kapaciteta u Odjeljenju za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama i drugim organizacionim jedinicama. Posebnu pažnju treba posvetiti usavršavanju postojećeg kadra kao i dodatnog angažovanja kvalifikovanog kadra koji može da odgovori izazovima procesa pristupanja;

Uprava je kontinuirano tokom godine **rješavala zahtjeve naručilaca o ispunjenosti uslova za** sprovođenje odgovarajućih postupaka javnih nabavki:

u skladu sa 31 Zakona o javnim nabavkama pristiglo je 349 zahtjeva, od kojih je 252 data saglasnost,

u skladu sa članom 2 Zakona pristigla su dva zahtjeva;

u skladu sa članom 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama pristiglo je 12 zahtjeva a od toga je na 9 zahtjeva dozvoljen pristup;

u skladu sa članom 20 i 26 Zakona o slobodnom pristupu informacijama pristiglo je 4 zahtjeva i na 4 je pozitivno odgovoreno.

Posebno ističemo da je Uprava za javne nabavke sve propise, publikacije, izvještaje i druga dokumenta i evidenciju dostupnu na sajtu Uprave objavila na engleskom i crnogorskom jeziku.

Predlog Zaključka:

Vlada Crne Gore na sjednici od ____ marta 2015. Godine, usvojila je Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva finansija, organa u sastavu i organa nad kojima ministarstvo vrši nadzor za 2014. godinu.